

Title: Culturele veranderingen in Nederland 1998

P 1451

**Steinmetz Archive
documentation set**

version 1.0

Netherlands Institute for Scientific Information Services

**Joan Muyskenweg 25
1096 CJ Amsterdam**

**P.O. Box 95 110
1090 HC Amsterdam**

**T +31 (0)20 462 8628
F +31 (0)20 668 5079
E info@niwi.knaw.nl
W www.niwi.knaw.nl**

CONTENTS

Oral questionnaire
Written questionnaire
Charts
Interviewer instructions
Report

VRAAG 1000

ENQ.: TYPE HIER EERST HET INTERVIEWNUMMER IN VAN HET OMSLAGFORMULIER!

VRAAG 1001

97L1

ENQ.: GEEF AAN OF U HET GESPREK GAAT VOEREN MET DE EERSTE OF TWEEDE PERSOON!

- 1 ☐ EERSTE persoon
- 2 ☐ TWEEDE persoon

VRAAG 1

98L1

Ik zou graag eerst enkele gegevens van u willen noteren! Deze blijven,
evenals uw antwoorden op de vragen die ik zal stellen, strikt geheim.

Ondervraagde is:

- 1 ☐ Man \ jongen
- 2 ☐ Vrouw \ meisje

VAR001

VRAAG 2

Zijn\haar leeftijd is:

VAR002

VRAAG 3

101L1

Wat is zijn\haar burgerlijke staat (formeel)?

- 1 ☐ Gehuwd
- 2 ☐ Gescheiden van tafel en bed
- 3 ☐ Gescheiden van echt
- 4 ☐ Weduwstaat
- 5 ☐ Ongehuwd, nimmer gehuwd geweest

VAR003

VRAAG 4

Hoeveel jaar in totaal heeft u onderwijs gevolgd, gerekend vanaf uw 6e jaar?

INT001

VRAAG 5

104L1

Welke opleiding heeft u het LAATST gevolgd?

- 1 ☐ Lagere school
- 2 ☐ Lagere school PLUS vakschool, Huishoudschool of avondschoon
- 3 ☐ MULO, 3-jarige HBS, MAVO of Handelsschool
- 4 ☐ MULO, 3-jarige HBS, MAVO, Handelsschool PLUS vak- of avondopleiding
- 5 ☐ 5-jarige HBS, HAVO, VWO, Lyceum, Gymnasium, Kweekschool, Atheneum
- 6 ☐ Gymnasium, Kweekschool, Atheneum PLUS vak- of avondopleiding
- 7 ☐ Universiteit, Technische Hogeschool, Notariaat, Accountancy, enz.

VAR006

VRAAG 6

105L1

(Enq.: Kaart 1)

Wat is uw hoogst behaalde diploma of voltooide opleiding

Algemeen Vormend Onderwijs? Noemt u het cijfer maar dat ervoor staat.

- 1 ☐ Lager, basis-onderwijs, VGLO of LAVO
- 2 ☐ (M)ULO, MAVO, 3 jaar HBS\Gymnasium\Atheneum\HAVO\MMS
- 3 ☐ Voltooid: HBS\Gymnasium\Atheneum\HAVO\MMS
- 4 ☐ Voltooid: Universiteit\Hogeschool
- 5 ☐ Geen van deze

V200

VRAAG 7

106L1

(Enq.: Kaart 2)

Wat is uw hoogst behaalde diploma of voltooide opleiding

in het Beroepsonderwijs? Noemt u het cijfer maar weer dat ervoor staat.

- 1 ☐ Hoger beroepsonderwijs
- 2 ☐ Middelbaar vak- of beroepsonderwijs
- 3 ☐ Lager vak- of beroepsonderwijs
- 4 ☐ Geen beroepsopleiding

V201

VRAAG 8

107L1

Doet u op dit moment betaald werk?

(Enq.: Alle betaald werk meerekenen!)

- 1 ☐ Ja
- 2 ☐ Nee

V040

VRAAG 9

INDIEN[V8 , 1]

Hoeveel uur per week verricht u betaalde arbeid?

Rekent u daarbij de tijd dat u moet reizen niet mee.

VAR723

VRAAG 10

110L1

(Enq.: Kaart 3)

Tot welke groep rekent u zichzelf? Noemt u de letter maar die ervoor staat.

(Enq: Slechts EEN antwoord mogelijk! Indien meer dan EEN antwoord, dan laten kiezen voor de groep die het meest van toepassing is.)

1 ☐ A Doet betaald werk voor meer dan 15 uur per week

 GAAT DOOR MET VRAAG 1200

2 ☐ B Doet eigen huishouden

3 ☐ C Werkloos na verlies werkkring

4 ☐ D Arbeidsongeschikt, WAO, AAW

5 ☐ E Gepensioneerd, in de VUT

6 ☐ F Zoekt voor het eerst werk

 GAAT DOOR MET VRAAG 17

7 ☐ G Scholier, student

 GAAT DOOR MET VRAAG 17

8 ☐ H Anders

 GAAT DOOR MET VRAAG 17

V202

VRAAG 11

111L1

Heeft u vroeger betaald werk gedaan?

1 ☐ Ja

2 ☐ Nee

 GAAT DOOR MET VRAAG 17

V041

VRAAG 12

112L1

Wat is (was) het soort bedrijf of instelling waar u voor werkt(e)?

VAR016

VRAAG 13

113L1

Wat is (was) daar uw beroep of functie?

VAR016

VRAAG 14

114L1

Wat zijn (waren) de voornaamste werkzaamheden die u verricht(te)?

VAR016

VRAAG 15

115L1

(Enq.: Kaart 4)

Wat is (was toen) uw dienstverband?

- 1 ☐ Tegen loon of salaris NIET bij de overheid
- 2 ☐ Bij de overheid
- 3 ☐ Directeur BV of NV
- 4 ☐ Medewerkend in gezins- of familiebedrijf
- 5 ☐ Zelfstandig, voor eigen rekening
- 6 ☐ Op free-lance basis

V049

VRAAG 16

Hoeveel mensen werk(t)en (er toen) onder uw leiding?

(Enq.: Geen leiding = 00 en 100 of meer = 99)

INT004

VRAAG 17

Hoeveel uur gemiddeld per week verricht u vrijwilligerswerk, dat wil zeggen: onbetaald werk ten behoeve van of georganiseerd door een instelling of vereniging?

(Enq.: Verricht geen vrijwilligerswerk = 00)

VAR1061

VRAAG 18

Hoeveel uur gemiddeld per week biedt u kosteloos hulp aan zieke of gehandicapte familieleden, kennissen of burens?

(Enq.: Biedt geen kosteloze hulp aan zieken of gehandicapten = 00)

VAR1062

VRAAG 19

122L1

Heeft u naar uw mening voldoende vrije tijd?

- 1 ☐ Ja
- 2 ☐ Nee
- 3 ☐ Weet niet

VAR019

VRAAG 20

123L1

Hebt u plezier in uw werk?

- 1 ☐ Ja
- 2 ☐ Neen
- 3 ☐ Weet niet

VAR046

VRAAG 21

124L1

Hebt u het druk in uw werk?

- 1 ☐ Ja
- 2 ☐ Neen
- 3 ☐ Weet niet

VAR047

VRAAG 22

125L1

Denkt u ook 's avonds aan uw werk? Komt dit nogal vaak of zelden voor?

- 1 ☐ Vaak
- 2 ☐ Soms
- 3 ☐ Zelden
- 4 ☐ Nooit
- 5 ☐ Weet niet

VAR049

VRAAG 23

126L1

Gebeurt het vaak dat u niet kunt slapen omdat u aan uw werk denkt?

- 1 ☐ Ja
- 2 ☐ Neen
- 3 ☐ Weet niet

VAR050

VRAAG 24

127L1

Denkt u dat uw werk u in de toekomst meer vrije tijd zal laten?

- 1 ☐ Ja, zeker
- 2 ☐ Misschien
- 3 ☐ Neen

VAR048

VRAAG 25

128L1

Als het voor het werk nodig is dat u sommige dagen een uur langer moet werken, zou u dat dan doen zonder dat u daarvoor betaald wordt?

- 1 ☐ Ja
- 2 ☐ Waarschijnlijk wel
- 3 ☐ Waarschijnlijk niet
- 4 ☐ Neen
- 5 ☐ Weet niet

VAR725

INFORMATIE SCHERM

(Enq.: Kaart 5)

Enq.: Lees op:

Dan lees ik u nu een tweetal uitspraken voor met betrekking tot het werken.

Zoudt u mij voor elk van deze uitspraken met behulp van deze kaart willen

aangeven in hoeverre u het daarmee eens of oneens bent?

VRAAG 26

129L1

Enq.: Lees op:

Als ik een weekend vrij heb gehad, heb ik meestal echt zin om weer aan het werk te gaan

- 1 ☐ Volkomen mee eens
- 2 ☐ In grote lijnen mee eens
- 3 ☐ Noch mee eens, noch mee oneens
- 4 ☐ Eigenlijk niet mee eens
- 5 ☐ Helemaal niet mee eens
- 6 ☐ Niet van toepassing
- 7 ☐ Geen mening

VAR806

VRAAG 27

130L1

Enq.: Lees op:

Ik vind het meestal jammer als het weekend voorbij is en ik weer aan het werk moet

- 1 ☐ Volkomen mee eens
- 2 ☐ In grote lijnen mee eens
- 3 ☐ Noch mee eens, noch mee oneens
- 4 ☐ Eigenlijk niet mee eens
- 5 ☐ Helemaal niet mee eens
- 6 ☐ Niet van toepassing
- 7 ☐ Geen mening

VAR807

INFORMATIE SCHERM

Enq.: Lees op:

En nu iets over de toekomst

VRAAG 28

131L1

Vindt u dat de toekomst voor de mensen beter, dezelfde of slechter zal zijn dan het heden?

- 1 ☐ Beter
- 2 ☐ Dezelfde
- 3 ☐ Slechter
- 4 ☐ Weet niet

VAR062

INFORMATIE SCHERM

Enq.: Laat de ondervraagde de nu volgende vragen zelf lezen en het antwoord

van zijn\haar keuze ZELF INTIKKEN.

Leg daarbij uit hoe dat moet.

VRAAG 29

132L1

Denkt u vaak na over hoe de wereld er over 15 jaar uit zal zien?

- 1 ☐ Vaak
- 2 ☐ Soms
- 3 ☐ Zelden
- 4 ☐ Nooit
- 5 ☐ Weet niet

VAR624

VRAAG 30

133L1

Welke van de hieronder staande zaken is volgens u het ALLERBELANGRIJKSTE wat in Nederland moet gebeuren?

(Slechts EEN antwoord mogelijk!)

- 1 ☐ Orde handhaven
- 2 ☐ De mensen meer inspraak geven in beslissingen van de overheid
- 3 ☐ Prijsstijgingen tegengaan
- 4 ☐ Vrijheid van meningsuiting garanderen
- 5 ☐ Weet niet

➡ GAAT DOOR MET VRAAG 32

INT265

VRAAG 31

ONDER CONTROLE VAN VRAAG V30 N

134L1

En welke van de hieronder staande zaken is volgens u het op EEN NA BELANGRIJKSTE wat in Nederland moet gebeuren?

(Slechts EEN antwoord mogelijk!)

- 1 ☐ Orde handhaven
- 2 ☐ De mensen meer inspraak geven in beslissingen van de overheid
- 3 ☐ Prijsstijgingen tegengaan
- 4 ☐ Vrijheid van meningsuiting garanderen
- 5 ☐ Weet niet

INT266

VRAAG 32

135L1

Denkt u dat er in de nabije toekomst een economische crisis met grote werkloosheid zal komen of denkt u dat de welvaart voorlopig wel zal aanhouden?

- 1 ☐ Voorziet crisis
- 2 ☐ Welvaart houdt aan
- 3 ☐ Weet niet

VAR065

VRAAG 33

136L1

Vindt u dat de overheid over meer of minder geld moet kunnen beschikken om allerlei openbare voorzieningen mogelijk te maken?

- 1 ☐ Veel meer
- 2 ☐ Een beetje meer
- 3 ☐ Laten zoals nu
- 4 ☐ Een beetje minder
- 5 ☐ Veel minder
- 6 ☐ Geen mening

VAR096

VRAAG 34

137L1

Wenst u dat de bestaande samenleving, de maatschappij in ons land

over het geheel genomen:

- 1 ☐ Blijft zoals zij is
- 2 ☐ Beetje verandert
- 3 ☐ Veel verandert
- 4 ☐ Geen mening

VAR093

INFORMATIE SCHERM

Let op: Nu gaat de enquêteur weer de vragen oplezen en de antwoorden worden nu weer door de enquêteur ingetikt.

U (ondervraagde) leest niet meer mee!

VRAAG 35

138L1

Sommige mensen zijn van mening dat de opvattingen over gedrag en zeden in ons land steeds meer achteruit gaan, anderen vinden juist dat het er beter op wordt. Wat is uw mening hierover?

- 1 ☐ Gaat vooruit
- 2 ☐ Gedeeltelijk vooruit \ gedeeltelijk achteruit
- 3 ☐ Blijft ongeveer gelijk
- 4 ☐ Gaat achteruit
- 5 ☐ Geen mening

VAR092

VRAAG 36

139L1

Er wordt wel gezegd dat het in ons land eigenlijk om heel andere dingen zou moeten gaan dan eigen welvaart en eigen voordeel.

Bent u het daarmee helemaal niet eens of niet erg mee eens of tamelijk mee eens of geheel mee eens?

- 1 ☐ Helemaal niet eens
- 2 ☐ Niet erg eens
- 3 ☐ Tamelijk eens
- 4 ☐ Geheel eens
- 5 ☐ Geen oordeel

VAR060

VRAAG 37

140L1

Denkt u dat het voor uzelf mogelijk zou zijn vooral met heel andere dingen bezig te zijn dan de eigen welvaart?

- 1 ☐ Ja
- 2 ☐ Neen
- 3 ☐ Weet niet

VAR061

INFORMATIE SCHERM

Enq.: Lees op

Nu iets over uw persoonlijke leefsituatie

VRAAG 38

141L1

Vindt u dat u zelf veel zorgen heeft of niet zo veel of weinig of geen zorgen?

- 1 ☐ Veel zorgen
- 2 ☐ Niet zo veel
- 3 ☐ Weinig
- 4 ☐ Geen zorgen
- 5 ☐ Geen mening

VAR126

VRAAG 39

142L1

Maakt u zich soms zorgen:

a. over geldzaken?

(Enq.: Soms = Ja)

- 1 ☐ Ja
- 2 ☐ Nee
- 3 ☐ Weet niet

VAR131

VRAAG 40

143L1

Maakt u zich soms zorgen:

b. over politieke toestanden?

(Enq.: Soms = Ja)

- 1 ☐ Ja
- 2 ☐ Nee
- 3 ☐ Weet niet

VAR132

VRAAG 41

144L1

Maakt u zich soms zorgen:

c. over uw gezondheid?

(Enq.: Soms = Ja)

- 1 ☐ Ja
- 2 ☐ Nee
- 3 ☐ Weet niet

VAR133

VRAAG 42

145L1

Maakt u zich soms zorgen:

d. over uw gezin of kinderen?

(Enq.: Voor alleenstaanden of thuiswonende kinderen bedoelen
we het ouderlijk gezin?)

(Enq.: Soms = Ja)

- 1 ☐ Ja
- 2 ☐ Nee
- 3 ☐ Weet niet

VAR134

VRAAG 43

146L1

Maakt u zich soms zorgen:

e. over uw toekomst, hoe het u zal gaan?

(Enq.: Soms = Ja)

- 1 ☐ Ja
- 2 ☐ Nee
- 3 ☐ Weet niet

VAR135

VRAAG 44

INDIEN[V10 , 1 , 2 , 4 , 6 , 8]

147L1

Maakt u zich persoonlijk zorgen omdat u (of uw partner) werkloos kan worden?
Enige zorgen, veel zorgen of geen zorgen?

- 1 ☐ Veel zorgen
- 2 ☐ Enige zorgen
- 3 ☐ Geen zorgen
- 4 ☐ Geen mening

VAR136

VRAAG 45

148L1

Verwacht u dat onze inkomens in de komende tijd zullen stijgen,
dalen of gelijk blijven?

- 1 ☐ Stijgen
- 2 ☐ Gelijk blijven
- 3 ☐ Dalen
- 4 ☐ Weet niet

VAR567

VRAAG 46

INDIEN[V45 , 1 , 3]

149L1

Verwacht u dat de inkomens sterk, enigszins of een klein beetje zullen stijgen\ dalen?

- 1 ☐ Sterk stijgen\ dalen
- 2 ☐ Enigszins
- 3 ☐ Een klein beetje
- 4 ☐ Weet niet

VAR568

VRAAG 47

150L1

Bent u van mening dat gegeven de huidige economische situatie onze inkomens zouden moeten stijgen, dalen of gelijk blijven?

- 1 ☐ Stijgen
- 2 ☐ Gelijk blijven
- 3 ☐ Dalen
- 4 ☐ Geen mening

VAR569

VRAAG 48

INDIEN[V47 , 1 , 3]

151L1

Bent u van mening dat gegeven de huidige economische situatie onze inkomens sterk, enigszins of een klein beetje zouden moeten stijgen\ dalen?

- 1 ☐ Sterk stijgen\ dalen
- 2 ☐ Enigszins
- 3 ☐ Een klein beetje
- 4 ☐ Geen mening

VAR570

VRAAG 49

152L1

En wat verwacht u van de sociale uitkeringen in de komende tijd?
Zullen die stijgen, dalen of gelijk blijven?

- 1 ☐ Stijgen
- 2 ☐ Gelijk blijven
- 3 ☐ Dalen
- 4 ☐ Weet niet

VAR571

VRAAG 50

INDIEN[V49 , 1 , 3]

153L1

Verwacht u dat de sociale uitkeringen sterk, enigszins
of een klein beetje zullen stijgen\daleen?

- 1 ☐ Sterk stijgen\daleen
- 2 ☐ Enigszins
- 3 ☐ Een klein beetje
- 4 ☐ Weet niet

VAR572

VRAAG 51

154L1

Bent u van mening dat gegeven de huidige economische situatie
de sociale uitkeringen zouden moeten stijgen, dalen of gelijk blijven?

- 1 ☐ Stijgen
- 2 ☐ Gelijk blijven
- 3 ☐ Dalen
- 4 ☐ Weet niet

VAR573

VRAAG 52

INDIEN[V51 , 1 , 3]

155L1

Denkt u dat deze sociale uitkeringen gegeven de huidige economische situatie sterk, enigszins of een beetje zouden moeten stijgen\dalen?

- 1 ☐ Sterk stijgen\dalen
- 2 ☐ Enigszins
- 3 ☐ Een klein beetje
- 4 ☐ Geen mening

VAR574

VRAAG 53

156L1

Bent u met uw inkomen tevreden, tamelijk tevreden of niet tevreden?

- 1 ☐ Tevreden
- 2 ☐ Tamelijk tevreden
- 3 ☐ Niet tevreden
- 4 ☐ Geen mening

VAR149

VRAAG 54

157L1

Als u aan uw eigen scholing, opleiding en praktijkervaring denkt, vindt u dan dat u een inkomen heeft dat daarmee in overeenstemming is? Of is het te hoog of te laag?

- 1 ☐ Is te hoog
- 2 ☐ Is voldoende
- 3 ☐ Is te laag
- 4 ☐ Geen inkomen
- 5 ☐ Weet niet

VAR151

VRAAG 55

158L1

Vindt u dat de regering voldoende doet om de welvaart voor mensen zoals u te vergroten?

- 1 ☐ Ja, voldoende
- 2 ☐ Nee, niet voldoende
- 3 ☐ Weet niet

VAR064

VRAAG 56

159L1

Bent u tevreden of ontevreden over de sociale verzekeringen en sociale voorzieningen in ons land?

- 1 ☐ Tevreden
- 2 ☐ Ontevreden
- 3 ☐ Geen oordeel

VAR153

INFORMATIE SCHERM

Enq.: Lees op:

Nu wat over de sociale wetten.

Ik noem u een paar sociale voorzieningen. Zou u mij voor elk hiervan willen zeggen of deze volgens u op dit moment voldoende of onvoldoende is?

VRAAG 57

160L1

De Algemene Ouderdomswet (AOW)

ENQ.: "Te goed" NIET oplezen! Dit antwoord alleen noteren als de ondervraagde het uit zichzelf noemt.
Als de ondervraagde weigert te kiezen tussen voldoende en onvoldoende, dan "Weet niet" noteren.

- 1 ☐ Te goed
- 2 ☐ Voldoende
- 3 ☐ Onvoldoende
- 4 ☐ Weet niet

VAR154

VRAAG 57

161L1

De Algemene Bijstandswet

ENQ.: "Te goed" NIET oplezen! Dit antwoord alleen noteren als de ondervraagde het uit zichzelf noemt.

Als de ondervraagde weigert te kiezen tussen voldoende en onvoldoende, dan "Weet niet" noteren.

- 1 ☐ Te goed
- 2 ☐ Voldoende
- 3 ☐ Onvoldoende
- 4 ☐ Weet niet

VAR155

VRAAG 57

162L1

De Werkloosheidswet (WW)

ENQ.: "Te goed" NIET oplezen! Dit antwoord alleen noteren als de ondervraagde het uit zichzelf noemt.

Als de ondervraagde weigert te kiezen tussen voldoende en onvoldoende, dan "Weet niet" noteren.

- 1 ☐ Te goed
- 2 ☐ Voldoende
- 3 ☐ Onvoldoende
- 4 ☐ Weet niet

VAR156

VRAAG 57

163L1

De Nabestaandenwet

ENQ.: "Te goed" NIET oplezen! Dit antwoord alleen noteren als de ondervraagde het uit zichzelf noemt.

Als de ondervraagde weigert te kiezen tussen voldoende en onvoldoende, dan "Weet niet" noteren.

- 1 ☐ Te goed
- 2 ☐ Voldoende
- 3 ☐ Onvoldoende
- 4 ☐ Weet niet

VAR157

VRAAG 57

164L1

De Arbeidsongeschiktheidswet (de WAO, AAW)

ENQ.: "Te goed" NIET oplezen! Dit antwoord alleen noteren als de ondervraagde het uit zichzelf noemt.

Als de ondervraagde weigert te kiezen tussen voldoende en onvoldoende, dan "Weet niet" noteren.

- 1 ☐ Te goed
- 2 ☐ Voldoende
- 3 ☐ Onvoldoende
- 4 ☐ Weet niet

VAR157A

VRAAG 57

165L1

De Ziektewet

ENQ.: "Te goed" NIET oplezen! Dit antwoord alleen noteren als de ondervraagde het uit zichzelf noemt.

Als de ondervraagde weigert te kiezen tussen voldoende en onvoldoende, dan "Weet niet" noteren.

- 1 ☐ Te goed
- 2 ☐ Voldoende
- 3 ☐ Onvoldoende
- 4 ☐ Weet niet

VAR154A

VRAAG 58

166L1

Vindt u dat in ons land de verschillen tussen de inkomens te groot zijn?

Of ongeveer juist zijn?

Of dat de verschillen tussen de inkomens te klein zijn?

- 1 ☐ Te groot
- 2 ☐ Ongeveer juist
- 3 ☐ Te klein
- 4 ☐ Geen mening

VAR164

VRAAG 59

167L1

Ik wil graag uw mening nog wat nauwkeuriger weten.

Wenst u dat de verschillen tussen hoge en lage inkomens veel groter worden of een beetje groter of veel kleiner worden of een beetje kleiner? Of wenst u dat ze hetzelfde blijven?

- 1 ☐ Veel groter
- 2 ☐ Een beetje groter
- 3 ☐ Blijven zoals nu
- 4 ☐ Een beetje kleiner
- 5 ☐ Veel kleiner
- 6 ☐ Geen oordeel

VAR165

VRAAG 60

168L1

Er zijn particulieren die veel bezitten en anderen die minder bezitten. Wenst u dat de verschillen tussen dat bezit veel groter worden, of een beetje groter worden, of veel kleiner, of een beetje kleiner of blijven zoals ze zijn?

- 1 ☐ Veel groter
- 2 ☐ Een beetje groter
- 3 ☐ Blijven zoals nu
- 4 ☐ Een beetje kleiner
- 5 ☐ Veel kleiner
- 6 ☐ Geen oordeel

VAR166

VRAAG 61

169L1

Nu over uw levens- of maatschappijbeschouwing.

A. Bent u in een bepaald geloof grootgebracht?

B. Welk geloof was dat?

1 ☐ Nee

Wel, namelijk:

2 ☐ Rooms-Katholiek (RK)

3 ☐ Nederlands Hervormd (NH)

4 ☐ Gereformeerd

5 ☐ Hindoe

6 ☐ Islamitisch

7 ☐ Boeddhist

8 ☐ Ander kerkgenootschap

VAR198

VRAAG 62

170L1

Hoe vaak gaat u de laatste tijd (b.v. het afgelopen half jaar) naar de kerk?

1 ☐ Eens per week of vaker

2 ☐ Eenmaal per 2 weken

3 ☐ Eenmaal per maand

4 ☐ Minder dan eenmaal per maand

5 ☐ Nooit

6 ☐ Weet niet

VAR204

VRAAG 63

171L1

A. Beschouwt u zichzelf als behorend tot een kerkgenootschap?

B. Welk kerkgenootschap is dat?

1 ☐ Nee

Wel, namelijk:

2 ☐ Rooms-Katholiek (RK)

3 ☐ Nederlands Hervormd (NH)

4 ☐ Gereformeerd

5 ☐ Hindoe

6 ☐ Islamitisch

7 ☐ Boeddhist

8 ☐ Ander kerkgenootschap

VAR201

VRAAG 64

INDIEN[V63 , 2 - 8]

172L1

Vindt u dat de voorschriften van de kerk of godsdienstige groep waarbij u bent aangesloten te streng zijn, niet streng genoeg of zijn ze volgens u juist goed?

1 ☐ Te streng

2 ☐ Juist goed

3 ☐ Niet streng genoeg

4 ☐ Weet niet

VAR220

VRAAG 65

173L1

(Enq.: Kaart 6)

Op deze kaart staan verschillende dingen die in het leven belangrijk kunnen zijn.

Kunt u mij zeggen wat u voor uzelf het allerbelangrijkste vindt?

(Enq.: Let op: Slechts EEN antwoord mogelijk!)

Allerbelangrijkste:

- 1 ☐ Een goed inkomen
- 2 ☐ Een leuk gezin
- 3 ☐ Een goede gezondheid
- 4 ☐ Veel vrije tijd
- 5 ☐ Een goed huwelijkleven
- 6 ☐ Een sterk geloof
- 7 ☐ Prettig werk
- 8 ☐ Veel vrienden en kennissen

VAR229

VRAAG 66

174L1

Gelooft u in een leven na de dood?

- 1 ☐ Ja
- 2 ☐ Neen
- 3 ☐ Weet niet zeker

VAR205

VRAAG 67

175L1

Stel dat u een kind heeft dat naar de lagere school gaat, wat zou u dan kiezen: een openbare school, een school op godsdienstige grondslag of maakt het volgens u niet veel uit?

- 1 ☐ Openbare school
- 2 ☐ School op godsdienstige grondslag
- 3 ☐ Maakt niet veel uit
- 4 ☐ Weet niet

VAR222

VRAAG 68

176L1

Sommige mensen vinden dat politiek en godsdienst los van elkaar moeten staan, anderen vinden van niet. Hoe denkt u hierover?

- 1 ☐ Los van elkaar
- 2 ☐ Hangt ervan af
- 3 ☐ Niet los van elkaar
- 4 ☐ Weet niet

VAR223

VRAAG 69

177L1

Wilt u mij zeggen of u vindt dat een politieke partij moet uitgaan van een godsdienstig beginsel of niet?

- 1 ☐ Moet uitgaan van godsdienstige principes
- 2 ☐ Hoeft NIET uit te gaan van godsdienstige principes
- 3 ☐ Weet niet

VAR228

VRAAG 70

178L1

Leest u wel eens artikelen over godsdienstige of levensbeschouwelijke onderwerpen? Regelmatig, af en toe of zelden of nooit?

- 1 ☐ Ja, regelmatig
- 2 ☐ Ja, af en toe
- 3 ☐ Nee, zelden of nooit

VAR113

VRAAG 71

179L1

Leest u wel eens boeken over godsdienstige of levensbeschouwelijke onderwerpen? Regelmatig, af en toe of zelden of nooit?

- 1 ☐ Ja, regelmatig
- 2 ☐ Ja, af en toe
- 3 ☐ Nee, zelden of nooit

VAR114

VRAAG 72

180L1

Volgt u wel eens radio- of t.v.-programma's over godsdienstige of levensbeschouwelijke onderwerpen? Regelmatig, af en toe of zelden of nooit?

- 1 ☐ Ja, regelmatig
- 2 ☐ Ja, af en toe
- 3 ☐ Nee, zelden of nooit

VAR115

VRAAG 73

181L1

Voert u wel eens gesprekken over godsdienstige of levensbeschouwelijke onderwerpen? Regelmatig, af en toe of zelden of nooit?

- 1 ☐ Ja, regelmatig
- 2 ☐ Ja, af en toe
- 3 ☐ Nee, zelden of nooit

VAR116

VRAAG 74

182L1

Een alleenstaande vrouw kiest ervoor een kind te krijgen.
Keurt u dat goed of keurt u dat af?

- 1 ☐ Keurt goed
- 2 ☐ Kan niet schelen
- 3 ☐ Keurt af
- 4 ☐ Weet niet

VAR895

VRAAG 75

183L1

Een ongehuwd samenwonend paar kiest ervoor een kind te krijgen zonder dat zij de bedoeling hebben met elkaar te trouwen. Keurt u dat goed of keurt u dat af?

- 1 ☐ Keurt goed
- 2 ☐ Kan niet schelen
- 3 ☐ Keurt af
- 4 ☐ Weet niet

VAR896

INFORMATIE SCHERM

(Enq.: Kaart 7)

(Enq.: Lees op:)

U ziet hier een tweetal beweringen staan. Wilt u mij voor

elk van deze zeggen of u het er volkomen mee eens bent, in grote lijnen

mee eens, eigenlijk niet mee eens of helemaal niet mee eens bent?

VRAAG 76

184L1

a Ik vind dat een meisje volledige geslachtsgemeenschap met een jongen mag hebben als ze veel voor hem voelt.

- 1 ☐ Volkomen mee eens
- 2 ☐ In grote lijnen mee eens
- 3 ☐ Eigenlijk niet mee eens
- 4 ☐ Helemaal niet mee eens
- 5 ☐ Geen mening

VAR539

VRAAG 76

185L1

b Ik vind dat een meisje volledige geslachtsgemeenschap met een jongen mag hebben, ook al voelt ze weinig voor hem.

- 1 ☐ Volkomen mee eens
- 2 ☐ In grote lijnen mee eens
- 3 ☐ Eigenlijk niet mee eens
- 4 ☐ Helemaal niet mee eens
- 5 ☐ Geen mening

VAR540

INFORMATIE SCHERM

(Enq.: Kaart 8)

(Enq.: Lees op)

Nu iets over recht en veiligheid.

Men kan wetsovertreders in plaats van gevangenisstraf te geven veroordelen tot het verrichten van nuttig werk in bijvoorbeeld het natuurbehoud, de verpleging of de bejaardenzorg.

Ik noem u nu een aantal wetsovertredingen. Wilt u mij aan de hand van deze kaart voor elk daarvan zeggen in hoeverre u er voor of tegen bent om deze te bestraffen met het verrichten van nuttig werk in plaats van met gevangenisstraf?

VRAAG 77

186L1

Inbraak in een woning

- 1 ☐ Sterk voor
- 2 ☐ Voor
- 3 ☐ Niet voor, niet tegen
- 4 ☐ Tegen
- 5 ☐ Sterk tegen
- 6 ☐ Geen oordeel

VAR699A

VRAAG 77

187L1

Vandalisme

- 1 ☐ Sterk voor
- 2 ☐ Voor
- 3 ☐ Niet voor, niet tegen
- 4 ☐ Tegen
- 5 ☐ Sterk tegen
- 6 ☐ Geen oordeel

VAR699B

VRAAG 77

188L1

Een werkloosheidsuitkering innen, terwijl men toch geld verdient met werk

- 1 ☐ Sterk voor
- 2 ☐ Voor
- 3 ☐ Niet voor, niet tegen
- 4 ☐ Tegen
- 5 ☐ Sterk tegen
- 6 ☐ Geen oordeel

VAR699C

VRAAG 77

189L1

Iemand ietsel toebrengen

- 1 ☐ Sterk voor
- 2 ☐ Voor
- 3 ☐ Niet voor, niet tegen
- 4 ☐ Tegen
- 5 ☐ Sterk tegen
- 6 ☐ Geen oordeel

VAR699D

VRAAG 77

190L1

Belasting-ontduiking

- 1 ☐ Sterk voor
- 2 ☐ Voor
- 3 ☐ Niet voor, niet tegen
- 4 ☐ Tegen
- 5 ☐ Sterk tegen
- 6 ☐ Geen oordeel

VAR699E

VRAAG 77

191L1

Aanranding

- 1 ☐ Sterk voor
- 2 ☐ Voor
- 3 ☐ Niet voor, niet tegen
- 4 ☐ Tegen
- 5 ☐ Sterk tegen
- 6 ☐ Geen oordeel

VAR699F

INFORMATIE SCHERM

(Enq.: Lees op)

De rechter kan behalve de ernst van de overtreding ook andere zaken in overweging nemen als hij moet kiezen tussen een veroordeling tot gevangenisstraf en het verrichten van nuttig werk.

Ik noem u een aantal van dit soort overwegingen op. Wilt u mij voor elk daarvan zeggen of u vindt dat het wel of niet een rol mag spelen bij de keuze van de rechter?

VRAAG 78

192L1

Als de overtreder jong is

- 1 ☐ Wel
- 2 ☐ Niet
- 3 ☐ Geen oordeel

VAR700A

VRAAG 78

193L1

Als hij of zij voor de eerste keer in aanraking komt met justitie

- 1 ☐ Wel
- 2 ☐ Niet
- 3 ☐ Geen oordeel

VAR700B

VRAAG 78

194L1

Als hij of zij een vaste baan heeft

- 1 ☐ Wel
- 2 ☐ Niet
- 3 ☐ Geen oordeel

VAR700C

VRAAG 78

195L1

Als hij of zij een gezin heeft

- 1 ☐ Wel
- 2 ☐ Niet
- 3 ☐ Geen oordeel

VAR700D

VRAAG 78

196L1

Het tekort aan celruimte en bewakingspersoneel

- 1 ☐ Wel
- 2 ☐ Niet
- 3 ☐ Geen oordeel

VAR700E

INFORMATIE SCHERM

Laat de ondervraagde de nu volgende vragen zelf lezen en het antwoord van zijn/haar keuze ZELF intikken.

INFORMATIE SCHERM

Nu volgt weer een uitspraak. Wilt u aangeven in welke mate u het daarmee eens of oneens bent?

VRAAG 79

197L1

Men moet misdadigers niet in de eerste plaats straffen, maar men moet vooral proberen ze te veranderen

- 1 ☐ Volkomen mee eens
- 2 ☐ In grote lijnen mee eens
- 3 ☐ Noch mee eens, nog mee oneens
- 4 ☐ Eigenlijk niet mee eens
- 5 ☐ Helemaal niet mee eens
- 6 ☐ Geen mening

VAR433

INFORMATIE SCHERM

Nu een paar vragen over inspraak

VRAAG 80

198L1

De inspraak van studenten op het bestuur van de universiteit moet

- 1 ☐ Veel groter worden
- 2 ☐ Beetje groter worden
- 3 ☐ Blijven zoals nu
- 4 ☐ Beetje kleiner worden
- 5 ☐ Veel kleiner worden
- 6 ☐ Geen mening

VAR271

VRAAG 80

199L1

De inspraak van ouders bij de gang van zaken
in de school van hun kinderen moet

- 1 ☐ Veel groter worden
- 2 ☐ Beetje groter worden
- 3 ☐ Blijven zoals nu
- 4 ☐ Beetje kleiner worden
- 5 ☐ Veel kleiner worden
- 6 ☐ Geen mening

VAR591

VRAAG 80

200L1

De inspraak van leerlingen van middelbare scholen en pedagogische
akademies (de vroegere kweekscholen) moet

- 1 ☐ Veel groter worden
- 2 ☐ Beetje groter worden
- 3 ☐ Blijven zoals nu
- 4 ☐ Beetje kleiner worden
- 5 ☐ Veel kleiner worden
- 6 ☐ Geen mening

VAR272

VRAAG 80

201L1

De inspraak van de burgers op het bestuur van gemeente en provincie moet

- 1 ☐ Veel groter worden
- 2 ☐ Beetje groter worden
- 3 ☐ Blijven zoals nu
- 4 ☐ Beetje kleiner worden
- 5 ☐ Veel kleiner worden
- 6 ☐ Geen mening

VAR273

VRAAG 81

202L1

Beschouwt u zichzelf als links of als rechts?

- 1 ☐ Zeer links
- 2 ☐ Gematigd links
- 3 ☐ Geen van beide
- 4 ☐ Gematigd rechts
- 5 ☐ Zeer rechts
- 6 ☐ Geen mening

VAR461

INFORMATIE SCHERM

*Let op: Nu gaat de enquêteur weer de vragen oplezen en de antwoorden worden nu weer door de enquêteur ingetikt.
U (ondervraagde) leest niet meer mee!*

VRAAG 82

203L1

Nu een aantal vragen over de politiek.

Als er nu verkiezingen zouden zijn voor de Tweede Kamer, zou u dan gaan stemmen?

- 1 ☐ Ja
- 2 ☐ Misschien
- 3 ☐ Nee

- 4 ☐ Wil niet zeggen
- GAAT DOOR MET VRAAG 84
 GAAT DOOR MET VRAAG 84

VAR274

VRAAG 83

204L2

Op welke partij zou u dan waarschijnlijk stemmen?

- 1 ☐ CDA
- 2 ☐ PvdA
- 3 ☐ VVD
- 4 ☐ D66
- 5 ☐ Groen Links
- 6 ☐ SGP
- 7 ☐ GPV
- 8 ☐ RPF
- 9 ☐ CD-Centrumdemocraten
- 10 ☐ SP-Socialistische Partij
- 11 ☐ Unie 55+
- 12 ☐ AOV - Algemeen Ouderen Verbond

- 13 ☐ Blanco stemmen
- 14 ☐ Niet stemgerechtigd
- 15 ☐ Andere Partij

- 16 ☐ Weet nog niet
- 17 ☐ Wil niet zeggen

VAR275

VRAAG 84

206L1

Leest u wel eens iets over de politiek in ons land, b.v. krantenverslagen?
Zo ja, doet u dit regelmatig, af en toe of een enkele keer?

- 1 ☐ Regelmatig
- 2 ☐ Af en toe
- 3 ☐ Een enkele keer

- 4 ☐ Niet

VAR040

VRAAG 85

207L1

Zou u van uzelf zeggen dat u sterk bent geïnteresseerd in politiek?
Bent u gewoon geïnteresseerd, matig geïnteresseerd, weinig of praktisch
helemaal niet geïnteresseerd?

- 1 ☐ Sterk
- 2 ☐ Gewoon
- 3 ☐ Matig
- 4 ☐ Weinig
- 5 ☐ Niet geïnteresseerd
- 6 ☐ Geen mening

VAR491

VRAAG 86

208L1

Bent u lid (geweest) van een politieke partij?

- 1 ☐ Ja
- 2 ☐ Nee, maar wel geweest
- 3 ☐ Nee, nooit geweest
- 4 ☐ Wil niet zeggen

VAR497

INFORMATIE SCHERM

*Dan zijn hier nog een drietal beweringen die met het stemmen en de politiek
te maken hebben. Wij willen graag weten wat u van deze beweringen vindt.
Ik zal ze nu EEN voor EEN voorlezen, dan zegt u maar spontaan of u het er
mee eens bent of oneens.*

VRAAG 871

209L1

Wat de regering ook doet, voor het dagelijks leven heeft het weinig nut

- 1 ☐ Eens
- 2 ☐ Oneens
- 3 ☐ Weet niet

VAR239

VRAAG 87

210L1

Mensen als ik hebben geen enkele INVLOED op wat de regering doet

- 1 ☐ Eens
- 2 ☐ Oneens
- 3 ☐ Weet niet

VAR318

VRAAG 88

211L1

Kamerleden letten te veel op het belang van enkele machtige groepen,
in plaats van op het algemeen belang

- 1 ☐ Eens
- 2 ☐ Oneens
- 3 ☐ Weet niet

VAR320

INFORMATIE SCHERM

(Enq.: Kaart 9)

Ik lees u nu enkele andere beweringen voor. Wilt u mij aan de hand

van deze kaart zeggen in hoeverre u het met elke bewering eens bent?

VRAAG 89

212L1

De Minister-President moet rechtstreeks door de kiezer gekozen worden

- 1 ☐ Helemaal eens
- 2 ☐ Mee eens
- 3 ☐ Niet mee eens
- 4 ☐ Helemaal niet eens
- 5 ☐ Weet niet

VRAAG 89

213L1

Kamerleden dienen per district gekozen te worden

- 1 ☐ Helemaal eens
- 2 ☐ Mee eens
- 3 ☐ Niet mee eens
- 4 ☐ Helemaal niet eens
- 5 ☐ Weet niet

VRAAG 89

214L1

Nederland moet een republiek worden

- 1 ☐ Helemaal eens
- 2 ☐ Mee eens
- 3 ☐ Niet mee eens
- 4 ☐ Helemaal niet eens
- 5 ☐ Weet niet

VRAAG 89

215L1

De Burgemeester moet worden gekozen door de inwoners van de gemeente

- 1 ☐ Helemaal eens
- 2 ☐ Mee eens
- 3 ☐ Niet mee eens
- 4 ☐ Helemaal niet eens
- 5 ☐ Weet niet

VRAAG 89

216L1

Over sommige, voor ons land belangrijke beslissingen moet door de kiezers zelf worden gestemd, het zogenaamde REFERENDUM

- 1 ☐ Helemaal eens
- 2 ☐ Mee eens
- 3 ☐ Niet mee eens
- 4 ☐ Helemaal niet eens
- 5 ☐ Weet niet

VRAAG 89

217L1

De Koningin weet beter dan de Politici wat goed is voor het land

- 1 ☐ Helemaal eens
- 2 ☐ Mee eens
- 3 ☐ Niet mee eens
- 4 ☐ Helemaal niet eens
- 5 ☐ Weet niet

INFORMATIE SCHERM

*(Enq.: Neem nu de witte kaartjes A t/m P uit de envelop;
schudt ze goed door elkaar en geef ze aan de ondervraagde.)*

*In de politiek is het niet altijd mogelijk alles te bereiken wat men
graag zou willen. Op deze kaartjes staan verschillende dingen die je
kunt nastreven. Natuurlijk zijn deze zaken voor ieder van ons op een
of andere manier belangrijk. Stel dat u zou moeten kiezen. Welk doel
lijkt u dan het meest wenselijk? Welke komt voor u op de tweede plaats?
En welke op de derde plaats, enz., net zolang tot u ze allemaal gehad
heeft? Maakt u maar een stapeltje van de kaartjes met bovenop het doel
dat u het meest wenselijk vindt, enz.*

VRAAG 90

ONDER CONTROLE VAN VRAAG V900 N
234L2

Als eerste?

- 1 ☐ A
- 2 ☐ B
- 3 ☐ C
- 4 ☐ D
- 5 ☐ E
- 6 ☐ F
- 7 ☐ G
- 8 ☐ H
- 9 ☐ I
- 10 ☐ J
- 11 ☐ K
- 12 ☐ L
- 13 ☐ M
- 14 ☐ N
- 15 ☐ O
- 16 ☐ P

VAR1046A

VRAAG 90

ONDER CONTROLE VAN VRAAG V900 N

236L2

Als tweede?

- 1 ☐ A
- 2 ☐ B
- 3 ☐ C
- 4 ☐ D
- 5 ☐ E
- 6 ☐ F
- 7 ☐ G
- 8 ☐ H
- 9 ☐ I
- 10 ☐ J
- 11 ☐ K
- 12 ☐ L
- 13 ☐ M
- 14 ☐ N
- 15 ☐ O
- 16 ☐ P

VAR1046B

VRAAG 90

ONDER CONTROLE VAN VRAAG V900 N

238L2

Als derde?

- 1 ☐ A
- 2 ☐ B
- 3 ☐ C
- 4 ☐ D
- 5 ☐ E
- 6 ☐ F
- 7 ☐ G
- 8 ☐ H
- 9 ☐ I
- 10 ☐ J
- 11 ☐ K
- 12 ☐ L
- 13 ☐ M
- 14 ☐ N
- 15 ☐ O
- 16 ☐ P

VAR1046C

VRAAG 90

ONDER CONTROLE VAN VRAAG V900 N

240L2

Als 4e?

- 1 ☐ A
- 2 ☐ B
- 3 ☐ C
- 4 ☐ D
- 5 ☐ E
- 6 ☐ F
- 7 ☐ G
- 8 ☐ H
- 9 ☐ I
- 10 ☐ J
- 11 ☐ K
- 12 ☐ L
- 13 ☐ M
- 14 ☐ N
- 15 ☐ O
- 16 ☐ P

VAR1046D

VRAAG 90

ONDER CONTROLE VAN VRAAG V900 N

242L2

Als 5e?

- 1 ☐ A
- 2 ☐ B
- 3 ☐ C
- 4 ☐ D
- 5 ☐ E
- 6 ☐ F
- 7 ☐ G
- 8 ☐ H
- 9 ☐ I
- 10 ☐ J
- 11 ☐ K
- 12 ☐ L
- 13 ☐ M
- 14 ☐ N
- 15 ☐ O
- 16 ☐ P

VAR1046E

VRAAG 90

ONDER CONTROLE VAN VRAAG V900 N

244L2

Als 6e?

- 1 ☐ A
- 2 ☐ B
- 3 ☐ C
- 4 ☐ D
- 5 ☐ E
- 6 ☐ F
- 7 ☐ G
- 8 ☐ H
- 9 ☐ I
- 10 ☐ J
- 11 ☐ K
- 12 ☐ L
- 13 ☐ M
- 14 ☐ N
- 15 ☐ O
- 16 ☐ P

VAR1046F

VRAAG 90

ONDER CONTROLE VAN VRAAG V900 N

246L2

Als 7e?

- 1 ☐ A
- 2 ☐ B
- 3 ☐ C
- 4 ☐ D
- 5 ☐ E
- 6 ☐ F
- 7 ☐ G
- 8 ☐ H
- 9 ☐ I
- 10 ☐ J
- 11 ☐ K
- 12 ☐ L
- 13 ☐ M
- 14 ☐ N
- 15 ☐ O
- 16 ☐ P

VAR1046G

VRAAG 90

ONDER CONTROLE VAN VRAAG V900 N

248L2

Als 8e?

- 1 ☐ A
- 2 ☐ B
- 3 ☐ C
- 4 ☐ D
- 5 ☐ E
- 6 ☐ F
- 7 ☐ G
- 8 ☐ H
- 9 ☐ I
- 10 ☐ J
- 11 ☐ K
- 12 ☐ L
- 13 ☐ M
- 14 ☐ N
- 15 ☐ O
- 16 ☐ P

VAR1046H

VRAAG 90

ONDER CONTROLE VAN VRAAG V900 N

250L2

Als 9e?

- 1 ☐ A
- 2 ☐ B
- 3 ☐ C
- 4 ☐ D
- 5 ☐ E
- 6 ☐ F
- 7 ☐ G
- 8 ☐ H
- 9 ☐ I
- 10 ☐ J
- 11 ☐ K
- 12 ☐ L
- 13 ☐ M
- 14 ☐ N
- 15 ☐ O
- 16 ☐ P

VAR1046I

VRAAG 90

ONDER CONTROLE VAN VRAAG V900 N

252L2

Als 10e?

- 1 ☐ A
- 2 ☐ B
- 3 ☐ C
- 4 ☐ D
- 5 ☐ E
- 6 ☐ F
- 7 ☐ G
- 8 ☐ H
- 9 ☐ I
- 10 ☐ J
- 11 ☐ K
- 12 ☐ L
- 13 ☐ M
- 14 ☐ N
- 15 ☐ O
- 16 ☐ P

VAR1046J

VRAAG 90

ONDER CONTROLE VAN VRAAG V900 N

254L2

Als 11e?

- 1 ☐ A
- 2 ☐ B
- 3 ☐ C
- 4 ☐ D
- 5 ☐ E
- 6 ☐ F
- 7 ☐ G
- 8 ☐ H
- 9 ☐ I
- 10 ☐ J
- 11 ☐ K
- 12 ☐ L
- 13 ☐ M
- 14 ☐ N
- 15 ☐ O
- 16 ☐ P

VAR1046K

VRAAG 90

ONDER CONTROLE VAN VRAAG V900 N

256L2

Als 12e?

- 1 ☐ A
- 2 ☐ B
- 3 ☐ C
- 4 ☐ D
- 5 ☐ E
- 6 ☐ F
- 7 ☐ G
- 8 ☐ H
- 9 ☐ I
- 10 ☐ J
- 11 ☐ K
- 12 ☐ L
- 13 ☐ M
- 14 ☐ N
- 15 ☐ O
- 16 ☐ P

VAR1046L

VRAAG 90

ONDER CONTROLE VAN VRAAG V900 N

258L2

Als 13e?

- 1 ☐ A
- 2 ☐ B
- 3 ☐ C
- 4 ☐ D
- 5 ☐ E
- 6 ☐ F
- 7 ☐ G
- 8 ☐ H
- 9 ☐ I
- 10 ☐ J
- 11 ☐ K
- 12 ☐ L
- 13 ☐ M
- 14 ☐ N
- 15 ☐ O
- 16 ☐ P

VAR1046M

VRAAG 90

ONDER CONTROLE VAN VRAAG V900 N

260L2

Als 14e?

- 1 ☐ A
- 2 ☐ B
- 3 ☐ C
- 4 ☐ D
- 5 ☐ E
- 6 ☐ F
- 7 ☐ G
- 8 ☐ H
- 9 ☐ I
- 10 ☐ J
- 11 ☐ K
- 12 ☐ L
- 13 ☐ M
- 14 ☐ N
- 15 ☐ O
- 16 ☐ P

VAR1046N

VRAAG 90

ONDER CONTROLE VAN VRAAG V900 N

262L2

Als 15e?

- 1 ☐ A
- 2 ☐ B
- 3 ☐ C
- 4 ☐ D
- 5 ☐ E
- 6 ☐ F
- 7 ☐ G
- 8 ☐ H
- 9 ☐ I
- 10 ☐ J
- 11 ☐ K
- 12 ☐ L
- 13 ☐ M
- 14 ☐ N
- 15 ☐ O
- 16 ☐ P

VAR1046O

VRAAG 90

ONDER CONTROLE VAN VRAAG V900 N

264L2

Als 16e?

- 1 ☐ A
- 2 ☐ B
- 3 ☐ C
- 4 ☐ D
- 5 ☐ E
- 6 ☐ F
- 7 ☐ G
- 8 ☐ H
- 9 ☐ I
- 10 ☐ J
- 11 ☐ K
- 12 ☐ L
- 13 ☐ M
- 14 ☐ N
- 15 ☐ O
- 16 ☐ P

VAR1046P

VRAAG 91

266L1

Hoe waarschijnlijk is het dat u werkelijk iets zou proberen te doen, als u dacht dat de Tweede Kamer bezig was een onrechtvaardige wet aan te nemen? Zou dat zeer waarschijnlijk zijn of enigszins waarschijnlijk, of onwaarschijnlijk?

- 1 ☐ Zeer waarschijnlijk
- 2 ☐ Enigszins waarschijnlijk
- 3 ☐ Onwaarschijnlijk
- 4 ☐ Weet niet

VAR408

VRAAG 92

267L1

Er zijn verschillende manieren waarop mensen hun verontwaardiging of afkeuring over beslissingen en maatregelen, bijvoorbeeld van de regering, kunnen uiten. Stel dat iemand een wet zo onrechtvaardig vindt dat hij besluit de regering bij zijn werk te hinderen door zittedemonstraties, massa-bijeenkomsten of protestoptochten. Keurt u dat goed of keurt u dat af?

- 1 ☐ Keurt goed
- 2 ☐ Kan niet veel schelen
- 3 ☐ Keurt af
- 4 ☐ Weet niet

VAR409

INFORMATIE SCHERM

Laat de ondervraagde de nu volgende vragen zelf lezen en het antwoord van zijn\haar keuze ZELF intikken.

INFORMATIE SCHERM

Nu volgt nog een aantal vragen over ouderen. Er komen steeds twee uitspraken waar tussen 5 antwoordmogelijkheden. Het is de bedoeling dat u eerst beide uitspraken leest en daarna bepaalt met welke van beide uitspraken u het het meest eens bent. Als u uw keuze bepaald hebt, kiest u een van de twee vakjes, die het dichtst bij deze uitspraak staan. Bent u het bijvoorbeeld veel meer met de bovenste dan met de onderste uitspraak eens, dan tikt u een 1 in. Bent u minder beslist in uw keuze, dan tikt u een 2 in. Bent u het daarentegen (veel) meer eens met de onderste uitspraak dan kunt u kiezen tussen de cijfers 4 en 5.

Alleen als u beslist geen keuze kunt maken, dan moet u de middelste antwoordcategorie (code 3) intikken en als u helemaal geen mening heeft over beide uitspraken dan tikt u Geen mening (code 6)

VRAAG 93

268L1

In Nederland zijn de pensioenen tegenwoordig zo goed geregeld dat de meeste ouderen zonder extra financiële steun behoorlijk kunnen rondkomen

- 1 ☐ Veel meer mee eens
- 2 ☐ Meer mee eens
- 3 ☐ Met beide evenveel (on)eens
- 4 ☐ Meer mee eens
- 5 ☐ Veel meer mee eens

De meeste ouderen kunnen maar net rondkomen

- 6 ☐ Geen mening

VAR956

VRAAG 94

269L1

De meeste ouderen zijn uitstekend in staat om op zichzelf te wonen

- 1 ☐ Veel meer mee eens
- 2 ☐ Meer mee eens
- 3 ☐ Met beide evenveel (on)eens
- 4 ☐ Meer mee eens
- 5 ☐ Veel meer mee eens

Ouderen kunnen maar het beste in een bejaardentehuis wonen

- 6 ☐ Geen mening

VAR957

VRAAG 95

270L1

De meeste ouderen kunnen hun huishouding heel goed zelf doen

- 1 ☐ Veel meer mee eens
- 2 ☐ Meer mee eens
- 3 ☐ Met beide evenveel (on)eens
- 4 ☐ Meer mee eens
- 5 ☐ Veel meer mee eens

Het is onvermijdelijk dat de meeste ouderen in de huishouding geholpen moeten worden

- 6 ☐ Geen mening

VAR958

VRAAG 96

271L1

De maatschappij verandert zo snel dat oudere mensen niet meer kunnen meekomen

- 1 ☐ Veel meer mee eens
- 2 ☐ Meer mee eens
- 3 ☐ Met beide evenveel (on)eens
- 4 ☐ Meer mee eens
- 5 ☐ Veel meer mee eens

Het is goed dat ouderen maatschappelijk actief blijven

- 6 ☐ Geen mening

VAR959

INFORMATIE SCHERM

Nu volgt een aantal uitspraken waarvan u steeds kunt aangeven of u het er **STERK MEE EENS** bent, **MEE EENS** bent, het **ERMEE ONEENS** bent of het er **STERK MEE ONEENS** bent. Alleen als u het beslist *noch eens*/*noch oneens* bent met de uitspraak, moet u de middelste antwoordcategorie (code 3) intikken. Alleen als u beslist *geen enkele mening* heeft over een uitspraak, tikt u *Geen mening* (code 6).

VRAAG 97

272L1

Het is goed als ouderen lid worden van ouderenbonden, want zij hebben nu eenmaal hun eigen belangen

- 1 ☐ Sterk mee eens
- 2 ☐ Mee eens
- 3 ☐ Noch mee eens, nog mee oneens
- 4 ☐ Mee oneens
- 5 ☐ Sterk mee oneens
- 6 ☐ Geen mening

VAR963

VRAAG 97

273L1

De samenleving heeft te weinig oog voor de noden van ouderen

- 1 ☐ Sterk mee eens
- 2 ☐ Mee eens
- 3 ☐ Noch mee eens, nog mee oneens
- 4 ☐ Mee oneens
- 5 ☐ Sterk mee oneens
- 6 ☐ Geen mening

VAR964

VRAAG 97

274L1

Voor kinderen is het niet goed om met opa en oma in hetzelfde gezin te leven

- 1 ☐ Sterk mee eens
- 2 ☐ Mee eens
- 3 ☐ Noch mee eens, nog mee oneens
- 4 ☐ Mee oneens
- 5 ☐ Sterk mee oneens
- 6 ☐ Geen mening

VAR965

VRAAG 97

275L1

Ouderen moeten hun plaats afstaan aan jongeren

- 1 ☐ Sterk mee eens
- 2 ☐ Mee eens
- 3 ☐ Noch mee eens, nog mee oneens
- 4 ☐ Mee oneens
- 5 ☐ Sterk mee oneens
- 6 ☐ Geen mening

VAR966

VRAAG 97

276L1

Als een oudere nog vitaal genoeg is om betaald werk te gaan doen is daar niets op tegen, ook al is er werkloosheid onder jongeren

- 1 ☐ Sterk mee eens
- 2 ☐ Mee eens
- 3 ☐ Noch mee eens, nog mee oneens
- 4 ☐ Mee oneens
- 5 ☐ Sterk mee oneens
- 6 ☐ Geen mening

VAR967

VRAAG 97

277L1

Jongeren hebben hun gezin en hun werk, daarom kunnen ouderen best eens iets voor hun doen als dat zo uitkomt

- 1 ☐ Sterk mee eens
- 2 ☐ Mee eens
- 3 ☐ Noch mee eens, nog mee oneens
- 4 ☐ Mee oneens
- 5 ☐ Sterk mee oneens
- 6 ☐ Geen mening

VAR968

VRAAG 97

278L1

Ouderen hebben er recht op dat jongeren hen regelmatig helpen, ook al worden jongeren daardoor extra belast

- 1 ☐ Sterk mee eens
- 2 ☐ Mee eens
- 3 ☐ Noch mee eens, nog mee oneens
- 4 ☐ Mee oneens
- 5 ☐ Sterk mee oneens
- 6 ☐ Geen mening

VAR969

VRAAG 97

279L1

Het moet mogelijk zijn dat een vrouw zonder meer abortus kan laten uitvoeren als zij dit wenst

- 1 ☐ Sterk mee eens
- 2 ☐ Mee eens
- 3 ☐ Noch mee eens, nog mee oneens
- 4 ☐ Mee oneens
- 5 ☐ Sterk mee oneens
- 6 ☐ Geen mening

VAR347

INFORMATIE SCHERM

*Let op: Nu gaat de enquêteur weer de vragen oplezen en de antwoorden worden nu weer door de enquêteur ingetikt.
U (ondervraagde) leest niet meer mee!*

VRAAG 98

280L1

Heeft u zich in de afgelopen 2 jaar wel eens samen met anderen actief ingespannen voor een kwestie, die landelijk of nationaal van belang is of die betrekking heeft op wereldproblemen als vrede en armoede?

- 1 ☐ Ja
- 2 ☐ Nee
- 3 ☐ Weet niet

VAR599

VRAAG 99

281L1

Heeft u zich in de afgelopen 2 jaar wel eens samen met anderen actief ingespannen voor een kwestie die van belang is voor uw gemeente, voor een bepaalde groep in de gemeente of voor uw buurt?

- 1 ☐ Ja
- 2 ☐ Nee
- 3 ☐ Weet niet

VAR600

VRAAG 100

282L2

Bent u lid van een vakbond (incl. beroepsverenigingen)?

1 ☐ Nee

Ja, nl. van/aangesloten bij:

2 ☐ NVV

3 ☐ NKV

4 ☐ CNV

5 ☐ FNV

6 ☐ MHP

7 ☐ Unie BLHP

8 ☐ Andere

9 ☐ Weet niet

10 ☐ Wil niet zeggen

VAR499

VRAAG 101

284L1

Wenst u dat de medezeggenschap van arbeiders in de bedrijven veel groter wordt, een beetje groter wordt, of blijft zoals ze is, of veel kleiner, of een beetje kleiner wordt?

1 ☐ Veel groter

2 ☐ Een beetje groter

3 ☐ Blijven zoals nu

4 ☐ Een beetje kleiner

5 ☐ Veel kleiner

6 ☐ Geen oordeel

VAR167

VRAAG 102

285L1

Enq.: Kaart 10

Nu wil ik u nog iets vragen over milieu-verontreiniging of, gemakkelijker gezegd, vervuiling van lucht, water en bodem. Maakt u zich wel eens zorgen over zulke vervuiling? U kunt uw antwoord geven aan de hand van deze kaart.

- 1 ☐ Zeer veel
- 2 ☐ Veel
- 3 ☐ Tamelijk
- 4 ☐ Weinig
- 5 ☐ Helemaal niet

VAR427

VRAAG 103

286L1

Vindt u dat er op het ogenblik genoeg, te weinig of te veel wordt gedaan tegen die vervuiling?

- 1 ☐ Te veel
- 2 ☐ Genoeg
- 3 ☐ Te weinig

VAR428

VRAAG 104

287L1

En in hoeverre bent u bereid een lagere levensstandaard te accepteren om het milieu te sparen?

- 1 ☐ Zeer bereidwillig
- 2 ☐ Enigszins bereidwillig
- 3 ☐ Noch bereidwillig, noch onwillig
- 4 ☐ Enigszins onwillig
- 5 ☐ Zeer onwillig
- 6 ☐ Weet niet

INT285

VRAAG 105

288L1

In hoeverre bent u bereid voor producten veel hogere prijzen te betalen om het milieu te sparen?

- 1 ☐ Zeer bereidwillig
- 2 ☐ Enigszins bereidwillig
- 3 ☐ Noch bereidwillig, noch onwillig
- 4 ☐ Enigszins onwillig
- 5 ☐ Zeer onwillig
- 6 ☐ Weet niet

INT283

VRAAG 106

289L1

In hoeverre bent u bereid om veel hogere belastingen te betalen om het milieu te sparen?

- 1 ☐ Zeer bereidwillig
- 2 ☐ Enigszins bereidwillig
- 3 ☐ Noch bereidwillig, noch onwillig
- 4 ☐ Enigszins onwillig
- 5 ☐ Zeer onwillig
- 6 ☐ Weet niet

INT285

VRAAG 107

290L1

Met welke van de volgende beweringen bent u het 't MEEST eens?

(Enq.: Lees op:)

- 1 ☐ Meer ontwikkelde landen zoals Nederland zijn best in staat om geregeld financieel bij te dragen aan de hulp voor onderontwikkelde landen, ook al zou het in eigen land een tijdje minder goed gaan met de welvaart
- 2 ☐ Meer ontwikkelde landen zoals Nederland zijn alleen in jaren van voorspoed in staat om geregeld financieel bij te dragen aan de hulp voor onderontwikkelde landen
- 3 ☐ Meer ontwikkelde landen zoals Nederland zijn alleen maar af en toe in staat om geregeld financieel bij te dragen aan de hulp van onderontwikkelde landen
- 4 ☐ Tegen elke ontwikkelingshulp
- 5 ☐ Weet niet

VAR501

VRAAG 108

291L1

Als iedereen van zijn inkomen gemiddeld 1% zou afstaan voor hulp aan ontwikkelingslanden, vindt u dat dan te veel, te weinig of net goed?

- 1 ☐ Veel te veel
- 2 ☐ Een beetje te veel
- 3 ☐ Net goed
- 4 ☐ Een beetje te weinig
- 5 ☐ Veel te weinig
- 6 ☐ Geen oordeel

VAR502

INFORMATIE SCHERM

(Enq.:Lees op)

Ik ga u nu enkele problemen voorleggen die zich in uw omgeving kunnen voordoen, en waarbij u om raad wordt gevraagd.

VRAAG 109

292L30

Denkt u zich nu eens in dat een goede kennis van u een vrouw heeft die in het ziekenhuis moet worden opgenomen, zodat de kinderen onverzorgd achterblijven. Als die kennis u om raad vraagt, wat zou u hem dan aanraden te doen?

VAR763

VRAAG 110

322L30

Stelt u zich verder eens een kennis voor die over allerlei kwesties regelmatig erge ruzie heeft met zijn vrouw\haar man en u vertrouwelijk om raad vraagt. Wat zou u hem\haar aanraden te doen?

VAR764

VRAAG 111

352L30

Nu heeft u bijvoorbeeld een kennis van wie de 15-jarige dochter vaak te laat thuis komt en in slecht gezelschap verkeert. U wordt vertrouwelijk om raad gevraagd. Wat zou u aanraden te doen?

VAR765

VRAAG 112

382L30

En als u eens aanneemt dat een bejaarde buurvrouw van u moeilijk ter been is, zodat de dagelijkse werkzaamheden te zwaar voor haar worden. Ze is onder dokterbehandeling. Haar man komt nu bij u om raad. Wat zou u hem aanraden te doen?

VAR767

VRAAG 113

412L1

Ik ga u twee verschillende soorten gezinnen of personen oplezen.
Wij zouden graag van u weten wie van de twee volgens u tijdens
een periode van woningschaarste een vrijkomende woning moet krijgen.

(Enq.: Lees de twee groepen op:)

- Gezin van een gastarbeider
- Nederlands gezin

- 1 ☐ Gezin van een gastarbeider
- 2 ☐ Nederlands gezin
- 3 ☐ Mag geen verschil maken
- 4 ☐ Weet niet

VAR683B

VRAAG 114

413L1

Veronderstel dat er twee werknemers zijn, die op EEN punt verschillen,
maar overigens op alle andere punten gelijk zijn. Als EEN van hen
ontslagen moet worden omdat het bedrijf slecht gaat, wie zou dat volgens
u dan moeten
zijn?

(Enq.: Lees de twee groepen op:)

- Buitenlander
- Nederlander

- 1 ☐ Een buitenlander
- 2 ☐ Een Nederlander
- 3 ☐ Mag geen verschil maken
- 4 ☐ Weet niet

VAR728B

VRAAG 115

414L1

Veronderstel nu weer eens dat er twee werknemers zijn die op EEN punt verschillen, maar overigens op alle andere punten gelijk zijn.

Als maar EEN van beiden in aanmerking kan komen voor een promotie, wie zou het dan moeten zijn?

(Enq.: Lees de twee groepen op:)

- Buitenlander
- Nederlander

- 1 ☐ Een buitenlander
- 2 ☐ Een Nederlander
- 3 ☐ Mag geen verschil maken
- 4 ☐ Weet niet

VAR729B

VRAAG 116

415L1

Gesteld dat u mensen van een ander ras als naaste burens zou krijgen, zou u daar dan geen enkel bezwaar tegen hebben, zou u het accepteren maar het minder prettig vinden of zou u zich er tegen verzetten?

- 1 ☐ Geen enkel bezwaar
- 2 ☐ Hangt ervan af
- 3 ☐ Minder prettig
- 4 ☐ Er tegen verzetten
- 5 ☐ Weet niet

VAR546

INFORMATIE SCHERM

Zou u een aantal delen van het regeringsbeleid een rapportcijfer willen geven? Net als bij de rapportcijfers op school is een 6 voldoende.

Enq.: Lees EEN voor EEN op

VRAAG 117

416L2

Het zorgbeleid (b.v. bejaardenhulp, bejaardenoorden en ziekenhuizen)

- 1 ☐ 1
- 2 ☐ 2
- 3 ☐ 3
- 4 ☐ 4
- 5 ☐ 5
- 6 ☐ 6
- 7 ☐ 7
- 8 ☐ 8
- 9 ☐ 9
- 10 ☐ 10
- 11 ☐ Geen oordeel

VAR1145A

VRAAG 117

418L2

Het cultuurbeleid (b.v. subsidies voor concerten en toneelvoorstellingen)

- 1 ☐ 1
- 2 ☐ 2
- 3 ☐ 3
- 4 ☐ 4
- 5 ☐ 5
- 6 ☐ 6
- 7 ☐ 7
- 8 ☐ 8
- 9 ☐ 9
- 10 ☐ 10
- 11 ☐ Geen oordeel

VAR1145B

VRAAG 117

420L2

Het beleid op het gebied van vrije tijd (b.v. subsidies voor sportzalen en sportvelden)

- 1 ☐ 1
- 2 ☐ 2
- 3 ☐ 3
- 4 ☐ 4
- 5 ☐ 5
- 6 ☐ 6
- 7 ☐ 7
- 8 ☐ 8
- 9 ☐ 9
- 10 ☐ 10

11 ☐ Geen oordeel

VAR1145C

VRAAG 117

422L2

Het beleid op het gebied van Algemeen Vormend Onderwijs

- 1 ☐ 1
- 2 ☐ 2
- 3 ☐ 3
- 4 ☐ 4
- 5 ☐ 5
- 6 ☐ 6
- 7 ☐ 7
- 8 ☐ 8
- 9 ☐ 9
- 10 ☐ 10

11 ☐ Geen oordeel

VAR1145D

VRAAG 117

424L2

Het beleid op het gebied van Beroepsonderwijs

- 1 ☐ 1
- 2 ☐ 2
- 3 ☐ 3
- 4 ☐ 4
- 5 ☐ 5
- 6 ☐ 6
- 7 ☐ 7
- 8 ☐ 8
- 9 ☐ 9
- 10 ☐ 10
- 11 ☐ Geen oordeel

VAR1145E

VRAAG 117

426L2

De ordehandhaving (politie en rechtspraak)

- 1 ☐ 1
- 2 ☐ 2
- 3 ☐ 3
- 4 ☐ 4
- 5 ☐ 5
- 6 ☐ 6
- 7 ☐ 7
- 8 ☐ 8
- 9 ☐ 9
- 10 ☐ 10
- 11 ☐ Geen oordeel

VAR1145F

VRAAG 117

428L2

De sociale zekerheid

- 1 ☐ 1
- 2 ☐ 2
- 3 ☐ 3
- 4 ☐ 4
- 5 ☐ 5
- 6 ☐ 6
- 7 ☐ 7
- 8 ☐ 8
- 9 ☐ 9
- 10 ☐ 10
- 11 ☐ Geen oordeel

VAR1145G

VRAAG 117

430L2

De werkgelegenheid (het aantal arbeidsplaatsen)

- 1 ☐ 1
- 2 ☐ 2
- 3 ☐ 3
- 4 ☐ 4
- 5 ☐ 5
- 6 ☐ 6
- 7 ☐ 7
- 8 ☐ 8
- 9 ☐ 9
- 10 ☐ 10

11 ☐ Geen oordeel

VAR1145H

VRAAG 117

432L2

Het milieubeleid

- 1 ☐ 1
- 2 ☐ 2
- 3 ☐ 3
- 4 ☐ 4
- 5 ☐ 5
- 6 ☐ 6
- 7 ☐ 7
- 8 ☐ 8
- 9 ☐ 9
- 10 ☐ 10

11 ☐ Geen oordeel

VAR1145I

VRAAG 117

434L2

Het beleid dat de kosten van levensonderhoud (prijzen, woonlasten) binnen de perken houdt

- 1 ☐ 1
- 2 ☐ 2
- 3 ☐ 3
- 4 ☐ 4
- 5 ☐ 5
- 6 ☐ 6
- 7 ☐ 7
- 8 ☐ 8
- 9 ☐ 9
- 10 ☐ 10

11 ☐ Geen oordeel

VAR1145J

VRAAG 117

436L2

Het beleid voor de leefbaarheid in de steden

- 1 ☐ 1
- 2 ☐ 2
- 3 ☐ 3
- 4 ☐ 4
- 5 ☐ 5
- 6 ☐ 6
- 7 ☐ 7
- 8 ☐ 8
- 9 ☐ 9
- 10 ☐ 10

11 ☐ Geen oordeel

VAR1145K

VRAAG 117

438L2

Het beleid voor de opvang van buitenlanders

- 1 ☐ 1
- 2 ☐ 2
- 3 ☐ 3
- 4 ☐ 4
- 5 ☐ 5
- 6 ☐ 6
- 7 ☐ 7
- 8 ☐ 8
- 9 ☐ 9
- 10 ☐ 10
- 11 ☐ Geen oordeel

VAR1145L

INFORMATIE SCHERM

U heeft zojuist een aantal delen van het regeringsbeleid een rapportcijfer gegeven. Zou u nogmaals een oordeel over die soorten regeringsbeleid willen geven en voor elk daarvan willen zeggen of u vindt dat de regering er te veel, juist genoeg of te weinig aan doet?

(Enq.: Lees EEN voor EEN op:)

VRAAG 118

440L1

Het zorgbeleid (b.v. bejaardenhulp, bejaardenoorden en ziekenhuizen)

- 1 ☐ Te veel
- 2 ☐ Juist genoeg
- 3 ☐ Te weinig
- 4 ☐ Geen oordeel

VAR1162A

VRAAG 118

441L1

Het cultuurbeleid (b.v. subsidies voor concerten en toneelvoorstellingen)

- 1 ☐ Te veel
- 2 ☐ Juist genoeg
- 3 ☐ Te weinig
- 4 ☐ Geen oordeel

VAR1162B

VRAAG 118

442L1

Het beleid op het gebied van vrije tijd (b.v. subsidies voor sportzalen en sportvelden)

- 1 ☐ Te veel
- 2 ☐ Juist genoeg
- 3 ☐ Te weinig
- 4 ☐ Geen oordeel

VAR1162C

VRAAG 118

443L1

Het beleid op het gebied van Algemeen Vormend Onderwijs

- 1 ☐ Te veel
- 2 ☐ Juist genoeg
- 3 ☐ Te weinig
- 4 ☐ Geen oordeel

VAR1162D

VRAAG 118

444L1

Het beleid op het gebied van Beroepsonderwijs

- 1 ☐ Te veel
- 2 ☐ Juist genoeg
- 3 ☐ Te weinig
- 4 ☐ Geen oordeel

VAR1162E

VRAAG 118

445L1

De ordehandhaving (politie en rechtspraak)

- 1 ☐ Te veel
- 2 ☐ Juist genoeg
- 3 ☐ Te weinig
- 4 ☐ Geen oordeel

VAR1162F

VRAAG 118

446L1

De sociale zekerheid

- 1 ☐ Te veel
- 2 ☐ Juist genoeg
- 3 ☐ Te weinig
- 4 ☐ Geen oordeel

VAR1162G

VRAAG 118

447L1

De werkgelegenheid (het aantal arbeidsplaatsen)

- 1 ☐ Te veel
- 2 ☐ Juist genoeg
- 3 ☐ Te weinig
- 4 ☐ Geen oordeel

VAR1162H

VRAAG 118

448L1

Het milieubeleid

- 1 ☐ Te veel
- 2 ☐ Juist genoeg
- 3 ☐ Te weinig
- 4 ☐ Geen oordeel

VAR1162I

VRAAG 118

449L1

Het beleid dat de kosten van levensonderhoud (prijzen, woonlasten) binnen de perken houdt

- 1 ☐ Te veel
- 2 ☐ Juist genoeg
- 3 ☐ Te weinig
- 4 ☐ Geen oordeel

VAR1162J

VRAAG 118

450L1

Het beleid voor de leefbaarheid in de steden

- 1 ☐ Te veel
- 2 ☐ Juist genoeg
- 3 ☐ Te weinig
- 4 ☐ Geen oordeel

VAR1162K

VRAAG 118

451L1

Het beleid voor de opvang van buitenlanders

- 1 ☐ Te veel
- 2 ☐ Juist genoeg
- 3 ☐ Te weinig
- 4 ☐ Geen oordeel

VAR1162L

VRAAG 119

452L1

U heeft zo juist van een aantal onderdelen van het regeringsbeleid gezegd of er naar uw mening te veel, juist genoeg of te weinig aan werd gedaan. Als u die onderdelen overziet, hoe luidt uw oordeel dan in het algemeen?

- 1 ☐ Te veel
- 2 ☐ Juist genoeg
- 3 ☐ Te weinig
- 4 ☐ Weet niet

VAR1204

VRAAG 120

453L1

Vanzelfsprekend betekent "Te weinig" dat de regering meer beleid moet gaan voeren. "Juist genoeg" betekent dat het beleid hetzelfde blijft en "Te veel" wil zeggen dat de regering minder gaat doen. Meer beleid zou kunnen betekenen dat de Nederlanders ook meer belasting gaan betalen. Als de regering evenveel blijft doen, zou dat betekenen dat de belastingen gelijk blijven. Als de regering minder gaat doen, zouden de belastingen omlaag kunnen. Als u dit bedenkt, hoe luidt dan over het algemeen uw oordeel?

- 1 ☐ Dan zeg ik te veel
- 2 ☐ Dan zeg ik juist genoeg
- 3 ☐ Dan zeg ik te weinig
- 4 ☐ Weet niet

VAR1205

VRAAG 121

454L1

Enq.: Kaart 11

Wilt u met behulp van deze kaart aangeven hoe tevreden u over het algemeen bent met wat de Nederlandse regering doet?

(Enq.: Eventueel toelichten: in het algemeen of over het geheel genomen)

- 1 ☐ Zeer tevreden
- 2 ☐ Min of meer tevreden
- 3 ☐ Nogal ontevreden
- 4 ☐ Erg ontevreden

VAR1146

VRAAG 122

455L1

De Nederlandse overheid functioneert goed. Bent u het met deze uitspraak eens of oneens? Of zeer eens of zeer oneens?

- 1 ☐ Zeer eens
- 2 ☐ Eens
- 3 ☐ Oneens
- 4 ☐ Zeer oneens
- 5 ☐ Geen mening

VAR1163

VRAAG 123

456L1

Stel dat een dokter iemand op diens eigen verzoek uit zijn lijden kan helpen door het geven van een spuitje, wat moet hij dan volgens u doen?

- 1 ☐ Wel geven
- 2 ☐ Hangt ervan af
- 3 ☐ Niet geven
- 4 ☐ Weet niet

VAR544

VRAAG 124

457L1

(Enq.: Kaart 12)

Welke van de samenlevingsvormen op deze kaart is op u van toepassing? Noemt u de letter maar die ervoor staat.

(Enq.: Slechts EEN antwoord mogelijk)

- 1 ☐ A
- 2 ☐ B
- 3 ☐ C
- 4 ☐ D
- 5 ☐ E

INT087

VRAAG 125

458L2

(Enq.: Kaart 13)

Wat is de voornaamste bron van uw eigen inkomen?
Noemt u de letter maar die ervoor staat.

(Enq.: Slechts EEN antwoord mogelijk)

- 1 ☐ A
- 2 ☐ B
- 3 ☐ C
- 4 ☐ D
- 5 ☐ E
- 6 ☐ F
- 7 ☐ G
- 8 ☐ H
- 9 ☐ I
- 10 ☐ J
- 11 ☐ K
- 12 ☐ L
- 13 ☐ M
- 14 ☐ Weet niet
- 15 ☐ Wil niet zeggen

V103

VRAAG 126

460L2

(Enq.: Kaart 14)

Zou u aan de hand van deze kaart kunnen zeggen wat het netto inkomen is van het huishouden waartoe u behoort?

Wij bedoelen hier het totaal van alle inkomens die in uw huishouden verdiend worden na aftrek van belasting, premies, e.d.; kinderbijslag en vakantiegeld rekent u niet mee.

Noemt u het cijfer maar dat ervoor staat.

(Indien geen antwoord:)

Als u het niet zo precies weet, wilt u het dan zo goed mogelijk schatten?

- 1 ☐ 1
- 2 ☐ 2
- 3 ☐ 3
- 4 ☐ 4
- 5 ☐ 5
- 6 ☐ 6
- 7 ☐ 7
- 8 ☐ 8
- 9 ☐ 9
- 10 ☐ 10
- 11 ☐ 11
- 12 ☐ 12
- 13 ☐ 13
- 14 ☐ 14
- 15 ☐ 15
- 16 ☐ 16
- 17 ☐ 17
- 18 ☐ Weet niet
- 19 ☐ Wil niet zeggen

VAR931

VRAAG 127

462L2

(Enq.: Kaart 14)

En wat is het bruto inkomen van het huishouden waartoe u behoort, dus het totaal van alle inkomens die in uw huishouden verdiend worden voordat belasting, premies, e.d. eraf gaan?

Noemt u het cijfer maar dat ervoor staat.

Als u het niet zo precies weet, wilt u het dan zo goed mogelijk schatten?

- 1 ☐ 1
- 2 ☐ 2
- 3 ☐ 3
- 4 ☐ 4
- 5 ☐ 5
- 6 ☐ 6
- 7 ☐ 7
- 8 ☐ 8
- 9 ☐ 9
- 10 ☐ 10
- 11 ☐ 11
- 12 ☐ 12
- 13 ☐ 13
- 14 ☐ 14
- 15 ☐ 15
- 16 ☐ 16
- 17 ☐ 17
- 18 ☐ Weet niet
- 19 ☐ Wil niet zeggen

VAR462

VRAAG 1281

464L1

Wie hebben in het huishouden waartoe u behoort een eigen inkomen?

(Enq.: Ondervraagde meetellen!)

Man\Vader:

- 1 ☐ Ja
- 2 ☐ Nee

VAR930A

VRAAG 1282

465L1

Vrouw\Moeder:

- 1 ☐ Ja
- 2 ☐ Nee

VAR930B

VRAAG 1283

466L1

Kinderen:

- 1 ☐ Een
- 2 ☐ Twee
- 3 ☐ Drie of meer
- 4 ☐ Geen

VAR930C

VRAAG 1284

467L1

Andere personen uit uw huishouden:

- 1 ☐ Een
- 2 ☐ Twee
- 3 ☐ Drie of meer
- 4 ☐ Geen

VAR930D

VRAAG 129

468L1

Hoe is de samenstelling van het huishouden waar u lid van bent?

- 1 ☐ Echtpaar met kinderen
- 2 ☐ Echtpaar zonder kinderen
- 3 ☐ Ongehuwd samenwonend met kinderen
- 4 ☐ Ongehuwd samenwonend zonder kinderen
- 5 ☐ Vader met kinderen
- 6 ☐ Moeder met kinderen
- 7 ☐ Alleenstaande
- 8 ☐ Nog anders

VAR684

VRAAG 130

Wat is de postcode van dit adres? Als u het niet precies weet, kunt u het dan misschien aan een huisgenoot vragen of het ergens even opzoeken?

POSTC01/2

VRAAG 131

475L1

ENQ.: LET OP! Wilt u de nu volgende VIER vragen NIET oplezen,
maar ZELF invullen!

Wat is uw eigen indruk van het vraaggesprek?

Ondervraagde vond de vragen over het algemeen:

- 1 ☐ Erg moeilijk
- 2 ☐ Nogal moeilijk
- 3 ☐ Moeilijk noch makkelijk
- 4 ☐ Nogal makkelijk
- 5 ☐ Erg makkelijk

VAR900K

VRAAG 132

476L1

ENQ.: NIET oplezen, ZELF invullen!

Wat vindt u zelf van de duur van het vraaggesprek?

- 1 ☐ Veel te lang
- 2 ☐ Te lang
- 3 ☐ Niet te lang

VAR900L

VRAAG 133

477L1

ENQ.: NIET oplezen, ZELF invullen!

Waren er tijdens het vraaggesprek overwegend anderen aanwezig
die het gesprek volgden?

- 1 ☐ Ja
- 2 ☐ Nee

GAAT DOOR MET VRAAG 135

VAR548

VRAAG 134

478L1

ENQ.: NIET oplezen, ZELF invullen!

(Enq.: Maakte(n) deze soms opmerkingen: werd er op enigerlei wijze gereageerd, met andere woorden: had u de indruk dat de ondervraagde werd beïnvloed?)

- 1 ☐ Ja
- 2 ☐ Nee
- 3 ☐ Weet niet

VAR550

VRAAG 151

Mag ik uw achternaam noteren?

VRAAG 152

Wat zijn uw voorletter(s)?

VRAAG 153

Mag ik uw adres noteren?

VRAAG 154

Postcode?

VRAAG 155

Woonplaats?

VRAAG 156

Mag ik uw telefoonnummer noteren?

INFORMATIE SCHERM

(Enq.: Lees op:)

Namens het Sociaal en Cultureel Planbureau en het NIPO wil ik u graag bedanken voor het beantwoorden van alle gestelde vragen. U heeft hiermee bijgedragen tot een in de loop van 1999 te verschijnen rapport, waarin uw antwoorden, tezamen met die van duizenden andere Nederlanders zijn verwerkt (uw persoonlijke antwoorden blijven daarbij strikt geheim). Met behulp van deze resultaten zal het mogelijk zijn om vast te stellen wat er zoal onder de Nederlanders leeft en in hoeverre bepaalde opvattingen in de afgelopen jaren zijn veranderd. Naar dit rapport wordt dan ook door diverse ministeries met belangstelling uitgekeken; het is mede een basis voor het in de toekomst te voeren beleid. Aan u werd door het beantwoorden van de vragen een vorm van inspraak geboden.

INFORMATIE SCHERM

(Enq.: Lees op:)

Om het rapport compleet te maken is nog enige nadere informatie van u gewenst. Wij hopen ten eerste dat u hieraan zult willen meewerken. Het is niet de bedoeling dat ik u deze vragen nu ga stellen, dat zijn er voor dit moment genoeg geweest, maar ik laat een vragenlijst bij u achter met het verzoek deze in de komende week voor ons in te vullen: ik zal de ingevulde vragenlijst op een afgesproken tijdstip weer ophalen. Voor uw medewerking ontvangt u van ons een cadeaubon ter waarde van f 15,- die u zo spoedig mogelijk na afronding van het onderzoek door het NIPO zal worden toegestuurd.

VRAAG 1570

ENQ.: VOORDAT U NU DE SCHRIFTELIJKE VRAGENLIJST AAN DE ONDERVRAAGDE OVERHANDIGT, VULT U EERST OP DEZE VRAGENLIJST HET INTERVIEWNUMMER IN, KRUIST AAN OF HET DE EERSTE OF DE TWEEDE PERSOON BETREFT, OF ONDERVRAAGDE MAN OF VROUW IS EN VULT ZIJN\HAAR LEEFTIJD IN!. DEZE GEGEVENS ZIJN HIERONDER AANGEGEVEN.

VERGEET U DIT NIET! ANDERS KUNNEN WIJ DEZE VRAGENLIJST BIJ BINNENKOMST NOOIT MEER AAN DIT COMPASS-GESPREK KOPPELEN!

Interviewnummer-omslagformulier:

persoon :
Ondervraagde is :
Zijn\haar leeftijd is :

(Enq.: Overhandig nu:

A De door de ondervraagde zelf in te vullen vragenlijst
(vul de voorkant in!)

B Een NIPO-pen

VRAAG 157

627L1

ENQ.: Tik in:

- 1 ☐ Vragenlijst achtergelaten: ondervraagde zal meewerken
 - 2 ☐ Ondervraagde wil absoluut niet meewerken
- GAAT DOOR MET VRAAG 159

VRAAG 158

(Enq.: Noteer nu op het OMSLAGFORMULIER afspraak om ingevulde vragenlijst op te halen).

EINDE GESPREK, GESLAAGD

Onderzoek: Culturele veranderingen in Nederland 1998

Schriftelijk deel A - 3645

Interviewnummer:

--	--	--	--

☐ 1e persoon

☐ 2e persoon

Datum van afgifte:

Vragenlijst wordt opgehaald: 1998 omuur

De naam en het adres van degene die deze vragenlijst gaat invullen is:

Achternaam:

Voornaam (voorletters): M/V jaar (leeftijd)

Straat: Nr:

Postcode: Woonplaats:

Telefoonnummer:

Mevrouw/Mijnheer,

Hartelijk dank dat u deze vragenlijst voor ons wilt gaan invullen. Het is de bedoeling dat u de vragen *zelf*, zonder hulp van anderen, beantwoordt. Het spreekt vanzelf dat het NIPO garant staat voor de geheimhouding van de door u gegeven antwoorden. Voor uw medewerking ontvangt u van ons een cadeaubon ter waarde van f 15,- die u zo spoedig mogelijk na afronding van het onderzoek zal worden toegestuurd. Wilt u uw keuze hieronder aangeven?

Hoogachtend,

NIPO, het marktonderzoeksinstituut

P.S. Wilt u nooit in de vragenlijst zelf schrijven. Al uw opmerkingen kunt u op de achterkant van dit blad noteren (ook over het mondelinge vraaggesprek!). Voor eventuele informatie kunt u bellen met Gabri Vollers (tel. 020-5225 781).

Voor mijn medewerking ontvang ik een
cadeaubon van f 15,-

Ik maak mijn keuze bekend door één van de
hokjes hiernaast aan te kruisen:

☐ Boekenbon

☐ CD-bon

☐ Kado-bon

☐ V.V.V.-bon

This image shows a full page of a document template designed for handwriting practice. It consists of approximately 30 evenly spaced horizontal dotted lines across the entire width of the page. The background is plain white, and there are no margins, headers, or footers present.

Onderzoek: Culturele veranderingen in Nederland 1998

Schriftelijk deel A - 3645

Interviewnummer:

--	--	--	--

☐ 1e persoon

☐ 2e persoon

VAR000

1 / *Ondervraagde is:*

- 1 ☐ Man/jongen
2 ☐ Vrouw/meisje

VAR001

2 / *Zijn/haar leeftijd is:*

Tien- Een-
tallen heden

--	--

VAR002

3 / *Als u denkt aan het leven dat u op het ogenblik leidt, hoe gelukkig of ongelukkig bent u dan over het algemeen?*

(Slechts één antwoord)

- 1 ☐ Zeer gelukkig
2 ☐ Tamelijk gelukkig
3 ☐ Niet zo gelukkig
4 ☐ Helemaal niet gelukkig
5 ☐ Weet niet

INT205

4 / *Denkt u dat het over het algemeen wel of niet de verantwoordelijkheid van de overheid zou moeten zijn om:*

(Kruist u op elke regel één antwoord aan)

	Abso- luut wel 1	Waar- schijnlijk wel 2	Waar- schijnlijk niet 3	Abso- luut niet 4	Weet niet 5	
a. ervoor te zorgen dat er werk is voor iedereen die wil werken?	☐	☐	☐	☐	☐	INT168
b. de inkomens verschillen tussen rijk en arm te verkleinen?	☐	☐	☐	☐	☐	INT206

5 / *Vindt u een seksuele relatie tussen man en vrouw vóór het huwelijk verkeerd of niet?*

(Slechts één antwoord)

- 1 ☐ Altijd verkeerd
- 2 ☐ Bijna altijd verkeerd
- 3 ☐ In sommige gevallen verkeerd
- 4 ☐ Helemaal niet verkeerd
- 5 ☐ Weet niet

INT209

6 / *En wat vindt u ervan als een getrouwde man of vrouw een seksuele relatie heeft met een ander dan zijn of haar echtgenoot of echtgenote?*

(Slechts één antwoord)

- 1 ☐ Altijd verkeerd
- 2 ☐ Bijna altijd verkeerd
- 3 ☐ In sommige gevallen verkeerd
- 4 ☐ Helemaal niet verkeerd
- 5 ☐ Weet niet

INT210

7 / En wat vindt u van een seksuele relatie tussen twee volwassenen van hetzelfde geslacht?

(Slechts één antwoord)

- 1 ☐ Altijd verkeerd
- 2 ☐ Bijna altijd verkeerd
- 3 ☐ In sommige gevallen verkeerd
- 4 ☐ Helemaal niet verkeerd
- 5 ☐ Weet niet

INT211

8 / *Vindt u het persoonlijk onaanvaardbaar of niet dat een vrouw abortus laat uitvoeren:*

(Kruist u op elke regel één antwoord aan)

	Altijd verkeerd 1	Bijna altijd verkeerd 2	In sommige gevallen verkeerd 3	Helemaal niet ver- keerd 4	Weet niet 5	
a. als de kans groot is dat het kind ernstige gebreken heeft	☐	☐	☐	☐	☐	INT214
b. als de ouders een erg laag inkomen hebben en zich geen kinderen meer kunnen veroorloven	☐	☐	☐	☐	☐	INT215

9/ Wilt u voor elk van de nu volgende uitspraken aangeven in hoeverre u het daarmee eens of oneens bent?

(Kruist u op elke regel één antwoord aan)

[illegible]

10 / *Wilt u voor elk van de nu volgende uitspraken aangeven in hoeverre u het daarmee eens of oneens bent?*

(Kruist u op elke regel één antwoord aan)

	Sterk mee eens 1	Mee eens 2	Noch mee eens, noch mee oneens 3	Mee oneens 4	Sterk mee oneens 5	Weet niet 6	
a. Een paar mag best samenwonen zonder de bedoeling te trouwen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	INT370
b. Voor een paar dat wil gaan trouwen is het goed om eerst te gaan samenwonen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	INT371

11 / *Wilt u voor elk van de volgende situaties aangeven of u dat acceptabel vindt of niet?*

(Kruist u op elke regel één antwoord aan)

	Accep- tabel 1	Verkeerd, maar begrijpelijk 2	Verkeerd 3	Absoluut verkeerd 4	Weet niet 5	
a. Iemand geeft niet al zijn inkomsten op om zo minder belasting te hoeven betalen	☐	☐	☐	☐	☐	INT216
b. Iemand geeft de overheid onjuiste informatie over zichzelf om een uitkering te krijgen waar hij geen recht op heeft	☐	☐	☐	☐	☐	INT217

15 / *Nu volgen weer een aantal uitspraken. Wilt u voor elke uitspraak aangeven in hoeverre u het daarmee eens of oneens bent?*

a. Religieuze leiders moeten niet proberen de mensen te beïnvloeden bij de verkiezingen

(Slechts één antwoord)

- 1 ☐ Sterk mee eens
- 2 ☐ Mee eens
- 3 ☐ Noch mee eens, noch mee oneens
- 4 ☐ Mee oneens
- 5 ☐ Sterk mee oneens
- 6 ☐ Weet niet

INT225

b. Religieuze leiders moeten niet proberen overheidsbeslissingen te beïnvloeden

(Slechts één antwoord)

- 1 ☐ Sterk mee eens
- 2 ☐ Mee eens
- 3 ☐ Noch mee eens, noch mee oneens
- 4 ☐ Mee oneens
- 5 ☐ Sterk mee oneens
- 6 ☐ Weet niet

INT227

Sterk mee eens 1	Mee eens 2	Noch mee eens, noch mee oneens 3	Mee oneens 4	Sterk mee oneens 5	Weet niet 6
---------------------------	------------------	---	--------------------	-----------------------------	-------------------

- [illegible]

17 | Heeft u in de afgelopen twaalf maanden vrijwilligers activiteiten ondernomen in een van de volgende categorieën? Onder vrijwilligers activiteiten wordt onbetaald werk verstaan, dus niet alleen maar het lid zijn van een bepaalde organisatie of groepering. Het zou ten dienste moeten staan of ten goede moeten komen aan andere mensen of de gemeenschap en niet alleen aan iemands familie of persoonlijke vrienden.

(Wilt u nu voor elk van de onderstaande categorieën aankruisen of u daarin in de afgelopen twaalf maanden vrijwilligerswerk hebt gedaan?)

	Nee	Ja, 1 of 2 keer	Ja, 3-5 keer	Ja, 6 keer of vaker	
	1	2	3	4	
a. Politieke activiteiten? (helpen van politieke partijen, politieke bewegingen, bij verkiezingscampagnes e.d.)	☐	☐	☐	☐	INT508
b. Liefdadigheids activiteiten? (het helpen van zieken, ouderen, armen e.d.)	☐	☐	☐	☐	INT509
c. Religieuze en kerkelijke activiteiten? (helpen van kerken en religieuze groeperingen)	☐	☐	☐	☐	INT510
d. Elk ander soort van vrijwilligerswerk?	☐	☐	☐	☐	INT511

Let op: als dezelfde vrijwilligers activiteiten in twee of meer van de hierboven aangegeven categorieën vallen, geeft u dat dan maar één keer aan en wel in die categorie die u van bovenaf in deze vraag het eerste tegenkomt. Bijvoorbeeld: als u betrokken was bij een politieke campagne voor een kandidaat die gesteund wordt door een kerk of een religieuze groepering, dan geeft u dat aan onder: a. Politieke activiteiten en *niet* onder c. Religieuze en kerkelijke activiteiten!

18 / *Vindt u dat kerken en religieuze organisaties in ons land te veel of te weinig macht hebben?*

(Slechts één antwoord)

- 1 ☐ Veel te veel macht
- 2 ☐ Te veel macht
- 3 ☐ Ongeveer genoeg macht
- 4 ☐ Te weinig macht
- 5 ☐ Veel te weinig macht
- 6 ☐ Weet niet

INT228

19 / *Welke van de hieronder staande uitspraken komt het meest overeen met uw mening over God?*

(Slechts één antwoord)

- 1 ☐ Ik geloof niet in God
- 2 ☐ Ik weet niet of er een God is en ik geloof niet dat er een manier is om dat te weten te komen
- 3 ☐ Ik geloof niet in een God die zich met ieder van ons persoonlijk bezighoudt, maar ik geloof wel in een of andere hogere macht
- 4 ☐ Op sommige momenten geloof ik in God, op andere momenten niet
- 5 ☐ Ik geloof in God, al heb ik mijn twijfels
- 6 ☐ Ik geloof zonder twijfel dat God werkelijk bestaat

INT229

20 / *Wat beschrijft uw geloof in God het beste?*

(Slechts één antwoord)

- 1 ☐ Ik heb nooit in God geloofd
- 2 ☐ Ik geloof niet in God, maar vroeger wel
- 3 ☐ Ik geloof in God, maar vroeger niet
- 4 ☐ Ik heb altijd in God geloofd
- 5 ☐ Weet niet

INT231

21 / *Bestaan of bestaat volgens u:*

(Kruist u op elke regel één antwoord aan)

	Absoluut wel	Waar- schijn- lijk wel	Waar- schijn- lijk niet	Absoluut niet	Weet niet	
	1	2	3	4	5	
a. leven na de dood?	☐	☐	☐	☐	☐	INT232
b. de hemel?	☐	☐	☐	☐	☐	INT234
c. de hel?	☐	☐	☐	☐	☐	INT235
d. religieuze wonderen?	☐	☐	☐	☐	☐	INT236

22 / *Welk van de onderstaande uitspraken komt het meest overeen met uw mening over de Bijbel?*

(Slechts één antwoord)

- 1 ☐ De Bijbel is het ware woord van God en het moet letterlijk genomen worden, woord voor woord
- 2 ☐ De Bijbel is geïnspireerd op het woord van God, maar niet alles moet letterlijk genomen worden
- 3 ☐ De Bijbel is een oud boek met fabels, legendes, geschiedenissen en morele voorschriften die door de mensheid zijn opgetekend
- 4 ☐ Geen mening over de Bijbel
- 5 ☐ Weet niet

INT237

23 / *In hoeverre bent u het met elk van de volgende uitspraken eens of oneens?*

(Kruist u op elke regel één antwoord aan)

	Sterk mee eens 1	Mee eens 2	Noch mee eens, noch mee oneens 3	Mee oneens 4	Sterk mee oneens 5	Weet niet 6	
a. Er is een God die zich met ieder mens persoonlijk bezighoudt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	INT238
b. Mensen kunnen weinig veranderen aan hun levensloop	☐	☐	☐	☐	☐	☐	INT239
c. Alleen het bestaan van God maakt mijn leven zinvol	☐	☐	☐	☐	☐	☐	INT240
d. Volgens mij dient het leven geen enkel doel	☐	☐	☐	☐	☐	☐	INT241
e. Het leven heeft alleen zin als je er zelf een betekenis aan geeft	☐	☐	☐	☐	☐	☐	INT243
f. Ieder bepaalt zijn eigen lot	☐	☐	☐	☐	☐	☐	INT244

24 / *Is er ooit in uw leven een keerpunt geweest waardoor u een nieuwe en persoonlijke binding met het geloof kreeg?*

- 1 ☐ Ja
 2 ☐ Nee
 3 ☐ Weet niet

INT247

25 / Welke geloofsovertuiging had uw moeder toen u een kind was?

(Slechts één antwoord)

- 1 ☐ Rooms-Katholiek (RK)
- 2 ☐ Nederlands Hervormd (NH)
- 3 ☐ Gereformeerd
- 4 ☐ Islamitisch
- 5 ☐ Anders
- 6 ☐ Geen geloof
- 7 ☐ Weet niet

INT248

26 / En welke geloofsovertuiging had uw vader toen u een kind was?

(Slechts één antwoord)

- 1 ☐ Rooms-Katholiek (RK)
- 2 ☐ Nederlands Hervormd (NH)
- 3 ☐ Gereformeerd
- 4 ☐ Islamitisch
- 5 ☐ Anders
- 6 ☐ Geen geloof
- 7 ☐ Weet niet

INT249

27 / In welk geloof bent u grootgebracht?

(Slechts één antwoord)

- 1 ☐ Rooms-Katholiek (RK)
- 2 ☐ Nederlands Hervormd (NH)
- 3 ☐ Gereformeerd
- 4 ☐ Islamitisch
- 5 ☐ Anders
- 6 ☐ Geen geloof
- 7 ☐ Weet niet

INT250

28 / Welke geloofsovertuiging heeft u nu?

(Slechts één antwoord)

- 1 ☐ Rooms-Katholiek (RK)
- 2 ☐ Nederlands Hervormd (NH)
- 3 ☐ Gereformeerd
- 4 ☐ Islamitisch
- 5 ☐ Anders
- 6 ☐ Geen geloof
- 7 ☐ Weet niet

INT515

29 / Welke geloofsovertuiging heeft uw partner?

(Slechts één antwoord)

- 1 ☐ Rooms-Katholiek (RK)
- 2 ☐ Nederlands Hervormd (NH)
- 3 ☐ Gereformeerd
- 4 ☐ Islamitisch
- 5 ☐ Anders
- 6 ☐ Geen geloof
- 7 ☐ Geen partner
- 8 ☐ Weet niet

INT251

30 / *Hoe vaak bezocht uw moeder kerkdiensten toen u een kind was?*

(Slechts één antwoord)

- 1 ☐ Nooit
- 2 ☐ Minder dan één keer per jaar
- 3 ☐ Eén tot twee keer per jaar
- 4 ☐ Meerdere keren per jaar
- 5 ☐ Ongeveer één keer per maand
- 6 ☐ Twee tot drie keer per maand
- 7 ☐ Bijna iedere week
- 8 ☐ Iedere week
- 9 ☐ Meerdere keren per week
- 10 ☐ Woonde toen niet samen met moeder
- 11 ☐ Weet niet

INT252

31 / *En hoe vaak bezocht uw vader kerkdiensten toen u een kind was?*

(Slechts één antwoord)

- 1 ☐ Nooit
- 2 ☐ Minder dan één keer per jaar
- 3 ☐ Eén tot twee keer per jaar
- 4 ☐ Meerdere keren per jaar
- 5 ☐ Ongeveer één keer per maand
- 6 ☐ Twee tot drie keer per maand
- 7 ☐ Bijna iedere week
- 8 ☐ Iedere week
- 9 ☐ Meerdere keren per week
- 10 ☐ Woonde toen niet samen met vader
- 11 ☐ Weet niet

INT253

32 / *Hoe vaak bezocht u zelf kerkdiensten toen u 11 á 12 jaar was?*

(Slechts één antwoord)

- 1 ☐ Nooit
- 2 ☐ Minder dan één keer per jaar
- 3 ☐ Eén tot twee keer per jaar
- 4 ☐ Meerdere keren per jaar
- 5 ☐ Ongeveer één keer per maand
- 6 ☐ Twee tot drie keer per maand
- 7 ☐ Bijna iedere week
- 8 ☐ Iedere week
- 9 ☐ Meerdere keren per week
- 10 ☐ Weet niet

INT254

33 / *Denkt u nu weer aan het heden. Hoe vaak bidt u?*

(Slechts één antwoord)

- 1 ☐ Nooit
- 2 ☐ Minder dan één keer per jaar
- 3 ☐ Eén tot twee keer per jaar
- 4 ☐ Meerdere keren per jaar
- 5 ☐ Ongeveer één keer per maand
- 6 ☐ Twee tot drie keer per maand
- 7 ☐ Bijna iedere week
- 8 ☐ Iedere week
- 9 ☐ Meerdere keren per week
- 10 ☐ Eén keer per dag
- 11 ☐ Meerdere keren per dag
- 12 ☐ Weet niet

INT255

34 / *Hoe vaak neemt u deel aan activiteiten van uw kerk, anders dan het bijwonen van diensten?*

(Slechts één antwoord)

- 1 ☐ Nooit
- 2 ☐ Minder dan één keer per jaar
- 3 ☐ Eén tot twee keer per jaar
- 4 ☐ Meerdere keren per jaar
- 5 ☐ Ongeveer één keer per maand
- 6 ☐ Twee tot drie keer per maand
- 7 ☐ Bijna iedere week
- 8 ☐ Iedere week
- 9 ☐ Meerdere keren per week
- 10 ☐ Weet niet

INT256

35 / *Hoe zou u zichzelf beschrijven?*

(Slechts één antwoord)

- 1 ☐ Buitengewoon gelovig
- 2 ☐ Erg gelovig
- 3 ☐ Enigszins gelovig
- 4 ☐ Noch gelovig, noch ongelovig
- 5 ☐ Enigszins ongelovig
- 6 ☐ Erg ongelovig
- 7 ☐ Buitengewoon ongelovig
- 8 ☐ Weet niet

INT257

36 / *Welk van de volgende uitspraken komt het meest overeen met uw eigen mening?*

(Slechts één antwoord)

- 1 ☐ Er zit heel weinig waars in welke godsdienst dan ook
- 2 ☐ In veel godsdiensten zitten fundamentele waarheden
- 3 ☐ Slechts één godsdienst heeft de waarheid
- 4 ☐ Weet niet

INT512

37 / *Stel dat u in een auto mee rijdt die wordt bestuurd door een goede vriend. U weet dat hij te hard rijdt. Hij rijdt een voetganger aan. Hij vraagt u aan de politie te zeggen dat hij zich hield aan de snelheidslimiet.*

Welke uitspraak komt het dichtst bij uw opvatting over het recht dat uw vriend heeft op wat hij van u mag verwachten?

(Slechts één antwoord)

- 1 ☐ Mijn vriend heeft zeer zeker het recht te verwachten dat ik getuig dat hij zich aan de snelheidslimiet hield
- 2 ☐ Mijn vriend heeft enigszins het recht te verwachten dat ik getuig dat hij zich aan de snelheidslimiet hield
- 3 ☐ Mijn vriend heeft geen recht te verwachten dat ik getuig dat hij zich aan de snelheidslimiet hield
- 4 ☐ Weet niet

INT513

38 / *Wat zou u doen in deze situatie?*

(Slechts één antwoord)

- 1 ☐ Zeer zeker aan de politie vertellen dat uw vriend sneller reed dan de toegestane snelheid
- 2 ☐ Waarschijnlijk aan de politie vertellen dat uw vriend sneller reed dan de toegestane snelheid
- 3 ☐ Waarschijnlijk aan de politie vertellen dat uw vriend niet sneller reed dan de toegestane snelheid
- 4 ☐ Zeer zeker aan de politie vertellen dat uw vriend niet sneller reed dan de toegestane snelheid
- 5 ☐ Weet niet

INT514

39 / *Wilt u voor elk van de volgende uitspraken aangeven in hoeverre u denkt dat ze waar of niet waar zijn?*

(Kruist u op elke regel één antwoord aan)

	Abso- luut waar 1	Waar- schijnlijk waar 2	Waar schijnlijk niet waar 3	Absoluut niet waar 4	Weet niet 5	
a. Een mascotte, geluksmunt of religieuze medaille brengt soms echt geluk	☐	☐	☐	☐	☐	INT516
b. Sommige waarzeggers kunnen echt de waarheid voorspellen	☐	☐	☐	☐	☐	INT517
c. Sommige gebedsgenezers hebben van God het vermogen gekregen om de mensen echt beter te maken	☐	☐	☐	☐	☐	INT518
d. Iemands sterrenbeeld kan zijn levensloop bepalen	☐	☐	☐	☐	☐	INT519

40 / *Veronderstel eens dat er een wet werd aangenomen die strijdig was met uw religieuze of godsdienstige beginselen. Zou u zich dan:*

(Slechts één antwoord)

- 1 ☐ Beslist aan die wet houden
- 2 ☐ Waarschijnlijk aan die wet houden
- 3 ☐ Waarschijnlijk aan uw religieuze beginselen houden
- 4 ☐ Beslist aan uw religieuze beginselen houden
- 5 ☐ Mijn beginselen zijn niet religieus
- 6 ☐ Weet niet

INT520

41 / *Tenslotte nog enkele vragen over het eerste deel van dit onderzoek, het vraaggesprek dat u met onze enquêteur/enquêtrice heeft gehad. Hoe lang duurde dat vraaggesprek?*

(Slechts één antwoord)

- 1 ☐ Korter dan 30 minuten
- 2 ☐ 30 tot 45 minuten
- 3 ☐ 45 minuten tot 1 uur
- 4 ☐ 1 uur tot 1 uur 15 minuten
- 5 ☐ 1 uur 15 tot 1 uur 30 minuten
- 6 ☐ 1 uur 30 tot 1 uur 45 minuten
- 7 ☐ 1 uur 45 minuten tot 2 uur
- 8 ☐ 2 uur of langer

VAR900E

42 / *Wat vond u van de duur van dat vraaggesprek?*

- 1 ☐ Te lang
- 2 ☐ Niet te lang

VAR900F

43 / *Hoe lang vindt u dat zo'n vraaggesprek zou mogen duren?*

(Slechts één antwoord)

- 1 ☐ Korter dan 30 minuten
- 2 ☐ 30 tot 45 minuten
- 3 ☐ 45 minuten tot 1 uur
- 4 ☐ 1 uur tot 1 uur 15 minuten
- 5 ☐ 1 uur 15 tot 1 uur 30 minuten
- 6 ☐ 1 uur 30 tot 1 uur 45 minuten
- 7 ☐ 1 uur 45 minuten tot 2 uur
- 8 ☐ 2 uur of langer

VAR900G

44 / *Hoe vond u dat vraaggesprek?*

(Slechts één antwoord)

- 1 ☐ Zeer interessant
- 2 ☐ Tamelijk interessant
- 3 ☐ Niet zo interessant
- 4 ☐ Helemaal niet interessant

VAR900H

Hartelijk dank voor het invullen van deze vragenlijst! Vergeet u vooral niet te controleren of uw naam en adres op de voorkant van deze vragenlijst correct en volledig zijn ingevuld voor het toezenden van de door u gekozen cadeaubon!

Hoogachtend,
NIPO, het marktonderzoekinstituut

Kaartenboekje

Culturele veranderingen in Nederland 1998 (A - 3644)

Kaart 1

Hoogst behaalde diploma of voltooide opleiding Algemeen Vormend Onderwijs:

- 1 Lager, basis-onderwijs, VGLO of LAVO
- 2 (M)ULO, MAVO
3 jaar HBS/Gymnasium/Atheneum/HAVO/MMS
- 3 Voltooid: HBS/Gymnasium/Atheneum/HAVO/MMS
- 4 Voltooid: Universiteit/Hogeschool
- 5 Geen van deze

Kaart 2

Hoogst behaalde diploma of voltooide opleiding in het Beroepsonderwijs:

- 1 Hoger beroepsonderwijs: HTS (vóór 1957 MTS), HEAO, Sociale Pedagogische Akademie, Kunstonderwijs, Zeevaartschool, Kweekschool voor onderwijzer, SPD-II, SPD-III, MO-akten, N-akten, Accountancy, Beroepsofficiersopleiding *of vergelijkbare opleiding*
- 2 Middelbaar vak- of beroepsonderwijs: MTS (vóór 1968 UTS), Middelbare Tuinbouw-, Bosbouw-, Landbouwschool, Middelbare Huishoudschool, Apothekers-assistente, Kleuterleidster, Middelbare Detailhandelsschool, MEAO, Handelsdagschool, Handelsavondschoon (5 jaar), Praktijk Diploma Boekhouder, Verpleegstersopleiding, Sekretaresse Schoeversopleiding, SPD-I, GA-I, GF *of vergelijkbare opleiding*
- 3 Lager vak- of beroeps-onderwijs: LTS (vóór 1951 Ambachtschool), Lagere Tuinbouw-, Bosbouw-, Landbouwschool, ITO, Leerlingwezen, Leerlingstelsel, Lagere Huishoudschool, LEAO, Handelsavondschoon (3 jaar), Middenstandsdiplooma, Lagere Detailhandelsschool *of vergelijkbare opleiding*
- 4 Geen beroepsonderwijs

Kaart 3

- A Doet betaald werk voor meer dan 15 uur per week
- B Doet eigen huishouden
- C Werkloos na verlies werkkring
- D Arbeidsongeschikt, WAO, AAW
- E Gepensioneerd, in de VUT
- F Zoekt voor het eerst werk
- G Scholier, student
- H Anders

Kaart 4

- Tegen loon of salaris *niet* bij de overheid
- Bij de overheid
- Directeur BV of NV
- Medewerkend in gezins- of familiebedrijf
- Zelfstandig, voor eigen rekening
- Op free-lance basis

- Volkomen mee eens
- In grote lijnen mee eens
- Noch mee eens, noch mee oneens
- Eigenlijk niet mee eens
- Helemaal niet mee eens

Kaart **6**

- Een goed inkomen
- Een leuk gezin
- Een goede gezondheid
- Veel vrije tijd
- Een goed huwelijksleven
- Een sterk geloof
- Prettig werk
- Veel vrienden en kennissen

Kaart **7**

- a. - Ik vind dat een meisje volledige geslachtsgemeenschap met een jongen mag hebben als ze veel voor hem voelt
- b. - Ik vind dat een meisje volledige geslachtsgemeenschap met een jongen mag hebben, ook al voelt ze weinig voor hem

Kaart 8

- Sterk voor
- Voor
- Niet voor, niet tegen
- Tegen
- Sterk tegen

Kaart 9

- Helemaal eens
- Mee eens
- Niet mee eens
- Helemaal niet eens

Kaart 10

- Zeer veel
- Veel
- Tamelijk
- Weinig
- Helemaal niet

Kaart 11

- Zeer tevreden
- Min of meer tevreden
- Nogal ontevreden
- Erg ontevreden

Kaart 12

- A Niet of niet meer samenwonend met een vaste partner
- B Ongehuwd samenwonend zonder de bedoeling te trouwen
- C Ongehuwd samenwonend met de bedoeling te gaan trouwen
- D Gehuwd na eerst te hebben samengewoond
- E Gehuwd zonder eerst te hebben samengewoond

- A Inkomen uit arbeid
- B Inkomen uit vermogen/lijfhrente
- C AOW
- D AWW
- E Pensioen
- F VUT
- G Bijstand/RWW/RZ
- H WW/Wachtgeld
- I WAO/AWW
- J IOAW/IOAZ
- K Andere sociale uitkering
- L Studiebeurs/studietoelage van de overheid
- M Onderhoud door ouders, verzorgers, alimentatie

Het inkomen bedraagt ongeveer:

per week		per maand		per jaar	
01	minder dan f 175,-	01	minder dan f 750,-	01	minder dan f 9.000,-
02	f 175,- tot f 230,-	02	f 750,- tot f 1.000,-	02	f 9.000,- tot f 12.000,-
03	f 230,- tot f 290,-	03	f 1.000,- tot f 1.250,-	03	f 12.000,- tot f 15.000,-
04	f 290,- tot f 350,-	04	f 1.250,- tot f 1.500,-	04	f 15.000,- tot f 18.000,-
05	f 350,- tot f 400,-	05	f 1.500,- tot f 1.750,-	05	f 18.000,- tot f 21.000,-
06	f 400,- tot f 460,-	06	f 1.750,- tot f 2.000,-	06	f 21.000,- tot f 24.000,-
07	f 460,- tot f 520,-	07	f 2.000,- tot f 2.250,-	07	f 24.000,- tot f 27.000,-
08	f 520,- tot f 580,-	08	f 2.250,- tot f 2.500,-	08	f 27.000,- tot f 30.000,-
09	f 580,- tot f 630,-	09	f 2.500,- tot f 2.750,-	09	f 30.000,- tot f 33.000,-
10	f 630,- tot f 750,-	10	f 2.750,- tot f 3.250,-	10	f 33.000,- tot f 39.000,-
11	f 750,- tot f 870,-	11	f 3.250,- tot f 3.750,-	11	f 39.000,- tot f 45.000,-
12	f 870,- tot f 980,-	12	f 3.750,- tot f 4.250,-	12	f 45.000,- tot f 51.000,-
13	f 980,- tot f 1210,-	13	f 4.250,- tot f 5.250,-	13	f 51.000,- tot f 63.000,-
14	f 1.210,- tot f 1.440,-	14	f 5.250,- tot f 6.250,-	14	f 63.000,- tot f 75.000,-
15	f 1.440,- tot f 1.900,-	15	f 6.250,- tot f 8.250,-	15	f 75.000,- tot f 99.000,-
16	f 1.900,- tot f 2.370,-	16	f 8.250,- tot f 10.250,-	16	f 99.000,- tot f 123.000,-
17	f 2.370,- of meer	17	f 10.250,- of meer	17	f 123.000,- of meer

A-3644/3645

Onderzoek "Culturele veranderingen in Nederland 1998"

Instructies

Geachte medewerker/medewerkster,

Hierbij ontvangt u het materiaal voor het bovengenoemde onderzoek. Wij danken u voor de door u toegezegde medewerking en rekenen er op dat u uw vraaggesprekken zult realiseren. Leest u deze schriftelijke instructie nauwgezet door. Aarzel niet ons te bellen als tijdens uw werk iets niet duidelijk blijkt te zijn en ook deze uiteenzetting geen oplossing biedt.

1 Doel van het onderzoek

Dit onderzoek, dat wij in opdracht van het Sociaal en Cultureel Planbureau te Rijswijk uitvoeren, wordt regelmatig herhaald. Met behulp van de resultaten zal het mogelijk zijn om vast te stellen wat er zoal onder de Nederlanders leeft en in hoeverre bepaalde opvattingen in de afgelopen jaren zijn veranderd. Naar het rapport, dat in de loop van 1999 zal verschijnen, wordt dan ook door diverse ministeries met belangstelling uitgekeken; het is mede een basis voor het in de toekomst te voeren beleid. De ondervraagden wordt door middel van dit onderzoek inspraak in het overheidsbeleid geboden.

2 Enquêtemateriaal

Het enquêtemateriaal bestaat uit:

- Introductiebrief namens het Sociaal en Cultureel Planbureau
- Omslagformulier (lila of groen)
- Compassvragenlijst A-3644
- Kaartenboekje
- Set kaartjes (wit)
- Schriftelijke vragenlijst A-3645 (door ondervraagde zelf in te vullen met NIPO-pen)
- Terugzendenveloppen
- Folder "Waarom juist u?"

3 Introductiebrief namens het Sociaal en Cultureel Planbureau

Deze brief namens de opdrachtgever dient om de ondervraagde, of degene die u daartoe wilt overtuigen, te informeren over de aard en de inhoud van dit onderzoek. Deze brief overhandigt u tijdens de introductie van het vraaggerek; u kunt ook een exemplaar achterlaten. Komt u er tekort belt u ons dan even.

Sociaal en Cultureel Planbureau (ter informatie)

Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) is een interdepartementaal wetenschappelijk bureau dat zelfstandig de ontwikkelingen op sociaal en cultureel gebied onderzoekt, en gevraagd en ongevraagd hierover adviezen uitbrengt. Het SCP staat in principe ten dienste van het gehele overheidsbeleid; de onderzoeken en adviezen van het SCP betreffen terreinen van alle ministeries. De belangrijkste taken van het SCP zijn: het beschrijven van de situatie op sociaal en cultureel terrein in Nederland en de te verwachten ontwikkelingen, bijdragen tot verantwoorde keuzen van doeleinden en middelen in het beleid, en het beoordelen van het gevoerde beleid, speciaal het interdepartementaal beleid.

Bij het uitoefenen van zijn planningstaak richt het SCP zich vooral op informatie en inzichten die niet alleen actuele maar ook langer lopende ontwikkelingen betreffen. Bovendien wordt veel aandacht besteed aan samenhangen tussen ontwikkelingen onderling. De producten van het SCP zijn primair gericht op de regering en de Eerste en Tweede Kamer, de leiding van de departementen en het professionele en bestuurlijke kader in de quartaire sector en wetenschap.

Eén van de permanente taken van het SCP is het vervaardigen van het *Sociaal en Cultureel Rapport* (SCR). In het SCR, dat eens in de twee jaar verschijnt, wordt de situatie van de Nederlandse bevolking en het beleid op sociaal en cultureel terrein beschreven. Aan de orde komen de sectoren gezondheidszorg, maatschappelijke dienstverlening, arbeid, sociale zekerheid, justitie, huisvesting, onderwijs, vrije tijd, media en cultuur. Verder gaat het rapport in op het overheidsbeleid in algemene zin, veranderingen in het openbaar bestuur, de politieke participatie van burgers en hun opvattingen over onder meer het functioneren van de overheid.

Op verzoek van de Tweede Kamer wordt tevens elk jaar de publicatie *Sociale en Culturele Verkenningen* (SCV) uitgebracht. Het gaat hierbij om enkele kerngegevens over sociale en culturele veranderingen, de leefsituatie van de Nederlandse bevolking en een bondige terreinverkenning van actuele maatschappelijke en beleidsonderwerpen die reeds op de politieke agenda staan of hierop naar verwachting zullen verschijnen.

Ten behoeve van hun taken verricht het SCP (onder andere) onderzoek naar sociale en culturele veranderingen in de samenleving, waaronder de opvattingen van de Nederlandse bevolking over maatschappelijke, levensbeschouwelijke en politieke onderwerpen, zoals deze worden waargenomen via het onderzoek "*Culturele veranderingen in Nederland*".

Bent u geïnteresseerd in de resultaten van het onderzoek dan verwijzen wij u graag naar de diverse publicaties in de media. Ook zult u het Sociaal en Cultureel Rapport in elke bibliotheek aantreffen.

4 Het omslagformulier

Op elk omslagformulier is een sticker aangebracht waarop een interviewnummer staat, een "startadres" en of u het vraaggesprek links (L), rechts (R) of tegenover (O) het startadres moet gaan houden. U ontvangt steeds drie omslagformulieren met hetzelfde startadres.

A-3644 INTERVIEWNUMMER 0001	
Groen L	
Gr. Bickersstr 74	
Amsterdam	
12 - 00 - 002	(12 - 01)

Voorbeeld: Het (in dit geval groene) omslagformulier, met interviewnummer 0001, is voorzien van een sticker zoals hierboven is weergegeven. U gaat naar de Grote Bickersstraat 74 te Amsterdam, het "startadres". Er wordt op dit adres zelf géén vraaggesprek gehouden maar als u ervóór staat met uw gezicht ernaartoe, links, rechts of aan de overkant. Op het etiket hierboven staat aangegeven L: dat betekent dat u vanaf Grote Bickersstraat 74 op één van de eerste 5 woningen (deurbellen) links ervan een vraaggesprek moet gaan houden. Bij het omslagformulier met een R gaat u op dezelfde manier te werk direct rechts van het startadres en bij een O kiest u 5 aaneengesloten woningen direct tegenover het startadres aan de overkant en realiseert u op één van deze woningen een vraaggesprek.

Het gaat hierbij dus niet om huizen maar om woningen: een huis met 3 zelfstandig bewoonde etages zijn 3 woningen (etages telt u van beneden naar boven). Winkels, kantoren, bedrijven e.d. zijn géén woningen en tellen dus niet mee; ook leegstaande woningen telt u niet mee.

Wanneer u vanuit het aangegeven adres aan het begin of het einde van een straat komt en u daar geen lagere respectievelijk hogere nummers of woningen aantreft, dan telt u door in de volgende straat (b.v. om de hoek).

U ontvangt van ons geen reserve-adressen. Niet bestaande adressen kunnen bijna niet voorkomen aangezien het zeer recent adressenmateriaal is; indien een opgegeven adres toch niet bestaat (het startadres ligt bijvoorbeeld op een industrieterrein met enkel maar bedrijven, een wijk is afgebroken of moet nog gebouwd worden) dient u ons dit onmiddellijk te melden, zodat wij u in dat geval een vervangend adres kunnen geven.

Wat kan er gebeuren bij het eerste contact

Bij het eerste contact kan het voorkomen dat:

- *er niemand thuis is*: u geeft dit per huisnummer aan op de voorkant van het omslagformulier, waarna u op een ander dagdeel nog een keer teruggaat. Mocht u dan wederom niemand thuis treffen, dan gaat u voor de derde maal terug op een weer ander dagdeel. Bedenk dat 's avonds de kans altijd groter is dat u iemand thuis treft. U kunt eventueel gebruik maken van een afsprakenkaartje.
- *men medewerking weigert*: in dat geval heeft u dat huisnummer afgewerkt. Let wel, u laat altijd allereerst uw legitimatiebewijs van het NIPO zien, waarna u de introductiebrief namens het Sociaal en Cultureel Planbureau overhandigt en de betreffende persoon het belang van dit onderzoek uitlegt. Wordt er geweigerd omdat men op het moment dat u contact legt geen tijd heeft, dan maakt u een afspraak op een tijdstip dat beter schikt (u kruist dan "afspraak" aan bij 1e bezoek). Maak degene waarmee u contact heeft gemaakt duidelijk dat hij of zij niet de persoon hoeft te zijn waarmee uiteindelijk het vraaggesprek wordt gevoerd; dit is afhankelijk van de gezinssamenstelling en de kleur van het omslagformulier.
- *men wil meewerken en het omslagformulier laat invullen*: u bent dan in staat door middel van het invullen van het omslagformulier de persoon of personen te kiezen die ondervraagd moeten worden. Is de te ondervragen persoon thuis, maar heeft deze op dat moment geen tijd, dan maakt u een afspraak. In het geval dat de te ondervragen persoon niet thuis is, maakt u indien mogelijk een afspraak om op een andere dag of op een ander tijdstip terug te komen. Informeer wanneer de kans het grootst is dat de betreffende persoon thuis is of laat eventueel een afsprakenkaartje achter. Indien nodig legt u maximaal 3 bezoeken af om tot een vraaggesprek te komen.

Afsprakenkaartje

U krijgt bij het enquêtemateriaal een aantal afsprakenkaartjes geleverd, die u kunt achterlaten als u niemand thuis treft. Probeer het gebruik van afsprakenkaartjes tot een minimum te beperken; wanneer u persoonlijk contact legt en het belang van het onderzoek duidelijk maakt, is de kans groter dat men hieraan mee wil werken. Als u een afsprakenkaartje achterlaat, vul dan op het kaartje alle gegevens nauwkeurig en duidelijk leesbaar in (vergeet vooral niet uw telefoonnummer te vermelden!). Houdt u ook strikt aan de afspraak die u op het kaartje hebt ingevuld.

Bezoekverantwoording

Op de voorkant van elk omslagformulier geeft u nauwkeurig het resultaat van elk bezoek aan. Zorg ervoor dat u zo weinig mogelijk echte weigeringen krijgt. Als iemand bij het eerste bezoek niet ondervraagd kan worden, spreek dan een andere tijd af waarop dit wel mogelijk is.

Weigeringen, 3 keer niet thuis (op verschillende dagen en tijdstippen) zullen wij tot het uiterste moeten beperken om een voldoende respons te behalen. Wij rekenen op minstens $3/4 = 75\%$ geslaagde gesprekken.

Wie te ondervragen

Op de linker binnenkant van het omslagformulier noteert u allereerst de volledige gezinssamenstelling. Tot de gezinsleden rekent u alleen diegenen, die gezamenlijk regelmatig de maaltijden gebruiken (minimaal 4 dagen per week). Bij een gezin van man en vrouw met of zonder kinderen zijn zowel man als vrouw gezinshoofd. Bij een minder "traditionele" gezinssamenstelling als twee mannen of twee vrouwen die samenleven, noteert u één van beiden als gezinshoofd en de ander als "ander gezinslid". Een "ander gezinslid" is een ander als de man, de vrouw of een kind. Let u er op dat u de verschillende gezinsleden in de juiste vakken noteert, en vergeet u vooral niet ook alle kinderen jonger dan 16 jaar te noteren!

Vervolgens bepaalt u welke persoon of personen van 16 jaar of ouder u in dit gezin moet gaan ondervragen: u kruist op de rechter binnenkant van het omslagformulier de betreffende situatie aan (waarbij u alleen gezinsleden van 16 jaar of ouder meetelt), en leest daarachter af wie moet worden ondervraagd. In het gezinsschema op de linker binnenkant van het omslagformulier zet u een kruis achter de persoon die u moet gaan ondervragen; is de te ondervragen persoon niet thuis, dan maakt u een afspraak.

In sommige gevallen, afhankelijk van de gezinssamenstelling, moet in hetzelfde gezin een tweede persoon worden ondervraagd. Zijn er twee of meer kinderen of andere gezinsleden van 16 jaar of ouder in het gezin, dan moet u de selectie-procedure op de achterkant van het omslagformulier toepassen. Ook de tweede te ondervragen persoon kruist u bij het gezinsschema aan.

Vul het omslagformulier altijd volledig in en kruis elk vakje aan dat u zou moeten aankruisen!

5 Vragenlijst A-3644

De vragen zijn over het algemeen eenvoudig te stellen en te beantwoorden. U leest altijd *letterlijk* de vraagstelling op! In het kader van dit onderzoek worden veel vragen periodiek herhaald; veranderingen in een antwoordpatroon zijn alleen aan een veranderde mening toe te schrijven als de vraagstelling altijd dezelfde is geweest. Lees ook nooit de antwoorden op en laat een ondervraagde *nóóit* meelezen, tenzij daar in de vragenlijst zelf uitdrukkelijk om wordt gevraagd. Willen wij dat een ondervraagde kennis neemt van de antwoordmogelijkheden, dan wordt daarvoor het kaartenboekje met (toon)kaarten gebruikt of wordt de ondervraagde gevraagd zelf vragen te lezen en het antwoord in te typen.

In principe is op elke vraag maar één antwoord mogelijk. Indien de vraagstelling aanleiding kan geven tot twijfel daarover is dit nog eens benadrukt (Enq.: Slechts EEN antwoord mogelijk!).

Aandachtspunten in de vragenlijst:

Type eerst het interviewnummer in van het omslagformulier, geef vervolgens aan of u het gesprek met de eerste of de tweede persoon houdt en type het geslacht in en de leeftijd van de ondervraagde.

Hieronder volgt enige toelichting bij een aantal vragen in de computergestuurde vragenlijst. Het opzoeken van de vraagnummers in de vragenlijst kunt u doen door het intikken van: -WAP (streepje WAP) als u nog in DOS werkt. Indien u al in Windows werkt, kiest u in de vragenlijst bij *view* voor de optie: *questions-ID*.

- Vraag 3: Het gaat hierbij om de formele burgerlijke staat. Als iemand "gescheiden" antwoordt, vraagt u dan of men gescheiden is "van echt" of "van tafel en bed". In het laatste geval is de scheiding nog niet wettelijk bekrachtigd.
- Vraag 4: Onder onderwijs wordt verstaan: een dag-opleiding zoals de lagere school, middelbare school, universiteit, enz.; een speciale cursus telt dus niet mee.
- Vraag 6: Bij deze vraag wordt u gevraagd een kaart aan de ondervraagde te tonen. In zo'n geval zoekt u zelf de betreffende kaart in het kaartenboekje op en laat de ondervraagde die lezen. Zodra de vraag is beantwoord neemt u het kaartenboekje weer terug. Het is dus niet de bedoeling dat de ondervraagde in het kaartenboekje gaat bladeren en zaken leest die pas later in de vragenlijst aan de orde komen.

Vraag 10: Slechts één antwoord mogelijk: die groep die het meest van toepassing is. Indien de ondervraagde voor meer dan 15 uur per week betaald werk doet (vraag 9), dan altijd antwoord A kiezen (om in de daarop volgende vragen informatie te verkrijgen over de huidige werksituatie).

Vraag 12-14: Antwoorden letterlijk noteren, duidelijk leesbaar en zo uitgebreid mogelijk.

Vraag 16: Ook de mensen meetellen waarover ondervraagde via anderen leiding geeft (of gaf).

Vraag 29: Vóór deze vraag staat de instructie:

Enq.: Laat de ondervraagde de nu volgende vragen zelf lezen en het antwoord van zijn/haar keuze ZELF intikken .
Leg daarbij uit hoe dat moet.

Na deze en gelijklopende instructies overhandigt u de PC aan de ondervraagde en laat hem/haar de vragen zelf beantwoorden tot:

Let op: Nu gaat de enquêteur weer de vragen oplezen en de antwoorden worden nu weer door de enquêteur ingetikt.
U (ondervraagde) leest niet meer mee!

Na deze instructie neemt u de computer weer terug. Legt u vooral goed uit hoe een antwoord ingetikt wordt.

Vraag 57: Let op de instructie: (Enq.: "Te goed" NIET oplezen! Dit antwoord alleen noteren als de ondervraagde het uit zichzelf noemt. Als de ondervraagde weigert te kiezen tussen voldoende en onvoldoende "weet niet" noteren.

Vraag 61: Eerst vraag 61a stellen, en pas wanneer de ondervraagde een antwoord heeft gegeven eventueel vraag 61b stellen; dit geldt ook voor vraag 63, die op soortgelijke wijze is opgesplitst.

Vraag 90: Schudt de witte kaartjes A t/m P altijd eerst goed door elkaar alvorens u ze aan de ondervraagde overhandigt; de ondervraagde kan dan niet door een bepaalde volgorde beïnvloed worden. Controleer ook altijd goed of de set met kaartjes nog compleet is: u heeft ze nog nodig bij volgende gesprekken.

Vraag 126/127: Netto/Bruto inkomen van het huishouden eventueel laten schatten (door de ondervraagde!).

Waarom wilt u mijn inkomen weten? Allerlei overheidsmaatregelen of voorzieningen zijn afhankelijk van het inkomen of hebben gevolgen voor bepaalde inkomensgroepen. Denk daarbij bijvoorbeeld aan een uitspraak als "De hogere inkomens moeten meer belasting gaan betalen ten gunste van de lagere inkomens": u zult begrijpen dat mensen met een hoog inkomen daar veelal anders over denken dan mensen met een laag inkomen. In dit onderzoek worden veel van dit soort vragen gesteld. Het is voor de analyse dan noodzakelijk te weten

alleen wat het inkomen van de ondervraagde (of het huishouden) is; dan kan de juiste conclusie getrokken worden. Wijs de ondervraagde op de vertrouwelijkheid waarmee gegeven antwoorden worden behandeld. In de vragenlijst wordt ook geen bedrag ingetikt, maar het cijfer (getal) dat op de toonkaart staat.

Vraag 129: Het gaat hier om de samenstelling van het huishouden, dus als er bijvoorbeeld een bij de ouders inwonend kind ondervraagd wordt, is het antwoord niet alleenstaande maar echtpaar met kinderen (gehuwd) of ongehuwd samenwonend met kinderen.

Vraag 130: De postcode altijd volledig en correct invullen! Ontbreekt de postcode of is deze foutief ingevuld, dan moeten wij het achteraf alsnog opzoeken en invullen; u bespaart ons dus een hoop moeite als u dit al gedaan heeft.

Vraag 131: (t/m vraag 134) Niet oplezen, maar beantwoorden naar eigen mening of observatie.

Vraag 151 t/m 156:

Noteert u hier tenslotte de gevraagde gegevens duidelijk leesbaar en zo volledig mogelijk: ter (verplichte) controle van het veldwerk zal een aantal ondervraagden telefonisch benaderd worden om een paar vragen te beantwoorden over het door u afgenomen vraaggesprek. Het is dan ook van belang dat wij daarover die persoon ondervragen die u heeft ondervraagd. Vergeet u niet bij "Telefoonnummer: ..." ook het kengetal te vermelden. Bovendien zijn deze naam- en adresgegevens voor ons van groot belang om de juiste schriftelijke vragenlijst(en) erbij te zoeken.

Daarna leest u op wat er op het laatste informatiescherm staat over het invullen van een schriftelijke vragenlijst.

Vergeet u NIET vóóordat u de schriftelijke vragenlijst afgeeft, éérst het interviewnummer in te vullen; aan te geven of het de eerste of tweede persoon is aan wie u de schriftelijke vragenlijst afgeeft; of het een man of vrouw is en de leeftijd in te vullen.

6 Schriftelijke vragenlijst A-3645

Het feit dat er nog een schriftelijke vragenlijst zal worden achtergelaten met het verzoek om die zelf in te vullen, mag niet eerder dan na afloop van het mondelinge deel aan de ondervraagde worden medegedeeld; benadrukt u aan de ondervraagde dat het onderzoek pas compleet is als ook deze vragenlijst wordt ingevuld. Voor zijn/haar medewerking ontvangt de ondervraagde dan een boeken-, platen-, cadeau- of VVV-bon ter waarde van f.15,00. U geeft altijd bij de laatste vraag van het mondelinge deel aan (vraag 157) of de ondervraagde wel of niet wil meewerken.

Verantwoording

Indien de ondervraagde wil meewerken, vult *u zelf* op het voorblad van de schriftelijke vragenlijst het interviewnummer in, kruist aan of het de eerste of tweede persoon betreft en noteert de naam en het adres van degene die de vragenlijst gaat invullen; vergeet daarbij niet de datum van afgifte te vermelden.

Het niet (volledig) invullen van dit voorblad levert voor ons grote administratieve problemen op; ook kunnen wij de ondervraagde dan geen beloning sturen. Let er op dat u altijd het interviewnummer invult: ontbreekt het interviewnummer dan kunnen wij de vragenlijst, ook al is deze volledig ingevuld, niet gebruiken.

Wijst u de ondervraagde er met klem op dat alleen hij/zij zelf, zonder hulp van anderen, de vragen moet beantwoorden; alleen indien de vragen in het mondelinge en het schriftelijke deel door één en dezelfde persoon zijn beantwoord heeft het onderzoek voor ons waarde.

Vragenlijst

U overhandigt nu:

- De door de ondervraagde zelf in te vullen vragenlijst
- Een NIPO-pen

U vult *zelf* op pagina 3 van de vragenlijst nog eens het interviewnummer in, kruist aan of het de eerste of tweede persoon betreft en noteert zijn/haar geslacht en leeftijd.

Ophalen ingevulde vragenlijst

Maak een goede afspraak met de ondervraagde over de datum en het tijdstip waarop u de ingevulde vragenlijst weer ophaalt; noteer deze afspraak duidelijk op de voorkant van de schriftelijke vragenlijst in het daarvoor bestemde kader. Deze afspraak noteert u ook op het omslagformulier of schrijf deze in uw agenda. Maak uw afspraken zo gunstig mogelijk: u bent waarschijnlijk voor een ander gesprek op een andere dag toch in de buurt, of u kunt bijvoorbeeld alle schriftelijke vragenlijsten in één keer ophalen.

7 Folder "Waarom juist u?"

De folder "Waarom juist u?" overhandigt u altijd aan iedere ondervraagde; in deze folder worden de meest voorkomende vragen over marktonderzoek beantwoord, zoals het nut ervan en de vertrouwelijkheid waarmee de gegevens worden behandeld.

8 Veldwerkperiode

U kunt direct na het invullen of afnemen van uw eigen vragenlijst met het enquêteren beginnen. De laatste dag waarop de omslagformulieren en vragenlijsten kunnen worden teruggestuurd is vrijdag 16 oktober; alleen in uitzonderingsgevallen zal deze termijn verlengd kunnen worden. Belt u daar dan even over met de afdeling WSOB (Werving, Selectie, Opleiding en Begeleiding), telefoonnummer: 020 - 5225 704 (Andrienne Bulle).

9 Terugzending enquêtemateriaal

Alle lila en groene omslagformulieren, ook die niet werden behandeld, moeten bij het NIPO terugkomen. Doet u de geslaagde gesprekken in het bijbehorende omslagformulier! Wij vragen u de afgehandelde formulieren in ieder geval elke week op vrijdag op te sturen, zodat wij alvast met de verwerking kunnen beginnen.

Indien u vrijdags de bij een geslaagd (mondeling) gesprek behorende schriftelijke vragenlijst al heeft opgehaald, doet u die eveneens in het desbetreffende omslagformulier. De schriftelijke vragenlijsten die u dan nog niet heeft opgehaald stuurt u met een volgende zending mee.

10 Verhinderingsproblemen

Bent u plotseling verhinderd om het u toebedeelde werk af te maken, wilt u dan zo spoedig mogelijk contact met de afdeling WSOB opnemen. Wij kunnen dan een collega van u inschakelen. Ook bij problemen horen wij dat graag van u. Als u belt, vermeldt dan altijd het betreffende onderzoek waaraan u werkt; u wordt dan doorverbonden met de juiste persoon op deze afdeling.

11 Vergoeding

U heeft steeds een zogenaamd "cluster" van 3 omslagformulieren met een identiek startadres; het enige verschil tussen die omslagformulieren is de kleur en een verwijzing naar de te bezoeken adressen. De vergoeding per geslaagd gesprek is afhankelijk van de gemeente waarin het te bezoeken adres ligt:

- Adres binnen uw woongemeente: f. 27,50 buiten uw woongemeente: f. 33,50
- Schriftelijke vragenlijst, per respondent: f. 5,00

Elk geslaagd "adres" bestaat uit een correct ingevuld omslagformulier, de juiste persoonsselectie en uitsluitend in die situaties waar nodig in hetzelfde gezin een tweede gesprek. Op één adres kunnen één of twee geslaagde gesprekken tot stand komen (afhankelijk van de gezinssamenstelling); de vergoeding geldt per vragenlijst, dus als u volgens de instructies twee personen ondervraagt ontvangt u twee maal het betreffende bedrag. Bij elke zending declareert u de bijgevoegde geslaagde gesprekken.

12 Mondelinge instructie

Voor het bijwonen van de mondelinge instructie ontvangt u f. 40,-, alsmede een vergoeding van de gemaakte reiskosten op basis van openbaar vervoer; daarnaast ontvangt u de helft van de reiskosten als reistijdvergoeding. Het daarvoor bestemde declaratieformulier stuurt u mee met de eerste geslaagde gesprekken. Deze instructievergoeding wordt u uitbetaald als u ook daadwerkelijk aan het onderzoek heeft meegewerkt en het u toebedeelde werk geheel en volgens de aangegeven richtlijnen heeft uitgevoerd.

13 Controle

Verzuim niet alle formulieren te controleren voordat u ze ons toestuurt. U bespaart ons en uzelf daardoor kosten en moeite.

Wij wensen u veel succes bij uw werk!

Hoogachtend,
NIPO, het marktonderzoekinstituut

Rapport

Onderzoeksverantwoording

Culturele Veranderingen in Nederland 1998

Leo Grosze Nipper

A3644/3645 | 2 juni 1999

De gehele rapportage is openbaar en voor belangstellenden op te vragen bij het Sociaal en Cultureel Planbureau te Den Haag of in te zien bij het Steinmetz Archief (ondergebracht bij het Nederlands Instituut voor Wetenschappelijke Informatiediensten - NIWI - van de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen - KNAW - te Amsterdam).

Inhoud

	Inleiding	1
1	Steekproef	3
1.1	Steekproeftrekking op basis van woningvoorraad	3
1.1.1	Bron voor steekproeftrekking is het Postcodebestand	4
1.1.2	Jaarlijkse Bruto-steekproef van 300.000 woningadressen	4
1.1.3	Trekkingsmethode Bruto-steekproef	4
1.1.4	Omvang en type Bruto-steekproef CUL98	5
1.1.5	Trekkingsmethode Bruto-clustersteekproef CUL98	5
1.1.6	Selectie van de gemeenten	6
1.1.7	Selectie van de startadressen	7
1.1.8	Bepalen van de subclusters	8
1.1.9	Selectie van enquêteurs	8
1.2	Steekproefbewaking	9
1.3	Binnenkomst controle veldwerk	10
1.4	Steekproefresultaat	11
1.4.1	Aantal subclusters	11
1.4.2	Respons op basis van subclusters	12
1.4.3	Respons verhogende maatregelen	14
1.4.4	Aantal woningcontacten	16
1.4.5	Respons op woningniveau	17
1.4.6	Respons op celniveau binnen provincie naar gemeentegrootte	18
1.4.7	Representativiteit van de netto-steekproef	19
2	Enquêteursinstructies	21
2.1	Waar en wanneer zijn instructies in 1998 gehouden	21
2.2	Inhoud van de instructies in 1998	21
3	Aanpak van het onderzoek	22
3.1	Methode van onderzoek	22
3.2	Aantal opdrachten per interview(st)er	22
3.3	Hoe worden de contacten gerealiseerd?	22
4	Selectie van de respondent(en)	25
4.1	Registratie samenstelling van het huishouden	25
4.2	Selectie respondent(en): eerste/tweede persoon	25
4.3	Resultaat selectie: sexe en leeftijd respondenten	26
4.4	Begin- en eindtijden mondelinge (CAPI-)vraaggesprek	32
4.5	Oordeel mondelinge (CAPI-)gesprek	33
5	Het schriftelijke vragendeel (selfcompletion)	37
5.1	Introductie van de schriftelijke vragenlijst	37
5.2	Incentive voor invullen schriftelijk deel	37

5.3	Ophalen schriftelijke vragenlijst	37
5.4	Respons schriftelijke vragenlijst	38
6	Dataprocessing	39
7	Levering van de resultaten	40
	Bijlagen	
1	Steekproefverantwoording	
2	Omslagformulieren	
3	Schriftelijke instructie	
4	Tabellendeel	
	<i>Inhoud figuren en tabellen</i>	
1	Overzicht databestanden Culturele Veranderingen 1975-1998	1
2	Selectie van gemeenten in de steekproef voor Culturele Veranderingen in Nederland	6
3	Opbouw minimum-opdracht in een getrokken gemeente	8
4	Culturele veranderingen in Nederland - verloop veldwerk 1998	9
5	Resultaat in subclusters	11
6	Steekproefresultaat CUL98	12
7	Respons-percentage 1998 op basis van geldige subclusters	13
8	Contacten in 1998 per woning	16
9	Verloop veldwerk Culturele Veranderingen 1998 op woningniveau	17
10	Respons per distrikt	18
11	Vertegenwoordiging Hoofdgroepen MOSAIC* (non) respons 1998	19
12	Respons 1998 * Hoofdgroepen MOSAIC	20
13	Contactverslag	23
14	Verdeling naar mannen en vrouwen van 16 jaar en ouder	26
15	Verdeling naar leeftijd vanaf 16 jaar	27
16	Verdeling naar gezinsgrootte	28
17	Huishoudens naar gezinsfase	29
18	Verdeling naar leeftijd thuiswonende kinderen	30
19	Verdeling gezinnen naar positie in gezin	30
20	Verdeling naar leeftijd gezinshoofden	31
21	Begin- en eindtijden mondelinge (CAPI-)gesprekken in 1998	32
22	Oordeel over duur vraaggesprek in 1998	33
23	Oordeel interview(st)ers over duur vraaggesprek in 1998 * tijdsduur gesprekken	33
24	Oordeel respondenten over duur vraaggesprek in 1998 * tijdsduur gesprekken	34
25	Oordeel interview(st)ers over moeilijkheidsgraad	34
26	Oordeel interview(st)ers over moeilijkheidsgraad * tijdsduur gesprekken in 1998	35
27	Oordeel interview(st)ers over moeilijkheidsgraad * leeftijd ondervraagden in 1998	35
28	Oordeel interview(st)ers over moeilijkheidsgraad * opleidingsniveau in 1998	36
29	In welke mate als interessant ervaren in 1998	36
30	Respons schriftelijke vragenlijsten in 1998 per provincie	38
31	Aandelen woningvoorraad 1998 in het Noorden	3

32	<i>Aandelen woningvoorraad 1998 in het Oosten</i>	3
33	<i>Aandelen woningvoorraad 1998 in het Westen</i>	5
34	<i>Aandelen woningvoorraad 1998 in het Zuiden</i>	6

Inleiding

In dit veldwerkverslag wordt een beschrijving gegeven van opzet, procedures en uitvoering van het veldwerk voor het onderzoek:

Het project Culturele Veranderingen in Nederland

dat sinds 1975 door NIPO, het marktonderzoekinstituut wordt uitgevoerd in opdracht van het Sociaal en Cultureel Planbureau te Den Haag. Een volledig overzicht van alle databestanden die deel uitmaken van het project Culturele Veranderingen in Nederland is hieronder weergegeven:

1 | Overzicht databestanden Culturele Veranderingen 1975-1998

Jaar:	Aanduiding:	Steinmetz- nummer	Leeftijds- grenzen	Steekproef- omvang
1975	Culturele Veranderingen 1975	P0216	16-74 jaar	1.977
1978	Culturele Veranderingen 1978	P0739	16-75 jaar	985
1979	Culturele Veranderingen 1979	P0740	16-74 jaar	2.022
1980	Culturele Veranderingen 1980	P0741	16-74 jaar	2.007
1981	Culturele Veranderingen 1981	P0742	16-74 jaar	2.034
1983	Culturele Veranderingen 1983	P0828	16-74 jaar	1.932
1985	Culturele Veranderingen 1985	P0836	16-74 jaar	1.966
1986	Culturele Veranderingen 1986	P0946	16-80 jaar	2.016
1987	Culturele Veranderingen 1987	P0947	16 jaar	1.990
1988	Culturele Veranderingen 1988	P1018	16 jaar	2.033
1989	Culturele Veranderingen 1989	P1052	16 jaar	2.008
1991	Culturele Veranderingen 1991	P1108	16 jaar	1.926
1992	Culturele Veranderingen 1992	P1152	16 jaar	2.146
1993	Culturele Veranderingen 1993	P1205	16 jaar	1.968
1994	Culturele Veranderingen 1994	P1290	16 jaar	2.066
1995	Culturele Veranderingen 1995	P1291	16 jaar	2.177
1996	Culturele Veranderingen 1996	P1374	16 jaar	2.418
1997	Culturele Veranderingen 1997		16 jaar	2.267
1998	Culturele Veranderingen 1998		16 jaar	2.103

Doelgroep van deze peilingen is de Nederlands sprekende bevolking van 16 jaar en ouder. In elke peiling dienen ca. 2000 interviews gerealiseerd te worden via een representatieve, landelijk gespreide getrapte adressensteekproef op basis van provincie en gemeentegrootte.

Om een representatieve doorsnee van de Nederlandse bevolking van 16 jaar en ouder te bereiken met de juiste proportionele verdeling van mannen en vrouwen vanaf 16 jaar in alle leeftijdssegmenten, wordt aan de hand van de samenstelling van het huishouden aan de ingeschakelde NIPO interview(st)ers een strikte instructie meegegeven welke persoon in eerste instantie moet worden ondervraagd.

In bepaalde meer-persoons huishoudens wordt via een voorgeschreven random keuze-procedure eveneens een tweede persoon voor een vraaggesprek geselecteerd. De conform deze procedures geselecteerde personen worden *NIET* gesubstitueerd!

Het vraaggesprek bestaat traditioneel uit drie gedeelten:

- *Bepaling samenstelling huishouden en selectie respondent(en)*
- *Mondeling (face-to-face) interview*
- *Schriftelijk (drop-off) interview*

Het mondelinge interview wordt jaarlijks samengesteld met behulp van standaard vraagvariabelen die via longitudinale vergelijkingen vanaf 1975 een continu tijdsbeeld opleveren van de sociale en culturele opinies en attitudes binnen de Nederlandse bevolking van 16 jaar en ouder. Resultaten worden onder andere gepubliceerd in het Sociaal en Cultureel Rapport

In het schriftelijke drop-off deel, dat door de betreffende respondenten zelf wordt ingevuld (*self-completion*), wordt vanaf 1987 in bepaalde jaren het internationale ISSP vragenblok opgenomen. De gegevens en documentatie van de ISSP-onderzoeken 1985-1992 zijn op CD-ROM uitgegeven door het Zentralarchiv für Empirische Sozialforschung an der Universität zu Köln.

In het onderzoek Culturele Veranderingen in Nederland 1998 werd in het schriftelijk deel het internationale ISSP vragenblok over Religie opgenomen dat voor een groot deel al eerder (in 1991) als schriftelijk onderzoekdeel is uitgevoerd.

1 Steekproef

1.1 Steekproeftrekking op basis van woningvoorraad

Door NIPO, het marktonderzoekinstituut wordt jaarlijks een getrapte steekproef samengesteld (provincie x gemeentegrootte) op basis van de proportionele aandelen in de Nederlandse woningvoorraad van alle Nederlandse gemeenten conform opgave van het CBS in oktober van elk jaar voorafgaande aan het jaar waarin het onderzoek Culturele Veranderingen in Nederland wordt uitgevoerd. Dus voor het onderzoek in 1998 wordt een steekproef getrokken op basis van de geregistreerde woningvoorraad in 1997. Het criterium voor een woning is niet een huis maar een deurbel, d.w.z. een huis met drie zelfstandig bewoonde etages zijn drie woningen. Winkels, kantoren, bedrijven e.d. zijn géén woningen. In bijlage 1 zijn de proportionele steekproef-aandelen en het op basis daarvan berekende aandeel in het totaal te realiseren aantal interviews weergegeven per provincie en gemeentegrootte.

1.1.1 Bron voor steekproeftrekking is het Postcodebestand

Voor trekking van de woningadressen wordt door het NIPO gebruik gemaakt van het Postcodebestand. Het totale aantal adressen bedraagt ca. 7,7 miljoen.

De adressen in het Postcodebestand vertegenwoordigen niet alleen woningen, maar ook bedrijven, (semi) overheidsgebouwen, industrieterreinen, postbussen, garages, scholen, winkels e.d.

Dergelijke adressen zijn in de praktijk van het enquêteren veelal bekend en worden door het NIPO uit het postcodebestand verwijderd alvorens een steekproeftrekking uit te voeren. Een voordeel van het postcodebestand is het feit dat veelal nieuw te bouwen/ in aanbouw zijnde woningen er al in zijn vertegenwoordigd.

Verder zijn er “gemengde gebieden” met zowel bedrijven als woningen. Door de jaren heen heeft het NIPO meldingen van interview(st)ers van dergelijke gebieden verzameld, gecontroleerd met behulp van gemeentelijke plattegronden en indien na verificatie bleek dat deze overwegend industrieel waren, eveneens uit het postcodebestand verwijderd. Ondanks al deze pogingen om het postcodebestand te schonen op woningen, blijft er natuurlijk ruis bestaan. In dergelijke gevallen kan de interview(st)er een nieuw startadres vragen in die gevallen dat men conform de instructies géén woningen aantreft.

1.1.2 Jaarlijkse Bruto-steekproef van 300.000 woningadressen

NIPO, het marktonderzoeksinstituut trekt jaarlijks in de eerste week van januari een bruto-steekproef van 300.000 woning-adressen, waarin *alle* Nederlandse gemeenten zijn vertegenwoordigd op basis van hun relatieve aandeel in de totale woningvoorraad in Nederland. Deze getrokken woning-adressen worden als *start-adressen* gebruikt voor alle face-to-face onderzoeken die NIPO, het marktonderzoeksinstituut jaarlijks uitvoert.

1.1.3 Trekkingsmethode Bruto-steekproef

Voor de trekking van deze bruto-steekproef wordt op een willekeurig punt in het totale postcodebestand gestart. Vervolgens wordt elk 20ste adres getrokken. Aan elk getrokken adres wordt een random nummer toegekend en tenslotte worden de getrokken adressen *per gemeente* volgens die randomnummering in volgorde gezet. Uit deze bruto-steekproef worden in de loop van het jaar steekproeven aangeleverd voor alle mondelinge (face-to-face) onderzoeken, dus niet alleen voor het onderzoek Culturele Veranderingen in Nederland.

Er wordt gewerkt conform de steekproefmethode *zonder teruglegging*. Zodra er binnen de steekproefsegmenten van provincie x gemeentegrootte een lege cel ontstaat wordt een geheel nieuwe Bruto-steekproef van woningadressen getrokken!

1.1.4 Omvang en type Bruto-steekproef CUL98

Het uitgangspunt voor het onderzoek Culturele Veranderingen in Nederland is een bruto clustersteekproef van startadressen waaraan drie steekproefclusters verbonden zijn. De omvang wordt bepaald met behulp van de volgende normgetallen:

- ca. 2000 geslaagde interviews
- waarvan ca. 1800 enkele gesprekken en ca. 200 tweede gesprekken (10%)

Op basis hiervan zijn 800 startadressen getrokken die bij een clustergrootte: 3 een bruto clustersteekproef van 2400 subclusters vertegenwoordigen.

Elk startadres is het uitgangspunt voor drie vóóraf bepaalde subclusters als volgt: vijf opvolgende woningen naast of boven elkaar direct links naast het startadres, rechts naast het startadres en direct tegenover het startadres.

Per subcluster wordt op maximaal één woning respons gerealiseerd en wordt één omslagformulier ingevuld (dit omslagformulier is als bijlage 1 in dit verslag opgenomen). Alléén in het geval dat er zich direct links, rechts of er tegenover géén woningen bevinden, kan een vervangend subcluster toegekend worden.

1.1.5 Trekkingsmethode Bruto-clustersteekproef CUL98

Omdat vereist is dat een ingeschakelde interview(st)er minimaal twee clusteropdrachten van drie subclusters krijgt toebedeeld, is het aantal van 6 interview-opdrachten de bepalende factor in de berekening of een gemeente op grond van haar relatieve aandeel in de woningvoorraad in de Bruto-clustersteekproef van 2400 subclusters vertegenwoordigd zal zijn of niet. Via de volgende formule wordt het trekkingsgetal (minimale aantal woningen waarbij een gemeente automatisch in de Bruto-clustersteekproef is vertegenwoordigd) bepaald:

$(h : H) \times 2400 > 6$:

- h = aantal woningen per gemeente
- H = totale woningvoorraad in Nederland
- 2400 = aantal te bezoeken steekproefadressen
- 6 = minimum-opdracht

Op basis van de totale woningvoorraad in Nederland betekent dit dat elke gemeente met ca. 15.000 of meer woningen *rechtstreeks* voor trekking van één of meer minimum-opdrachten van 6 subclusters in aanmerking komt (self-selective gemeenten).

1.1.6 Selectie van de gemeenten

De aantallen woningen in de gemeenten zijn steeds bekend per 1 januari. De aantallen woningen veranderen van jaar tot jaar en een gemeente heeft dus geen vaste plaats in de rangorde zoals in subparagraaf 1.1.3 wordt beschreven. Voor alle grotere gemeenten in Nederland - met meer dan 100.000 inwoners - hanteert NIPO, het marktonderzoeksinstituut een eigen wijkindeling. In deze grotere gemeenten worden alle wijken als afzonderlijke trekkingsgemeenten behandeld om ook qua wijken een goede spreiding in de steekproef te realiseren.

Omdat de ervaring heeft geleerd dat het random plaatsen van gemeenten als uitgangspunt voor steekproeftrekkingen slechte resultaten kan opleveren worden alle gemeenten en wijken per provincie op volgorde gezet van klein naar groot en bovendien gesorteerd naar de Cebuco-gebieden om in de steekproef ook een goede spreiding van de kleinere gemeenten (< 15.000 woningen) over het land te garanderen.

Het steekproefprogramma voor het onderzoek Culturele Veranderingen in Nederland cumuleert nu de aantallen woningen. De gemeente waarin de vijftienduizendste woning of een veelvoud daarvan valt, wordt getrokken terwijl het programma 15.000 van het bereikte gecumuleerde aantal aftrekt. Ligt het aantal overblijvende woningen in die gemeente nog steeds boven de 15.000, dan wordt die gemeente opnieuw getrokken, terwijl het gecumuleerde aantal woningen weer met 15.000 verminderd wordt en waarna opnieuw wordt gekeken of de gemeente voor de derde keer getrokken dient te worden, enz.

In onderstaande tabel is met fictieve getallen een voorbeeld uitgewerkt.

2 | Selectie van gemeenten in de steekproef voor Culturele Veranderingen in Nederland

Gemeente:	Cumulatief aantal woningen	Cumulatief aantal na trekking	Trekking
1	3.800	-	-
2	8.374	-	-
3	15.650	650	Gemeente 3 1 keer
4	50.000	35.000	Gemeente 4 1e keer
		20.000	Gemeente 4 2e keer
		5.000	Gemeente 4 3e keer
5 (wijk 1)	16.000	1.000	Gemeente 5 1 keer
5 (wijk 2)	1.000	-	-
5 (wijk 3)	15.200	200	Gemeente 5 2e keer
5 (wijk 4)	31.000	16.000	Gemeente 5 3e keer
		1.000	Gemeente 5 4e keer
5 (wijk 5)	17.000	2.000	Gemeente 5 5e keer

In gemeente 3 in voorgaand voorbeeld wordt dus 1 x *twee startadressen* getrokken met de opdracht voor elk drie gesprekken (minimum-opdracht 6 interviews).

In gemeente 4 worden 3 x twee startadressen getrokken met een opdracht van totaal 18 interviews.

In gemeente 5 worden 5 x twee startadressen getrokken (waarvan 2 x twee in wijk 4) met opdracht voor totaal 30 interviews.

Het eindresultaat van de trekking is 800 startadressen.

Het getallenvoorbeeld in voorgaand voorbeeld is fictief. In werkelijkheid loopt het cumulatieve aantal woningen langzaam op. Van de ruim 600 gemeenten in Nederland is ongeveer de helft klein te noemen. Door de gevolgde werkwijze vallen nu ook kleine en zeer kleine gemeenten in de steekproef.

Als de "teller van 15.000" in een (zeer) kleine gemeente blijft staan, wordt deze gemeente getrokken. Het begrip "self-selective" in de zin van een grens, waaronder een gemeente *niet* wordt getrokken, is dus op het onderzoek Culturele Veranderingen in Nederland eigenlijk niet van toepassing!

1.1.7 Selectie van de startadressen

Van de geselecteerde gemeenten of wijken binnen de grotere gemeenten zijn de postcodes met adressen bekend. Deze staan in het trekkingsbestand in random volgorde. Daardoor kan worden volstaan met per gemeente of wijk het eerste adres - of naar behoefte de eerste adressen - als startadressen aan het onderzoek Culturele veranderingen in Nederland toe te wijzen.

1.1.8 Bepalen van de subclusters

Elk aldus getrokken startadres (cluster-adres) is het uitgangspunt voor drie omslagformulieren (zie bijlage 1). Elk van deze drie omslagformulieren is het uitgangspunt voor een interview vanuit hetzelfde startadres op een vooraf voorgeschreven subcluster als volgt: vijf aaneengesloten woningen, *direct links* van het startadres, *direct rechts* van het startadres of *direct tegenover* het startadres. De opbouw van een minimum-opdracht van zes omslagformulieren via twee clusters met elk drie subclusters is in de hiernavolgende tabel met een voorbeeld uitgewerkt.

3 | Opbouw minimum-opdracht in een getrokken gemeente

	interview op 5 aaneengesloten woningen		
	direct links van startadres	direct rechts van startadres	direct tegenover startadres
Startadres 1: Meeslaan 44			
Omslagformulier nummer ---->	1	2	3
Startadres 2: Vinkenplein 19			
Omslagformulier nummer ---->	4	5	6

Aan elk van de zes omslagformulieren wordt een uniek viercijferig interviewnummer toegekend. In totaal zijn op deze wijze 2400 omslagformulieren in de steekproef voor het onderzoek Culturele Veranderingen 1998 getrokken.

1.1.9 Selectie van enquêteurs

Ná de steekproeftrekking worden de geselecteerde startadressen door de computer gekoppeld aan het NIPO enquêteursbestand voor mondeling (face-to-face) CAPI veldwerk. In dit bestand zijn de namen en adressen opgenomen van meer dan 600 interview(st)ers die zijn uitgerust met een Portable computer. Het trekkingsprogramma wijst op basis van enkele criteria de startadressen toe aan de interview(st)ers. De criteria voor selectie zijn:

- Beschikbaarheid in een bepaalde periode (vakantie/ziekte/al ingeschakeld voor andere opdrachten)
- Bereidheid om te "reizen" (buiten eigen gemeente te werken)
- Kwaliteits- performance score van de interview(st)er
- Afstand postcode woonadres interview(st)er tot postcode startadres

Voor het onderzoek Culturele Veranderingen in Nederland 1998 hebben 217 interview(st)ers daadwerkelijk opdrachten uitgevoerd.

1.2 Steekproefbewaking

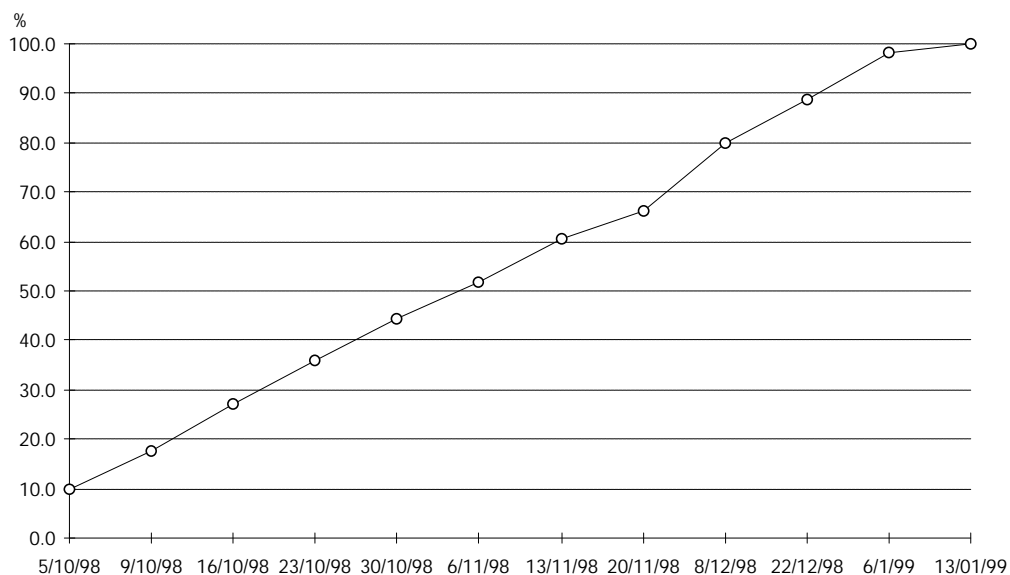
De ingeschakelde CAPI interview(st)ers nemen twee keer per week (vast op maandag- en donderdagavond) contact op met het NIPO via een modemverbinding, waarbij geslaagde interviews worden ingeladen op het NIPO en de interviewers eventueel nieuwe opdrachten worden toegekend.

Deze vaste procedure stelt de veldwerkdienst *WSOB* (Werving, Selectie, Opleiding en Begeleiding) van het NIPO in staat om de steekproefopstelling en de veldwerkresultaten continu te bewaken en waar nodig adequaat bij te sturen.

Het veldwerk werd in 1998 uitgevoerd tussen 15 september 1998 en 13 januari 1999. In het geleverde databestand zijn variabelen opgenomen die aangeven op welke dag en in welke maand het vraaggesprek werd gehouden.

Het verloop van het veldwerk in 1998 wordt in de grafiek hieronder weergegeven in de vorm van een cumulatieve relatieve frequentiepolygoon.

4 | Culturele veranderingen in Nederland - verloop veldwerk 1998

1.3 Binnenkomst contrôle veldwerk

De interview(st)ers zenden elk omslagformulier met bijbehorende schriftelijke vragenlijst(en) postaal naar het NIPO en bijbehorende mondelinge CAPI vraaggesprek(ken) via een modem verbinding. Bij binnenkomst worden de sets per omslagformulier gecompleteerd: hiertoe wordt voor elk binnengekomen mondelinge CAPI vraaggesprek een printvel met relevante informatie aan de set toegevoegd.

Er ontstaan op deze wijze 3 verschillende samenstellingen van veldwerksets per omslagformulier:

- A. Non-respons
Alleen een omslagformulier met bezoekverantwoording voor het subcluster op de vijf aaneengesloten woningen.
- B. Respons enige interview
Een omslagformulier met bijbehorend mondelinge (CAPI) gesprek; eventueel 1 schriftelijke vragenlijst en bijbehorend adresblad voor toezending cadeaubon. Deze set vertegenwoordigt een eerste gesprek in gezinnen waar geen tweede persoon dient te worden ondervraagd of waar een tweede gesprek wordt geweigerd. Het kan ook een set zijn voor alléén een tweede gesprek, omdat het eerste gesprek werd geweigerd.
- C. Respons twee interviews
Een omslagformulier met twee sets als hierboven onder B aangegeven.

Elke set wordt gecontroleerd op volledigheid qua samenstelling en invullen, op naam en adres en indicaties eerste/tweede persoon (juiste persoon geselecteerd, substitutie is niet toegestaan). Eventueel gaat een interview(st)er terug naar respondent om aanvulling of correctie te vragen of wordt dit door het NIPO via telefonisch contact gedaan.

Bij gebleken systematische fouten/onvolledigheden worden deze onmiddellijk met de betreffende interview(st)er teruggekoppeld!

1.4 Steekproefresultaat

1.4.1 Aantal subclusters

In totaal werden 2604 omslagformulieren van subclusters in de verwerking opgenomen. Hiervan zijn er 74 niet gebruikt omdat in bepaalde cellen waar de target werd bereikt het veldwerk werd stopgezet en 14 omslagformulieren werden afgekeurd omdat de non-response verantwoording niet was ingevuld c.q. de te ondervragen persoon eigenhandig werd gesubstitueerd, hetgeen niet wordt toegestaan.

Ten opzichte van de oorspronkelijke bruto steekproef van 2400 subclusters zijn 218 extra subclusters bijgetrokken. De redenen hiervoor zijn divers. Enerzijds is er sprake van *substitutie*: interview(st)ers voltooiden de opdrachten niet, troffen industrieterreinen aan, signaleerden geen woningen op startadressen (afbraak/nog niet gebouwd/nog in aanbouw) of leegstand (woningsanering/renovatie), men kwam in winkelcentra terecht of direct links, direct rechts of direct ertegenover werden geen woningen aangetroffen (parken, bedrijfslocaties, snelwegen, weilanden e.d.) Anderzijds is er sprake van *oversampling*: er worden in moeilijke gebieden (met name in de drie grote steden) extra subclusters getrokken omdat anders het vereiste aantal interviews niet zal worden gehaald. Verder werden enkele subclusters gesubstitueerd omdat interview(st)ers de vooraf voorgeschreven startadressen negeerden c.q. de voorgeschreven respondenten substitueerden. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van het aantal behandelde subclusters.

5 / Resultaat in subclusters

Bruto primair uitgezet	2502	
Extra uitgezet (oversampling)	116	
Bruto totaal uitgezet		2618
Niet gebruikte subclusters	74	
Benaderde subclusters		2544
Afgekeurd	14	
Geldige subclusters		2530
Subcluster non-respons	592	
Geslaagde subclusters		1938

Bovenstaande verantwoording van het resultaat in de subclusters leidt tot 1938 geslaagde subclusters. Dit zijn omslagformulieren waar één of twee vraaggesprekken werden gerealiseerd.

Het volledige steekproefresultaat op basis van de 2530 verwerkte omslagformulieren van geldige subclusters is in onderstaande tabel weergegeven. Hierin wordt een onderscheid gemaakt tussen “enige” interview en “één” interview. Het “enige” interview staat voor een interview in een subcluster waar conform de instructie slechts één vraaggesprek moest worden gehouden. “Eén” interview representeert één vraaggesprek in een subcluster waar er twee zouden moeten worden gehouden , maar waar het eerste c.q. tweede gesprek geweigerd werd.

6 | Steekproefresultaat CUL98

Resultaat geldige subclusters:

	Abs	%
Enige interview	1649	63
Een interview	124	5
Twee interviews	165	6
Totaal geslaagde subclusters	1938	77
Geen interview	592	23
Totaal geldige subclusters	2530	100

In totaal werden 2103 gesprekken gerapporteerd, waarvan 1926 gesprekken gevoerd werden met “eerste personen” conform de voorgeschreven selectieprocedures die van toepassing zijn op de samenstelling van het huishouden in het omslagformulier en 177 gesprekken met “tweede” personen (8% van alle gesprekken).

1.4.2 Respons op basis van subclusters

Rekening houdend met het feit dat van de 2618 omslagen er 74 niet zijn gebruikt (bezocht), kan het respons-percentages op basis van de geldige subclusters in het onderzoek Culturele Veranderingen in Nederland 1998 nu worden berekend als volgt: $(A + B) : C$

- A. aantal subclusters waar tenminste één persoon is ondervraagd (n=1773)
- B. aantal subclusters waar twee personen zijn ondervraagd (n=165)
- C. aantal geldige subclusters (n=2530)

Toepassing van deze formule op de kengetallen van het onderzoek Culturele Veranderingen in Nederland 1998 levert een respons op van 77%.

7 | Respons-percentage 1998 op basis van geldige subclusters

	CUL 1998	
	abs	%
Subclusters met één respondent	1773	70
Subclusters met twee respondenten	165	7
Totaal respons	1938	77
Non-respons	592	23
Aantal geldige subclusters	2530	100

De respons-rate op basis van daadwerkelijk gerealiseerde contacten ligt in feite iets hoger, omdat in de non-respons in totaal 76 omslagformulieren zijn betrokken met een registratie "3x niet thuis".

Als hiermee rekening wordt gehouden is de respons-rate op basis van werkelijk geëffectueerde contacten (geslaagd en weigeringen): 79%.

Er werden 1926 gesprekken met eerste personen gehouden. Op basis van de 2530 geldige subclusters is dit een respons-rate van 76%.

Bovendien zijn 177 gesprekken met tweede personen gehouden. Een respons van 61% (289 steekproefadressen waar een tweede gesprek moest worden gehouden=100%). Uitgaande van de 1926 subclusters waar een gesprek met een eerste persoon werd gehouden bedroeg in 1998 het aandeel tweede gesprekken 9%.

De verkregen respons uit de in dit verslag beschreven steekproefmethode met vooraf bepaalde subclusters van vijf aaneengesloten woningen (deurbellen naast of boven elkaar) kan niet worden vergeleken met respons percentages, zoals verkregen uit een steekproef op adres (één deurbel).

Hoewel door de voorgeschreven selectie van te ondervragen personen *zonder substitutie* er in beide gevallen sprake is van een personensteekproef, is de definitie van de steekproefadressen in beide methoden echter verschillend.

In de in dit verslag beschreven subcluster steekproef wordt een steekproefadres gedefinieerd als: vijf aaneengesloten woningen (deurbellen naast of boven elkaar), terwijl bij een steekproef op adres een steekproefadres slechts één woning vertegenwoordigt!

Verder is nog van belang dat er sprake is van maximaal twee herbezoeken. Hierdoor kan ook de verkregen respons bij de *eerst bezochte* woning in de subcluster steekproef met vijf aaneengesloten woningen niet rechtstreeks worden vergeleken met die uit een steekproef op adres.

De respons op de *eerste* woning uit een serie van vijf wordt immers nadelig beïnvloed doordat bij “geen contact” tijdens het eerste bezoek doorgegaan wordt naar de volgende woning(en) in de eerste bezoeksronde met mogelijk kans op succes, waardoor de contactregistratie bij de eerder bezochte woningen stopgezet wordt.

Bij een steekproef op adres wordt daarentegen na “geen contact” de respons direct verder opgebouwd via een tweede en zo nodig derde bezoek.

Bovendien hanteren (indien herbezoek noodzakelijk) de NIPO interview(st)ers niet persé dezelfde bezoeksvolgorde voor de vijf woningen tijdens het tweede en derde bezoek, zodat het begrip “eerste woning” in principe per bezoeksronde kan verschillen.

1.4.3 Respons verhogende maatregelen

Om te streven naar een respons van minimaal 75% worden in het kader van het onderzoek Culturele Veranderingen in Nederland een aantal specifieke respons verhogende maatregelen en acties toegepast, die hieronder kort worden samengevat.

a. Zo veel mogelijk vermijden van directe weigeringen

Tijdens de contactpogingen wordt op het moment dat het niet goed uitkomt getracht een afspraak te maken voor een later tijdstip, waarbij tevens duidelijk wordt gemaakt dat de persoon aan de deur niet noodzakelijk de te selecteren respondent zal zijn.

b. Introductiebrief bij eerste contact

Tijdens het eerste contact wordt een officiële introductiebrief van het SCP aan de contactpersoon overhandigd waarin het belang van het onderzoek wordt uitgelegd.

c. Doel van het onderzoek

Voor de onderwerpen die in het vraaggesprek aan de orde komen geldt: UW mening telt! Dit wordt ook als zodanig geïntroduceerd.

d. Stimulans en afwisseling

In de structuur van het mondelinge vraaggesprek wordt jaarlijks rekening gehouden met een variatie aan onderwerpen en worden respondenten mondelinge vragenblokken gepresenteerd, afgewisseld met vragenblokken die door de respondenten zelf mogen worden beantwoord (self-completion blokken).

e. Consequente follow-up van het veldwerk

Het rechtstreekse on-line contact via CAPI onderzoeken maakt het mogelijk om sneller inzicht te krijgen in de aanwas van interviews conform gestelde targets in alle

cellen van de steekproef. Dit continu screeningsproces van het veldwerk maakt het mogelijk om alert bij te sturen tijdens de gehele veldwerkperiode.

f. Schriftelijke vragenlijsten worden opgehaald

Tijdens het afgeven van de schriftelijke vragenlijst wordt door de interview(st)ers een afspraak gemaakt om deze drop-off lijst op een later tijdstip te komen ophalen. Bijkomend voordeel van deze procedure is dat de interview(st)er tijdens het ophalen nog eventuele invulproblemen met de respondent kan oplossen of vragen daarover kan beantwoorden, waardoor ook het aantal foutloos koppelbare self-completion vragenlijsten met de mondelinge gesprekken toeneemt.

g. Incentive voor invullen schriftelijke deel

Aan alle respondenten die het schriftelijk deel ingevuld inleveren wordt een incentive toegezonden in de vorm van een cadeaubon naar keuze ter waarde van f 15,00.

1.4.4 Aantal woningcontacten

Elk subcluster staat voor vijf *aaneengesloten* woningen. Als het eerste bezoek aan deze vijf woningen geen geslaagd gesprek c.q. een afspraak daartoe opleverde, werden de daarvoor in aanmerking komende woningen een tweede en zo nodig nog een derde (laatste) keer bezocht.

Op deze wijze ontstaat de volgende contactregistratie:

Minimaal 1 contact (direct een geslaagd gesprek in de eerste woning tijdens eerste bezoek) tot *maximaal 15 contacten* (pas geslaagd in vijfde woning tijdens derde bezoek of op alle vijf woningen een weigering of niet thuis tijdens drie bezoeken). In die gevallen waar óók een tweede persoon moet worden ondervraagd zijn nog eens drie contacten extra mogelijk.

De subclusters die als uitgangspunt zijn genomen voor de hieronder weergegeven contactregistratie zijn die, waar één of meer interviews werden gerealiseerd (n=1938) en de subclusters die non-respons opleverden (n=666).

Het maximale aantal woningen waarom het gaat wordt dan: $(1938 + 666) \times 5 = 13.020$

Het totale aantal contacten ziet er dan als volgt uit:

8 | Contacten in 1998 per woning

	abs	%
Woningen zonder contact (*)	5110	39
Woningen met 1 bezoek	5284	41
Woningen met 2 bezoeken	1738	13
Woningen met 3 bezoeken	888	7
Totaal	13.020	100

(*) Hierin zijn inbegrepen $74 \times 5 = 370$ mogelijke woningcontacten, waar géén contact plaatsvond, omdat de subclusters niet werden gebruikt

Op 61% van het mogelijke aantal woningen (n=13.020) waren één of meer contacten noodzakelijk om het veldwerk uit te voeren. In totaal zijn voor 7.910 woningen door de interview(st)ers 11.424 bezoeken verantwoord (gemiddeld 1.4 bezoeken). Het resultaat van al deze bezoeken is in de volgende subparagraaf beschreven.

1.4.5 Respons op woningniveau

Op basis van het aantal bezoeken is hieronder per woning de volledige contactregistratie weergegeven.

De redenen dat op een woningadres minder dan drie bezoeken worden geregistreerd, zijn niet alleen de weigering tijdens het eerste of tweede bezoek, maar ook de geslaagde contactpogingen bij één van de andere woningadressen, waardoor verdere bezoeken niet meer aan de orde zijn.

9 | Verloop veldwerk Culturele Veranderingen 1998 op woningniveau

	1e bezoek	2e bezoek	3e bezoek	Totaal
N totaal				
Gesprek	906	768	252	1926
Weigering	3155	773	260	4188
Totaal contact	4061	1541	512	6114
Niet thuis, geen vervolg	1223	197	376	1796
Totaal contactpoging	5284	1738	888	7910
Totaal niet aangebeld				5110
Totaal woningen				13020
% na contactpoging				
Gesprek	17	44	28	24
Weigering	60	44	29	53
Totaal contact	77	89	58	77
Niet thuis, geen vervolg	23	11	42	23
Totaal aangebeld (=100%)	5284	1738	888	7910
% na contact				
Gesprek	22	50	49	32
Weigering	78	50	51	68
Totaal contact (=100%)	4061	1541	512	6114

In bovenstaande tabel is in de rij “% na contactpoging” waarneembaar dat een kwart van alle contactpogingen (n=7.910) heeft geleid tot een of meer geslaagde gesprekken.

Als de bezochte woningen waar géén contact is geweest buiten beschouwing worden gelaten (de categorieën “niet bezocht” en “1x, 2x, 3x niet thuis”) is in de rij “% na contact” zichtbaar dat een derde van alle werkelijke contacten op woningniveau respons heeft opgeleverd.

1.4.6 Respons op celniveau binnen provincie naar gemeentegrootte

De respons per distrikt is in onderstaande tabel weergegeven. Hier is waarneembaar dat de respons in het Zuiden significant hoger is dan elders in Nederland en in de Randstad (met name Zuid-Holland) iets achterblijft.

Voor een volledig overzicht van het aantal bezochte subclusters en het percentage respons op celniveau van provincie naar gemeentegrootte binnen de distrikten verwijzen wij u naar de steekproefverantwoording in bijlage 1.

10 | Respons per distrikt

Distrikten:	Percentage
	respons %
Zuiden	81
Noorden	77
Oosten	77
Westen	74
Nederland	77

1.4.7 Representativiteit van de netto-steekproef

Een belangrijke maatstaf voor de beoordeling in hoeverre de landelijk gerealiseerde netto-steekproef (de respons) een juiste afspiegeling is van de oorspronkelijke landelijk getrokken bruto cluster-steekproef (alle mogelijke 13.020 woningcontacten) is de vergelijking via de tien hoofdgroepen in het MOSAIC postcode-segmentatie systeem. Dit is immers een indeling van de Nederlandse huishoudens op basis van 6-stellige postcodes, zodat bij een goede a-selectie, landelijk gespreide steekproef mag worden verwacht dat deze hoofdgroepen zowel bij de respons als bij de non-respons proportioneel gelijk vertegenwoordigd zullen zijn.

11 | Vertegenwoordiging Hoofdgroepen MOSAIC* (non) respons 1998

MOSAIC groepen 1998/1999:	Respons	Overige woningen	Alle woningen
	%	%	%
01 Geslaagde genietters	14	15	15
02 Gedreven groeiers	11	10	10
03 Families-doorsnee	20	19	19
04 Slimme solisten	6	6	6
05 Gemengd laag welstandigen	12	13	13
06 Rustende Rijn reizigers	6	6	6
07 Grijzende gelovige gezinnen	8	8	8
08 Confessionele Oudere gezinnen	15	15	15
09 Conservatieve kernegezinnen	6	6	6
10 Boerenfamilies	1	1	1
Aantal woningen (=100%)	1938	11082	13020
Bron: MOSAIC groepen 1998 - Experian Nederland B.V., Den Haag			

De getoonde verdeling naar MOSAIC groepen laat zien dat er géén sprake is van *selectieve respons*, omdat de proportionele bijdrage van de hoofdgroepen in de respons praktisch gelijk is aan die van alle in de bruto-steekproef betrokken woningen.

Bovendien is het percentage geslaagde contacten op basis van alle mogelijke contacten in alle MOSAIC hoofdgroepen praktisch gelijk:

*12 | Respons 1998 * Hoofdgroepen MOSAIC*

MOSAIC groepen 1998/1999:	Geslaagd contact %
01 Geslaagde genietters	14
02 Gedreven groeiers	16
03 Families-doorsnee	16
04 Slimme solisten	16
05 Gemengd laag welstandigen	14
06 Rustende Rijn reizigers	14
07 Grijzende gelovige gezinnen	15
08 Confessionele Oudere gezinnen	15
09 Conservatieve kerngezinnen	15
10 Boerenfamilies	17

Allen (1938 : 13020) 15

Bron: MOSAIC groepen 1998 - Experian Nederland B.V., Den Haag

2 Enquêteursinstructies

2.1 Waar en wanneer zijn instructies in 1998 gehouden

Voor aanvang van het veldwerk werden alle voor het onderzoek Culturele Veranderingen in Nederland geselecteerde interview(st)ers opgeroepen voor een uitgebreide mondelinge instructie op verschillende locaties in Nederland, te weten:

Dinsdag	15-09-1998	Amsterdam
Woensdag	16-09-1998	Rotterdam
Donderdag	17-09-1998	Meppel
Vrijdag	18-09-1998	Eindhoven

Op deze instructiedagen werd aan de interview(st)ers de gelegenheid geboden een instructie te volgen 's middags vanaf 15.00 uur of 's avonds vanaf 19.00 uur.

2.2 Inhoud van de instructies in 1998

De inhoud van de instructies werd als volgt opgebouwd:

- A. Introductie en doel van het onderzoek
- B. Uitleg samenstelling van het enquêtemateriaal
- C. Uitleg van het omslagformulier
 - c1. *Subclusters* met bijbehorende woningopdrachten
 - c2. *Procedure eerste contact* en herbezoeken
 - c3. *Bezoekverantwoording* per subcluster (omslag)
 - c4. *Invulling gezinssamenstelling*
 - c5. *Selectie eerste en eventueel tweede* persoon
- D. Aandachtspunten in de *mondelinge* vragenlijst
- E. Procedure *schriftelijke* vragenlijst
 - e1. Instructie hoe in te vullen door respondent mondeling gedeelte
 - e2. (Adres) registratie keuze cadeaubon
 - e3. Ophalen schriftelijke vragenlijstdeel
- F. Veldwerkperiode, terugzendingsprocedures
- G. Vergoedingen

Voor de inhoudelijke kant verwijzen wij u naar de schriftelijke enquêteursinstructie, zoals opgenomen in bijlage 3.

3 Aanpak van het onderzoek

3.1 Methode van onderzoek

Het onderzoek Culturele Veranderingen in Nederland werd in 1998 voor het eerst geheel uitgevoerd als CAPI-onderzoek (Computer Assisted Personal Interviewing). Alle 2103 mondelinge vraaggesprekken zijn uitgevoerd met behulp van Portable computers, waarbij de vragen computergestuurd worden aangeboden, door de interview(st)ers woordelijk worden opgelezen en de gegeven antwoorden direct worden ingevoerd. In sommige vragenblokken echter wordt aan de respondenten gevraagd achter de computer plaats te nemen en de aangeboden vragen zelf te beantwoorden (self-completion). Deze methode combineert de voordelen van het mondelinge (face-to-face) interviewen (gebruik van toonmateriaal, mogelijkheden tot uitleg bij bepaalde vragen en uitleg hoe bij selfcompletion te handelen) met die van het computergestuurd interviewen (snelheid, volgen van de juiste routing van de vragenblokken, minder kans op foutenbronnen, sneller bijsturen van veldwerk en interviewfouten)!

3.2 Aantal opdrachten per interview(st)er

Elke interview(st)er wordt voor minimaal twee cluster-opdrachten met elk drie subclusters ingeschakeld. Een cluster-opdracht bestaat uit drie omslagformulieren met het zelfde startadres (subclusters), maar voor elk omslagformulier met een wisselende opdracht voor het te kiezen interviewadres, zoals dat hiervoor in sub-paragraaf 1.1.8 al werd beschreven.

3.3 Hoe worden de contacten gerealiseerd?

Op het cluster-startadres zelf wordt geen vraaggesprek gehouden, maar als men ervoor staat met het gezicht ernaar toe - afhankelijk van de vooraf bepaalde opdracht L, R of O - op een van de eerste vijf woningen (deurbellen) links, rechts of aan de overkant van het cluster-startadres. Het gaat hierbij dus niet om huizen maar om *woningen*: een huis met drie zelfstandig bewoonde etages zijn *drie woningen* (etages telt men van beneden naar boven). Winkels, kantoren, bedrijven e.d. zijn géén woningen en tellen dus niet mee. Ook leegstaande woningen tellen niet mee. Wanneer men vanuit het aangegeven startadres aan het begin of einde van een straat komt en daar geen lagere of hogere woningnummers aantreft, telt men door in de volgende straat (bijvoorbeeld de hoek om).

Indien "dubbelbewoning" wordt aangetroffen wordt het *kleinste* huishouden geselecteerd. Bij twijfel (bijvoorbeeld vermoeden van inwoning) wordt telefonisch met het NIPO overlegd. Deze trefkans is overigens zeer gering (minder dan 1% conform CBS).

Hoe men nu te werk gaat is in onderstaand voorbeeld uitgewerkt:

Subcluster-adres: Lindestraat 34 - L(inks)

De interview(st)er noteert de volgende woningnummers in de contactregistratie op voorzijde omslagformulier:

32, 30, 28, 24, 22 (op nummer 26 een bedrijf).

Men heeft de opdracht om maximaal drie bezoeken af te leggen en herbezoeken te variëren (verschillende dagen en tijdstippen).

De interview(st)er start *eerste bezoek* op nummer 32, treft niemand thuis en gaat naar woningnummer 30, waar wordt geweigerd; op nummer 28 wordt niet opengedaan, gaat voorbij het bedrijf naar nummer 24, waar ook wordt geweigerd en constateert vervolgens dat op nummer 22 niemand thuis is. Een *tweede bezoek* is nu noodzakelijk op de woningnummers 32, 28 en 22, waar men niemand thuis aantroft. Interview(st)ers krijgen de opdracht een tweede en eventueel derde bezoek op andere dagdelen te realiseren en eventueel gebruik te maken van afsprakenkaartjes. Omdat het tweede bezoek een weigering en op twee adressen een niet-thuis situatie oplevert, is een *derde bezoek* noodzakelijk dat succes oplevert op nummer 22.

Bij elk woningcontact laat de interview(st)er het NIPO legitimatiebewijs zien, overhandigt de introductiebrief namens het Sociaal en Cultureel Planbureau en legt de betreffende persoon het belang van het onderzoek uit. Wordt er geweigerd omdat men op het contact-moment zegt geen tijd te hebben, probeert men een afspraak te maken op een tijdstip dat hen beter schikt, waarbij men de contactpersoon duidelijk maakt dat hij/zij niet de persoon hoeft te zijn waarmee uiteindelijk het vraaggesprek zal worden gevoerd. Slaagt men ook dan niet in deze opzet, dan noteert men een weigering en wordt het huisnummer als afgehandeld woningcontact beschouwd.

Hoe de interviewer te werk gaat is in onderstaand schema zichtbaar gemaakt.

13 / Contactverslag

Huisnummer:	32	30	28	24	22
Eerste bezoek:	niet thuis-->	weigering-->	niet thuis-->	weigering-->	niet thuis-->
Tweede bezoek:	weigering-->		niet thuis-->		niet thuis-->
Derde bezoek :			weigering->		geslaagd

Indien tijdens het tweede bezoek op huisnummer 22 in bovenstaand schema een afspraak zou zijn gemaakt, dan zou een derde bezoek op huisnummer 28 alléén hebben plaatsgevonden indien men op huisnummer 22 alsnog zou hebben geweigerd aan een vraaggesprek mee te werken. In dat geval zou de weigering op nummer 28 betekenen dat het betreffende subcluster als weigering in de verwerking zou zijn opgenomen.

Voor de contactregistratie zoals hierboven is beschreven verwijzen wij u naar de omslagformulieren in bijlage 2.

In sommige gevallen, afhankelijk van de gezinssamenstelling, moet in hetzelfde huishouden óók een tweede persoon worden ondervraagd. Specifiek hiervoor is een contactregistratie op het omslagformulier aanwezig met maximaal drie bezoeken.

In de praktijk kan het voorkomen dat er wel een tweede persoon wordt ondervraagd, maar geen eerste persoon (weigering, ziekte, langdurige afwezigheid). In het onderzoek Culturele Veranderingen in Nederland 1998 is dit bij 12 subclusters het geval.

4 Selectie van de respondent(en)

4.1 Registratie samenstelling van het huishouden

Voor alle CAPI interviews geldt het omslagformulier (zoals getoond in bijlage 1) als uitgangspunt voor de selectie van de respondent(en).

Bij een geslaagd contact conform de hiervoor in hoofdstuk 3 beschreven procedure noteert de interview(st)er op de *linker binnenzijde* van het omslagformulier (zie bijlage 1) allereerst de volledige samenstelling van het gezin. Hierbij rekent men als gezinsleden alleen diegenen, die gezamenlijk regelmatig de maaltijden gebruiken (minimaal 4 dagen per week). Van hen wordt de sexe en leeftijd genoteerd.

Bij een “traditioneel” gezin van man en vrouw met of zonder kinderen, worden zowel de man als de vrouw als gezinshoofd genoteerd. Bij minder traditionele gezinnen zoals twee samenlevende mannen of vrouwen, wordt één van hen als gezinshoofd genoteerd en de ander als “ander gezinslid”. In deze gezinssamenstelling is een “ander gezinslid” dus altijd een ander dan de man, de vrouw of een kind.

Alle tot het gezin behorende personen worden in vier separate vakken genoteerd:

- gezinshoofd(en)
- thuiswonende kinderen van 16 jaar en ouder
- thuiswonende kinderen jonger dan 16 jaar
- andere gezinsleden van 16 jaar en ouder.

De kinderen (maximaal tien) en anderen (maximaal twee) worden in aflopende volgorde genoteerd qua leeftijd: de oudste éérs. Deze wijze van noteren maakt het de interview(st)ers makkelijker om de voorgeschreven juiste respondent(en) te selecteren voor een vraaggesprek.

4.2 Selectie respondent(en): eerste/tweede persoon

Aan de *rechter binnenzijde* van het omslagformulier (zie bijlage 2) zijn alle voorkomende combinaties in gezinssamenstellingen beschreven, uitgaande van gezinsleden van 16 jaar en ouder. Met behulp van de informatie over de gezinssamenstelling kruist de interview(st)er hier aan welke gezinssamenstelling van toepassing is.

Achter elke voorgecodeerde gezinssamenstelling staat voor de interview(st)er dwingend voorgeschreven met wie als *eerste* persoon een vraaggesprek moet worden gevoerd en of er óók een *tweede* persoon moet worden ondervraagd. Deze dwingend voorgeschreven selectie garandeert dat de ondervraagde respondenten qua plaats in het gezin een goede afspiegeling vormen van alle tot het gezin behorende personen van 16 jaar en ouder.

Om ook qua leeftijd een representatieve doorsnede te krijgen wordt bij meer dan één kind en/of ander gezinslid van 16 jaar of ouder een random keuze-procedure voorgeschreven op de achterzijde van het omslagformulier: Het optellen van een vast getal (8) bij het laatste cijfer van het unieke interviewnummer bepaalt de positie van de te kiezen respondent.

De selectie van een persoon voor een tweede vraaggesprek vindt alléén plaats in die gezinnen waar naast man en vrouw ook één of meer kinderen en/of andere gezinsleden worden aangetroffen van 16 jaar of ouder. De aldus geselecteerde perso(o)n(en) worden in het gezinsschema *uiterst rechts* aangegeven.

Om ook de juiste verdeling van mannen en vrouwen zo willekeurig mogelijk te benaderen, worden alle omslagformulieren wisselend gedrukt in een groene en een lila kleur. In een groen omslagformulier zijn de voorgeschreven respondenten voor het eerste vraaggesprek met een gezinshoofd de *vrouw*, terwijl bij lila omslagformulieren de *man* wordt voorgeschreven (uiteraard met uitzondering van alleenstaanden). Deze keuze in het geval van een kind of ander gezinslid wordt aan de random selectie conform de keuze procedure op de achterzijde van het omslagformulier overgelaten.

Omdat elke cluster-opdracht uit drie subclusters (omslagformulieren) bestaat worden de getrokken subcluster-opdrachten wisselend afgedrukt als volgt: 2 groen en 1 lila en vervolgens 2 lila en 1 groen omslagformulier. Omdat de minimale opdracht per interview(st)er bestaat uit 6 subclusters (omslagformulieren), beschikt men altijd over circa 50% groene en 50% lila omslagen, conform de vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in de Nederlandse bevolking van 16 jaar en ouder. Van alle in 1998 verantwoordde subclusters was uiteindelijk 51% vergezeld van een groen en 49% van een lila omslagformulier.

4.3 Resultaat selectie: sexe en leeftijd respondenten

De aldus gerealiseerde steekproef uit de Nederlandse bevolking van 16 jaar en ouder levert in het onderzoek Culturele Veranderingen in Nederland 1998 de volgende verdeling naar mannen, vrouwen en leeftijdssegmenten op:

14 | Verdeling naar mannen en vrouwen van 16 jaar en ouder

Sexe:	Alle ondervraagden	CBS1998
	%	%
Mannen	45	49
Vrouwen	55	51
	100	100
Aantal (=100%)	2103	12.591.860

Er is sprake van een geringe oververtegenwoordiging van vrouwen in het onderzoek Culturele Veranderingen in Nederland 1998. De jongsten (16 t/m 24 jarigen) zijn enigszins ondervertegenwoordigd, zoals in onderstaande tabel waarneembaar is.

15 | *Verdeling naar leeftijd vanaf 16 jaar*

Leeftijdscategorieën:	Alle ondervraagden	CBS 1998
	%	%
16 t/m 19 jaar	5	6
20 t/m 24 jaar	6	8
25 t/m 29 jaar	10	10
30 t/m 34 jaar	11	10
35 t/m 39 jaar	11	10
40 t/m 44 jaar	11	9
45 t/m 49 jaar	10	9
50 t/m 54 jaar	8	8
55 t/m 59 jaar	6	6
60 t/m 64 jaar	6	6
65 t/m 69 jaar	5	5
70 jaar en ouder	10	12
	100	100
Aantal (=100%)	2103	12.591.860

Met uitzondering van een geringe oververtegenwoordiging van vrouwen en ondervertegenwoordiging van 16 t/m 24 jarigen is de gerealiseerde steekproef een goede afspiegeling qua sexe en leeftijd in de Nederlandse bevolking vanaf 16 jaar.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat de zogenaamde “varende en rijdende” bevolking niet in de steekproef is vertegenwoordigd, doordat de steekproef is gebaseerd op de postcodes in Nederland.

Herweging van dergelijke vertekeningen heeft bij het onderzoek naar meningen echter vrijwel geen invloed op de afhankelijke variabelen.

Voor de representativiteit van de steekproeven verwijzen wij naar een publicatie van het Sociaal en Cultureel Planbureau: “Culturele veranderingen. Het wege waard?” (M. Gijsbers, 1993).

In hoeverre de gevolgde selectieprocedures op basis van de gezinssamenstelling ook hebben geleid tot een juiste vertegenwoordiging van gezinnen qua aantal gezinsleden, leeftijd thuiswonende kinderen, positie in het gezin, leeftijd gezinshoofden en dergelijke is in de nu volgende tabellen getoond.

Hierbij is steeds een vergelijking gemaakt met dezelfde variabelen zoals die in NIPO CAPIBUS werden geregistreerd bij meer dan 49.000 interviews in het tweede en derde kwartaal van 1998.

16 | *Verdeling naar gezinsgrootte*

Aantal personen:	Alle ondervraagde gezinnen CUL98	Alle ondervraagden NIPO CAPIBUS1998
	%	%
Alleenstaanden	25	(*) 22
2 personen	33	32
3 personen	15	16
4 personen	18	21
5 personen	7	7
6 en meer personen	2	2
	100	100
Aantal (=100%)	1938	49.038
Gemiddeld aantal personen	2.5	2.7

(*) Hoewel de selectie voor NIPO CAPIBUS ook vanuit een clustersteekproef met een startadres plaats vindt, wordt hierbij - in tegenstelling tot het onderzoek Culturele Veranderingen in Nederland (waar de te contacten woningen zijn *voorgeschreven*) - een random route gevolgd zonder herbezoeken om de cluster van interviews te realiseren. Hierdoor zal het percentage alleenstaanden in dergelijke steekproeven altijd iets lager uitvallen vanwege de geringere contactkansen. Overigens geldt dit argument voor *alle* adressensteekproeven. In de GfK Jaargids 1999 wordt in tabel 18: "Huishoudens naar grootte van het huishouden" voor 1998 een relatief aandeel voor alleenstaanden genoemd van 30,5%. Als bron van dit cijfer wordt verwezen naar de GfK MiniCensus.

Dat deze geringere trefkans ook invloed heeft op de aangetroffen verdeling naar gezinsfase in de steekproef van het onderzoek Culturele Veranderingen in Nederland 1998 wordt in onderstaande tabel getoond.

17 | *Huishoudens naar gezinsfase*

Gezinsfase:	Onderzoek CUL98	GfK Jaargids 1999 MiniCensus 1998
	%	%
Alleenstaanden, jonger dan 35 jaar	7	11
Huishoudens zonder kinderen, partner jonger dan 35 jaar	8	9
Gezinnen met kinderen:		
waarvan jongste kind 0-5 jaar	17	14
waarvan jongste kind 6-12 jaar	10	8
waarvan jongste kind 13-17 jaar	10	6
Huishoudens zonder kinderen, partner 35 jaar en ouder	32	33
Alleenstaanden, 35 jaar en ouder	18	20
	100	100
Aantal huishoudens (=100%)	1938	6.665.000

Opvallend is dat de geringere trefkans voor kleinere huishoudens alleen zichtbaar is voor de jongere alleenstaanden tot 35 jaar (zie rij 1 in bovenstaande tabel).

18 / Verdeling naar leeftijd thuiswonende kinderen

	Alle ondervraagde gezinnen CUL98	Alle ondervraagden NIPO CAPIBUS1998
	%	%
1 jaar of jonger	6	7
2 of 3 jaar	7	8
4 of 5 jaar	9	9
6 t/m 12 jaar	19	21
Meisjes 13 t/m 17 jaar	8	9
Jongens 13 t/m 17 jaar	8	9
Meisjes 18 jaar en ouder	5	7
Jongens 18 jaar en ouder	4	9
Geen kinderen thuis	56	52
Totaal antwoorden	126	130
Aantal (=100%)	1938	49.038

19 / Verdeling gezinnen naar positie in gezin

	Alle ondervraagde gezinnen CUL98	Alle ondervraagden NIPO CAPIBUS1998
	%	%
Man	81	84
Vrouw	89	89
1 zoon	21	23
2 zonen	8	10
3 zonen	1	2
4 of meer	0	0
Geen zonen	69	64
1 dochter	20	22
2 dochters	7	9
3 dochters	1	2
4 of meer	0	0
Geen dochters	71	68
1 andere persoon	1	1
2 of meer anderen	0	0
Geen andere personen	99	99
Aantal (=100%)	1938	49.038

20 | Verdeling naar leeftijd gezinshoofden

Leeftijd gezinshoofden:	Alle ondervraagde	Alle ondervraagden NIPO
	gezinnen CUL98	CAPIBUS1998
	%	%
19 jaar of jonger	0	0
20 t/m 24 jaar	3	4
25 t/m 29 jaar	9	8
30 t/m 34 jaar	12	11
35 t/m 39 jaar	13	13
40 t/m 44 jaar	13	13
45 t/m 49 jaar	12	12
50 t/m 54 jaar	10	9
55 t/m 59 jaar	7	7
60 t/m 64 jaar	6	6
65 t/m 69 jaar	5	5
70 jaar en ouder	9	10
	100	100
Aantal gezinshoofden	3.292	49.038
Gemiddelde leeftijd	45.8	46.0

4.4 Begin- en eindtijden mondelinge (CAPI-)vraaggesprek

Aan het begin en eind van het mondelinge (CAPI-)vraaggesprek wordt de start- en eindtijd door de interview(st)ers genoteerd. De gemiddelde (=mediaan) aanvangstijd in 1998 was 15.23 uur en de gemiddelde (=mediaan) eindtijd 16.15. Beide kengetallen geven aan dat er sprake was van een goede spreiding over de dagdelen.

21 | *Begin- en eindtijden mondelinge (CAPI-)gesprekken in 1998*

	Start	Eind
	%	%
Voor 10.00 uur	4	1
10.00 t/m 10.59 uur	9	5
11.00 t/m 11.59 uur	6	8
12.00 t/m 12.59 uur	4	5
13.00 t/m 13.59 uur	9	4
14.00 t/m 14.59 uur	11	10
15.00 t/m 15.59 uur	9	11
16.00 t/m 16.59 uur	7	9
17.00 t/m 17.59 uur	4	6
18.00 t/m 18.59 uur	6	4
19.00 t/m 19.59 uur	15	7
20.00 t/m 20.59 uur	11	15
21.00 t/m 21.59 uur	3	10
22.00 t/m 22.59 uur	1	3
23.00 uur of later	-0	1
Geen opgave	-	0
	100	100
Aantal interviews (=100%)	2103	2103
Gemiddelde (=mediaan)	15.42	16.31

De gemiddelde (=mediaan) aanvangs- en eindtijden voor de tweede gesprekken waren resp. 17 uur 36 en 18 uur 20.

De gemiddelde gesprekslengte van het mondelinge (CAPI-)gesprek in 1998 op basis van alle 2103 gesprekken was 56 minuten. De perceptie van de respondenten zelf was iets korter (gemiddeld 51 minuten). Voor het enige of eerste interview was dit 51 minuten en voor de tweede gesprekken gemiddeld 48 minuten. Het verschil tussen eerste en tweede gesprekken kan worden verklaard uit het feit dat bij het enige/ eerste gesprek de benodigde tijd voor het omslagformulier wordt bijgeteld.

4.5 Oordeel mondelinge (CAPI-)gesprek

Aan het eind van het mondelinge (CAPI-)gesprek wordt door de interview(st)er een oordeel gegeven over duur, moeilijkheidsgraad van het interview en eventuele beïnvloeding door derden tijdens het gesprek. In de schriftelijke vragenlijsten hebben respondenten zelf ook een oordeel gegeven over de tijdsduur, zodat een rechtstreekse vergelijking mogelijk is. Met ingang van 1997 werd de lengte van het mondelinge vraaggesprek ingekort tot ca. 1 uur (via pilot vooraf door NIPO gecontroleerd).

Het vraaggesprek wordt in 1998 als niet te lang ervaren: interview(st)ers en respondenten zijn daar zeer eensgezind in.

22 | Oordeel over duur vraaggesprek in 1998

	Oordeel interview(st)ers	Oordeel respondenten
	%	%
Veel te lang	3	
Te lang	18	15
Niet te lang	79	83
Geen opgave		2
	100	100
Aantal gesprekken	2103	2020

Er is een duidelijk verband zichtbaar voor de perceptie van de interviewers over de lengte van het interview met de tijdsduur van het interview, zoals in onderstaande tabel wordt getoond:

23 | Oordeel interview(st)ers over duur vraaggesprek in 1998 * tijdsduur gesprekken

Oordeel	duur	van	inter-	views	in	minuten:		
interviewers:								
	< 36	36-45	46-55	56-65	66-75	76-95	96+	Allen
	%	%	%	%	%	%	%	%
Veel te lang	3	1	0	2	5	7	19	3
Te lang	6	9	14	19	29	34	42	18
Niet te lang	92	90	85	79	66	59	39	79
Geen opgave	-	-	-	-	-	-	-	-
	100	100	100	100	100	100	100	100
Aantal interviews	306	394	466	412	237	182	98	2103

Dit verband is ook duidelijk aanwezig bij het oordeel van de respondenten zelf over de lengte van het mondelinge vraaggesprek en bovendien in praktisch gelijke mate als bij de interview(st)ers wordt aangegeven.

24 | *Oordeel respondenten over duur vraaggesprek in 1998 * tijdsduur gesprekken*

Oordeel respondenten:	duur	van	inter-	views	in	minuten		
	< 36	36-45	46-55	56-65	66-75	76-95	96+	Allen
	%	%	%	%	%	%	%	%
Veel te lang	-	-	-	-	-	-	-	-
Te lang	9	12	14	15	19	24	25	15
Niet te lang	86	84	85	83	88	74	72	83
Geen opgave	4	4	1	1	1	2	3	2
	100	100	100	100	100	100	100	100
Aantal ondervraagden	292	376	452	391	229	177	95	2020

Bij slechts een kwart van de gesprekken beoordeelden interview(st)ers het mondelinge gesprek als erg/nogal moeilijk.

25 | *Oordeel interview(st)ers over moeilijkheidsgraad*

Moeilijkheidsgraad:	CUL98
	%
Erg moeilijk	4
Nogal moeilijk	21
Moeilijk noch makkelijk	43
Nogal makkelijk	27
Erg makkelijk	6
Geen opgave	-
	100
Aantal gesprekken	2103

In deze beoordeling is geen enkel verschil waarneembaar met die in het onderzoek 1997.

In dit oordeel van de interview(st)ers is ook een verband zichtbaar met de tijdsduur van het gesprek: het oordeel erg moeilijk/nogal moeilijk is significant hoger bij gesprekken die langer dan 1 uur en een kwartier duurden.

26 | Oordeel interview(st)ers over moeilijkheidsgraad * tijdsduur gesprekken in 1998

Oordeel	duur	van	inter-	views	in	minuten		
moeilijkheidsgraad:								
	< 36	36-45	46-55	56-65	66-75	76-95	96+	Allen
	%	%	%	%	%	%	%	%
Erg moeilijk	2	1	3	4	6	7	10	4
Nogal moeilijk	17	13	17	22	32	37	31	21
Moeilijk noch								
makkelijk	52	47	40	41	40	35	39	43
Nogal makkelijk	24	35	33	25	19	16	18	27
Erg makkelijk	5	5	7	8	4	5	2	6
Geen opgave	-	-	-	-	-	-	-	-
	100	100	100	100	100	100	100	100
Aantal gesprekken	306	394	466	412	237	182	98	2103

In de onderverdeling naar leeftijd van de ondervraagden wordt duidelijk dat het oordeel "Erg/nogal moeilijk" van interview(st)ers significant vaker voorkomt bij gesprekken met de ouderen (65+).

27 | Oordeel interview(st)ers over moeilijkheidsgraad * leeftijd ondervraagden in 1998

Oordeel over	Leeftijd	van	de	onder-	vraagden	
moeilijkheidsgraad	16 t/m	25 t/m	35 t/m	50 t/m	65 jaar	Allen
	24	34	49	64	en ouder	
	%	%	%	%	%	%
Erg moeilijk	5	3	2	4	6	4
Nogal moeilijk	21	21	19	20	28	21
Moeilijk noch						
makkelijk	35	40	45	43	46	43
Nogal makkelijk	34	30	27	26	18	27
Erg makkelijk	5	6	6	6	3	6
Geen opgave	-	-	-	-	-	-
	100	100	100	100	100	100
Aantal ondervraagden	237	442	684	428	312	2103

In het oordeel van de interview(st)ers over de moeilijkheidsgraad van het mondelinge gesprek is ook een duidelijke relatie waarneembaar met het opleidingsniveau van de respondenten: hoe hoger de opleiding hoe makkelijker het vraaggesprek verliep.

28 | *Oordeel interview(st)ers over moeilijkheidsgraad * opleidingsniveau in 1998*

Oordeel over moeilijkheidsgraad	Opleidings- LO	niveau MO	respon- HO	denten Allen
	%	%	%	%
Erg moeilijk	6	3	3	4
Nogal moeilijk	25	23	17	21
Moeilijk noch makkelijk	47	43	39	43
Nogal makkelijk	21	27	32	27
Erg makkelijk	2	5	9	6
Geen opgave	-	-	-	-
	100	100	100	100
Aantal ondervraagden	661	698	744	2103

Hoewel bijna een kwart van alle gesprekken werd gevoerd in aanwezigheid van anderen dan de respondenten (24%), werd in die gevallen een overgrote meerderheid van de respondenten (83%) niet door die bij het vraaggesprek aanwezige anderen beïnvloed. Ruim acht van de tien respondenten hebben het mondelinge interview als zeer/tamelijk interessant ervaren.

29 | *In welke mate als interessant ervaren in 1998*

	Oordeel respondenten
	%
Zeer interessant	21
Tamelijk interessant	63
Niet zo interessant	12
Helemaal niet interessant	1
Geen opgave	3
	100
Aantal respondenten	2020

5 Het schriftelijke vragendeel (selfcompletion)

5.1 Introductie van de schriftelijke vragenlijst

Teneinde een negatieve invloed op de respons van het mondelinge (CAPI-)gesprek te voorkomen, wordt de respondent pas aan het eind ervan met het schriftelijke vragendeel geconfronteerd (*beslist niet eerder!*) die hij/zij achteraf zelf moet invullen. Na een korte uitleg hoe dit invullen dient te worden gedaan wordt bij gebleken bereidheid op het voorblad van deze schriftelijke vragenlijst de volledige naam- en adresgegevens van de betreffende respondent genoteerd (inclusief indicatie voor de eerste c.q. tweede persoon en het bijbehorende interviewnummer).

5.2 Incentive voor invullen schriftelijk deel

Als beloning voor het invullen wordt aan de respondenten ter waarde van f 15,00 een boeken- of platenbon, cadeaubon of VVV-bon naar keuze toegezegd.

Deze werd door het NIPO toegezonden kort na de ontvangst van de betreffende ingevulde schriftelijke vragenlijst. Deze toezending werd met ingang van 1997 in wekelijkse golven vanaf medio oktober tot kort na het einde van het veldwerk uitgevoerd, zodat respondenten niet te lang op de cadeaubon van hun keuze hoefden te wachten. Vóór 1997 werden deze pas verzonden aan het eind van de veldwerkperiode nadat via data-entry de adresbladen waren gecontroleerd.

Ondanks deze versnelde procedure van toezending van de cadeaubonnen blijft het mogelijk dat bepaalde respondenten na verloop van tijd claimen de cadeaubon niet te hebben ontvangen (in de meeste gevallen terecht omdat men inmiddels verhuisd is). In die gevallen dat vastgesteld wordt dat de bon wel degelijk naar juiste persoon en adres werd verzonden, wordt desondanks een tweede maal de gewenste bon opgestuurd. Dit kwam bij het onderzoek in 1998 12 keer voor. Van één ondervraagde werd de cadeaubon retourontvangen omdat deze inmiddels overleden bleek te zijn.

5.3 Ophalen schriftelijke vragenlijst

De schriftelijke vragenlijst wordt sinds 1992 *opgehaald* door de interview(st)er op de datum die vooraf wordt afgesproken. Dit heeft de respons verhoogd en heeft tevens gezorgd voor een betere koppeling tussen mondelinge en schriftelijke vragenlijsten.

5.4 Respons schriftelijke vragenlijst

96% van alle mondelinge (CAPI-)vraaggesprekken werd gecompleteerd met een volledig en goed ingevulde schriftelijke vragenlijst. Tot de non-respons behoren in slechts enkele gevallen ingezonden schriftelijke delen die niet meer koppelbaar waren aan een mondeling (CAPI-)gesprek omdat uit de invulling bleek dat een ander dan de geselecteerde respondent deze had ingevuld en derhalve als non-respons niet in de verwerking werden opgenomen.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de respons op het schriftelijk deel in 1998 per provincie.

30 | Respons schriftelijke vragenlijsten in 1998 per provincie

	Respons Schriftelijk %
Groningen	93
Friesland	96
Drente	100
Overijssel	96
Flevoland	95
Gelderland	98
Utrecht	99
Noord-Holland	97
Zuid-Holland	93
Zeeland	99
Noord-Brabant	97
Limburg	98
Totaal Nederland	96

In Groningen en Zuid-Holland blijft de respons op het schriftelijk deel in 1998 iets achter op de rest van Nederland.

6 Dataprocessing

Alle getrokken subclusters (omslagformulieren) worden in de data-processing opgenomen, dus ook subclusters die zijn gesubstitueerd c.q. extra zijn getrokken (oversampling). Na binnenkomst controle op het NIPO worden goedgekeurde complete sets verzameld zoals eerder in paragraaf 1.3 werden beschreven.

De volledige sets worden via computergestuurde data-entry in een vooraf voorgeschreven bestandsindeling gezet waarna de data door het NIPO worden getransformeerd naar een SPSS exportfile conform de richtlijnen van het Sociaal en Cultureel Planbureau voor de rapportering van alle in het onderzoek betrokken variabelen met bijbehorende (positieve/negatieve) standaardcoderingen.

7 Levering van de resultaten

Op 9 februari 1999 werden de datarecords in SPSS exportfile inclusief file-beschrijvingen aan het SCP geleverd, in mei 1999 gevolgd door dit veldwerkverslag.

Als verantwoording van het veldwerk is in bijlage 4 een tabellendeel opgenomen met frequentieverdelingen van alle in het databestand opgenomen variabelen inclusief vermelding van de variabelenummers zoals door het SCP worden gehanteerd, de exacte teksten van de vraagstellingen en de bijbehorende NIPO vraagnummers, die de positie van elke variabele in 1998 in de mondelinge (M) en schriftelijke (S) vragenlijst aangeven.

De relatieve frequentieverdelingen zijn steeds gebaseerd op het aantal cases die voor een variabele van toepassing waren, zodat in elke rij direct de proportionele vertegenwoordiging kan worden afgelezen.

Bijlagen

Bijlage 1 Steekproefverantwoording

31 | Aandelen woningvoorraad 1998 in het Noorden

	Relatief aandeel woningen %	Aantal te realiseren interviews abs	Aantal bezochte subclusters abs	Percentage respons %
Groningen:				
100.000-400.000 inwoners	1,25	25	31	71
20.000- 50.000	0,83	17	36	61
10.000- 20.000	1,46	29	48	77
5.000- 10.000	0,21	4		
Totaal Groningen	3,75	75	115	70
Friesland:				
50.000-100.000	1,00	20	30	87
20.000- 50.000	1,75	35	37	81
10.000- 20.000	1,00	20	20	75
5.000- 10.000	0,18	4	5	80
<5.000	0,07	1		
Totaal Friesland	3,98	80	92	82
Drenthe:				
50.000-100.000	0,97	20	14	71
20.000- 50.000	0,47	9	12	92
10.000- 20.000	0,66	13	6	100
5.000- 10.000	0,62	13	13	85
<5.000	0,17	3	1	100
Totaal Drenthe	2,91	58	46	85
Totaal Noorden	10,64	213	253	77

32 | Aandelen woningvoorraad 1998 in het Oosten

	Relatief aandeel woningen %	Aantal te realiseren interviews abs	Aantal bezochte subclusters abs	Percentage respons %
Overijssel:				
100.000-400.000	1,62	32	18	83
50.000-100.000	1,42	28	33	76
20.000- 50.000	1,73	35	38	71
10.000- 20.000	0,97	19	19	84
5.000- 10.000	0,58	12	21	62
<5.000	0,07	1		
Totaal Overijssel	6,40	128	129	74

Flevoland:

100.000-400.000	0,73	15	19	95
50.000-100.000	0,39	8	4	50
20.000- 50.000	0,43	9	12	83
10.000- 20.000	0,14	3	6	100
Totaal Flevoland	1,69	34	41	88

Gelderland:

100.000-400.000	2,87	57	69	84
50.000-100.000	0,57	11	12	83
20.000- 50.000	4,36	87	111	70
10.000- 20.000	2,48	50	57	82
5.000- 10.000	0,86	17	12	75
<5.000	0,19	4	6	67
Totaal Gelderland	11,34	227	267	82

Totaal Oosten	19,43	389	437	77
---------------	-------	-----	-----	----

33 | *Aandelen woningvoorraad 1998 in het Westen*

	Relatief aandeel woningen %	Aantal te realiseren interviews abs	Aantal bezochte subclusters abs	Percentage respons %
Utrecht:				
100.000-400.000	2,34	47	43	93
50.000-100.000	1,10	22	26	88
20.000- 50.000	1,93	39	42	93
10.000- 20.000	0,87	17	17	100
5.000- 10.000	0,49	10	6	100
Totaal Utrecht	6,74	135	134	93
Noord-Holland:				
>400.000	5,68	114	151	84
100.000-400.000	2,56	51	66	74
50.000-100.000	3,41	68	113	76
20.000- 50.000	2,48	50	55	91
10.000- 20.000	1,96	39	40	88
5.000- 10.000	0,86	17	29	90
<5.000	0,06	1	3	33
Totaal Noord-Holland	17,02	340	457	82
Zuid-Holland:				
>400.000	7,72	154	272	60
100.000-400.000	2,23	45	54	78
50.000-100.000	3,47	69	73	92
20.000- 50.000	4,70	94	141	60
10.000- 20.000	3,21	64	80	75
5.000- 10.000	0,91	18	43	47
<5.000	0,04	1	3	33
Totaal Zuid-Holland	22,29	446	666	65
Totaal Westen	46,05	921	1257	74

34 | *Aandelen woningvoorraad 1998 in het Zuiden*

	Relatief aandeel woningen %	Aantal te realiseren interviews Abs	Aantal bezochte subclusters abs	Percentage respons %
Zeeland:				
20.000-50.000	1,70	34	53	79
10.000-20.000	0,43	9	13	100
5.000-10.000	0,22	4	5	80
<5.000	0,15	3	3	67
Totaal Zeeland	2,50	50	74	82
Noord-Brabant:				
100.000-400.000	4,22	84	95	84
50.000-100.000	1,67	33	32	69
20.000- 50.000	3,71	74	78	85
10.000- 20.000	3,22	64	70	81
5.000- 10.000	1,31	26	23	70
Totaal Noord-Brabant	14,13	283	298	81
Limburg:				
100.000-400.000	0,81	16	24	100
50.000-100.000	1,47	29	46	74
20.000- 50.000	2,10	42	56	64
10.000- 20.000	2,14	43	70	89
5.000- 10.000	0,70	14	15	80
Totaal Limburg	7,22	144	211	80
Totaal Zuiden	23,86	477	583	81
Totaal Nederland				
Woningvoorraad: 6.366.217	100,0	2.000	2530	76

Bijlage 2 Omslagformulieren

Onderzoek "Culturele veranderingen in Nederland 1998"

Startadres:

NIPD het marktonderzoeksinstituut

EERSTE PERSOON:

Huisnummer: —>

--	--	--	--	--

Eerste bezoek:

Gehouden.....
 Geweigerd.....
 Niet thuis.....
 Afspraak.....

Datum: Tijd:

Tweede bezoek:

Gehouden.....
 Geweigerd.....
 Niet thuis.....
 Afspraak.....

Datum: Tijd:

Derde bezoek:

Gehouden.....
 Geweigerd.....
 Niet thuis.....
 Afspraak.....

Datum: Tijd:

TWEDE PERSOON:

Huisnummer: —>

--

--

 Niet nodig

Eerste bezoek:

Gehouden.....
 Geweigerd.....
 Niet thuis.....
 Afspraak.....

Tweede bezoek:

Derde bezoek:

Datum Datum Datum

Tijd: Tijd: Tijd:

Introductie van het gesprek

Mevrouw, Mijnheer,

Het NIPO, dat is het Nederlands Instituut voor de Publieke Opinie en het Marktonderzoek voert momenteel een onderzoek uit onder de Nederlandse bevolking. Het Sociaal en Cultureel Planbureau, dat is een overheidsinstelling, wil graag de mening weten van een groot aantal zaken die in onze samenleving aan de orde zijn. Ook uw mening of die van één van uw gezinsleden daarover zouden wij graag willen weten. Het kost wel enige tijd, maar die zal goed besteed blijken omdat u daarmee een bijdrage kan leveren aan het toekomstige overheidsbeleid.

Enq.: Overhandig brief namens opdrachtgever.

Hier heeft u een schrijven van het Sociaal en Cultureel Planbureau waarin u informatie over dit onderzoek wordt verstrekt, alsmede het adres van onze opdrachtgever.

Voordat wij beginnen zouden we allereerst graag noteren hoe uw gezin naar geslacht en leeftijd precies is samengesteld. Tot de gezinsleden willen we alleen diegenen rekenen, die gezamenlijk regelmatig de maaltijden gebruiken.

Gezinssamenstelling

1. Gezinshoofd(en)	Geslacht		Leeftijd	Overeenkomstig de instructie moet in dit gezin het vraaggesprek gehouden worden met:
	Man	Vrouw		
Man	☐		☐
Vrouw		☐	☐

2. Kinderen van 16 jaar of ouder (oudste bovenaan)	☐	☐	☐
	☐	☐	☐
	☐	☐	☐
	☐	☐	☐
	☐	☐	☐

3. Kinderen van 15 jaar of jonger (oudste bovenaan)	☐	☐	
	☐	☐	
	☐	☐	
	☐	☐	
	☐	☐	

4. Andere gezinsleden van 16 jaar of ouder (oudste bovenaan)	☐	☐	☐
	☐	☐	☐

Wie te ondervragen

V

De gezinsleden van 16 jaar of ouder zijn (kruis aan):	U gaat ondervragen	
	Eerste persoon	Tweede persoon
☐ Man alleen of vrouw alleen	De man of de vrouw	
☐ Man en vrouw	De vrouw	
☐ Man en vrouw en 1 kind of ander gezinslid van 16 jaar of ouder	De vrouw	Het kind of ander gezinslid
☐ Vrouw en 1 kind of ander gezinslid van 16 jaar of ouder	De vrouw	
☐ Man en 1 kind of ander gezinslid van 16 jaar of ouder	Het kind of ander gezinslid	
☐ Man en vrouw en 2 of meer kinderen of andere gezinsleden van 16 jaar of ouder	De vrouw	Een kind of ander gezinslid volgens instructie achterkant
☐ Vrouw en 2 of meer kinderen of andere gezinsleden van 16 jaar of ouder	De vrouw	Een kind of ander gezinslid volgens instructie achterkant
☐ Man en 2 of meer kinderen of andere gezinsleden van 16 jaar of ouder	Een kind of ander gezinslid volgens instructie achterkant	

Naam enquêteur / enquêtrice:

Enquêteursnummer:

De gezinsleden van 16 jaar of ouder zijn (kruis aan):	U gaat ondervragen	
	Eerste persoon	Tweede persoon

☐ Man alleen of vrouw alleen	De man of de vrouw	
☐ Man en vrouw	De man	

☐ Man en vrouw en 1 kind of ander gezinslid van 16 jaar of ouder	De man	Het kind of ander gezinslid
☐ Vrouw en 1 kind of ander gezinslid van 16 jaar of ouder	Het kind of ander gezinslid	
☐ Man en 1 kind of ander gezinslid van 16 jaar of ouder	De man	

☐ Man en vrouw en 2 of meer kinderen of andere gezinsleden van 16 jaar of ouder	De man	Een kind of ander gezinslid volgens instructie achterkant
☐ Vrouw en 2 of meer kinderen of andere gezinsleden van 16 jaar of ouder	Een kind of ander gezinslid volgens instructie achterkant	
☐ Man en 2 of meer kinderen of andere gezinsleden van 16 jaar of ouder	De man	Een kind of ander gezinslid volgens instructie achterkant

Naam enquêteur / enquêtrice:

Enquêteursnummer:

Te ondervragen kind of ander gezinslid

In de situatie dat er **2 of meer** kinderen of andere gezinsleden van 16 jaar of ouder zijn, volgt u de onderstaande selectie-procedure om te bepalen wie van hen u moet ondervragen.

1

Noteer hieronder de kinderen en andere gezinsleden van 16 jaar of ouder in volgorde van leeftijd (oudste bovenaan), en geef aan of het een man (M) of een vrouw (V) is.

Volgnummer	Leeftijd	Geslacht (M of V)
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		

2

Noteer het laatste cijfer van het interviewnummer:

Tel hierbij op: **8**

Dat is totaal:

Met behulp van de uitkomst van deze optelling gaat u vaststellen wie er ondervraagd moet worden. U begint te tellen bij de bovenste persoon en telt dan door naar beneden. U herhaalt dit net zo lang tot u het getal van de optelling hebt bereikt. **Die persoon moet u gaan ondervragen.**

Bijlage 3 Schriftelijke instructie

A-3644/3645

Onderzoek "Culturele veranderingen in Nederland 1998"

Instructies

Geachte medewerker/medewerkster,

Hierbij ontvangt u het materiaal voor het bovengenoemde onderzoek. Wij danken u voor de door u toegezegde medewerking en rekenen er op dat u uw vraaggesprekken zult realiseren. Leest u deze schriftelijke instructie nauwgezet door. Aarzel niet ons te bellen als tijdens uw werk iets niet duidelijk blijkt te zijn en ook deze uiteenzetting geen oplossing biedt.

1 Doel van het onderzoek

Dit onderzoek, dat wij in opdracht van het Sociaal en Cultureel Planbureau te Rijswijk uitvoeren, wordt regelmatig herhaald. Met behulp van de resultaten zal het mogelijk zijn om vast te stellen wat er zoal onder de Nederlanders leeft en in hoeverre bepaalde opvattingen in de afgelopen jaren zijn veranderd. Naar het rapport, dat in de loop van 1999 zal verschijnen, wordt dan ook door diverse ministeries met belangstelling uitgekeken; het is mede een basis voor het in de toekomst te voeren beleid. De ondervraagden wordt door middel van dit onderzoek inspraak in het overheidsbeleid geboden.

2 Enquêtemateriaal

Het enquêtemateriaal bestaat uit:

- Introductiebrief namens het Sociaal en Cultureel Planbureau
- Omslagformulier (lila of groen)
- Compassvragenlijst A-3644
- Kaartenboekje
- Set kaartjes (wit)
- Schriftelijke vragenlijst A-3645 (door ondervraagde zelf in te vullen met NIPO-pen)
- Terugzendenvelopen
- Folder "Waarom juist u?"

3 Introductiebrief namens het Sociaal en Cultureel Planbureau

Deze brief namens de opdrachtgever dient om de ondervraagde, of degene die u daartoe wilt overtuigen, te informeren over de aard en de inhoud van dit onderzoek. Deze brief overhandigt u tijdens de introductie van het vraaggesprek; u kunt ook een exemplaar achterlaten. Komt u er tekort belt u ons dan even.

Sociaal en Cultureel Planbureau (ter informatie)

Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) is een interdepartementaal wetenschappelijk bureau dat zelfstandig de ontwikkelingen op sociaal en cultureel gebied onderzoekt, en gevraagd en ongevraagd hierover adviezen uitbrengt. Het SCP staat in principe ten dienste van het gehele overheidsbeleid; de onderzoeken en adviezen van het SCP betreffen terreinen van alle ministeries. De belangrijkste taken van het SCP zijn: het beschrijven van de situatie op sociaal en cultureel terrein in Nederland en de te verwachten ontwikkelingen, bijdragen tot verantwoorde keuzen van doeleinden en middelen in het beleid, en het beoordelen van het gevoerde beleid, speciaal het interdepartementaal beleid.

Bij het uitoefenen van zijn planningstaak richt het SCP zich vooral op informatie en inzichten die niet alleen actuele maar ook langer lopende ontwikkelingen betreffen. Bovendien wordt veel aandacht besteed aan samenhangen tussen ontwikkelingen onderling. De producten van het SCP zijn primair gericht op de regering en de Eerste en Tweede Kamer, de leiding van de departementen en het professionele en bestuurlijke kader in de quartaire sector en wetenschap.

Eén van de permanente taken van het SCP is het vervaardigen van het *Sociaal en Cultureel Rapport* (SCR). In het SCR, dat eens in de twee jaar verschijnt, wordt de situatie van de Nederlandse bevolking en het beleid op sociaal en cultureel terrein beschreven. Aan de orde komen de sectoren gezondheidszorg, maatschappelijke dienstverlening, arbeid, sociale zekerheid, justitie, huisvesting, onderwijs, vrije tijd, media en cultuur. Verder gaat het rapport in op het overheidsbeleid in algemene zin, veranderingen in het openbaar bestuur, de politieke participatie van burgers en hun opvattingen over onder meer het functioneren van de overheid.

Op verzoek van de Tweede Kamer wordt tevens elk jaar de publicatie *Sociale en Culturele Verkenningen* (SCV) uitgebracht. Het gaat hierbij om enkele kerngegevens over sociale en culturele veranderingen, de leefsituatie van de Nederlandse bevolking en een bondige terreinverkenning van actuele maatschappelijke en beleidsonderwerpen die reeds op de politieke agenda staan of hierop naar verwachting zullen verschijnen.

Ten behoeve van hun taken verricht het SCP (onder andere) onderzoek naar sociale en culturele veranderingen in de samenleving, waaronder de opvattingen van de Nederlandse bevolking over maatschappelijke, levensbeschouwelijke en politieke onderwerpen, zoals deze worden waargenomen via het onderzoek "*Culturele veranderingen in Nederland*".

Bent u geïnteresseerd in de resultaten van het onderzoek dan verwijzen wij u graag naar de diverse publicaties in de media. Ook zult u het Sociaal en Cultureel Rapport in elke bibliotheek aantreffen.

4 Het omslagformulier

Op elk omslagformulier is een sticker aangebracht waarop een interviewnummer staat, een "startadres" en of u het vraaggesprek links (L), rechts (R) of tegenover (O) het startadres moet gaan houden. U ontvangt steeds drie omslagformulieren met hetzelfde startadres.

A-3644 INTERVIEWNUMMER 0001	
Groen L	
Gr. Bickersstr 74	
Amsterdam	
12 - 00 - 002	(12 - 01)

Voorbeeld: Het (in dit geval groene) omslagformulier, met interviewnummer 0001, is voorzien van een sticker zoals hierboven is weergegeven. U gaat naar de Grote Bickersstraat 74 te Amsterdam, het "startadres". Er wordt op dit adres zelf géén vraaggesprek gehouden maar als u ervóór staat met uw gezicht ernaartoe, links, rechts of aan de overkant. Op het etiket hierboven staat aangegeven L: dat betekent dat u vanaf Grote Bickersstraat 74 op één van de eerste 5 woningen (deurbellen) links ervan een vraaggesprek moet gaan houden. Bij het omslagformulier met een R gaat u op dezelfde manier te werk direct rechts van het startadres en bij een O kiest u 5 aaneengesloten woningen direct tegenover het startadres aan de overkant en realiseert u op één van deze woningen een vraaggesprek.

Het gaat hierbij dus niet om huizen maar om woningen: een huis met 3 zelfstandig bewoonde etages zijn 3 woningen (etages telt u van beneden naar boven). Winkels, kantoren, bedrijven e.d. zijn géén woningen en tellen dus niet mee; ook leegstaande woningen telt u niet mee.

Wanneer u vanuit het aangegeven adres aan het begin of het einde van een straat komt en u daar geen lagere respectievelijk hogere nummers of woningen aantreft, dan telt u door in de volgende straat (b.v. om de hoek).

U ontvangt van ons geen reserve-adressen. Niet bestaande adressen kunnen bijna niet voorkomen aangezien het zeer recent adressenmateriaal is; indien een opgegeven adres toch niet bestaat (het startadres ligt bijvoorbeeld op een industrieterrein met enkel maar bedrijven, een wijk is afgebroken of moet nog gebouwd worden) dient u ons dit onmiddellijk te melden, zodat wij u in dat geval een vervangend adres kunnen geven.

Wat kan er gebeuren bij het eerste contact

Bij het eerste contact kan het voorkomen dat:

- *er niemand thuis is*: u geeft dit per huisnummer aan op de voorkant van het omslagformulier, waarna u op een ander dagdeel nog een keer teruggaat. Mocht u dan wederom niemand thuis treffen, dan gaat u voor de derde maal terug op een weer ander dagdeel. Bedenk dat 's avonds de kans altijd groter is dat u iemand thuis treft. U kunt eventueel gebruik maken van een afsprakenkaartje.
- *men medewerking weigert*: in dat geval heeft u dat huisnummer afgewerkt. Let wel, u laat altijd allereerst uw legitimatiebewijs van het NIPO zien, waarna u de introductiebrief namens het Sociaal en Cultureel Planbureau overhandigt en de betreffende persoon het belang van dit onderzoek uitlegt. Wordt er geweigerd omdat men op het moment dat u contact legt geen tijd heeft, dan maakt u een afspraak op een tijdstip dat beter schikt (u kruist dan "afspraak" aan bij 1e bezoek). Maak degene waarmee u contact heeft gemaakt duidelijk dat hij of zij niet de persoon hoeft te zijn waarmee uiteindelijk het vraaggesprek wordt gevoerd; dit is afhankelijk van de gezinssamenstelling en de kleur van het omslagformulier.
- *men wil meewerken en het omslagformulier laat invullen*: u bent dan in staat door middel van het invullen van het omslagformulier de persoon of personen te kiezen die ondervraagd moeten worden. Is de te ondervragen persoon thuis, maar heeft deze op dat moment geen tijd, dan maakt u een afspraak. In het geval dat de te ondervragen persoon niet thuis is, maakt u indien mogelijk een afspraak om op een andere dag of op een ander tijdstip terug te komen. Informeer wanneer de kans het grootst is dat de betreffende persoon thuis is of laat eventueel een afsprakenkaartje achter. Indien nodig legt u maximaal 3 bezoeken af om tot een vraaggesprek te komen.

Afsprakenkaartje

U krijgt bij het enquêtemateriaal een aantal afsprakenkaartjes geleverd, die u kunt achterlaten als u niemand thuis treft. Probeer het gebruik van afsprakenkaartjes tot een minimum te beperken; wanneer u persoonlijk contact legt en het belang van het onderzoek duidelijk maakt, is de kans groter dat men hieraan mee wil werken. Als u een afsprakenkaartje achterlaat, vul dan op het kaartje alle gegevens nauwkeurig en duidelijk leesbaar in (vergeet vooral niet uw telefoonnummer te vermelden!). Houdt u ook strikt aan de afspraak die u op het kaartje hebt ingevuld.

Bezoekverantwoording

Op de voorkant van elk omslagformulier geeft u nauwkeurig het resultaat van elk bezoek aan. Zorg ervoor dat u zo weinig mogelijk echte weigeringen krijgt. Als iemand bij het eerste bezoek niet ondervraagd kan worden, spreek dan een andere tijd af waarop dit wel mogelijk is.

Weigeringen, 3 keer niet thuis (op verschillende dagen en tijdstippen) zullen wij tot het uiterste moeten beperken om een voldoende respons te behalen. Wij rekenen op minstens $3/4 = 75\%$ geslaagde gesprekken.

Wie te ondervragen

Op de linker binnenkant van het omslagformulier noteert u allereerst de volledige gezinssamenstelling. Tot de gezinsleden rekent u alleen diegenen, die gezamenlijk regelmatig de maaltijden gebruiken (minimaal 4 dagen per week). Bij een gezin van man en vrouw met of zonder kinderen zijn zowel man als vrouw gezinshoofd. Bij een minder "traditionele" gezinssamenstelling als twee mannen of twee vrouwen die samenleven, noteert u één van beiden als gezinshoofd en de ander als "ander gezinslid". Een "ander gezinslid" is een ander als de man, de vrouw of een kind. Let u er op dat u de verschillende gezinsleden in de juiste vakken noteert, en vergeet u vooral niet ook alle kinderen jonger dan 16 jaar te noteren!

Vervolgens bepaalt u welke persoon of personen van 16 jaar of ouder u in dit gezin moet gaan ondervragen: u kruist op de rechter binnenkant van het omslagformulier de betreffende situatie aan (waarbij u alleen gezinsleden van 16 jaar of ouder meetelt), en leest daarachter af wie moet worden ondervraagd. In het gezinsschema op de linker binnenkant van het omslagformulier zet u een kruis achter de persoon die u moet gaan ondervragen; is de te ondervragen persoon niet thuis, dan maakt u een afspraak.

In sommige gevallen, afhankelijk van de gezinssamenstelling, moet in hetzelfde gezin een tweede persoon worden ondervraagd. Zijn er twee of meer kinderen of andere gezinsleden van 16 jaar of ouder in het gezin, dan moet u de selectie-procedure op de achterkant van het omslagformulier toepassen. Ook de tweede te ondervragen persoon kruist u bij het gezinsschema aan.

Vul het omslagformulier altijd volledig in en kruis elk vakje aan dat u zou moeten aankruisen!

5 Vragenlijst A-3644

De vragen zijn over het algemeen eenvoudig te stellen en te beantwoorden. U leest altijd *letterlijk* de vraagstelling op! In het kader van dit onderzoek worden veel vragen periodiek herhaald; veranderingen in een antwoordpatroon zijn alleen aan een veranderde mening toe te schrijven als de vraagstelling altijd dezelfde is geweest. Lees ook nooit de antwoorden op en laat een ondervraagde *nóóit* meelesen, tenzij daar in de vragenlijst zelf uitdrukkelijk om wordt gevraagd. Willen wij dat een ondervraagde kennis neemt van de antwoordmogelijkheden, dan wordt daarvoor het kaartenboekje met (toon)kaarten gebruikt of wordt de ondervraagde gevraagd zelf vragen te lezen en het antwoord in te typen.

In principe is op elke vraag maar één antwoord mogelijk. Indien de vraagstelling aanleiding kan geven tot twijfel daarover is dit nog eens benadrukt (Enq.: Slechts EEN antwoord mogelijk!).

Aandachtspunten in de vragenlijst:

Type eerst het interviewnummer in van het omslagformulier, geef vervolgens aan of u het gesprek met de eerste of de tweede persoon houdt en type het geslacht in en de leeftijd van de ondervraagde.

Hieronder volgt enige toelichting bij een aantal vragen in de computergestuurde vragenlijst. Het opzoeken van de vraagnummers in de vragenlijst kunt u doen door het intikken van: -WAP (streepje WAP) als u nog in DOS werkt. Indien u al in Windows werkt, kiest u in de vragenlijst bij *view* voor de optie: *questions-ID*.

- Vraag 3: Het gaat hierbij om de formele burgerlijke staat. Als iemand "gescheiden" antwoordt, vraagt u dan of men gescheiden is "van echt" of "van tafel en bed". In het laatste geval is de scheiding nog niet wettelijk bekrachtigd.
- Vraag 4: Onder onderwijs wordt verstaan: een dag-opleiding zoals de lagere school, middelbare school, universiteit, enz.; een speciale cursus telt dus niet mee.
- Vraag 6: Bij deze vraag wordt u gevraagd een kaart aan de ondervraagde te tonen. In zo'n geval zoekt u zelf de betreffende kaart in het kaartenboekje op en laat de ondervraagde die lezen. Zodra de vraag is beantwoord neemt u het kaartenboekje weer terug. Het is dus niet de bedoeling dat de ondervraagde in het kaartenboekje gaat bladeren en zaken leest die pas later in de vragenlijst aan de orde komen.

Vraag 10: Slechts één antwoord mogelijk: die groep die het meest van toepassing is. Indien de ondervraagde voor meer dan 15 uur per week betaald werk doet (vraag 9), dan altijd antwoord A kiezen (om in de daarop volgende vragen informatie te verkrijgen over de huidige werksituatie).

Vraag 12-14: Antwoorden letterlijk noteren, duidelijk leesbaar en zo uitgebreid mogelijk.

Vraag 16: Ook de mensen meetellen waarover ondervraagde via anderen leiding geeft (of gaf).

Vraag 29: Vóór deze vraag staat de instructie:

Enq.: Laat de ondervraagde de nu volgende vragen zelf lezen en het antwoord van zijn/haar keuze ZELF intikken .
Leg daarbij uit hoe dat moet.

Na deze en gelijklopende instructies overhandigt u de PC aan de ondervraagde en laat hem/haar de vragen zelf beantwoorden tot:

Let op: Nu gaat de enquêteur weer de vragen oplezen en de antwoorden worden nu weer door de enquêteur ingetikt.
U (ondervraagde) leest niet meer mee!

Na deze instructie neemt u de computer weer terug. Legt u vooral goed uit hoe een antwoord ingetikt wordt.

Vraag 57: Let op de instructie: (Enq.: "Te goed" NIET oplezen! Dit antwoord alleen noteren als de ondervraagde het uit zichzelf noemt. Als de ondervraagde weigert te kiezen tussen voldoende en onvoldoende "weet niet" noteren.

Vraag 61: Eerst vraag 61a stellen, en pas wanneer de ondervraagde een antwoord heeft gegeven eventueel vraag 61b stellen; dit geldt ook voor vraag 63, die op soortgelijke wijze is opgesplitst.

Vraag 90: Schudt de witte kaartjes A t/m P altijd eerst goed door elkaar alvorens u ze aan de ondervraagde overhandigt; de ondervraagde kan dan niet door een bepaalde volgorde beïnvloed worden. Controleer ook altijd goed of de set met kaartjes nog compleet is: u heeft ze nog nodig bij volgende gesprekken.

Vraag 126/127: Netto/Bruto inkomen van het huishouden eventueel laten schatten (door de ondervraagde!).

Waarom wilt u mijn inkomen weten? Allerlei overheidsmaatregelen of voorzieningen zijn afhankelijk van het inkomen of hebben gevolgen voor bepaalde inkomensgroepen. Denk daarbij bijvoorbeeld aan een uitspraak als “De hogere inkomens moeten meer belasting gaan betalen ten gunste van de lagere inkomens”: u zult begrijpen dat mensen met een hoog inkomen daar veelal anders over denken dan mensen met een laag inkomen. In dit onderzoek worden veel van dit soort vragen gesteld. Het is voor de analyse dan noodzakelijk te weten wat het inkomen van de ondervraagde (of het huishouden) is; alleen dan kan de juiste conclusie getrokken worden. Wijs de ondervraagde op de vertrouwelijkheid waarmee gegeven antwoorden worden behandeld. In de vragenlijst wordt ook geen bedrag ingetikt, maar het cijfer (getal) dat op de toonkaart staat.

Vraag 129: Het gaat hier om de samenstelling van het huishouden, dus als er bijvoorbeeld een bij de ouders inwonend kind ondervraagd wordt, is het antwoord niet alleenstaande maar echtpaar met kinderen (gehuwd) of ongehuwd samenwonend met kinderen.

Vraag 130: De postcode altijd volledig en correct invullen! Ontbreekt de postcode of is deze foutief ingevuld, dan moeten wij het achteraf alsnog opzoeken en invullen; u bespaart ons dus een hoop moeite als u dit al gedaan heeft.

Vraag 131: (t/m vraag 134) Niet oplezen, maar beantwoorden naar eigen mening of observatie.

Vraag 151 t/m 156:

Noteert u hier tenslotte de gevraagde gegevens duidelijk leesbaar en zo volledig mogelijk: ter (verplichte) controle van het veldwerk zal een aantal ondervraagden telefonisch benaderd worden om een paar vragen te beantwoorden over het door u afgenomen vraaggesprek. Het is dan ook van belang dat wij daarover die persoon ondervragen die u heeft ondervraagd. Vergeet u niet bij “Telefoonnummer: ...” ook het kengetal te vermelden. Bovendien zijn deze naam- en adresgegevens voor ons van groot belang om de juiste schriftelijke vragenlijst(en) erbij te zoeken.

Daarna leest u op wat er op het laatste informatiescherm staat over het invullen van een schriftelijke vragenlijst.

Vergeet u NIET vóórdat u de schriftelijke vragenlijst afgeeft, éérst het interviewnummer in te vullen; aan te geven of het de eerste of tweede persoon is aan wie u de schriftelijke vragenlijst afgeeft; of het een man of vrouw is en de leeftijd in te vullen.

6 Schriftelijke vragenlijst A-3645

Het feit dat er nog een schriftelijke vragenlijst zal worden achtergelaten met het verzoek om die zelf in te vullen, mag niet eerder dan na afloop van het mondelinge deel aan de ondervraagde worden medegedeeld; benadrukt u aan de ondervraagde dat het onderzoek pas compleet is als ook deze vragenlijst wordt ingevuld. Voor zijn/haar medewerking ontvangt de ondervraagde dan een boeken-, platen-, cadeau- of VVV-bon ter waarde van f.15,00. U geeft altijd bij de laatste vraag van het mondelinge deel aan (vraag 157) of de ondervraagde wel of niet wil meewerken.

Verantwoording

Indien de ondervraagde wil meewerken, vult *u zelf* op het voorblad van de schriftelijke vragenlijst het interviewnummer in, kruist aan of het de eerste of tweede persoon betreft en noteert de naam en het adres van degene die de vragenlijst gaat invullen; vergeet daarbij niet de datum van afgifte te vermelden.

Het niet (volledig) invullen van dit voorblad levert voor ons grote administratieve problemen op; ook kunnen wij de ondervraagde dan geen beloning sturen. Let er op dat u altijd het interviewnummer invult: ontbreekt het interviewnummer dan kunnen wij de vragenlijst, ook al is deze volledig ingevuld, niet gebruiken.

Wijst u de ondervraagde er met klem op dat alleen hij/zij zelf, zonder hulp van anderen, de vragen moet beantwoorden; alleen indien de vragen in het mondelinge en het schriftelijke deel door één en dezelfde persoon zijn beantwoord heeft het onderzoek voor ons waarde.

Vragenlijst

U overhandigt nu:

- De door de ondervraagde zelf in te vullen vragenlijst
- Een NIPO-pen

U vult *zelf* op pagina 3 van de vragenlijst nog eens het interviewnummer in, kruist aan of het de eerste of tweede persoon betreft en noteert zijn/haar geslacht en leeftijd.

Ophalen ingevulde vragenlijst

Maak een goede afspraak met de ondervraagde over de datum en het tijdstip waarop u de ingevulde vragenlijst weer ophaalt; noteer deze afspraak duidelijk op de voorkant van de schriftelijke vragenlijst in het daarvoor bestemde kader. Deze afspraak noteert u ook op het omslagformulier of schrijf deze in uw agenda. Maak uw afspraken zo gunstig mogelijk: u bent waarschijnlijk voor een ander gesprek op een andere dag toch in de buurt, of u kunt bijvoorbeeld alle schriftelijke vragenlijsten in één keer ophalen.

7 Folder "Waarom juist u?"

De folder "Waarom juist u?" overhandigt u altijd aan iedere ondervraagde; in deze folder worden de meest voorkomende vragen over marktonderzoek beantwoord, zoals het nut ervan en de vertrouwelijkheid waarmee de gegevens worden behandeld.

8 Veldwerkperiode

U kunt direct na het invullen of afnemen van uw eigen vragenlijst met het enquêteren beginnen. De laatste dag waarop de omslagformulieren en vragenlijsten kunnen worden teruggestuurd is vrijdag 16 oktober; alleen in uitzonderingsgevallen zal deze termijn verlengd kunnen worden. Belt u daar dan even over met de afdeling WSOB (Werving, Selectie, Opleiding en Begeleiding), telefoonnummer: 020 - 5225 704 (Andrienne Bulle).

9 Terugzending enquêtemateriaal

Alle lila en groene omslagformulieren, ook die niet werden behandeld, moeten bij het NIPO terugkomen. Doet u de geslaagde gesprekken in het bijbehorende omslagformulier! Wij vragen u de afgehandelde formulieren in ieder geval elke week op vrijdag op te sturen, zodat wij alvast met de verwerking kunnen beginnen.

Indien u vrijdags de bij een geslaagd (mondeling) gesprek behorende schriftelijke vragenlijst al heeft opgehaald, doet u die eveneens in het desbetreffende omslagformulier. De schriftelijke vragenlijsten die u dan nog niet heeft opgehaald stuurt u met een volgende zending mee.

10 Verhinderingsproblemen

Bent u plotseling verhinderd om het u toebedeelde werk af te maken, wilt u dan zo spoedig mogelijk contact met de afdeling WSOB opnemen. Wij kunnen dan een collega van u inschakelen. Ook bij problemen horen wij dat graag van u. Als u belt, vermeldt dan altijd het betreffende onderzoek waaraan u werkt; u wordt dan doorverbonden met de juiste persoon op deze afdeling.

11 Vergoeding

U heeft steeds een zogenaamd "cluster" van 3 omslagformulieren met een identiek startadres; het enige verschil tussen die omslagformulieren is de kleur en een verwijzing naar de te bezoeken adressen. De vergoeding per geslaagd gesprek is afhankelijk van de gemeente waarin het te bezoeken adres ligt:

- Adres binnen uw woongemeente: buiten uw woongemeente:
- Schriftelijke vragenlijst, per respondent:

Elk geslaagd "adres" bestaat uit een correct ingevuld omslagformulier, de juiste persoonsselectie en uitsluitend in die situaties waar nodig in hetzelfde gezin een tweede gesprek. Op één adres kunnen één of twee geslaagde gesprekken tot stand komen (afhankelijk van de gezinssamenstelling); de vergoeding geldt per vragenlijst, dus als u volgens de instructies twee personen ondervraagt ontvangt u twee maal het betreffende bedrag. Bij elke zending declareert u de bijgevoegde geslaagde gesprekken.

12 Mondelinge instructie

Voor het bijwonen van de mondelinge instructie ontvangt u alsmede een vergoeding van de gemaakte reiskosten op basis van openbaar vervoer; daarnaast ontvangt u de helft van de reiskosten als reistijdvergoeding. Het daarvoor bestemde declaratieformulier stuurt u mee met de eerste geslaagde gesprekken. Deze instructievergoeding wordt u uitbetaald als u ook daadwerkelijk aan het onderzoek heeft meegewerkt en het u toebedeelde werk geheel en volgens de aangegeven richtlijnen heeft uitgevoerd.

13 Controle

Verzuim niet alle formulieren te controleren voordat u ze ons toestuurt. U bespaart ons en uzelf daardoor kosten en moeite.

Wij wensen u veel succes bij uw werk!

Hoogachtend,
NIPO, het marktonderzoekinstituut

Bijlage 4 Tabellendeel

Culturele veranderingen 1998

Inhoudsopgave

Tabel

<VAR901> Kleur omslagformulier	1
<VAR902> Resultaat op dit adres	1
<VAR905> Reden geen interview	1
<VAR903> Interview met 1e persoon	1
<VAR904> Interview met 2e persoon	1
<VAR907> Mannelijk gezinshoofd	2
<VAR907> Leeftijd man	2
<VAR907> Vrouwelijk gezinshoofd	2
<VAR909> Leeftijd vrouw	2
<VAR910> 1e kind	3
<VAR912> 2e kind	3
<VAR914> 3e kind	3
<VAR916> 4e kind	3
<VAR918> 5e kind	3
<VAR920> 6e kind	3
<VAR911> Leeftijd 1e kind	4
<VAR913> Leeftijd 2e kind	4
<VAR915> Leeftijd 3e kind	4
<VAR917> Leeftijd 4e kind	4
<VAR919> Leeftijd 5e kind	4
<VAR921> Leeftijd 6e kind	4
<VAR926> 1e ander gezinslid	5
<VAR928> 2e ander gezinslid	5
<VAR927> Leeftijd 1e ander gezinslid	6
<VAR929> Leeftijd 2e ander gezinslid	6
<VAR000> 1e of 2e persoon	7
<VAR001\IM 1> Ondervraagde is	7
<VAR002\IM 2> Zijn/haar leeftijd is:	7
<VAR003\IM 3> Wat is zijn/haar burgerlijke staat (formeel)?	7
<INT001\IM 4> Hoeveel jaar in totaal heeft u onderwijs gevolgd, gerekend vanaf uw 6e jaar?	8
<VAR006\IM 5> Welke opleiding heeft u het LAATST gevolgd?	8
<V200\IM 6> (Enq.: Kaart 1) Wat is uw hoogst behaalde diploma of voltooide opleiding Algemeen	9
<V201\IM 7> (Enq.: Kaart 2) Wat is uw hoogst behaalde diploma of voltooide opleiding in het Bero	9
<V040\IM 8> Doet u op dit moment betaald werk? (Enq.: Alle betaald werk meerekenen!)	9
<VAR723\IM 9> Hoeveel uur per week verricht u betaalde arbeid? Rekent u daarbij de tijd dat u m	10
<V202\IM 10> (Enq.: Kaart 3) Tot welke groep rekent u zichzelf? Noemt u de letter maar die ervoo	11
<V041\IM 11> Heeft u vroeger betaald werk gedaan? (Indien V202 B,C,D,E)	11
<VAR016\IM 12> Wat is (was) daar uw beroep of functie? (Indien V202 A + V041 Ja)	11
<V049\IM 15> (Enq.: Kaart 3) Wat is (was toen) uw dienstverband? (Indien V202 A + V041 Ja)	11
<INT004\IM 16> Hoeveel mensen werk(t)en (er toen) onder uw leiding? (Enq.: Geen leiding = 00 en	12
<VAR1061\IM 17> Hoeveel uur gemiddeld per week verricht u vrijwilligerswerk, dat wil zeggen: o	13
<VAR1062\IM 18> Hoeveel uur gemiddeld per week biedt u kosteloos hulp aan zieke of gehandica	14
<VAR019\IM 19> Heeft u naar uw mening voldoende vrije tijd?	14
<VAR046\IM 20> Hebt u plezier in uw werk? (Indien betaald werk >15 uur)	14
<VAR047\IM 21> Hebt u het druk in uw werk? (Indien betaald werk >15 uur)	15
<VAR049\IM 22> Denkt u ook s avonds aan uw werk? Komt dit nogal vaak of zelden voor? (Indien	15
<VAR050\IM 23> Gebeurt het vaak dat u niet kunt slapen omdat u aan uw werk denkt? (Indien bet	15
<VAR048\IM 24> Denkt u dat uw werk u in de toekomst meer vrije tijd zal laten? (Indien betaald	15
<VAR725\IM 25> Als het voor het werk nodig is dat u sommige dagen een uur langer moet werke	16
(Enq.: Kaart 5) Enq.: Lees op: Dan lees ik u nu een tweetal uitspraken voor met betrekking tot het	16
<VAR806\IM 26> Enq.: Lees op: Als ik een weekend vrij heb gehad, heb ik meestal echt zin om we	16
<VAR807\IM 27> Enq.: Lees op: Ik vind het meestal jammer als het weekend voorbij is en ik weer	17
Enq.: Lees op: En nu iets over de toekomst	17

Culturele veranderingen 1998

Inhoudsopgave

Tabel

<VAR062\IM 28> Vindt u dat de toekomst voor de mensen beter, dezelfde of slechter zal zijn dan Enq.: Laat de ondervraagde de nu volgende vragen zelf lezen en het antwoord van zijn\haar keuze	17 17
<VAR624\IM 29> Denkt u vaak na over hoe de wereld er over 15 jaar uit zal zien?	18
<INT265\IM 30> Welke van de hieronder staande zaken is volgens u het ALLERBELANGRIJKSTE wa	18
<INT266\IM 31> En welke van de hieronder staande zaken is volgens u het op EEN NA BELANGRIJ	18
<VAR065\IM 32> Denkt u dat er in de nabije toekomst een economische crisis met grote werkloos	18
<VAR096\IM 33> Vindt u dat de overheid over meer of minder geld moet kunnen beschikken om	19
<VAR093\IM 34> Vindt u dat de overheid over meer of minder geld moet kunnen beschikken om	19
Let op: Nu gaat de enquêteur weer de vragen oplezen en de antwoorden worden nu weer door de	19
<VAR092\IM 35> Sommige mensen zijn van mening dat de opvattingen over gedrag en zeden in o	19
<VAR060\IM 36> Er wordt wel gezegd dat het in ons land eigenlijk om heel andere dingen zou mo	20
<VAR061\IM 37> Denkt u dat het voor uzelf mogelijk zou zijn vooral met heel andere dingen bezi	20
Enq.: Lees op Nu iets over uw persoonlijke leefsituatie	20
<VAR126\IM 38> Vindt u dat u zelf veel zorgen heeft of niet zo veel of weinig of geen zorgen?	20
<VAR131\IM 39> Maakt u zich soms zorgen: a. over geldzaken? (Enq.: Soms = Ja)	21
<VAR132\IM 40> Maakt u zich soms zorgen: b. over politieke toestanden? (Enq.: Soms = Ja)	21
<VAR133\IM 41> Maakt u zich soms zorgen: c. over uw gezondheid? (Enq.: Soms = Ja)	21
<VAR134\IM 42> Maakt u zich soms zorgen: d. over uw gezin of kinderen? (Enq.: Voor alleenstaan	21
<VAR135\IM 43> Maakt u zich soms zorgen: e. over uw toekomst, hoe het u zal gaan? (Enq.: Soms	22
<VAR136\IM 44> Maakt u zich persoonlijk zorgen omdat u (of uw partner) werkloos kan worden?	22
<VAR567\IM 45> Verwacht u dat onze inkomens in de komende tijd zullen stijgen, dalen of gelijk	22
<VAR568\IM 46> Verwacht u dat de inkomens sterk, enigszins of een klein beetje zullen stijgen\da	22
<VAR569\IM 47> Bent u van mening dat gegeven de huidige economische situatie onze inkomens	23
<VAR570\IM 48> Bent u van mening dat gegeven de huidige economische situatie onze inkomens	23
<VAR571\IM 49> En wat verwacht u van de sociale uitkeringen in de komende tijd? Zullen die stij	23
<VAR572\IM 50> Verwacht u dat de sociale uitkeringen sterk, enigszins of een klein beetje zullen	23
<VAR573\IM 51> Bent u van mening dat gegeven de huidige economische situatie de sociale uitke	24
<VAR574\IM 52> Denkt u dat deze sociale uitkeringen gegeven de huidige economische situatie st	24
<VAR149\IM 53> Bent u met uw inkomen tevreden, tamelijk tevreden of niet tevreden?	24
<VAR151\IM 54> Als u aan uw eigen scholing, opleiding en praktijkervaring denkt, vindt u dan da	24
<VAR064\IM 55> Vindt u dat de regering voldoende doet om de welvaart voor mensen zoals u te v	25
<VAR153\IM 56> Bent u tevreden of ontevreden over de sociale verzekeringen en sociale voorzieni	25
Enq.: Lees op: Nu wat over de sociale wetten. Ik noem u een paar sociale voorzieningen. Zou u mi	25
ENQ.: Te goed NIET oplezen! Dit antwoord alleen noteren als de ondervraagde het uit zichzelf no	25
<VAR154\IM 57a> De Algemene Ouderdomswet (AOW)	26
<VAR155\IM 57b> De Algemene Bijstandswet	26
<VAR156\IM 57c> De Werkloosheidswet (WW)	26
<VAR157\IM 57d> De Algemene Weduwen- en Wezenwet (AWW)	26
<VAR157A\IM 57e> De Arbeidsongeschiktheidswet (de WAO, AAW)	27
<VAR154A\IM 57f> De Ziektewet	27
<VAR164\IM 58> Vindt u dat in ons land de verschillen tussen de inkomens te groot zijn? Of onge	27
<VAR165\IM 59> Ik wil graag uw mening nog wat nauwkeuriger weten. Wenst u dat de verschille	27
<VAR166\IM 60> Er zijn particulieren die veel bezitten en anderen die minder bezitten. Wenst u d	28
<VAR198\IM 61> Nu over uw levens- of maatschappijbeschouwing. A. Bent u in een bepaald geloof	28
<VAR204\IM 62> Hoe vaak gaat u de laatste tijd (b.v. het afgelopen half jaar) naar de kerk?	28
<VAR201\IM 63> A. Beschouwt u zichzelf als behorend tot een kerkgenootschap? B. Welk kerkgen	28
<VAR220\IM 64> Vindt u dat de voorschriften van de kerk of godsdienstige groep waarbij u bent a	29
<VAR229\IM 65> (Enq.: Kaart 6) Op deze kaart staan verschillende dingen die in het leven belangri	29
<VAR205\IM 66> Geloof u in een leven na de dood?	29
<VAR222\IM 67> Stel dat u een kind heeft dat naar de lagere school gaat, wat zou u dan kiezen: ee	29
<VAR223\IM 68> Sommige mensen vinden dat politiek en godsdienst los van elkaar moeten staan,	30
<VAR228\IM 69> Wilt u mij zeggen of u vindt dat een politieke partij moet uitgaan van een godsd	30
<VAR1113\IM 70> Leest u wel eens artikelen over godsdienstige of levensbeschouwelijke onderwe	30
<VAR1114\IM 71> Leest u wel eens boeken over godsdienstige of levensbeschouwelijke onderwerp	30
<VAR1115\IM 72> Volgt u wel eens radio- of t.v.-programmas over godsdienstige of levensbeschou	31

Culturele veranderingen 1998

Inhoudsopgave

Tabel

<VAR1116M 73> Voert u wel eens gesprekken over godsdienstige of levensbeschouwelijke onder	31
<VAR895M 74> Een alleenstaande vrouw kiest ervoor een kind te krijgen. Keurt u dat goed of ke	31
<VAR896M 75> Een ongehuwd samenwonend paar kiest ervoor een kind te krijgen zonder dat zi	31
(Enq.: Kaart 7) (Enq.: Lees op:) U ziet hier een tweetal beweringen staan. Wilt u mij voor elk van d	31
<VAR539M 76_1> a Ik vind dat een meisje volledige geslachtsgemeenschap met een jongen mag	32
<VAR540M 76_2> b Ik vind dat een meisje volledige geslachtsgemeenschap met een jongen mag	32
(Enq.: Kaart 8) (Enq.: Lees op) Nu iets over recht en veiligheid. Men kan wetsovertreders in plaats	32
Ik noem u nu een aantal wetsovertredingen. Wilt u mij aan de hand van deze kaart voor elk daar	32
<VAR699AM 77_1> Inbraak in een woning	33
<VAR699BM 77_2> Vandalisme	33
<VAR699CM 77_3> Een werkloosheidsuitkering innen, terwijl men toch geld verdient met werk	33
<VAR699DM 77_4> Iemand ietsel toebrengen	33
<VAR699EM 77_5> Belasting-ontduiking	34
<VAR699FM 77_6> Aanranding	34
(Enq.: Lees op) De rechter kan behalve de ernst van de overtreding ook andere zaken in overwegi	34
Ik noem u een aantal van dit soort overwegingen op. Wilt u mij voor elk daarvan zeggen of u vin	34
<VAR700AM 78_1> Als de overtreder jong is	35
<VAR700BM 78_2> Als hij of zij voor de eerste keer in aanraking komt met justitie	35
<VAR700CM 78_3> Als hij of zij een vaste baan heeft	35
<VAR700DM 78_4> Als hij of zij een gezin heeft	35
<VAR700EM 78_5> Het tekort aan celruimte en bewakingspersoneel	36
Laat de ondervraagde de nu volgende vragen zelf lezen en het antwoord van zijn\haar keuze ZELF	36
Nu volgt weer een uitspraak. Wilt u aangeven in welke mate u het daarmee eens of oneens bent?	36
<VAR433M 79> Men moet misdadigers niet in de eerste plaats straffen, maar men moet vooral p	36
Let op: Nu gaat de enquêteur weer de vragen oplezen en de antwoorden worden nu weer door de	36
<VAR271M 80_1> De inspraak van studenten op het bestuur van de universiteit moet	37
<VAR591M 80_4> De inspraak van ouders bij de gang van zaken in de school van hun kinderen	37
<VAR272M 80_4> De inspraak van leerlingen van middelbare scholen en pedagogische akademie	37
<VAR273M 80_4> De inspraak van de burgers op het bestuur van gemeente en provincie moet	37
<VAR461M 81> Beschouwt u zichzelf als links of als rechts?	38
Let op: Nu gaat de enquêteur weer de vragen oplezen en de antwoorden worden nu weer door de	38
<VAR274M 82> Nu een aantal vragen over de politiek. Als er nu verkiezingen zouden zijn voor d	38
<VAR275M 83> Op welke partij zou u dan waarschijnlijk stemmen? (Indien VAR274 code 1,2)	38
<VAR040M 84> Leest u wel eens iets over de politiek in ons land, b.v. krantenverslagen? Zo ja, d	39
<VAR491M 85> Zou u van uzelf zeggen dat u sterk bent geïnteresseerd in politiek? Bent u gewoo	39
<VAR497M 86> Bent u lid (geweest) van een politieke partij?	39
(Enq.: Kaart 9) Ik lees u nu enkele andere beweringen voor. Wilt u mij aan de hand van deze kaart	39
<VAR239M 871> Wat de regering ook doet, voor het dagelijks leven heeft het weinig nut	40
<VAR318M 87> Mensen als ik hebben geen enkele INVLOED op wat de regering doet	40
<VAR320M 88> Kamerleden letten te veel op het belang van enkele machtige groepen, in plaats	40
(Enq.: Kaart 9) Ik lees u nu enkele andere beweringen voor. Wilt u mij aan de hand van deze kaart	40
<VAR1206M 89_1> De Minister-President moet rechtstreeks door de kiezer gekozen worden	41
<VAR1207M 89_2> Kamerleden dienen per district gekozen te worden	41
<VAR1208M 89_3> Nederland moet een republiek worden	41
<VAR1209M 89_4> De Burgemeester moet worden gekozen door de inwoners van de gemeente	41
<VAR1210M 89_5> Over sommige, voor ons land belangrijke beslissingen moet door de kiezers z	42
<VAR1206M 89_6> De Koningin weet beter dan de Politici wat goed is voor het land	42
(Enq.: Neem nu de witte kaartjes A t/m P uit de envelop; schudt ze goed door elkaar en geef ze aa	42
In de politiek is het niet altijd mogelijk alles te bereiken wat men graag zou willen. Op deze kaart	42
<VAR1046AM 90A> Orde handhaven	43
<VAR1046BM 90B> De politieke inspraak van burgers vergroten	43
<VAR1046CM 90C> Prijsstijgingen tegengaan	43
<VAR1046DM 90D> De vrijheid van meningsuiting beschermen	43
<VAR1046EM 90E> Een hoge mate van economische groei handhaven	44
<VAR1046FM 90F> Zorgen voor een sterk leger in Nederland	44
<VAR1046GM 90G> De mensen meer inspraak geven bij beslissingen op het werk en in hun wo	44

Culturele veranderingen 1998

Inhoudsopgave

Tabel

<VAR1046H\IM 90H> Proberen onze steden en ons platteland te verfraaien	44
<VAR1046I\IM 90I> Een stabiele economie handhaven	45
<VAR1046J\IM 90J> De strijd tegen de misdaad	45
<VAR1046K\IM 90K> Streven naar een vriendelijker en minder onpersoonlijke samenleving	45
<VAR1046L\IM 90L> Streven naar een samenleving waarin ideeën belangrijker zijn dan geld	45
<VAR1046M\IM 90M> Er voor zorgen dat de werkloosheid sterk vermindert	46
<VAR1046N\IM 90N> Bestrijden van de milieuverontreiniging	46
<VAR1046O\IM 90O> Het op peil houden van de sociale zekerheid	46
<VAR1046P\IM 90P> Zorgen voor een goede opvang van (allochtone) immigranten	46
<VAR408\IM 91> Hoe waarschijnlijk is het dat u werkelijk iets zou proberen te doen, als u dacht d	47
<VAR409\IM 92> Er zijn verschillende manieren waarop mensen hun verontwaardiging of afkeuri	47
Laat de ondervraagde de nu volgende vragen zelf lezen en het antwoord van zijn\haar keuze ZELF	47
Nu volgt nog een aantal vragen over ouderen. Er komen steeds twee uitspraken waar tussen 5 ant	47
Bent u het bijvoorbeeld veel meer met de bovenste dan met de onderste uitspraak eens, dan tikt	47
Alleen als u beslist geen keuze kunt maken, dan moet u de middelste antwoordcategorie (code 3)	47
<VAR956\IM 93> In Nederland zijn de pensioenen tegenwoordig zo goed geregeld dat de meeste o	48
<VAR957\IM 94> De meeste ouderen zijn uitstekend in staat om op zichzelf te wonen	48
<VAR958\IM 95> De meeste ouderen kunnen hun huishouding heel goed zelf doen	48
<VAR959\IM 96> De maatschappij verandert zo snel dat oudere mensen niet meer kunnen meeko	49
Let op: Nu gaat de enquêteur weer de vragen oplezen en de antwoorden worden nu weer door de	49
<VAR963\IM 97_1> Het is goed als ouderen lid worden van ouderenbonden, want zij hebben nu ee	49
<VAR964\IM 97_2> De samenleving heeft te weinig oog voor de noden van ouderen	49
<VAR965\IM 97_3> Voor kinderen is het niet goed om met opa en oma in hetzelfde gezin te leven	50
<VAR966\IM 97_4> Ouderen moeten hun plaats afstaan aan jongeren	50
<VAR967\IM 97_5> Als een oudere nog vitaal genoeg is om betaald werk te gaan doen is daar niets	50
<VAR968\IM 97_6> Jongeren hebben hun gezin en hun werk, daarom kunnen ouderen best eens i	50
<VAR969\IM 97_7> Ouderen hebben er recht op dat jongeren hen regelmatig helpen, ook al word	51
<VAR347\IM 97_8> Het moet mogelijk zijn dat een vrouw zonder meer abortus kan laten uitvoere	51
Let op: Nu gaat de enquêteur weer de vragen oplezen en de antwoorden worden nu weer door de	51
<VAR599\IM 98> Heeft u zich in de afgelopen 2 jaar wel eens samen met anderen actief ingespann	51
<VAR600\IM 99> Heeft u zich in de afgelopen 2 jaar wel eens samen met anderen actief ingespann	52
<VAR499\IM 100> Bent u lid van een vakbond (incl. beroepsverenigingen)?	52
<VAR167\IM 101> Wenst u dat de medezeggenschap van arbeiders in de bedrijven veel groter wor	52
<VAR427\IM 102> Enq.: Kaart 10 Nu wil ik u nog iets vragen over milieu-verontreiniging of, gema	52
<VAR428\IM 103> Vindt u dat er op het ogenblik genoeg, te weinig of te veel wordt gedaan tegen	53
<INT285\IM 104> En in hoeverre bent u bereid een lagere levensstandaard te accepteren om het	53
<INT283\IM 105> In hoeverre bent u bereid voor producten veel hogere prijzen te betalen om het	53
<INT284\IM 106> In hoeverre bent u bereid om veel hogere belastingen te betalen om het milieu t	53
Nu nog wat over ontwikkelingshulp	53
<VAR501\IM 107> Met welke van de volgende beweringen bent u het t MEEST eens? (Enq.: Lees op	54
<VAR502\IM 108> Als iedereen van zijn inkomen gemiddeld 1% zou afstaan voor hulp aan ontwik	54
(Enq.:Lees op) Ik ga u nu enkele problemen voorleggen die zich in uw omgeving kunnen voordoe	54
<VAR76301 t\im VAR76326\IM 109> Denkt u zich nu eens in dat een goede kennis van u een vrou	55
<VAR76401 t\im VAR76426\IM 110> Stelt u zich verder eens een kennis voor die over allerlei kwes	56
<VAR76501 t\im VAR76529\IM 111> Nu heeft u bijvoorbeeld een kennis van wie de 15-jarige docht	57
<VAR76701 t\im VAR76728\IM 112> En als u eens aanneemt dat een bejaarde buurvrouw van u mo	58
<VAR683B\IM 113> Ik ga u twee verschillende soorten gezinnen of personen oplezen. Wij zouden	59
<VAR728B\IM 114> Veronderstel dat er twee werknemers zijn, die op EEN punt verschillen, maar	59
<VAR729B\IM 115> Veronderstel nu weer eens dat er twee werknemers zijn die op EEN punt versc	60
<VAR546\IM 116> Gesteld dat u mensen van een ander ras als naaste burens zou krijgen, zou u daa	60
Zou u een aantal delen van het overheidsbeleid een rapportcijfer willen geven? Net als bij de rapp	60
<VAR1145A\IM 117a> Het zorgbeleid (b.v. bejaardenhulp, bejaardenoorden en ziekenhuizen) (Gee	61

Culturele veranderingen 1998

Inhoudsopgave

Tabel

<VAR1145BIM 117b> Het cultuurbeleid (b.v. subsidies voor concerten en toneelvoorstellingen) (G	61
<VAR1145CIM 117c> Het beleid op het gebied van vrije tijd (b.v. subsidies voor sportzalen en spor	61
<VAR1145DIM 117d> Het beleid op het gebied van Algemeen Vormend Onderwijs (Geen oordeel=	62
<VAR1145EIM 117e> Het beleid op het gebied van Beroepsonderwijs (Geen oordeel=-3)	62
<VAR1145FIM 117f> De ordehandhaving (politie en rechtspraak) (Geen oordeel=-3)	62
<VAR1145GIM 117g> De sociale zekerheid (Geen oordeel=-3)	63
<VAR1145HIM 117h> De werkgelegenheid (het aantal arbeidsplaatsen) (Geen oordeel=-3)	63
<VAR1145IIM 117i> Het milieubeleid (Geen oordeel=-3)	63
<VAR1145JIM 117j> Het beleid dat de kosten van levensonderhoud (prijzen, woonlasten) binnen	64
<VAR1145KIM 117k> Het beleid voor de leefbaarheid in de steden (Geen oordeel=-3)	64
<VAR1145LIM 117l> Het beleid voor de opvang van buitenlanders (Geen oordeel=-3)	65
U heeft zojuist een aantal delen van het regeringsbeleid een rapportcijfer gegeven. Zou u nogmaa	65
<VAR1162AIM 118a> Het zorgbeleid (b.v. bejaardenhulp, bejaardenoorden en ziekenhuizen)	65
<VAR1162BIM 118b> Het cultuurbeleid (b.v. subsidies voor concerten en toneelvoorstellingen)	66
<VAR1162CIM 118c> Het beleid op het gebied van vrije tijd (b.v. subsidies voor sportzalen en spor	66
<VAR1162DIM 118d> Het beleid op het gebied van Algemeen Vormend Onderwijs	66
<VAR1162EIM 118e> Het beleid op het gebied van Beroepsonderwijs	67
<VAR1162FIM 118f> De ordehandhaving (politie en rechtspraak)	67
<VAR1162GIM 118g> De sociale zekerheid	67
<VAR1162HIM 118h> De werkgelegenheid (het aantal arbeidsplaatsen)	67
<VAR1162IIM 118i> Het milieubeleid	68
<VAR1162JIM 118j> Het beleid dat de kosten van levensonderhoud (prijzen, woonlasten) binnen	68
<VAR1162KIM 118k> Het beleid voor de leefbaarheid in de steden	68
<VAR1162LIM 118l> Het beleid voor de opvang van buitenlanders	68
<VAR1204IM 119> U heeft zo juist van een aantal onderdelen van het regeringsbeleid gezegd of e	69
<VAR1205IM 120> Vanzelfsprekend betekent Te weinig dat de regering meer beleid moet gaan vo	69
<VAR1146IM 121> Enq.: Kaart 11 Wilt u met behulp van deze kaart aangeven hoe tevreden u ove	69
<VAR1163IM 122> De Nederlandse overheid functioneert goed. Bent u het met deze uitspraak ee	69
<VAR544IM 123> Stel dat een dokter iemand op diens eigen verzoek uit zijn lijden kan helpen do	70
<INT087IM 124> (Enq.: Kaart 12) Welke van de samenlevingsvormen op deze kaart is op u van toe	70
<V103IM 125> (Enq.: Kaart 13) Wat is de voornaamste bron van uw eigen inkomen? Noemt u de l	70
<VAR931IM 126> (Enq.: Kaart 14) Zou u aan de hand van deze kaart kunnen zeggen wat het netto	71
<VAR462IM127> (Enq.: Kaart 14) En wat is het bruto inkomen van het huishouden waartoe u beh	71
Wie hebben in het huishouden waartoe u behoort een eigen inkomen? (Enq.: Ondervraagde meet	71
<VAR930AIM 1281>Man/Vader:	72
<VAR930BIM 1282> Vrouw/Moeder:	72
<VAR930CIM 1283> Kinderen:	72
<VAR930DIM 1284> Andere personen uit uw huishouden:	72
<VAR684IM 129> Hoe is de samenstelling van het huishouden waar u lid van bent?	73
<VAR900KIM 131> ENQ.: LET OP! Wilt u de nu volgende VIER vragen NIET oplezen, maar ZELF in	73
<VAR900LIM 132> ENQ.: NIET oplezen, ZELF invullen! Wat vindt u zelf van de duur van het vraag	73
<VAR548IM 133> ENQ.: NIET oplezen, ZELF invullen! Waren er tijdens het vraaggesprek overweg	73
<VAR550IM 134> ENQ.: NIET oplezen, ZELF invullen! (Enq.: Maakte(n) deze soms opmerkingen: w	73
<VAR900AIM 154> Duur interview	74
<VAR900D> Vragenlijst achtergelaten	75

Culturele veranderingen 1998

Inhoudsopgave

Tabel

<INT000> Schriftelijke vragenlijst ingevuld	76
<VAR900O> Vergoeding schriftelijk deel	76
<INT205IS 3>Als u denkt aan het leven dat u op het ogenblik leidt, hoe gelukkig of ongelukkig	76
Denkt u dat het over het algemeen wel of niet de verantwoordelijkheid van de overheid zou m	76
<INT168IS 4a>ervoor te zorgen dat er werk is voor iedereen die wil werken?	76
<INT206IS 4b>de inkomens verschillen tussen rijk en arm te verkleinen?	77
<INT209IS 5>Vindt u een seksuele relatie tussen man en vrouw voor het huwelijk verkeerd of	77
<INT210IS 6>En wat vindt u ervan als een getrouwde man of vrouw een seksuele relatie heeft	77
<INT211IS 7>En wat vindt u van een seksuele relatie tussen twee volwassenen van hetzelfde ge	77
<INT214IS 8a>Vindt u het persoonlijk onaanvaardbaar of niet dat een vrouw abortus laat uitvo	77
<INT215IS 8b>Vindt u het persoonlijk onaanvaardbaar of niet dat een vrouw abortus laat uitvo	78
Wilt u voor elk van de nu volgende uitspraken aangeven in hoeverre u het daarmee eens of on	78
<INT077IS 9a>De man moet geld verdienen, de vrouw moet voor het huishouden en het gezin	78
<INT071IS 9b>Al met al lijdt het gezinsleven er onder als de vrouw een volledige baan heeft	78
<INT370IS 10a>Een paar mag best samenwonen zonder de bedoeling te trouwen	78
<INT371IS 10b>Voor een paar dat wil gaan trouwen is het goed om eerst te gaan samenwonen	79
Wilt u voor elk van de volgende situaties aangeven of u dat acceptabel vindt of niet?	79
<INT216IS 11a>Iemand geeft niet al zijn inkomsten op om zo minder belasting te hoeven betal	79
<INT217IS 11b>Iemand geeft de overheid onjuiste informatie over zichzelf om een uitkering te	79
<INT501IS 12>Hoe vaak denkt u dat mensen zouden proberen u te bedriegen als ze de kans kr	79
<INT502IS 13>Zou u, in het algemeen gesproken, zeggen dat men mensen kan vertrouwen of d	80
Hoeveel vertrouwen heeft u in:	80
<INT218IS 14a>de regering?	80
<INT219IS 14b>het bedrijfsleven?	80
<INT221IS 14c>kerken en religieuze organisaties?	80
<INT222IS 14d>de rechtspraak?	81
<INT223IS 14e>het onderwijs?	81
Nu volgen weer een aantal uitspraken. Wilt u voor elke uitspraak aangeven in hoeverre u het d	81
<INT225IS 15a>Religieuze leiders moeten niet proberen de mensen te beïnvloeden bij de verki	81
<INT227IS 15b>Religieuze leiders moeten niet proberen overheidsbeslissingen te beïnvloeden	82
En in hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende uitspraken?	82
<INT503IS 16a>Over het algemeen doet de moderne wetenschap meer kwaad dan goed	82
<INT504IS 16b>Wij vertrouwen te veel op de wetenschap en onvoldoende op religieus geloof	82
<INT505IS 16c>Over de hele wereld veroorzaken religies meer conflicten dan vrede	82
<INT506IS 16d>Mensen met zeer sterke religieuze opvattingen zijn vaak te intolerant tegen an	83
<INT507IS 16e>Nederland zou een beter land zijn als religie er minder invloed zou hebben	83
Heeft u in de afgelopen twaalf maanden vrijwilligers activiteiten ondernomen in een van de vo	83
<INT508IS 17a>Politieke activiteiten? (helpen van politieke partijen, politieke bewegingen, bij	83
<INT509IS 17b>Liefdadigheids activiteiten? (het helpen van zieken, ouderen, armen e.d.)	83
<INT510IS 17c>Religieuze en kerkelijke activiteiten? (helpen van kerken en religieuze groeper	84
<INT511IS 17d>Elk ander soort van vrijwilligerswerk?	84
<INT228IS 18>Vindt u dat kerken en religieuze organisaties in ons land te veel of te weinig ma	84
<INT229IS 19>Welke van de hieronder staande uitspraken komt het meest overeen met uw me	84
<INT231IS 20>Wat beschrijft uw geloof in God het beste?	85
Bestaan of bestaat volgens u:	85
<INT232IS 21a>leven na de dood?	85
<INT234IS 21b>de hemel?	85
<INT235IS 21c>de hel?	85
<INT236IS 21d>religieuze wonderen?	86
<INT237IS 22>Welk van de onderstaande uitspraken komt het meest overeen met uw mening	86
In hoeverre bent u het met elk van de volgende uitspraken eens of oneens?	86
<INT238IS 23a>Er is een God die zich met ieder mens persoonlijk bezighoudt	86
<INT239IS 23b>Mensen kunnen weinig veranderen aan hun levensloop	86
<INT240IS 23c>Alleen het bestaan van God maakt mijn leven zinvol	87
<INT241IS 23d>Volgens mij dient het leven geen enkel doel	87
<INT243IS 23e>Het leven heeft alleen zin als je er zelf een betekenis aan geeft	87
<INT244IS 23f>Ieder bepaalt zijn eigen lot	87

Culturele veranderingen 1998

Inhoudsopgave

Tabel

<INT247\IS 24>Is er ooit in uw leven een keerpunt geweest waardoor u een nieuwe en persoonli	87
<INT248\IS 25>Welke geloofsovertuiging had uw moeder toen u een kind was?	88
<INT248\IS 26>En welke geloofsovertuiging had uw vader toen u een kind was?	88
<INT250\IS 27>In welk geloof bent u grootgebracht?	88
<INT515\IS 28>Welke geloofsovertuiging heeft u nu?	88
<INT251\IS 29>Welke geloofsovertuiging heeft uw partner?	88
<INT252\IS 30>Hoe vaak bezocht uw moeder kerkdiensten toen u een kind was?	89
<INT253\IS 31>En hoe vaak bezocht uw vader kerkdiensten toen u een kind was?	89
<INT254\IS 32>Hoe vaak bezocht u zelf kerkdiensten toen u 11 12 jaar was?	89
<INT255\IS 33>Denkt u nu weer aan het heden. Hoe vaak bidt u?	89
<INT256\IS 34>Hoe vaak neemt u deel aan activiteiten van uw kerk, anders dan het bijwonen v	90
<INT257\IS 35>Hoe zou u zichzelf beschrijven?	90
<INT512\IS 36>Welk van de volgende uitspraken komt het meest overeen met uw eigen menin	90
<INT513\IS 37>Stel dat u in een auto mee rijdt die wordt bestuurd door een goede vriend. U we	91
<INT514\IS 38>Wat zou u doen in deze situatie?	91
Wilt u voor elk van de volgende uitspraken aangeven in hoeverre u denkt dat ze waar of niet w	91
<INT516\IS 39a>Een mascotte, geluksmunt of religieuze medaille brengt soms echt geluk	92
<INT517\IS 39b>Sommige waarzeggers kunnen echt de waarheid voorspellen	92
<INT518\IS 39c>Sommige gebedsgenezers hebben van God het vermogen gekregen om de mens	92
<INT519\IS 39d>Iemands sterrenbeeld kan zijn levensloop bepalen	93
<INT520\IS 40>Veronderstel eens dat er een wet werd aangenomen die strijdig was met uw reli	93
<VAR900E\IS 41>Tenslotte nog enkele vragen over het eerste deel van dit onderzoek, het vraag	93
<VAR900F\IS 42>Wat vond u van de duur van dat vraaggesprek?	93
<VAR900G\IS 43>Hoe lang vindt u dat zon vraaggesprek zou mogen duren?	94
<VAR900H\IS 44>Hoe vond u dat vraaggesprek?	94

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR901> Kleur omslagformulier</u>		
1 Groen	1402	51
2 Lila	1367	49
Totaal	2769	100
<u><VAR902> Resultaat op dit adres</u>		
1 Enige interview	1649	60
2 Een interview	124	4
3 Twee interviews	330	12
0 Geen interview	666	24
Totaal	2769	100
<u><VAR905> Reden geen interview</u>		
1 Geweigerd	313	47
2 3X niet thuis	265	40
3 Afgekeurd	14	2
0 Adres niet gebruikt\bezocht	74	11
Totaal	666	100
<u><VAR903> Interview met 1e persoon</u>		
1 Gehouden bij eerste bezoek	968	46
2 Gehouden bij tweede bezoek	847	40
3 Gehouden bij derde bezoek	276	13
4 Geweigerd (2e gehouden)	4	0
5 3X niet thuis (2e gehouden)	8	0
Totaal	2103	100
<u><VAR904> Interview met 2e persoon</u>		
1 Gehouden bij eerste bezoek	122	6
2 Gehouden bij tweede bezoek	152	7
3 Gehouden bij derde bezoek	68	3
4 Geweigerd (1e gehouden)	110	5
5 3X niet thuis (1e gehouden)	2	0
6 2e niet nodig	1649	78
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR907> Mannelijk gezinshoofd</u>		
1 Wel	1726	82
0 Geen	377	18
Totaal	2103	100
<u><VAR907> Leeftijd man</u>		
1 t/m 19 jaar	1	0
2 20 t/m 24 jaar	42	2
3 25 t/m 29 jaar	125	7
4 30 t/m 34 jaar	198	11
5 35 t/m 39 jaar	212	12
6 40 t/m 44 jaar	247	14
7 45 t/m 49 jaar	248	14
8 50 t/m 54 jaar	212	12
9 55 t/m 59 jaar	125	7
10 60 t/m 64 jaar	110	6
11 65 t/m 69 jaar	79	5
12 70 of ouder	127	7
Totaal	1726	100
<u><VAR907> Vrouwelijk gezinshoofd</u>		
1 Wel	1886	90
0 Geen	217	10
Totaal	2103	100
<u><VAR909> Leeftijd vrouw</u>		
1 t/m 19 jaar	5	0
2 20 t/m 24 jaar	58	3
3 25 t/m 29 jaar	176	9
4 30 t/m 34 jaar	212	11
5 35 t/m 39 jaar	237	13
6 40 t/m 44 jaar	266	14
7 45 t/m 49 jaar	249	13
8 50 t/m 54 jaar	193	10
9 55 t/m 59 jaar	121	6
10 60 t/m 64 jaar	111	6
11 65 t/m 69 jaar	94	5
12 70 of ouder	164	9
Totaal	1886	100

Culturele veranderingen 1998

	<VAR910> 1e kind		<VAR912> 2e kind		<VAR914> 3e kind		<VAR916> 4e kind		<VAR918> 5e kind		<VAR920> 6e kind	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1 Jongen	525	52	342	53	97	51	17	43	6	43	2	100
2 Meisje	487	48	305	47	93	49	23	58	8	57	-	-
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal	1012	100	647	100	190	100	40	100	14	100	2	100

Culturele veranderingen 1998

	<VAR911> Leeftijd 1e kind		<VAR913> Leeftijd 2e kind		<VAR915> Leeftijd 3e kind		<VAR917> Leeftijd 4e kind		<VAR919> Leeftijd 5e kind		<VAR921> Leeftijd 6e kind	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
00	25	2	21	3	7	4	-	-	-	-	-	-
01	29	3	23	4	10	5	2	5	2	14	-	-
02	32	3	22	3	16	8	-	-	-	-	-	-
03	33	3	32	5	11	6	3	8	1	7	-	-
04	43	4	31	5	14	7	1	3	2	14	-	-
05	33	3	36	6	9	5	4	10	3	21	2	100
06	35	3	30	5	6	3	2	5	-	-	-	-
07	37	4	27	4	13	7	7	18	-	-	-	-
08	41	4	20	3	3	2	5	13	-	-	-	-
09	35	3	29	4	13	7	3	8	-	-	-	-
10	33	3	32	5	13	7	-	-	3	21	-	-
11	30	3	29	4	12	6	4	10	-	-	-	-
12	30	3	33	5	10	5	1	3	-	-	-	-
13	32	3	44	7	16	8	1	3	2	14	-	-
14	39	4	45	7	11	6	2	5	-	-	-	-
15	41	4	31	5	5	3	-	-	1	7	-	-
16	83	8	34	5	5	3	2	5	-	-	-	-
17	51	5	41	6	6	3	-	-	-	-	-	-
18	40	4	25	4	5	3	2	5	-	-	-	-
19	38	4	16	2	-	-	-	-	-	-	-	-
20	64	6	15	2	4	2	-	-	-	-	-	-
21	47	5	10	2	-	-	1	3	-	-	-	-
22	33	3	9	1	-	-	-	-	-	-	-	-
23	26	3	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-
24	20	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	11	1	1	0	1	1	-	-	-	-	-	-
26	11	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
28	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	4	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	1	0	2	0	-	-	-	-	-	-	-	-
31	1	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
32	7	1	1	0	-	-	-	-	-	-	-	-
33	2	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
34	3	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
35	-	-	2	0	-	-	-	-	-	-	-	-
37	2	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
38	2	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
40	4	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
42	1	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	1012	100	647	100	190	100	40	100	14	100	2	100

Culturele veranderingen 1998

	<VAR926> 1e ander gezinslid		<VAR928> 2e ander gezinslid	
	abs	%	abs	%
1 Man\jongen	13	45	2	25
2 Vrouw\meisje	16	55	6	75
	—	—	—	—
Totaal	29	100	8	100

Culturele veranderingen 1998

	<VAR927> Leeftijd 1e ander gezinslid		<VAR929> Leeftijd 2e ander gezinslid	
	abs	%	abs	%
t\m 19 jaar	3	10	1	13
20 t\m 24 jaar	2	7	2	25
25 t\m 29 jaar	4	14	-	-
30 t\m 34 jaar	5	17	-	-
35 t\m 39 jaar	6	21	2	25
40 t\m 44 jaar	1	3	1	13
45 t\m 49 jaar	1	3	-	-
50 t\m 54 jaar	2	7	2	25
55 t\m 59 jaar	2	7	-	-
60 t\m 64 jaar	1	3	-	-
65 t\m 69 jaar	1	3	-	-
70 of ouder	1	3	-	-
	—	—	—	—
Totaal	29	100	8	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR000> 1e of 2e persoon</u>		
1 1e persoon	1926	92
2 2e persoon	177	8
	-----	-----
Totaal	2103	100
<u><VAR001\IM 1> Ondervraagde is</u>		
1 Man \ jongen	955	45
2 Vrouw \ meisje	1148	55
	-----	-----
Totaal	2103	100
<u><VAR002\IM 2> Zijn/haar leeftijd is:</u>		
16-19	105	5
20-24	132	6
25-29	202	10
30-34	240	11
35-39	240	11
40-44	239	11
45-49	205	10
50-54	178	8
55-59	118	6
60-64	132	6
65-69	112	5
70 en ouder	200	10
	-----	-----
Totaal	2103	100
<u><VAR003\IM 3> Wat is zijn/haar burgerlijke staat (formeel)?</u>		
1 Gehuwd	1175	56
2 Gescheiden van tafel en bed	10	0
3 Gescheiden van echt	136	6
4 Weduwstaat	171	8
5 Ongehuwd, nimmer gehuwd geweest	611	29
	-----	-----
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<INT001\IM 4> Hoeveel jaar in totaal heeft u onderwijs gevolgd, gerekend vanaf uw 6e jaar?		
05	8	0
06	66	3
07	60	3
08	133	6
09	109	5
10	283	13
11	206	10
12	269	13
13	154	7
14	180	9
15	145	7
16	118	6
17	87	4
18	91	4
19	50	2
20	54	3
21	24	1
22	22	1
23	9	0
24	14	1
25	8	0
26	5	0
28	1	0
30	4	0
32	2	0
37	1	0
Totaal	2103	100
Gemiddelde	12.87	
Standaardfout	0.09	
<VAR006\IM 5> Welke opleiding heeft u het LAATST gevolgd?		
1 Lagere school	186	9
2 Lagere school PLUS vakschool, Huishoudschool of avondschoon	475	23
3 MULO, 3-jarige HBS, MAVO of Handelsschool	270	13
4 MULO, 3-jarige HBS, MAVO, Handelsschool PLUS vak- of avondopleiding	428	20
5 5-jarige HBS, HAVO, VWO, Lyceum, Gymnasium, Kweekschool, Atheneum	320	15
6 Gymnasium, Kweekschool, Atheneum PLUS vak- of avondopleiding	160	8
7 Universiteit, Technische Hogeschool, Notariaat, Accountancy, enz.	264	13
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><V200\M 6> (Enq.: Kaart 1) Wat is uw hoogst behaalde diploma of voltooide opleiding Algemeen Vormend Onderwijs? Noemt u het cijfer maar dat ervoor staat.</u>		
1 Lager, basis-onderwijs, VGLO of LAVO	662	31
2 (M)ULO, MAVO, 3 jaar HBS\Gymnasium\Atheneum\HAVO\MMS	722	34
3 Voltooid: HBS\Gymnasium\Atheneum\HAVO\MMS	361	17
4 Voltooid: Universiteit\Hogeschool	231	11
5 Geen van deze	127	6
	—	—
Totaal	2103	100

<u><V201\M 7> (Enq.: Kaart 2) Wat is uw hoogst behaalde diploma of voltooide opleiding in het Beroepsonderwijs? Noemt u het cijfer maar weer dat ervoor staat.</u>		
1 Hoger beroepsonderwijs	423	20
2 Middelbaar vak- of beroepsonderwijs	633	30
3 Lager vak- of beroepsonderwijs	393	19
4 Geen beroepsopleiding	654	31
	—	—
Totaal	2103	100

<u><V040\M 8> Doet u op dit moment betaald werk? (Enq.: Alle betaald werk meerekenen!)</u>		
1 Ja	1203	57
2 Nee	900	43
	—	—
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<VAR723\IM 9> Hoeveel uur per week verricht u betaalde arbeid? Rekent u daarbij de tijd dat u moet reizen niet mee.		
00	6	0
02	3	0
03	7	1
04	16	1
05	14	1
06	18	1
07	12	1
08	22	2
09	16	1
10	24	2
11	2	0
12	21	2
13	2	0
14	3	0
15	23	2
16	22	2
17	1	0
18	19	2
19	4	0
20	88	7
21	3	0
22	11	1
23	2	0
24	30	2
25	29	2
26	7	1
27	2	0
28	6	0
29	3	0
30	25	2
31	2	0
32	53	4
33	7	1
34	12	1
35	11	1
36	149	12
37	18	1
38	104	9
39	4	0
40	283	24
42	2	0
43	1	0
44	2	0
45	18	1
46	2	0
47	1	0
48	2	0
50	36	3
53	1	0
55	9	1
60	26	2
64	1	0
68	2	0
70	6	0
75	1	0
80	6	0
85	1	0
90	2	0
Totaal	1203	100
Gemiddelde	31.61	
Standaardfout	0.41	

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><V202\IM 10> (Enq.: Kaart 3) Tot welke groep rekent u zichzelf? Noemt u de letter maar die ervoor staat. (Enq: Slechts EEN antwoord mogelijk! Indien meer dan EEN antwoord, dan laten kiezen voor de groep die het meest van toepassing is.)</u>		
1 A Doet betaald werk voor meer dan 15 uur per week	1010	48
5 B Doet eigen huishouden	474	23
3 C Werkloos na verlies werkring	43	2
6 D Arbeidsongeschikt, WAO, AAW	94	4
8 E Gepensioneerd, in de VUT	257	12
4 F Zoekt voor het eerst werk	4	0
7 G Scholier, student	163	8
9 H Anders	58	3
Totaal	2103	100
<u><V041\IM 11> Heeft u vroeger betaald werk gedaan? (Indien V202 B,C,D,E)</u>		
1 Ja	795	92
2 Nee	73	8
Totaal	868	100
<u><VAR016\IM 12> Wat is (was) daar uw beroep of functie? (Indien V202 A + V041 Ja)</u>		
1 Bedrijfshoofd\directeur met 10 of meer werknemers	2	0
2 Bedrijfshoofd\directeur met 9 of minder werknemers	78	4
3 Zelfstandige beoefenaar van hoger beroep ..	26	1
4 Zelfstandige boer of tuinder	15	1
5 Hogere employe	464	26
6 Middelbare employe	485	27
7 Lagere employe	422	23
8 Geschoolde handarbeider	256	14
9 Ongeschoolde handarbeider	53	3
-6 Geen opgave	4	0
Totaal	1805	100
<u><V049\IM 15> (Enq.: Kaart 3) Wat is (was toen) uw dienstverband? (Indien V202 A + V041 Ja)</u>		
1 Tegen loon of salaris NIET bij de overheid ...	1305	72
2 Bij de overheid	364	20
3 Directeur BV of NV	25	1
4 Medewerkend in gezins- of familiebedrijf	19	1
5 Zelfstandig, voor eigen rekening	84	5
6 Op free-lance basis	8	0
Totaal	1805	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<INT004\M 16> Hoeveel mensen werk(t)en (er toen) onder uw leiding? (Enq.: Geen leiding = 00 en 100 of meer = 99) (Indien V202 A + V041 Ja)		
geen leiding	1227	68
01	65	4
02	71	4
03	58	3
04	42	2
05	44	2
06	36	2
07	22	1
08	16	1
09	3	0
10	27	1
11	5	0
12	19	1
13	3	0
14	3	0
15	20	1
16	3	0
17	3	0
18	5	0
20	21	1
21	1	0
22	2	0
23	2	0
24	3	0
25	10	1
26	1	0
27	1	0
28	2	0
30	13	1
32	2	0
33	1	0
35	6	0
38	2	0
40	9	0
45	2	0
46	1	0
48	1	0
50	9	0
55	4	0
58	1	0
60	5	0
63	1	0
64	1	0
65	1	0
70	1	0
75	2	0
80	2	0
85	2	0
100 of meer	24	1
Totaal	1805	100
Gemiddelde	15.34	
Standaardfout	0.96	

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<VAR1061\17> Hoeveel uur gemiddeld per week verricht u vrijwilligerswerk, dat wil zeggen: onbetaald werk ten behoeve van of georganiseerd door een instelling of vereniging? (Enq.: Verricht geen vrijwilligerswerk = 00)		
01	97	5
02	116	6
03	79	4
04	52	2
05	49	2
06	30	1
07	10	0
08	22	1
09	2	0
10	32	2
11	2	0
12	7	0
13	2	0
14	1	0
15	12	1
16	3	0
17	1	0
18	1	0
20	16	1
24	1	0
25	5	0
30	3	0
36	1	0
40	4	0
55	1	0
60	1	0
00=Geen	1553	74
Totaal	2103	100
Gemiddelde	5.57	
Standaardfout	0.29	

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR1062\IM 18> Hoeveel uur gemiddeld per week biedt u kosteloos hulp aan zieke of gehandicapte familieleden, kennissen of buren? (Enq.: Biedt geen kosteloze hulp aan zieken of gehandicapten = 00)</u>		
01	111	5
02	104	5
03	55	3
04	35	2
05	34	2
06	21	1
07	5	0
08	14	1
09	1	0
10	24	1
12	3	0
14	3	0
15	4	0
16	2	0
20	13	1
21	2	0
24	3	0
25	3	0
30	3	0
40	1	0
50	1	0
55	1	0
56	1	0
80	1	0
99	3	0
00=Geen	1655	79
Totaal	2103	100
Gemiddelde	5.81	
Standaardfout	0.51	
<u><VAR019\IM 19> Heeft u naar uw mening voldoende vrije tijd?</u>		
1 Ja	1606	76
2 Nee	477	23
-3 Weet niet	20	1
Totaal	2103	100
<u><VAR046\IM 20> Hebt u plezier in uw werk? (Indien betaald werk >15 uur)</u>		
1 Ja	1138	94
2 Neen	54	4
-3 Weet niet	14	1
Totaal	1206	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR047\IM 21> Hebt u het druk in uw werk? (Indien betaald werk >15 uur)</u>		
1 Ja	1069	89
2 Neen	125	10
-3 Weet niet	12	1
	—	—
Totaal	1206	100
<u><VAR049\IM 22> Denkt u ook s avonds aan u w werk? Komt dit nogal vaak of zelden voor? (I ndien betaald werk >15 uur)</u>		
1 Vaak	365	30
2 Soms	421	35
3 Zelden	214	18
4 Nooit	204	17
-3 Weet niet	2	0
	—	—
Totaal	1206	100
<u><VAR050\IM 23> Gebeurt het vaak dat u niet kunt slapen omdat u aan uw werk denkt? (Indien betaald werk >15 uur)</u>		
1 Ja	129	11
2 Neen	1069	89
-3 Weet niet	8	1
	—	—
Totaal	1206	100
<u><VAR048\IM 24> Denkt u dat uw werk u in de toekomst meer vrije tijd zal laten? (Indien betaald werk >15 uur)</u>		
1 Ja, zeker	203	17
2 Misschien	250	21
-3 Neen	753	62
	—	—
Totaal	1206	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR725\IM 25> Als het voor het werk nodig is dat u sommige dagen een uur langer moet werken, zou u dat dan doen zonder dat u daarvoor betaald wordt? (Indien betaald werk >15 uur)</u>		
1 Ja	554	46
2 Waarschijnlijk wel	197	16
3 Waarschijnlijk niet	110	9
4 Neen	312	26
-3 Weet niet	33	3
	—	—
Totaal	1206	100

(Enq.: Kaart 5) Enq.: Lees op: Dan lees ik u nu een tweetal uitspraken voor met betrekking tot het werken. Zoudt u mij voor elk van deze uitspraken met behulp van deze kaart willen aangeven in hoeverre u het daarmee eens of oneens bent?

<VAR806\IM 26> Enq.: Lees op: Als ik een weekend vrij heb gehad, heb ik meestal echt zin om weer aan het werk te gaan

1 Volkomen mee eens	279	13
2 In grote lijnen mee eens	519	25
3 Noch mee eens, noch mee oneens	186	9
4 Eigenlijk niet mee eens	138	7
5 Helemaal niet mee eens	59	3
-5 Niet van toepassing	915	44
-3 Geen mening	7	0
	—	—
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR807\IM 27> Enq.: Lees op: Ik vind het meestal jammer als het weekend voorbij is en ik weer aan het werk moet</u>		
1 Volkomen mee eens	161	8
2 In grote lijnen mee eens	295	14
3 Noch mee eens, noch mee oneens	235	11
4 Eigenlijk niet mee eens	271	13
5 Helemaal niet mee eens	199	9
-5 Niet van toepassing	936	45
-3 Geen mening	6	0
	—	—
Totaal	2103	100

Enq.: Lees op: En nu iets over de toekomst

<u><VAR062\IM 28> Vindt u dat de toekomst voor de mensen beter, dezelfde of slechter zal zijn dan het heden?</u>		
1 Beter	426	20
2 Dezelfde	649	31
3 Slechter	918	44
-3 Weet niet	110	5
	—	—
Totaal	2103	100

Enq.: Laat de ondervraagde de nu volgende vragen zelf lezen en het antwoord van zijn\haar keuze ZELF INTIKKEN. Leg daarbij uit hoe dat moet.

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR624\IM 29> Denkt u vaak na over hoe de wereld er over 15 jaar uit zal zien?</u>		
1 Vaak	401	19
2 Soms	1017	48
3 Zelden	329	16
4 Nooit	333	16
-3 Weet niet	23	1
Totaal	2103	100
<u><INT265\IM 30> Welke van de hieronder staande zaken is volgens u het ALLERBELANGRIJKSTE wat in Nederland moet gebeuren? (Slechts EEN antwoord mogelijk!)</u>		
1 Orde handhaven	1003	48
2 De mensen meer inspraak geven in beslissingen van de overheid	397	19
3 Prijsstijgingen tegengaan	122	6
4 Vrijheid van meningsuiting garanderen	523	25
-3 Weet niet	58	3
Totaal	2103	100
<u><INT266\IM 31> En welke van de hieronder staande zaken is volgens u het op EEN NA BELANGRIJKSTE wat in Nederland moet gebeuren? (Slechts EEN antwoord mogelijk!)</u>		
1 Orde handhaven	503	25
2 De mensen meer inspraak geven in beslissingen van de overheid	511	25
3 Prijsstijgingen tegengaan	344	17
4 Vrijheid van meningsuiting garanderen	631	31
-3 Weet niet	56	3
Totaal	2045	100
<u><VAR065\IM 32> Denkt u dat er in de nabije toekomst een economische crisis met grote werkloosheid zal komen of denkt u dat de welvaart voorlopig wel zal aanhouden?</u>		
1 Voorziet crisis	654	31
2 Welvaart houdt aan	1058	50
-3 Weet niet	391	19
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR096\IM 33> Vindt u dat de overheid over meer of minder geld moet kunnen beschikken om allerlei openbare voorzieningen mogelijk te maken?</u>		
1 Veel meer	493	23
2 Een beetje meer	805	38
3 Laten zoals nu	597	28
4 Een beetje minder	98	5
5 Veel minder	32	2
-3 Geen mening	78	4
Totaal	2103	100

<u><VAR093\IM 34> Vindt u dat de overheid over meer of minder geld moet kunnen beschikken om allerlei openbare voorzieningen mogelijk te maken?</u>		
1 Blijft zoals zij is	322	15
2 Beetje verandert	1104	52
3 Veel verandert	621	30
-3 Geen mening	56	3
Totaal	2103	100

Let op: Nu gaat de enquêteur weer de vragen op-
lezen en de antwoorden worden nu weer door
de enquêteur ingetikt. U (ondervraagde) leest
niet meer mee!

<u><VAR092\IM 35> Sommige mensen zijn van mening dat de opvattingen over gedrag en ze- den in ons land steeds meer achteruit gaan, an- deren vinden juist dat het er beter op wordt. Wat is uw mening hierover?</u>		
1 Gaat vooruit	113	5
2 Gedeeltelijk vooruit \ gedeeltelijk achteruit	275	13
3 Blijft ongeveer gelijk	228	11
4 Gaat achteruit	1438	68
-3 Geen mening	49	2
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR060\IM 36> Er wordt wel gezegd dat het in ons land eigenlijk om heel andere dingen zou moeten gaan dan eigen welvaart en eigen voordeel. Bent u het daarmee helemaal niet eens of niet erg mee eens of tamelijk mee eens of geheel mee eens?</u>		
1 Helemaal niet eens	154	7
2 Niet erg eens	428	20
3 Tamelijk eens	965	46
4 Geheel eens	455	22
-3 Geen oordeel	101	5
Totaal	2103	100
<u><VAR061\IM 37> Denkt u dat het voor uzelf mogelijk zou zijn vooral met heel andere dingen bezig te zijn dan de eigen welvaart?</u>		
1 Ja	1561	74
2 Neen	327	16
-3 Weet niet	215	10
Totaal	2103	100
<u>Enq.:Lees op Nu iets over uw persoonlijke leefsituatie</u>		
<u><VAR126\IM 38> Vindt u dat u zelf veel zorgen heeft of niet zo veel of weinig of geen zorgen?</u>		
1 Veel zorgen	297	14
2 Niet zo veel	797	38
3 Weinig	682	32
4 Geen zorgen	325	15
-3 Geen mening	2	0
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR131\IM 39> Maakt u zich soms zorgen: a. over geldzaken? (Enq.: Soms = Ja)</u>		
1 Ja	911	43
2 Nee	1186	56
-3 Weet niet	6	0
	—	—
Totaal	2103	100
<u><VAR132\IM 40> Maakt u zich soms zorgen: b. over politieke toestanden? (Enq.: Soms = Ja)</u>		
1 Ja	1037	49
2 Nee	1033	49
-3 Weet niet	33	2
	—	—
Totaal	2103	100
<u><VAR133\IM 41> Maakt u zich soms zorgen: c. over uw gezondheid? (Enq.: Soms = Ja)</u>		
1 Ja	1062	50
2 Nee	1034	49
-3 Weet niet	7	0
	—	—
Totaal	2103	100
<u><VAR134\IM 42> Maakt u zich soms zorgen: d. over uw gezin of kinderen? (Enq.: Voor alleen- staanden of thuiswonende kinderen bedoelen we het ouderlijk gezin? (Enq.: Soms = Ja)</u>		
1 Ja	1224	58
2 Nee	823	39
-3 Weet niet	56	3
	—	—
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR135\IM 43> Maakt u zich soms zorgen: e. over uw toekomst, hoe het u zal gaan? (Enq.: Soms = Ja)</u>		
1 Ja	1002	48
2 Nee	1078	51
-3 Weet niet	23	1
	—	—
Totaal	2103	100
<u><VAR136\IM 44> Maakt u zich persoonlijk zorgen omdat u (of uw partner) werkloos kan worden? Enige zorgen, veel zorgen of geen zorgen?</u>		
1 Veel zorgen	65	4
2 Enige zorgen	363	22
3 Geen zorgen	1080	66
-3 Geen mening	132	8
	—	—
Totaal	1640	100
<u><VAR567\IM 45> Verwacht u dat onze inkomens in de komende tijd zullen stijgen, dalen of gelijk blijven?</u>		
1 Stijgen	760	36
2 Gelijk blijven	990	47
3 Dalen	276	13
-3 Weet niet	77	4
	—	—
Totaal	2103	100
<u><VAR568\IM 46> Verwacht u dat de inkomens sterk, enigszins of een klein beetje zullen stijgen\ dalen?</u>		
1 Sterk stijgen\ dalen	77	7
2 Enigszins	489	47
3 Een klein beetje	461	44
-3 Weet niet	9	1
	—	—
Totaal	1036	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR569\IM 47> Bent u van mening dat gegeven de huidige economische situatie onze inkomens zouden moeten stijgen, dalen of gelijk blijven?</u>		
1 Stijgen	1022	49
2 Gelijk blijven	964	46
3 Dalen	48	2
-3 Geen mening	69	3
	—	—
Totaal	2103	100
<u><VAR570\IM 48> Bent u van mening dat gegeven de huidige economische situatie onze inkomens sterk, enigszins of een klein beetje zouden moeten dalen\stijgen ?</u>		
1 Sterk stijgen\dalen	141	13
2 Enigszins	605	57
3 Een klein beetje	319	30
-3 Weet niet	5	0
	—	—
Totaal	1070	100
<u><VAR571\IM 49> En wat verwacht u van de sociale uitkeringen in de komende tijd? Zullen die stijgen, dalen of gelijk blijven?</u>		
1 Stijgen	477	23
2 Gelijk blijven	975	46
3 Dalen	565	27
-3 Weet niet	86	4
	—	—
Totaal	2103	100
<u><VAR572\IM 50> Verwacht u dat de sociale uitkeringen sterk, enigszins of een klein beetje zullen stijgen\dalen ? (Indien VAR571 stijgen\dalen)</u>		
1 Sterk stijgen\dalen	161	15
2 Enigszins	433	42
3 Een klein beetje	437	42
-3 Weet niet	11	1
	—	—
Totaal	1042	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR573\IM 51> Bent u van mening dat gegeven de huidige economische situatie de sociale uitkeringen zouden moeten stijgen, dalen of gelijk blijven?</u>		
1 Stijgen	1098	52
2 Gelijk blijven	808	38
3 Dalen	110	5
-3 Weet niet	87	4
	<hr/>	<hr/>
Totaal	2103	100
<u><VAR574\IM 52> Denkt u dat deze sociale uitkeringen gegeven de huidige economische situatie sterk, enigszins of een beetje zouden moeten stijgen\ dalen ? (Indien VAR573 stijgen\ dalen)</u>		
1 Sterk stijgen\ dalen	263	22
2 Enigszins	628	52
3 Een klein beetje	310	26
-3 Weet niet	7	1
	<hr/>	<hr/>
Totaal	1208	100
<u><VAR149\IM 53> Bent u met uw inkomen tevreden, tamelijk tevreden of niet tevreden?</u>		
1 Tevreden	1106	53
2 Tamelijk tevreden	695	33
3 Niet tevreden	251	12
-3 Geen mening	51	2
	<hr/>	<hr/>
Totaal	2103	100
<u><VAR151\IM 54> Als u aan uw eigen scholing, opleiding en praktijkervaring denkt, vindt u dan dat u een inkomen heeft dat daarmee in overeenstemming is? Of is het te hoog of te laag?</u>		
1 Is te hoog	61	3
2 Is voldoende	1143	54
3 Is te laag	588	28
4 Geen inkomen	222	11
-3 Weet niet	89	4
	<hr/>	<hr/>
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR064\IM 55> Vindt u dat de regering voldoende doet om de welvaart voor mensen zoals u te vergroten?</u>		
1 Ja, voldoende	888	42
2 Nee, niet voldoende	958	46
-3 Weet niet	257	12
	—	—
Totaal	2103	100

<u><VAR153\IM 56> Bent u tevreden of ontevreden over de sociale verzekeringen en sociale voorzieningen in ons land?</u>		
1 Tevreden	1274	61
2 Ontevreden	657	31
-3 Weet niet	172	8
	—	—
Totaal	2103	100

Enq.: Lees op: Nu wat over de sociale wetten. Ik noem u een paar sociale voorzieningen. Zou u mij voor elk hiervan willen zeggen of deze volgens u op dit moment voldoende of onvoldoende is?

ENQ.: Te goed NIET oplezen! Dit antwoord alleen noteren als de ondervraagde het uit zichzelf noemt. Als de ondervraagde weigert te kiezen tussen voldoende en onvoldoende, dan Weet niet noteren.

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR154\IM 57a> De Algemene Ouderdomswet (AOW)</u>		
1 Te goed	7	0
2 Voldoende	730	35
3 Onvoldoende	1077	51
-3 Weet niet	289	14
	—	—
Totaal	2103	100
<u><VAR155\IM 57b> De Algemene Bijstandswet</u>		
1 Te goed	19	1
2 Voldoende	528	25
3 Onvoldoende	1077	51
-3 Weet niet	479	23
	—	—
Totaal	2103	100
<u><VAR156\IM 57c> De Werkloosheidswet (WW)</u>		
1 Te goed	61	3
2 Voldoende	989	47
3 Onvoldoende	509	24
-3 Weet niet	544	26
	—	—
Totaal	2103	100
<u><VAR157\IM 57d> De Algemene Weduwen- en Wezenwet (AWW)</u>		
1 Te goed	7	0
2 Voldoende	410	19
3 Onvoldoende	954	45
-3 Weet niet	732	35
	—	—
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR157AIM 57e> De Arbeidsongeschiktheidswet (de WAO, AAW)</u>		
1 Te goed	21	1
2 Voldoende	650	31
3 Onvoldoende	917	44
-3 Weet niet	515	24
	<hr/>	<hr/>
Totaal	2103	100
<u><VAR154AIM 57f> De Ziektewet</u>		
1 Te goed	20	1
2 Voldoende	1271	60
3 Onvoldoende	389	18
-3 Weet niet	423	20
	<hr/>	<hr/>
Totaal	2103	100
<u><VAR164IM 58> Vindt u dat in ons land de verschillen tussen de inkomens te groot zijn? Of ongeveer juist zijn? Of dat de verschillen tussen de inkomens te klein zijn?</u>		
1 Te groot	1279	61
2 Ongeveer juist	644	31
3 Te klein	95	5
-3 Geen mening	85	4
	<hr/>	<hr/>
Totaal	2103	100
<u><VAR165IM 59> Ik wil graag uw mening nog wat nauwkeuriger weten. Wenst u dat de verschillen tussen hoge en lage inkomens veel groter worden of een beetje groter of veel kleiner worden of een beetje kleiner? Of wenst u dat ze hetzelfde blijven?</u>		
1 Veel groter	23	1
2 Een beetje groter	113	5
3 Blijven zoals nu	501	24
4 Een beetje kleiner	997	47
5 Veel kleiner	409	19
-3 Geen oordeel	60	3
	<hr/>	<hr/>
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<VAR166\IM 60> Er zijn particulieren die veel bezitten en anderen die minder bezitten. Wenst u dat de verschillen tussen dat bezit veel groter worden, of een beetje groter worden, of veel kleiner, of een beetje kleiner of blijven zoals ze zijn?		
1 Veel groter	16	1
2 Een beetje groter	48	2
3 Blijven zoals nu	957	46
4 Een beetje kleiner	756	36
5 Veel kleiner	224	11
-3 Geen oordeel	102	5
Totaal	2103	100
<VAR198\IM 61> Nu over uw levens- of maatschappijbeschouwing. A. Bent u in een bepaald geloof grootgebracht? B. Welk geloof was dat?		
1 Nee	633	30
2 Rooms-Katholiek (RK)	763	36
3 Nederlands Hervormd (NH)	377	18
4 Gereformeerd	208	10
5 Hindoe	6	0
6 Islamitisch	18	1
7 Boeddhist	-	-
8 Ander kerkgenootschap	98	5
Totaal	2103	100
<VAR204\IM 62> Hoe vaak gaat u de laatste tijd (b.v. het afgelopen half jaar) naar de kerk?		
1 Eens per week of vaker	284	14
2 Eenmaal per 2 weken	92	4
3 Eenmaal per maand	128	6
4 Minder dan eenmaal per maand	323	15
5 Nooit	1270	60
-3 Weet niet	6	0
Totaal	2103	100
<VAR201\IM 63> A. Beschouwt u zichzelf als behorend tot een kerkgenootschap? B. Welk kerkgenootschap is dat?		
1 Nee	1235	59
2 Rooms-Katholiek (RK)	404	19
3 Nederlands Hervormd (NH)	208	10
4 Gereformeerd	149	7
5 Hindoe	2	0
6 Islamitisch	10	0
7 Boeddhist	1	0
8 Ander kerkgenootschap	94	4
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR220\IM 64> Vindt u dat de voorschriften van de kerk of godsdienstige groep waarbij u bent aangesloten te streng zijn, niet streng genoeg of zijn ze volgens u juist goed? (Indien VAR201 code 2-8)</u>		
1 Te streng	191	22
2 Juist goed	582	67
3 Niet streng genoeg	34	4
-3 Weet niet	61	7
Totaal	868	100
<u><VAR229\IM 65> (Enq.: Kaart 6) Op deze kaart staan verschillende dingen die in het leven belangrijk kunnen zijn. Kunt u mij zeggen wat u voor uzelf het allerbelangrijkste vindt? (Enq.: Let op: Slechts EEN antwoord mogelijk!) Allerbelangrijkste:</u>		
1 Een goed inkomen	36	2
2 Een leuk gezin	370	18
3 Een goede gezondheid	1206	57
4 Veel vrije tijd	9	0
5 Een goed huwlijksleven	255	12
6 Een sterk geloof	91	4
7 Prettig werk	35	2
8 Veel vrienden en kennissen	101	5
Totaal	2103	100
<u><VAR205\IM 66> Gelooft u in een leven na de dood?</u>		
1 Ja	999	48
2 Neen	821	39
-3 Weet niet zeker	283	13
Totaal	2103	100
<u><VAR222\IM 67> Stel dat u een kind heeft dat naar de lagere school gaat, wat zou u dan kiezen: een openbare school, een school op godsdienstige grondslag of maakt het volgens u niet veel uit?</u>		
1 Openbare school	732	35
2 School op godsdienstige grondslag	774	37
3 Maakt niet veel uit	563	27
-3 Weet niet	34	2
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR223\IM 68> Sommige mensen vinden dat politiek en godsdienst los van elkaar moeten staan, anderen vinden van niet. Hoe denkt u hierover?</u>		
1 Los van elkaar	1419	67
2 Hangt ervan af	222	11
3 Niet los van elkaar	377	18
-3 Weet niet	85	4
	—	—
Totaal	2103	100
<u><VAR228\IM 69> Wilt u mij zeggen of u vindt dat een politieke partij moet uitgaan van een godsdienstig beginsel of niet?</u>		
1 Moet uitgaan van godsdienstige principes ...	359	17
2 Hoeft NIET uit te gaan van godsdienstige principes	1656	79
-3 Weet niet	88	4
	—	—
Totaal	2103	100
<u><VAR1113\IM 70> Leest u wel eens artikelen over godsdienstige of levensbeschouwelijke onderwerpen? Regelmatig, af en toe of zelden of nooit?</u>		
1 Ja, regelmatig	439	21
2 Ja, af en toe	756	36
3 Nee, zelden of nooit	908	43
	—	—
Totaal	2103	100
<u><VAR1114\IM 71> Leest u wel eens boeken over godsdienstige of levensbeschouwelijke onderwerpen? Regelmatig, af en toe of zelden of nooit?</u>		
1 Ja, regelmatig	271	13
2 Ja, af en toe	482	23
3 Nee, zelden of nooit	1350	64
	—	—
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR1115\IM 72> Volgt u wel eens radio- of t.v.-programma's over godsdienstige of levensbeschouwelijke onderwerpen? Regelmatig, af en toe of zelden of nooit?</u>		
1 Ja, regelmatig	351	17
2 Ja, af en toe	770	37
3 Nee, zelden of nooit	982	47
Totaal	2103	100
<u><VAR1116\IM 73> Voert u wel eens gesprekken over godsdienstige of levensbeschouwelijke onderwerpen? Regelmatig, af en toe of zelden of nooit?</u>		
1 Ja, regelmatig	418	20
2 Ja, af en toe	901	43
3 Nee, zelden of nooit	784	37
Totaal	2103	100
<u><VAR895\IM 74> Een alleenstaande vrouw kiest ervoor een kind te krijgen. Keurt u dat goed of keurt u dat af?</u>		
1 Keurt goed	1092	52
2 Kan niet schelen	414	20
3 Keurt af	518	25
-3 Weet niet	79	4
Totaal	2103	100
<u><VAR896\IM 75> Een ongehuwd samenwonend paar kiest ervoor een kind te krijgen zonder dat zij de bedoeling hebben met elkaar te trouwen. Keurt u dat goed of keurt u dat af?</u>		
1 Keurt goed	1447	69
2 Kan niet schelen	330	16
3 Keurt af	292	14
-3 Weet niet	34	2
Totaal	2103	100

(Enq.: Kaart 7) (Enq.: Lees op:) U ziet hier een tweetal beweringen staan. Wilt u mij voor elk van deze zeggen of u het er volkomen mee eens bent, in grote lijnen mee eens, eigenlijk niet mee eens of helemaal niet mee eens bent?

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<VAR539\IM 76_1> a Ik vind dat een meisje volledige geslachtsgemeenschap met een jongen mag hebben als ze veel voor hem voelt.		
1 Volkomen mee eens	833	40
2 In grote lijnen mee eens	746	35
3 Eigenlijk niet mee eens	241	11
4 Helemaal niet mee eens	205	10
-3 Geen mening	78	4
Totaal	2103	100

<VAR540\IM 76_2> b Ik vind dat een meisje volledige geslachtsgemeenschap met een jongen mag hebben, ook al voelt ze weinig voor hem.		
1 Volkomen mee eens	242	12
2 In grote lijnen mee eens	267	13
3 Eigenlijk niet mee eens	469	22
4 Helemaal niet mee eens	1038	49
-3 Geen mening	87	4
Totaal	2103	100

(Enq.: Kaart 8) (Enq.: Lees op) Nu iets over recht en veiligheid. Men kan wetsovertreders in plaats van gevangenisstraf te geven veroordelen tot het verrichten van nuttig werk in bijvoorbeeld het natuurbewoud, de verpleging of de bejaardenzorg.

Ik noem u nu een aantal wetsovertredingen. Wilt u mij aan de hand van deze kaart voor elk daarvan zeggen in hoeverre u er voor of tegen bent om deze te bestraffen met het verrichten van nuttig werk in plaats van met gevangenisstraf?

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR699AIM 77_1> Inbraak in een woning</u>		
1 Sterk voor	311	15
2 Voor	935	44
3 Niet voor, niet tegen	149	7
4 Tegen	512	24
5 Sterk tegen	178	8
-3 Geen oordeel	18	1
Totaal	2103	100
<u><VAR699BIM 77_2> Vandalisme</u>		
1 Sterk voor	558	27
2 Voor	970	46
3 Niet voor, niet tegen	88	4
4 Tegen	349	17
5 Sterk tegen	128	6
-3 Geen oordeel	10	0
Totaal	2103	100
<u><VAR699CIM 77_3> Een werkloosheidsuitkering innen, terwijl men toch geld verdient met werk</u>		
1 Sterk voor	415	20
2 Voor	823	39
3 Niet voor, niet tegen	173	8
4 Tegen	459	22
5 Sterk tegen	216	10
-3 Geen oordeel	17	1
Totaal	2103	100
<u><VAR699DIM 77_4> Iemand ietsel toebrengen</u>		
1 Sterk voor	187	9
2 Voor	279	13
3 Niet voor, niet tegen	148	7
4 Tegen	948	45
5 Sterk tegen	526	25
-3 Geen oordeel	15	1
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR699EIM 77_5> Belasting-ontduiking</u>		
1 Sterk voor	312	15
2 Voor	792	38
3 Niet voor, niet tegen	279	13
4 Tegen	518	25
5 Sterk tegen	177	8
-3 Geen oordeel	25	1
	—	—
Totaal	2103	100
<u><VAR699FIM 77_6> Aanranding</u>		
1 Sterk voor	129	6
2 Voor	119	6
3 Niet voor, niet tegen	64	3
4 Tegen	720	34
5 Sterk tegen	1058	50
-3 Geen oordeel	13	1
	—	—
Totaal	2103	100

(Enq.: Lees op) De rechter kan behalve de ernst van de overtreding ook andere zaken in overweging nemen als hij moet kiezen tussen een veroordeling tot gevangenisstraf en het verrichten van nuttig werk.

Ik noem u een aantal van dit soort overwegingen op. Wilt u mij voor elk daarvan zeggen of u vindt dat het wel of niet een rol mag spelen bij de keuze van de rechter?

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR700AIM 78_1> Als de overtreder jong is</u>		
1 Wel	1345	64
2 Niet	677	32
-3 Geen oordeel	81	4
	—	—
Totaal	2103	100
<u><VAR700BIM 78_2> Als hij of zij voor de eerste keer in aanraking komt met justitie</u>		
1 Wel	1522	72
2 Niet	482	23
-3 Geen oordeel	99	5
	—	—
Totaal	2103	100
<u><VAR700CIM 78_3> Als hij of zij een vaste baan heeft</u>		
1 Wel	578	27
2 Niet	1404	67
-3 Geen oordeel	121	6
	—	—
Totaal	2103	100
<u><VAR700DIM 78_4> Als hij of zij een gezin heeft</u>		
1 Wel	774	37
2 Niet	1220	58
-3 Geen oordeel	109	5
	—	—
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR700EIM 78_5> Het tekort aan celruimte en bewakingspersoneel</u>		
1 Wel	270	13
2 Niet	1761	84
-3 Geen oordeel	72	3
	—	—
Totaal	2103	100

Laat de ondervraagde de nu volgende vragen zelf lezen en het antwoord van zijn\haar keuze ZELF intikken.

Nu volgt weer een uitspraak. Wilt u aangeven in welke mate u het daarmee eens of oneens bent?

<VAR433IM 79> Men moet misdadigers niet in de eerste plaats straffen, maar men moet vooral proberen ze te veranderen

1 Volkomen mee eens	348	17
2 In grote lijnen mee eens	815	39
3 Noch mee eens, nog mee oneens	209	10
4 Eigenlijk niet mee eens	368	17
5 Helemaal niet mee eens	348	17
-3 Geen mening	15	1
	—	—
Totaal	2103	100

Let op: Nu gaat de enquêteur weer de vragen op-lezen en de antwoorden worden nu weer door de enquêteur ingetikt. U (ondervraagde) leest niet meer mee!

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR271\IM 80_1> De inspraak van studenten op het bestuur van de universiteit moet</u>		
1 Veel groter worden	156	7
2 Beetje groter worden	522	25
3 Blijven zoals nu	843	40
4 Beetje kleiner worden	102	5
5 Veel kleiner worden	41	2
-3 Geen mening	439	21
Totaal	2103	100
<u><VAR591\IM 80_4> De inspraak van ouders bij de gang van zaken in de school van hun kinderen moet</u>		
1 Veel groter worden	234	11
2 Beetje groter worden	662	31
3 Blijven zoals nu	945	45
4 Beetje kleiner worden	87	4
5 Veel kleiner worden	26	1
-3 Geen mening	149	7
Totaal	2103	100
<u><VAR272\IM 80_4> De inspraak van leerlingen van middelbare scholen en pedagogische akademies (de vroegere kweekscholen) moet</u>		
1 Veel groter worden	127	6
2 Beetje groter worden	557	26
3 Blijven zoals nu	970	46
4 Beetje kleiner worden	112	5
5 Veel kleiner worden	36	2
-3 Geen mening	301	14
Totaal	2103	100
<u><VAR273\IM 80_4> De inspraak van de burgers op het bestuur van gemeente en provincie moet</u>		
1 Veel groter worden	557	26
2 Beetje groter worden	888	42
3 Blijven zoals nu	577	27
4 Beetje kleiner worden	18	1
5 Veel kleiner worden	4	0
-3 Geen mening	59	3
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<VAR461\IM 81> Beschouwt u zichzelf als links of als rechts?		
1 Zeer links	65	3
2 Gematigd links	645	31
3 Geen van beide	563	27
4 Gematigd rechts	542	26
5 Zeer rechts	50	2
-3 Geen mening	238	11
Totaal	2103	100

Let op: Nu gaat de enquêteur weer de vragen op-lezen en de antwoorden worden nu weer door de enquêteur ingetikt. U (ondervraagde) leest niet meer mee!

<VAR274\IM 82> Nu een aantal vragen over de politiek. Als er nu verkiezingen zouden zijn voor de Tweede Kamer, zou u dan gaan stemmen?		
1 Ja	1775	84
2 Misschien	75	4
3 Nee	241	11
-2 Wil niet zeggen	12	1
Totaal	2103	100

<VAR275\IM 83> Op welke partij zou u dan waarschijnlijk stemmen? (Indien VAR274 code 1,2)		
6 CDA	284	15
1 PvdA	503	27
2 VVD	370	20
8 D66	146	8
25 Groen Links	174	9
13 SGP	32	2
14 GPV	29	2
15 RPF	37	2
28 CD-Centrumdemocraten	4	0
29 SP-Socialistische Partij	60	3
30 Unie 55+	4	0
31 AOV - Algemeen Ouderen Verbond	7	0
19 Blanco stemmen	9	0
20 Niet stemgerechtigd	14	1
21 Andere Partij	3	0
-3 Weet nog niet	159	9
-2 Wil niet zeggen	15	1
Totaal	1850	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR040\IM 84> Leest u wel eens iets over de politiek in ons land, b.v. krantenverslagen? Zo ja, doet u dit regelmatig, af en toe of een enkele keer?</u>		
1 Regelmatig	827	39
2 Af en toe	645	31
3 Een enkele keer	375	18
4 Niet	256	12
Totaal	2103	100

<VAR491\IM 85> Zou u van uzelf zeggen dat u sterk bent geïnteresseerd in politiek? Bent u gewoon geïnteresseerd, matig geïnteresseerd, weinig of praktisch helemaal niet geïnteresseerd?

1 Sterk	241	11
2 Gewoon	774	37
3 Matig	567	27
4 Weinig	271	13
5 Niet geïnteresseerd	243	12
-3 Geen mening	7	0
Totaal	2103	100

<VAR497\IM 86> Bent u lid (geweest) van een politieke partij?

1 Ja	161	8
2 Nee, maar wel geweest	121	6
3 Nee, nooit geweest	1813	86
-2 Wil niet zeggen	8	0
Totaal	2103	100

(Enq.: Kaart 9) Ik lees u nu enkele andere beweringen voor. Wilt u mij aan de hand van deze kaart zeggen in hoeverre u het met elke bewering eens bent?

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR239\IM 871> Wat de regering ook doet, voor het dagelijks leven heeft het weinig nut</u>		
1 Eens	470	22
2 Oneens	1500	71
-3 Weet niet	133	6
	—	—
Totaal	2103	100

<u><VAR318\IM 87> Mensen als ik hebben geen enkele INVLOED op wat de regering doet</u>		
1 Eens	964	46
2 Oneens	1057	50
-3 Weet niet	82	4
	—	—
Totaal	2103	100

<u><VAR320\IM 88> Kamerleden letten te veel op het belang van enkele machtige groepen, in plaats van op het algemeen belang</u>		
1 Eens	1170	56
2 Oneens	711	34
-3 Weet niet	222	11
	—	—
Totaal	2103	100

(Enq.: Kaart 9) Ik lees u nu enkele andere beweringen voor. Wilt u mij aan de hand van deze kaart zeggen in hoeverre u het met elke bewering eens bent?

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR1206\IM 89_1> De Minister-President moet rechtstreeks door de kiezer gekozen worden</u>		
1 Helemaal eens	386	18
2 Mee eens	743	35
3 Niet mee eens	696	33
4 Helemaal niet eens	122	6
-3 Weet niet	156	7
Totaal	2103	100
<u><VAR1207\IM 89_2> Kamerleden dienen per district gekozen te worden</u>		
1 Helemaal eens	196	9
2 Mee eens	933	44
3 Niet mee eens	609	29
4 Helemaal niet eens	119	6
-3 Weet niet	246	12
Totaal	2103	100
<u><VAR1208\IM 89_3> Nederland moet een republiek worden</u>		
1 Helemaal eens	59	3
2 Mee eens	151	7
3 Niet mee eens	900	43
4 Helemaal niet eens	840	40
-3 Weet niet	153	7
Totaal	2103	100
<u><VAR1209\IM 89_4> De Burgemeester moet worden gekozen door de inwoners van de gemeente</u>		
1 Helemaal eens	540	26
2 Mee eens	962	46
3 Niet mee eens	411	20
4 Helemaal niet eens	112	5
-3 Weet niet	78	4
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR1210\IM 89_5> Over sommige, voor ons land belangrijke beslissingen moet door de kiezers zelf worden gestemd, het zogenaamde REFERENDUM</u>		
1 Helemaal eens	568	27
2 Mee eens	1125	53
3 Niet mee eens	241	11
4 Helemaal niet eens	61	3
-3 Weet niet	108	5
	—	—
Totaal	2103	100

<VAR1206\IM 89_6> De Koningin weet beter dan de Politici wat goed is voor het land

1 Helemaal eens	25	1
2 Mee eens	156	7
3 Niet mee eens	1108	53
4 Helemaal niet eens	621	30
-3 Weet niet	193	9
	—	—
Totaal	2103	100

(Enq.: Neem nu de witte kaartjes A t/m P uit de envelop; schudt ze goed door elkaar en geef ze aan de ondervraagde.)

In de politiek is het niet altijd mogelijk alles te bereiken wat men graag zou willen. Op deze kaartjes staan verschillende dingen die je kunt nastreven. Natuurlijk zijn deze zaken voor ieder van ons op een of andere manier belangrijk. Stel dat u zou moeten kiezen. Welk doel lijkt u dan het meest wenselijk? Welke komt voor u op de tweede plaats? En welke op de derde plaats, enz., net zolang tot u ze allemaal gehad heeft? Maakt u maar een stapeltje van de kaartjes met bovenop het doel dat u het meest wenselijk vindt, enz.

Culturele veranderingen 1998

	<VAR1046A\IM 90A> Orde handhaven		<VAR1046B\IM 90B> De politie- ke inspraak van burgers vergroten		<VAR1046C\IM 90C> Prijsstij- gingen tegengaan		<VAR1046D\IM 90D> De vrij- heid van me- ningsuiting beschermen	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1e plaats	326	16	37	2	42	2	290	14
2	310	15	47	2	77	4	173	8
3	232	11	70	3	76	4	176	8
4	198	9	97	5	105	5	185	9
5	176	8	78	4	121	6	144	7
6	157	7	118	6	121	6	148	7
7	132	6	134	6	129	6	146	7
8	93	4	164	8	146	7	161	8
9	117	6	165	8	165	8	144	7
10	84	4	197	9	187	9	141	7
11	64	3	240	11	165	8	94	4
12	61	3	222	11	201	10	104	5
13	62	3	202	10	204	10	87	4
14	46	2	185	9	194	9	64	3
15	32	2	111	5	129	6	37	2
16e plaats	13	1	36	2	41	2	9	0
	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal	2103	100	2103	100	2103	100	2103	100
Gemiddelde	5.42		9.65		9.41		6.44	
Standaardfout	0.09		0.08		0.09		0.09	

Culturele veranderingen 1998

	<VAR1046E\M 90E> Een hoge mate van econo- mische groei handhaven		<VAR1046F\M 90F> Zorgen voor een sterk leger in Nederland		<VAR1046G\M 90G> De men- sen meer ins- praak geven bij beslissingen op het werk en in hun woonplaats		<VAR1046H\M 90H> Proberen ons platteland en verfraaien	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1e plaats	62	3	10	0	33	2	13	1
2	76	4	20	1	68	3	17	1
3	86	4	15	1	72	3	36	2
4	99	5	12	1	91	4	36	2
5	109	5	24	1	117	6	45	2
6	112	5	43	2	127	6	55	3
7	133	6	27	1	155	7	79	4
8	140	7	32	2	177	8	86	4
9	173	8	42	2	175	8	109	5
10	140	7	40	2	194	9	121	6
11	151	7	46	2	214	10	191	9
12	174	8	68	3	230	11	200	10
13	150	7	100	5	193	9	264	13
14	206	10	182	9	129	6	328	16
15	216	10	428	20	94	4	367	17
16e plaats	76	4	1014	48	34	2	156	7
	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal	2103	100	2103	100	2103	100	2103	100
Gemiddelde	9.57		14.06		9.27		11.80	
Standaardfout	0.09		0.07		0.08		0.08	

Culturele veranderingen 1998

	<VAR1046I\IM 90I> Een stabiele economie handhaven		<VAR1046J\IM 90J> De strijd tegen de misdaad		<VAR1046K\IM 90K> Streven naar een vrien- delijker en min- der onpersoonlij- ke samenleving		<VAR1046L\IM 90L> Streven naar een samen- leving waarin i- deeen belangrij- ker zijn dan geld	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1e plaats	234	11	343	16	261	12	99	5
2	207	10	310	15	189	9	118	6
3	222	11	273	13	164	8	82	4
4	192	9	210	10	168	8	94	4
5	188	9	180	9	151	7	92	4
6	174	8	160	8	139	7	103	5
7	152	7	114	5	145	7	144	7
8	142	7	114	5	134	6	123	6
9	121	6	63	3	127	6	141	7
10	131	6	100	5	121	6	140	7
11	98	5	60	3	117	6	158	8
12	79	4	58	3	119	6	174	8
13	67	3	57	3	120	6	202	10
14	54	3	34	2	74	4	228	11
15	26	1	22	1	54	3	136	6
16e plaats	16	1	5	0	20	1	69	3
	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal	2103	100	2103	100	2103	100	2103	100
Gemiddelde	6.16		5.11		6.79		9.26	
Standaardfout	0.08		0.08		0.09		0.10	

Culturele veranderingen 1998

	<VAR1046MM 90M> Er voor zorgen dat de werkloosheid sterk vermindert		<VAR1046NM 90N> Bestrijden van de milieuver- ontreiniging		<VAR1046OM 90O> Het op peil houden van de sociale zekerheid		<VAR1046PM 90P> Zorgen voor een goede opvang van (al- lochtone) immigranten	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1e plaats	70	3	72	3	189	9	22	1
2	122	6	126	6	217	10	26	1
3	174	8	138	7	251	12	36	2
4	180	9	170	8	216	10	50	2
5	193	9	173	8	244	12	68	3
6	208	10	163	8	200	10	75	4
7	190	9	188	9	152	7	83	4
8	180	9	176	8	137	7	98	5
9	180	9	158	8	121	6	102	5
10	135	6	143	7	106	5	123	6
11	132	6	151	7	81	4	141	7
12	105	5	130	6	49	2	129	6
13	99	5	113	5	50	2	133	6
14	73	3	91	4	35	2	180	9
15	48	2	83	4	33	2	287	14
16e plaats	14	1	28	1	22	1	550	26
	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal	2103	100	2103	100	2103	100	2103	100
Gemiddelde	7.36		7.84		5.91		11.95	
Standaardfout	0.08		0.09		0.08		0.09	

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<VAR408\IM 91> Hoe waarschijnlijk is het dat u werkelijk iets zou proberen te doen, als u dacht dat de Tweede Kamer bezig was een onrechtvaardige wet aan te nemen? Zou dat zeer waarschijnlijk zijn of enigszins waarschijnlijk, of onwaarschijnlijk?		
1 Zeer waarschijnlijk	371	18
2 Enigszins waarschijnlijk	728	35
3 Onwaarschijnlijk	902	43
-3 Weet niet	102	5
Totaal	2103	100

<VAR409\IM 92> Er zijn verschillende manieren waarop mensen hun verontwaardiging of afkeuring over beslissingen en maatregelen, bijvoorbeeld van de regering, kunnen uiten. Stel dat iemand een wet zo onrechtvaardig vindt dat hij besluit de regering bij zijn werk te hinderen door zitdemonstraties, massa-bijeenkomsten of protestoptochten. Keurt u dat goed of keurt u dat af?

1 Keurt goed	1368	65
2 Kan niet veel schelen	272	13
3 Keurt af	407	19
-3 Weet niet	56	3
Totaal	2103	100

Laat de ondervraagde de nu volgende vragen zelf lezen en het antwoord van zijn\haar keuze ZELF intikken.

Nu volgt nog een aantal vragen over ouderen. Er komen steeds twee uitspraken waar tussen 5 antwoordmogelijkheden. Het is de bedoeling dat u eerst beide uitspraken leest en daarna bepaalt met welke van beide uitspraken u het meest eens bent. Als u uw keuze bepaald hebt, kiest u een van de twee vakjes, die het dichtst bij deze uitspraak staan.

Bent u het bijvoorbeeld veel meer met de bovenste dan met de onderste uitspraak eens, dan tikt u een 1 in. Bent u minder beslist in uw keuze, dan tikt u een 2 in. Bent u het daarentegen (veel) meer eens met de onderste uitspraak dan kunt u kiezen tussen de cijfers 4 en 5.

Alleen als u beslist geen keuze kunt maken, dan moet u de middelste antwoordcategorie (code 3) intikken en als u helemaal geen mening heeft over beide uitspraken dan tikt u Geen mening (code 6)

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<VAR956\IM 93> In Nederland zijn de pensioenen tegenwoordig zo goed geregeld dat de meeste ouderen zonder extra financiële steun behoorlijk kunnen rondkomen		
1 Veel meer mee eens	57	3
2 Meer mee eens	393	19
3 Met beide evenveel (on)eens	476	23
4 Meer mee eens	658	31
5 Veel meer mee eens	427	20
De meeste ouderen kunnen maar net rondkomen	-	-
-3 Geen mening	92	4
Totaal	2103	100

<VAR957\IM 94> De meeste ouderen zijn uitstekend in staat om op zichzelf te wonen		
1 Veel meer mee eens	466	22
2 Meer mee eens	973	46
3 Met beide evenveel (on)eens	469	22
4 Meer mee eens	129	6
5 Veel meer mee eens	29	1
Ouderen kunnen maar het beste in een bejaardentehuis wonen	-	-
-3 Geen mening	37	2
Totaal	2103	100

<VAR958\IM 95> De meeste ouderen kunnen hun huishouding heel goed zelf doen		
1 Veel meer mee eens	146	7
2 Meer mee eens	658	31
3 Met beide evenveel (on)eens	561	27
4 Meer mee eens	522	25
5 Veel meer mee eens	181	9
Het is onvermijdelijk dat de meeste ouderen in de huishouding geholpen moeten worden	-	-
-3 Geen mening	35	2
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR959\IM 96> De maatschappij verandert zo snel dat oudere mensen niet meer kunnen meekomen</u>		
1 Veel meer mee eens	125	6
2 Meer mee eens	377	18
3 Met beide evenveel (on)eens	415	20
4 Meer mee eens	683	32
5 Veel meer mee eens	475	23
Het is goed dat ouderen maatschappelijk actief blijven	-	-
-3 Geen mening	28	1
Totaal	2103	100

Let op: Nu gaat de enquêteur weer de vragen op-lezen en de antwoorden worden nu weer door de enquêteur ingetikt. U (ondervraagde) leest niet meer mee!

<VAR963\IM 97_1> Het is goed als ouderen lid worden van ouderenbonden, want zij hebben nu eenmaal hun eigen belangen

1 Sterk mee eens	423	20
2 Mee eens	1084	52
3 Noch mee eens, nog mee oneens	301	14
4 Mee oneens	200	10
5 Sterk mee oneens	32	2
-3 Geen mening	63	3
Totaal	2103	100

<VAR964\IM 97_2> De samenleving heeft te weinig oog voor de noden van ouderen

1 Sterk mee eens	294	14
2 Mee eens	1026	49
3 Noch mee eens, nog mee oneens	356	17
4 Mee oneens	354	17
5 Sterk mee oneens	16	1
-3 Geen mening	57	3
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR965\IM 97_3> Voor kinderen is het niet goed om met opa en oma in hetzelfde gezin te leven</u>		
1 Sterk mee eens	231	11
2 Mee eens	553	26
3 Noch mee eens, nog mee oneens	408	19
4 Mee oneens	641	30
5 Sterk mee oneens	195	9
-3 Geen mening	75	4
Totaal	2103	100
<u><VAR966\IM 97_4> Ouderen moeten hun plaats afstaan aan jongeren</u>		
1 Sterk mee eens	67	3
2 Mee eens	394	19
3 Noch mee eens, nog mee oneens	456	22
4 Mee oneens	901	43
5 Sterk mee oneens	253	12
-3 Geen mening	32	2
Totaal	2103	100
<u><VAR967\IM 97_5> Als een oudere nog vitaal genoeg is om betaald werk te gaan doen is daar niets op tegen, ook al is er werkloosheid onder jongeren</u>		
1 Sterk mee eens	206	10
2 Mee eens	1009	48
3 Noch mee eens, nog mee oneens	309	15
4 Mee oneens	480	23
5 Sterk mee oneens	63	3
-3 Geen mening	36	2
Totaal	2103	100
<u><VAR968\IM 97_6> Jongeren hebben hun gezin en hun werk, daarom kunnen ouderen best eens iets voor hun doen als dat zo uitkomt</u>		
1 Sterk mee eens	104	5
2 Mee eens	966	46
3 Noch mee eens, nog mee oneens	409	19
4 Mee oneens	493	23
5 Sterk mee oneens	85	4
-3 Geen mening	46	2
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR969\IM 97_7> Ouderen hebben er recht op dat jongeren hen regelmatig helpen, ook al worden jongeren daardoor extra belast</u>		
1 Sterk mee eens	92	4
2 Mee eens	863	41
3 Noch mee eens, nog mee oneens	440	21
4 Mee oneens	588	28
5 Sterk mee oneens	80	4
-3 Geen mening	40	2
Totaal	2103	100

<u><VAR347\IM 97_8> Het moet mogelijk zijn dat een vrouw zonder meer abortus kan laten uitvoeren als zij dit wenst</u>		
1 Sterk mee eens	301	14
2 Mee eens	718	34
3 Noch mee eens, nog mee oneens	261	12
4 Mee oneens	494	23
5 Sterk mee oneens	271	13
-3 Geen mening	58	3
Totaal	2103	100

Let op: Nu gaat de enquêteur weer de vragen op-
lezen en de antwoorden worden nu weer door
de enquêteur ingetikt. U (ondervraagde) leest
niet meer mee!

<u><VAR599\IM 98> Heeft u zich in de afgelopen 2 jaar wel eens samen met anderen actief ingespannen voor een kwestie, die landelijk of nationaal van belang is of die betrekking heeft op wereldproblemen als vrede en armoede?</u>		
1 Ja	242	12
2 Nee	1843	88
-3 Weet niet	18	1
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR600\IM 99> Heeft u zich in de afgelopen 2 jaar wel eens samen met anderen actief ingespannen voor een kwestie die van belang is voor uw gemeente, voor een bepaalde groep in de gemeente of voor uw buurt?</u>		
1 Ja	550	26
2 Nee	1550	74
-3 Weet niet	3	0
Totaal	2103	100
<u><VAR499\IM 100> Bent u lid van een vakbond (incl. beroepsverenigingen)?</u>		
1 Nee	1620	77
2 NVV	14	1
3 NKV	2	0
4 CNV	65	3
5 FNV	205	10
6 MHP	2	0
7 Unie BLHP	24	1
8 Andere	157	7
-3 Weet niet	9	0
-2 Wil niet zeggen	5	0
Totaal	2103	100
<u><VAR167\IM 101> Wenst u dat de medezeggenschap van arbeiders in de bedrijven veel groter wordt, een beetje groter wordt, of blijft zoals ze is, of veel kleiner, of een beetje kleiner wordt?</u>		
1 Veel groter	226	11
2 Een beetje groter	912	43
3 Blijven zoals nu	790	38
4 Een beetje kleiner	46	2
5 Veel kleiner	6	0
-3 Geen oordeel	123	6
Totaal	2103	100
<u><VAR427\IM 102> Enq.: Kaart 10 Nu wil ik u nog iets vragen over milieu-verontreiniging of, gemakkelijker gezegd, vervuiling van lucht, water en bodem. Maakt u zich wel eens zorgen over zulke vervuiling? U kunt uw antwoord geven aan de hand van deze kaart.</u>		
1 Zeer veel	221	11
2 Veel	584	28
3 Tamelijk	864	41
4 Weinig	357	17
5 Helemaal niet	77	4
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR428\IM 103> Vindt u dat er op het ogenblik genoeg, te weinig of te veel wordt gedaan tegen die vervuiling?</u>		
1 Te veel	123	6
2 Genoeg	779	37
3 Te weinig	1201	57
Totaal	2103	100

<INT285\IM 104> En in hoeverre bent u bereid een lagere levensstandaard te accepteren om het milieu te sparen?

1 Zeer bereidwillig	184	9
2 Enigszins bereidwillig	1130	54
3 Noch bereidwillig, noch onwillig	302	14
4 Enigszins onwillig	277	13
5 Zeer onwillig	177	8
-3 Weet niet	33	2
Totaal	2103	100

<INT283\IM 105> In hoeverre bent u bereid voor producten veel hogere prijzen te betalen om het milieu te sparen?

1 Zeer bereidwillig	184	9
2 Enigszins bereidwillig	1095	52
3 Noch bereidwillig, noch onwillig	215	10
4 Enigszins onwillig	376	18
5 Zeer onwillig	214	10
-3 Weet niet	19	1
Totaal	2103	100

<INT284\IM 106> In hoeverre bent u bereid om veel hogere belastingen te betalen om het milieu te sparen?

1 Zeer bereidwillig	91	4
2 Enigszins bereidwillig	725	34
3 Noch bereidwillig, noch onwillig	252	12
4 Enigszins onwillig	492	23
5 Zeer onwillig	522	25
-3 Weet niet	21	1
Totaal	2103	100

Nu nog wat over ontwikkelingshulp

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<hr/>		
<VAR501\IM 107> Met welke van de volgende beweringen bent u het t MEEST eens? (Enq.: Lees op:)		
<hr/>		
1 Meer ontwikkelde landen zoals Nederland zijn best in staat om geregeld financieel bij te dragen aan de hulp voor onderontwikkelde landen, ook al zou het in eigen land een tijdje minder goed gaan met de welvaart	1026	49
2 Meer ontwikkelde landen zoals Nederland zijn alleen in jaren van voorspoed in staat om geregeld financieel bij te dragen aan de hulp voor onderontwikkelde landen	529	25
3 Meer ontwikkelde landen zoals Nederland zijn alleen maar af en toe in staat om geregeld financieel bij te dragen aan de hulp van onderontwikkelde landen	371	18
4 Tegen elke ontwikkelingshulp	95	5
-3 Weet niet	82	4
<hr/>		
Totaal	2103	100
<VAR502\IM 108> Als iedereen van zijn inkomen gemiddeld 1% zou afstaan voor hulp aan ontwikkelingslanden, vindt u dat dan te veel, te weinig of net goed?		
<hr/>		
1 Veel te veel	216	10
2 Een beetje te veel	299	14
3 Net goed	1192	57
4 Een beetje te weinig	155	7
5 Veel te weinig	45	2
-3 Geen oordeel	196	9
<hr/>		
Totaal	2103	100
(Enq.:Lees op) Ik ga u nu enkele problemen voorleggen die zich in uw omgeving kunnen voordoen, en waarbij u om raad wordt gevraagd.		
<hr/>		

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<VAR76301 t\m VAR76326\IM 109> Denkt u zich nu eens in dat een goede kennis van u een vrouw heeft die in het ziekenhuis moet worden opgenomen, zodat de kinderen onverzorgd achterblijven. Als die kennis u om raad vraagt, wat zou u hem dan aanraden te doen?		
01 Kinderen hier in huis onderbrengen\hier brengen	434	21
02 Hulp vragen bij instelling voor gezinshulp of gezinszorg\thuiszorg	269	13
03 Zal zelf helpen	412	20
04 Iemand zoeken die voor de kinderen kan zorgen\oppas regelen	142	7
05 Kinderen bij familie, buren of kennissen onderbrengen	141	7
06 Zal voor de kinderen zorgen\opvangen	237	11
07 Hulp vragen bij instelling voor maatschappelijk of sociaal werk	25	1
08 Man moet thuisblijven\vrij nemen\zelf voor kind(eren) zorgen	130	6
09 Hulp vragen bij wijkverpleging of kruisinstelling	12	1
10 Hulp vragen bij Sociale Zaken, sociale dienst gemeente	26	1
11 Kinderen naar tehuis, crèche of soortgelijke instelling	2	0
12 Man moet om betaald verlof vragen	28	1
13 Man moet aangepaste werktijden krijgen, zich ziek melden	23	1
14 Hulp vragen bij kerkelijke instelling of instantie	3	0
15 Praten met arts, huisarts	11	1
16 Met de kinderen oplossen, ieder een taak toedelen	4	0
17 Familie, buren of kennissen inschakelen ...	282	13
18 Huishoudelijk werk overnemen	11	1
19 Hulp zoeken\vragen (algemeen)	128	6
20 Professionele hulp zoeken\deskundige hulp	28	1
21 Huishoudelijke hulp zoeken	40	2
22 Daar bemoei in mij niet meelniets	5	0
25 Instanties inschakelen(algemeen)	85	4
26 Mantelzorg	7	0
23 Anders	28	1
24 Weet niet	119	6
Totaal antwoorden	2632	125
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<VAR76401 t\m VAR76426\M 110> Stelt u zich verder eens een kennis voor die over allerlei kwesties regelmatig erge ruzie heeft met zijn vrouw\haar man en u vertrouwelijk om raad vraagt. Wat zou u hem\haar aanraden te doen?		
01 Ze moeten het samen uitpraten, oplossen .	500	24
02 Zal zelf helpen, bemiddelen, met beide gaan praten,luisteren	270	13
03 Hulp vragen bij bureau voor huwelijksproblemen, huwelijksbureau	21	1
04 Scheiden\uit elkaar gaan	168	8
05 Hulp vragen bij instelling voor maatschappelijk of sociaal werk	78	4
06 Meer van elkaar verdragen, toegevelijker zijn,water bij de wijn doen	82	4
07 Een deskundige raadplegen, professionele hulp zoeken	217	10
08 Hulp vragen bij Bureau voor Levens- en Gezinsmoeilijkheden	6	0
09 Hulp vragen bij het daarvoor aangewezen bureau,instantie	87	4
10 Praten met een neutraal iemand erbij, minder betrokkene	71	3
11 Een tijdje uit elkaar gaan	17	1
12 Praten met arts, huisarts	42	2
13 Praten met psycholoog, psychiater, psychotherapeut	36	2
14 Hulp vragen bij kerkelijke instelling of instantie, geestelijke	8	0
15 Praten met een Sociaal Raadsman	2	0
16 Bidden, boven hulp vragen	2	0
17 Naar RIAGG	80	4
18 Hulp zoeken\vragen (algemeen)	127	6
19 Samen op vakantie gaan, vakantie nemen, weekendje weg	7	0
22 Daar bemoei ik mij niet mee\niets\zelf uitzoeken	232	11
20 Goed nadenken\overdenken wat je wil\relatie onder de loep nemen	69	3
21 Een vertrouwenspersoon inschakelen	23	1
25 In therapie gaan:huwelijks\th.\relatieth.\gezinstherapie	152	7
26 Geen ruzie (meer) maken\stoppen met ruzie maken	37	2
23 Anders	23	1
24 Weet niet	176	8
Totaal antwoorden	2533	120
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<VAR76501 t\m VAR76529\m 111> Nu heeft u bijvoorbeeld een kennis van wie de 15-jarige dochter vaak te laat thuis komt en in slecht gezelschap verkeert. U wordt vertrouwelijk om raad gevraagd. Wat zou u aanraden te doen?		
01 Ouders moeten het met de dochter uitpraten	791	38
02 Zal zelf helpen, met de dochter praten, advies geven, luisteren	200	10
03 Dochter verbieden s avonds uit te gaan\huisarrest	133	6
04 Dochter steviger aanpakken, regels stellen, pak slaag\strenger optreden	257	12
05 Dochter overreden zich anders te gedragen	75	4
06 Dochter van die slechte kennis afhouden, op gevolgen wijzen	158	8
07 Dochter meer aandacht schenken, afleiding en gezelligheid	81	4
08 Een bevoegde instantie inschakelen, professionele hulp\deskundige hulp	96	5
09 Het slechte gezelschap aanpakken, ermee praten, thuis uitnodigen	42	2
10 Niet veel aandacht aan besteden, laten gaan	82	4
11 Dochter naar andere (strengere) omgeving sturen	22	1
12 Hulp vragen bij Bureau voor Levens- en Gezinsmoeilijkheden\gezinsh.	3	0
13 Hulp vragen bij instelling voor maatschappelijk of sociaal werk	23	1
14 Zal zelf met ouders en dochter gaan praten	15	1
15 Hulp vragen bij Medisch Opvoedkundig Bureau	2	0
16 Praten met arts, huisarts	11	1
17 Kinderbescherming inschakelen, kinderraad, jeugdinstelling	10	0
18 Hulp vragen bij kerkelijke instelling of instantie	3	0
19 Praten met psycholoog, psychiater	11	1
20 Hulp zoeken (algemeen)	62	3
21 Bidden	2	0
22 Daar bemoei ik mij niet mee\niets\zelf uit laten zoeken	94	4
25 Instantie(s) inschakelen(algemeen)	42	2
26 Naar het RIAGG gaan\raad vragen bij het RIAGG	30	1
27 Een vertrouwenspersoon inschakelen	32	2
28 Haar vertrouwen schenken\vertrouwen winnen\haar steunen	68	3
29 School inschakelen	12	1
23 Anders	28	1
24 Weet niet	237	11
Totaal antwoorden	2622	125
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<VAR76701 t\m VAR76728\M 112> En als u eens aanneemt dat een bejaarde buurvrouw van u moeilijk ter been is, zodat de dagelijkse werkzaamheden te zwaar voor haar worden. Ze is onder dokterbehandeling. Haar man komt nu bij u om raad. Wat zou u hem aanraden te doen?		
01 Zal zelf helpen	645	31
02 Hulp vragen bij instelling voor gezinshulp of gezinszorg\thuiszorg	686	33
03 Een bejaardenhulp aanvragen,alphahulp\ouderenhulp	109	5
04 Huishoudelijke hulp zoeken\nemen	192	9
05 Naar bejaarden- of verpleegtehuis\verzorgingstehuis	84	4
06 Man moet zelf wat gaan doen	110	5
07 Hulp vragen bij wijkverpleging of kruisinstelling	67	3
08 Hulp vragen bij instelling voor maatschappelijk of sociaal werk	51	2
09 Hulp vragen bij familie, buren of kennissen	116	6
10 Een deskundige raadplegen (professionele hulp)	54	3
11 Hulp vragen bij Sociale Zaken, sociale dienst gemeente	30	1
12 Praten arts, huisarts	101	5
13 Hulp vragen bij Burenhulp, Graag Gedaan, buurtopvang	10	0
14 Aanpassing van het huis\ aangepaste woning vragen\andere woonsituatie	30	1
15 Hulp vragen bij Bijstandswet	1	0
16 Hulp vragen bij kerkelijke instelling of instantie	5	0
17 Hulp zoeken\vragen (algemeen)	223	11
18 Tafeltje Dekje	12	1
19 Naar het RIAGG	3	0
25 Hulpmiddelen aanschaffen\aanvragen:karretje,rolstoel etc. ..	11	1
22 Daar bemoei ik mij niet mee\ niets	5	0
26 Instanties inschakelen(algemeen)	142	7
27 Vrijwilligers(organisaties) inschakelen	15	1
28 Mantelzorg	11	1
23 Anders	41	2
24 Weet niet	101	5
Totaal antwoorden	2855	136
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<VAR683BIM 113> Ik ga u twee verschillende soorten gezinnen of personen oplezen. Wij zouden graag van u weten wie van de twee volgens u tijdens een periode van woningschaarste een vrijkomende woning moet krijgen. (Enq.: Lees de twee groepen op:) - Gezin van een gastarbeider - Nederlands gezin		
1 Gezin van een gastarbeider	59	3
2 Nederlands gezin	897	43
3 Mag geen verschil maken	1015	48
-3 Weet niet	132	6
	—	—
Totaal	2103	100

<VAR728BIM 114> Veronderstel dat er twee werknemers zijn, die op EEN punt verschillen, maar overigens op alle andere punten gelijk zijn. Als EEN van hen ontslagen moet worden omdat het bedrijf slecht gaat, wie zou dat volgens u dan moeten zijn? (Enq.: Lees de twee groepen op:) - Buitenlander - Nederlander

1 Een buitenlander	404	19
2 Een Nederlander	138	7
3 Mag geen verschil maken	1411	67
-3 Weet niet	150	7
	—	—
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<VAR729BIM 115> Veronderstel nu weer eens dat er twee werknemers zijn die op EEN punt verschillen, maar overigens op alle andere punten gelijk zijn. Als maar EEN van beiden in aanmerking kan komen voor een promotie, wie zou het dan moeten zijn? (Enq.: Lees de twee groepen op:) - Buitenlander - Nederlander		
1 Een buitenlander	63	3
2 Een Nederlander	367	17
3 Mag geen verschil maken	1537	73
-3 Weet niet	136	6
	—	—
Totaal	2103	100

<VAR546IM 116> Gesteld dat u mensen van een ander ras als naaste buren zou krijgen, zou u daar dan geen enkel bezwaar tegen hebben, zou u het accepteren maar het minder prettig vinden of zou u zich ertegen verzetten?

1 Geen enkel bezwaar	1040	49
2 Hangt ervan af	566	27
3 Minder prettig	436	21
4 Ertegen verzetten	34	2
-3 Weet niet	27	1
	—	—
Totaal	2103	100

Zou u een aantal delen van het overheidsbeleid een rapportcijfer willen geven? Net als bij de rapportcijfers op school is een 6 voldoende.
Enq.: Lees EEN voor EEN op

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<VAR1145AIM 117a> Het zorgbeleid (b.v. bejaardenhulp, bejaardenoorden en ziekenhuizen) (Geen oordeel=-3)		
1	39	2
2	42	2
3	110	5
4	356	17
5	587	28
6	562	27
7	289	14
8	43	2
9	7	0
10	7	0
Geen oordeel	61	3
Totaal	2103	100
Gemiddelde	5.23	
Standaardfout	0.03	
<VAR1145BIM 117b> Het cultuurbeleid (b.v. subsidies voor concerten en toneelvoorstellingen) (Geen oordeel=-3)		
1	19	1
2	20	1
3	36	2
4	95	5
5	240	11
6	654	31
7	602	29
8	133	6
9	29	1
10	12	1
Geen oordeel	263	13
Totaal	2103	100
Gemiddelde	6.16	
Standaardfout	0.03	
<VAR1145CIM 117c> Het beleid op het gebied van vrije tijd (b.v. subsidies voor sportzalen en sportvelden) (Geen oordeel=-3)		
1	7	0
2	13	1
3	32	2
4	85	4
5	239	11
6	714	34
7	639	30
8	157	7
9	16	1
10	6	0
Geen oordeel	195	9
Totaal	2103	100
Gemiddelde	6.23	
Standaardfout	0.03	

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<VAR1145DIM 117d> Het beleid op het gebied van Algemeen Vormend Onderwijs (Geen oordeel=-3)		
1	4	0
2	16	1
3	48	2
4	134	6
5	322	15
6	612	29
7	611	29
8	163	8
9	12	1
10	2	0
Geen oordeel	179	9
Totaal	2103	100
Gemiddelde	6.08	
Standaardfout	0.03	
<VAR1145EIM 117e> Het beleid op het gebied van Beroepsonderwijs (Geen oordeel=-3)		
1	2	0
2	12	1
3	35	2
4	111	5
5	285	14
6	538	26
7	702	33
8	175	8
9	19	1
10	4	0
Geen oordeel	220	10
Totaal	2103	100
Gemiddelde	6.24	
Standaardfout	0.03	
<VAR1145FIM 117f> De ordehandhaving (politie en rechtspraak) (Geen oordeel=-3)		
1	55	3
2	65	3
3	127	6
4	322	15
5	535	25
6	621	30
7	284	14
8	45	2
9	8	0
10	6	0
Geen oordeel	35	2
Totaal	2103	100
Gemiddelde	5.19	
Standaardfout	0.03	

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<VAR1145GIM 117g> De sociale zekerheid (Geen oordeel=-3)		
1	10	0
2	16	1
3	39	2
4	139	7
5	389	18
6	716	34
7	549	26
8	150	7
9	16	1
10	7	0
Geen oordeel	72	3
Totaal	2103	100
Gemiddelde	6.01	
Standaardfout	0.03	
<VAR1145HIM 117h> De werkgelegenheid (het aantal arbeidsplaatsen) (Geen oordeel=-3)		
1	7	0
2	6	0
3	24	1
4	61	3
5	223	11
6	610	29
7	789	38
8	280	13
9	26	1
10	9	0
Geen oordeel	68	3
Totaal	2103	100
Gemiddelde	6.49	
Standaardfout	0.03	
<VAR1145IIM 117i> Het milieubeleid (Geen oordeel=-3)		
1	13	1
2	22	1
3	45	2
4	146	7
5	428	20
6	693	33
7	550	26
8	125	6
9	14	1
10	10	0
Geen oordeel	57	3
Totaal	2103	100
Gemiddelde	5.94	
Standaardfout	0.03	

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<VAR1145JM 117j> Het beleid dat de kosten van levensonderhoud (prijzen, woonlasten) binnen de perken houdt (Geen oordeel=-3)		
1	15	1
2	18	1
3	32	2
4	130	6
5	315	15
6	748	36
7	611	29
8	117	6
9	9	0
10	2	0
Geen oordeel	106	5
Totaal	2103	100
Gemiddelde	6.03	
Standaardfout	0.03	
<VAR1145KM 117k> Het beleid voor de leefbaarheid in de steden (Geen oordeel=-3)		
1	22	1
2	18	1
3	70	3
4	195	9
5	485	23
6	678	32
7	392	19
8	41	2
9	8	0
10	4	0
Geen oordeel	190	9
Totaal	2103	100
Gemiddelde	5.61	
Standaardfout	0.03	

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR1145L\117I> Het beleid voor de opvang van buitenlanders (Geen oordeel=-3)</u>		
1	46	2
2	55	3
3	98	5
4	250	12
5	416	20
6	520	25
7	358	17
8	146	7
9	45	2
10	46	2
Geen oordeel	123	6
	<hr/>	<hr/>
Totaal	2103	100
Gemiddelde	5.65	
Standaardfout	0.04	

U heeft zojuist een aantal delen van het rege-
ringsbeleid een rapportcijfer gegeven. Zou u
nogmaals een oordeel over die soorten rege-
ringsbeleid willen geven en voor elk daarvan
willen zeggen of u vindt dat de regering er te
veel, juist genoeg of te weinig aan doet? (Enq.:
Lees EEN voor EEN op:)

<VAR1162A\118a> Het zorgbeleid (b.v. be-
jaardenhulp, bejaardenoorden en
ziekenhuizen)

1 Te veel	9	0
2 Juist genoeg	426	20
3 Te weinig	1616	77
-3 Geen oordeel	52	2
	<hr/>	<hr/>
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR1162BIM 118b> Het cultuurbeleid (b.v. subsidies voor concerten en toneelvoorstellingen)</u>		
1 Te veel	277	13
2 Juist genoeg	1299	62
3 Te weinig	300	14
-3 Geen oordeel	227	11
	—	—
Totaal	2103	100
<u><VAR1162CIM 118c> Het beleid op het gebied van vrije tijd (b.v. subsidies voor sportzalen en sportvelden)</u>		
1 Te veel	76	4
2 Juist genoeg	1434	68
3 Te weinig	422	20
-3 Geen oordeel	171	8
	—	—
Totaal	2103	100
<u><VAR1162DIM 118d> Het beleid op het gebied van Algemeen Vormend Onderwijs</u>		
1 Te veel	23	1
2 Juist genoeg	1152	55
3 Te weinig	744	35
-3 Geen oordeel	184	9
	—	—
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR1162E\118e> Het beleid op het gebied van Beroepsonderwijs</u>		
1 Te veel	22	1
2 Juist genoeg	1182	56
3 Te weinig	679	32
-3 Geen oordeel	220	10
	—	—
Totaal	2103	100
<u><VAR1162F\118f> De ordehandhaving (politie en rechtspraak)</u>		
1 Te veel	17	1
2 Juist genoeg	396	19
3 Te weinig	1649	78
-3 Geen oordeel	41	2
	—	—
Totaal	2103	100
<u><VAR1162G\118g> De sociale zekerheid</u>		
1 Te veel	23	1
2 Juist genoeg	1128	54
3 Te weinig	868	41
-3 Geen oordeel	84	4
	—	—
Totaal	2103	100
<u><VAR1162H\118h> De werkgelegenheid (het aantal arbeidsplaatsen)</u>		
1 Te veel	14	1
2 Juist genoeg	1449	69
3 Te weinig	558	27
-3 Geen oordeel	82	4
	—	—
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR1162I\M 118i> Het milieubeleid</u>		
1 Te veel	171	8
2 Juist genoeg	952	45
3 Te weinig	922	44
-3 Geen oordeel	58	3
	<hr/>	<hr/>
Totaal	2103	100
 <u><VAR1162J\M 118j> Het beleid dat de kosten van levensonderhoud (prijzen, woonlasten) binnen de perken houdt</u>		
1 Te veel	22	1
2 Juist genoeg	1315	63
3 Te weinig	663	32
-3 Geen oordeel	103	5
	<hr/>	<hr/>
Totaal	2103	100
 <u><VAR1162K\M 118k> Het beleid voor de leefbaarheid in de steden</u>		
1 Te veel	19	1
2 Juist genoeg	761	36
3 Te weinig	1112	53
-3 Geen oordeel	211	10
	<hr/>	<hr/>
Totaal	2103	100
 <u><VAR1162L\M 118l> Het beleid voor de opvang van buitenlanders</u>		
1 Te veel	549	26
2 Juist genoeg	771	37
3 Te weinig	660	31
-3 Geen oordeel	123	6
	<hr/>	<hr/>
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<VAR1204\IM 119> U heeft zo juist van een aantal onderdelen van het regeringsbeleid gezegd of er naar uw mening te veel, juist genoeg of te weinig aan werd gedaan. Als u die onderdelen overziet, hoe luidt uw oordeel dan in het algemeen?		
1 Te veel	17	1
2 Juist genoeg	1186	56
3 Te weinig	797	38
-3 Weet niet	103	5
Totaal	2103	100

<VAR1205\IM 120> Vanzelfsprekend betekent Te weinig dat de regering meer beleid moet gaan voeren. Juist genoeg betekent dat het beleid hetzelfde blijft en Te veel wil zeggen dat de regering minder gaat doen. Meer beleid zou kunnen betekenen dat de Nederlanders ook meer belasting gaan betalen. Als de regering evenveel blijft doen, zou dat betekenen dat de belastingen gelijk blijven. Als de regering minder gaat doen, zouden de belastingen omlaag kunnen. Als u dit bedenkt, hoe luidt dan over het algemeen uw oordeel?

1 Dan zeg ik te veel	64	3
2 Dan zeg ik juist genoeg	1271	60
3 Dan zeg ik te weinig	617	29
-3 Weet niet	151	7
Totaal	2103	100

<VAR1146\IM 121> Enq.: Kaart 11 Wilt u met behulp van deze kaart aangeven hoe tevreden u over het algemeen bent met wat de Nederlandse regering doet? (Enq.: Eventueel toelichten: in het algemeen of over het geheel genomen)

1 Zeer tevreden	58	3
2 Min of meer tevreden	1615	77
3 Nogal ontevreden	389	18
4 Erg ontevreden	41	2
Totaal	2103	100

<VAR1163\IM 122> De Nederlandse overheid functioneert goed. Bent u het met deze uitspraak eens of oneens? Of zeer eens of zeer oneens?

1 Zeer eens	29	1
2 Eens	1283	61
3 Oneens	628	30
4 Zeer oneens	48	2
-3 Geen mening	115	5
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<VAR544\IM 123> Stel dat een dokter iemand op diens eigen verzoek uit zijn lijden kan helpen door het geven van een spuitje, wat moet hij dan volgens u doen?		
1 Wel geven	1033	49
2 Hangt ervan af	826	39
3 Niet geven	205	10
-3 Weet niet	39	2
Totaal	2103	100
<INT087\IM 124> (Enq.: Kaart 12) Welke van de samenlevingsvormen op deze kaart is op u van toepassing? Noemt u de letter maar die ervoor staat. (Enq.: Slechts EEN antwoord mogelijk)		
1 A Niet of niet meer samenwonend met een vaste partner	673	32
2 B Ongehuwd samenwonend zonder de bedoeling te trouwen	130	6
3 C Ongehuwd samenwonend met de bedoeling te gaan trouwen	116	6
4 D Gehuwd na eerst te hebben samengewoond	445	21
5 E Gehuwd zonder eerst te hebben samengewoond	739	35
Totaal	2103	100
<V103\IM 125> (Enq.: Kaart 13) Wat is de voornaamste bron van uw eigen inkomen? Noemt u de letter maar die ervoor staat. (Enq.: Slechts EEN antwoord mogelijk)		
1 A Inkomen uit arbeid	1207	57
2 B Inkomen uit vermogen/lijfrete	33	2
3 C AOW	173	8
4 D AWW	20	1
5 E Pensioen	142	7
14 F VUT	58	3
6 G Bijstand/RWW/RZ	69	3
7 H WW/Wachtgeld	39	2
9 I WAO/AWW	95	5
13 J IOAW/IOAZ	2	0
10 K Andere sociale uitkering	13	1
11 L Studiebeurs/studietoelage van de overheid	60	3
12 M Onderhoud door ouders, verzorgers, alimentatie	75	4
-3 Weet niet	75	4
-2 Wil niet zeggen	42	2
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<VAR931\IM 126> (Enq.: Kaart 14) Zou u aan de hand van deze kaart kunnen zeggen wat het netto inkomen is van het huishouden waartoe u behoort? Wij bedoelen hier het totaal van alle inkomens die in uw huishouden verdiend worden na aftrek van belasting, premies, e.d.; kinderbijslag en vakantiegeld rekent u niet mee. Noemt u het cijfer maar dat ervoor staat. (Indien geen antwoord:) Als u het niet zo precies weet, wilt u het dan zo goed mogelijk schatten?		
1	21	1
2	20	1
3	28	1
4	83	4
5	58	3
6	90	4
7	106	5
8	86	4
9	96	5
10	195	9
11	190	9
12	197	9
13	247	12
14	176	8
15	138	7
16	37	2
17	33	2
-3 Weet niet	164	8
-2 Wil niet zeggen	138	7
Totaal	2103	100

<VAR462\IM127> (Enq.: Kaart 14) En wat is het bruto inkomen van het huishouden waartoe u behoort, dus het totaal van alle inkomens die in uw huishouden verdiend worden voordat belasting, premies, e.d. eraf gaan? Noemt u het cijfer maar dat ervoor staat. Als u het niet zo precies weet, wilt u het dan zo goed mogelijk schatten?

1	13	1
2	7	0
3	16	1
4	21	1
5	31	1
6	46	2
7	61	3
8	43	2
9	60	3
10	75	4
11	111	5
12	131	6
13	217	10
14	216	10
15	251	12
16	157	7
17	171	8
-3 Weet niet	334	16
-2 Wil niet zeggen	142	7
Totaal	2103	100

Wie hebben in het huishouden waartoe u behoort een eigen inkomen? (Enq.: Ondervraagde meetellen!)

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR930AIM 1281> Man/Vader:</u>		
1 Ja	1698	98
2 Nee	28	2
	—	—
Totaal	1726	100
<u><VAR930BIM 1282> Vrouw/Moeder:</u>		
1 Ja	1397	74
2 Nee	489	26
	—	—
Totaal	1886	100
<u><VAR930CIM 1283> Kinderen:</u>		
1 Een	214	21
2 Twee	89	9
3 Drie of meer	26	3
4 Geen	683	67
	—	—
Totaal	1012	100
<u><VAR930DIM 1284> Andere personen uit uw huishouden:</u>		
1 Een	17	59
2 Twee	2	7
3 Drie of meer	1	3
4 Geen	9	31
	—	—
Totaal	29	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<VAR684\IM 129> Hoe is de samenstelling van het huishouden waar u lid van bent?		
1 Echtpaar met kinderen	887	42
2 Echtpaar zonder kinderen	451	21
3 Ongehuwd samenwonend met kinderen	46	2
4 Ongehuwd samenwonend zonder kinderen	126	6
5 Vader met kinderen	9	0
6 Moeder met kinderen	75	4
7 Alleenstaande	483	23
8 Nog anders	26	1
Totaal	2103	100
<VAR900K\IM 131> ENQ.: LET OP! Wilt u de nu volgende VIER vragen NIET oplezen, maar ZELF invullen! Wat is uw eigen indruk van het vraaggesprek? Ondervraagde vond de vragen over het algemeen:		
1 Erg moeilijk	76	4
2 Nogal moeilijk	446	21
3 Moeilijk noch makkelijk	899	43
4 Nogal makkelijk	566	27
5 Erg makkelijk	116	6
Totaal	2103	100
<VAR900L\IM 132> ENQ.: NIET oplezen, ZELF invullen! Wat vindt u zelf van de duur van het vraaggesprek?		
1 Veel te lang	65	3
2 Te lang	373	18
3 Niet te lang	1665	79
Totaal	2103	100
<VAR548\IM 133> ENQ.: NIET oplezen, ZELF invullen! Waren er tijdens het vraaggesprek overwegend anderen aanwezig die het gesprek volgden?		
1 Ja	506	24
2 Nee	1597	76
Totaal	2103	100
<VAR550\IM 134> ENQ.: NIET oplezen, ZELF invullen! (Enq.: Maakte(n) deze soms opmerkingen: werd er op enigerlei wijze gereageerd, met andere woorden: had u de indruk dat de ondervraagde werd beïnvloed?) (Indien VAR548 Ja)		
1 Ja	78	15
2 Nee	422	83
-3 Weet niet	6	1
Totaal	506	100

Culturele veranderingen 1998

<VAR900AM 154> Duur interview	abs	%
016	4	0
017	4	0
018	1	0
019	2	0
020	4	0
021	8	0
022	4	0
023	9	0
024	9	0
025	12	1
026	15	1
027	17	1
028	26	1
029	21	1
030	21	1
031	27	1
032	34	2
033	24	1
034	39	2
035	25	1
036	36	2
037	16	1
038	33	2
039	38	2
040	51	2
041	41	2
042	44	2
043	51	2
044	51	2
045	33	2
046	46	2
047	43	2
048	36	2
049	41	2
050	59	3
051	44	2
052	50	2
053	40	2
054	49	2
055	58	3
056	58	3
057	47	2
058	48	2
059	41	2
100	43	2
101	41	2
102	43	2
103	31	1
104	35	2
105	25	1
106	34	2
107	26	1
108	19	1
109	27	1
110	29	1
111	25	1
112	19	1
113	19	1
114	20	1
115	19	1
116	17	1
117	16	1
118	15	1
119	16	1
120	9	0
121	17	1
122	10	0
123	6	0
124	4	0

125	8	0
126	3	0
127	12	1
128	14	1
129	6	0
130	8	0
131	3	0
132	7	0
133	3	0
134	3	0
135	5	0
136	1	0
137	7	0
138	8	0
139	9	0
140	5	0
141	3	0
142	6	0
143	1	0
144	3	0
145	4	0
146	3	0
147	1	0
148	1	0
149	1	0
151	3	0
152	3	0
154	1	0
156	2	0
157	3	0
158	2	0
159	1	0
200	1	0
201	2	0
202	2	0
204	1	0
207	1	0
209	2	0
212	3	0
213	1	0
215	1	0
219	1	0
221	2	0
223	1	0
225	1	0
229	2	0
231	1	0
232	1	0
237	2	0
239	1	0
242	1	0
246	1	0
258	1	0
307	1	0
-6 Geen opgave	8	0
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR900D> Vragenlijst achtergelaten</u>		
1 Vragenlijst achtergelaten: ondervraagde zal meewerken	2053	98
2 Ondervraagde wil absoluut niet meewerken	50	2
	—	—
Totaal	2103	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><INT000> Schriftelijke vragenlijst ingevuld</u>		
1 Ja	2020	73
-7 Uitgesloten	749	27
Totaal	2769	100

<u><VAR900O> Vergoeding schriftelijk deel</u>		
1 Boekenbon	366	18
2 CD-bon	544	27
3 Kado-bon	499	25
4 V.V.V.-bon	600	30
-6 Geen opgave	11	1
Totaal	2020	100

<INT205\S 3>Als u denkt aan het leven dat u op het ogenblik leidt, hoe gelukkig of ongelukkig bent u dan over het algemeen?

1 Zeer gelukkig	622	31
2 Tamelijk gelukkig	1260	62
3 Niet zo gelukkig	109	5
4 Helemaal niet gelukkig	12	1
-3 Weet niet	9	0
-6 Geen opgave	8	0
Totaal	2020	100

Denkt u dat het over het algemeen wel of niet de verantwoordelijkheid van de overheid zou moeten zijn om:

<INT168\S 4a>ervoor te zorgen dat er werk is voor iedereen die wil werken?

1 Absoluut wel	925	46
2 Waarschijnlijk wel	866	43
3 Waarschijnlijk niet	126	6
4 Absoluut niet	39	2
-3 Weet niet	37	2
-6 Geen opgave	27	1
Totaal	2020	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<INT206\S 4b>de inkomens verschillen tussen rijk en arm te verkleinen?		
1 Absoluut wel	748	37
2 Waarschijnlijk wel	783	39
3 Waarschijnlijk niet	266	13
4 Absoluut niet	117	6
-3 Weet niet	51	3
-6 Geen opgave	55	3
Totaal	2020	100
<INT209\S 5>Vindt u een seksuele relatie tussen man en vrouw voor het huwelijk verkeerd of niet?		
1 Altijd verkeerd	145	7
2 Bijna altijd verkeerd	59	3
3 In sommige gevallen verkeerd	400	20
4 Helemaal niet verkeerd	1353	67
-3 Weet niet	54	3
-6 Geen opgave	9	0
Totaal	2020	100
<INT210\S 6>En wat vindt u ervan als een getrouwde man of vrouw een seksuele relatie heeft met een ander dan zijn of haar echtgenoot of echtgenote? (Slechts een antwoord)		
1 Altijd verkeerd	1093	54
2 Bijna altijd verkeerd	566	28
3 In sommige gevallen verkeerd	267	13
4 Helemaal niet verkeerd	47	2
-3 Weet niet	35	2
-6 Geen opgave	12	1
Totaal	2020	100
<INT211\S 7>En wat vindt u van een seksuele relatie tussen twee volwassenen van hetzelfde geslacht? (Slechts een antwoord)		
1 Altijd verkeerd	294	15
2 Bijna altijd verkeerd	88	4
3 In sommige gevallen verkeerd	231	11
4 Helemaal niet verkeerd	1244	62
-3 Weet niet	158	8
-6 Geen opgave	5	0
Totaal	2020	100
<INT214\S 8a>Vindt u het persoonlijk onaanvaardbaar of niet dat een vrouw abortus laat uitvoeren als de kans groot is dat het kind ernstige gebreken heeft (Slechts een antwoord)		
1 Altijd verkeerd	150	7
2 Bijna altijd verkeerd	115	6
3 In sommige gevallen verkeerd	476	24
4 Helemaal niet verkeerd	1178	58
-3 Weet niet	89	4
-6 Geen opgave	12	1
Totaal	2020	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<INT215\S 8b>Vindt u het persoonlijk onaanvaardbaar of niet dat een vrouw abortus laat uitvoeren als de ouders een erg laag inkomen hebben en zich geen kinderen meer kunnen veroorloven (Slechts een antwoord)		
1 Altijd verkeerd	673	33
2 Bijna altijd verkeerd	341	17
3 In sommige gevallen verkeerd	442	22
4 Helemaal niet verkeerd	395	20
-3 Weet niet	122	6
-6 Geen opgave	47	2
Totaal	2020	100

Wilt u voor elk van de nu volgende uitspraken aangeven in hoeverre u het daarmee eens of oneens bent?

<INT077\S 9a>De man moet geld verdienen, de vrouw moet voor het huishouden en het gezin zorgen

1 Sterk mee eens	117	6
2 Mee eens	193	10
3 Noch mee eens, noch mee oneens	352	17
4 Mee oneens	626	31
5 Sterk mee oneens	699	35
-3 Weet niet	18	1
-6 Geen opgave	15	1
Totaal	2020	100

<INT071\S 9b>Al met al lijdt het gezinsleven er onder als de vrouw een volledige baan heeft

1 Sterk mee eens	198	10
2 Mee eens	552	27
3 Noch mee eens, noch mee oneens	356	18
4 Mee oneens	518	26
5 Sterk mee oneens	343	17
-3 Weet niet	37	2
-6 Geen opgave	16	1
Totaal	2020	100

<INT370\S 10a>Een paar mag best samenwonen zonder de bedoeling te trouwen

1 Sterk mee eens	783	39
2 Mee eens	882	44
3 Noch mee eens, noch mee oneens	105	5
4 Mee oneens	123	6
5 Sterk mee oneens	85	4
-3 Weet niet	15	1
-6 Geen opgave	27	1
Totaal	2020	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<INT371\S 10b>Voor een paar dat wil gaan trouwen is het goed om eerst te gaan samenwonen		
1 Sterk mee eens	477	24
2 Mee eens	820	41
3 Noch mee eens, noch mee oneens	361	18
4 Mee oneens	189	9
5 Sterk mee oneens	111	5
-3 Weet niet	35	2
-6 Geen opgave	27	1
Totaal	2020	100

Wilt u voor elk van de volgende situaties aangeven of u dat acceptabel vindt of niet?

<INT216\S 11a>Iemand geeft niet al zijn inkomsten op om zo minder belasting te hoeven betalen		
1 Acceptabel	45	2
2 Verkeerd, maar begrijpelijk	723	36
3 Verkeerd	735	36
4 Absoluut verkeerd	481	24
-3 Weet niet	15	1
-6 Geen opgave	21	1
Totaal	2020	100

<INT217\S 11b>Iemand geeft de overheid onjuiste informatie over zichzelf om een uitkering te krijgen waar hij geen recht op heeft

1 Acceptabel	1	0
2 Verkeerd, maar begrijpelijk	62	3
3 Verkeerd	565	28
4 Absoluut verkeerd	1351	67
-3 Weet niet	13	1
-6 Geen opgave	28	1
Totaal	2020	100

<INT501\S 12>Hoe vaak denkt u dat mensen zouden proberen u te bedriegen als ze de kans kregen of hoe vaak zouden zij proberen eerlijk te zijn?

1 Zouden bijna altijd proberen mij te bedriegen	33	2
2 Zouden meestal proberen mij te bedriegen ..	119	6
3 Zouden meestal proberen eerlijk te zijn	1072	53
4 Zouden bijna altijd proberen eerlijk te zijn ..	473	23
-3 Weet niet	310	15
-6 Geen opgave	13	1
Totaal	2020	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<INT502\S 13>Zou u, in het algemeen gesproken, zeggen dat men mensen kan vertrouwen of dat je niet voorzichtig genoeg kan zijn in de omgang met mensen?		
1 Mensen zijn bijna altijd te vertrouwen	67	3
2 Mensen zijn doorgaans te vertrouwen	1213	60
3 Je kunt doorgaans niet voorzichtig genoeg zijn in de omgang met mensen	601	30
4 Je kunt bijna altijd niet voorzichtig genoeg zijn in de omgang met mensen	81	4
-3 Weet niet	45	2
-6 Geen opgave	13	1
Totaal	2020	100

Hoeveel vertrouwen heeft u in:

<INT218\S 14a>de regering?

1 Onbeperkt vertrouwen	26	1
2 Veel vertrouwen	364	18
3 Enig vertrouwen	1241	61
4 Zeer weinig vertrouwen	282	14
5 Helemaal geen vertrouwen	40	2
-3 Weet niet	48	2
-6 Geen opgave	19	1
Totaal	2020	100

<INT219\S 14b>het bedrijfsleven?

1 Onbeperkt vertrouwen	12	1
2 Veel vertrouwen	441	22
3 Enig vertrouwen	1165	58
4 Zeer weinig vertrouwen	231	11
5 Helemaal geen vertrouwen	42	2
-3 Weet niet	92	5
-6 Geen opgave	37	2
Totaal	2020	100

<INT221\S 14c>kerken en religieuze organisaties?

1 Onbeperkt vertrouwen	43	2
2 Veel vertrouwen	387	19
3 Enig vertrouwen	677	34
4 Zeer weinig vertrouwen	421	21
5 Helemaal geen vertrouwen	261	13
-3 Weet niet	191	9
-6 Geen opgave	40	2
Totaal	2020	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><INT222\S 14d>de rechtspraak?</u>		
1 Onbeperkt vertrouwen	32	2
2 Veel vertrouwen	507	25
3 Enig vertrouwen	901	45
4 Zeer weinig vertrouwen	383	19
5 Helemaal geen vertrouwen	105	5
-3 Weet niet	58	3
-6 Geen opgave	34	2
Totaal	2020	100

<u><INT223\S 14e>het onderwijs?</u>		
1 Onbeperkt vertrouwen	28	1
2 Veel vertrouwen	829	41
3 Enig vertrouwen	927	46
4 Zeer weinig vertrouwen	105	5
5 Helemaal geen vertrouwen	15	1
-3 Weet niet	83	4
-6 Geen opgave	33	2
Totaal	2020	100

Nu volgen weer een aantal uitspraken. Wilt u voor elke uitspraak aangeven in hoeverre u het daarmee eens of oneens bent

<INT225\S 15a>Religieuze leiders moeten niet proberen de mensen te beïnvloeden bij de verkiezingen

1 Sterk mee eens	853	42
2 Mee eens	663	33
3 Noch mee eens, noch mee oneens	212	10
4 Mee oneens	176	9
5 Sterk mee oneens	55	3
-3 Weet niet	51	3
-6 Geen opgave	10	0
Totaal	2020	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><INT227\S 15b>Religieuze leiders moeten niet proberen overheidsbeslissingen te beïnvloeden</u>		
1 Sterk mee eens	726	36
2 Mee eens	615	30
3 Noch mee eens, noch mee oneens	253	13
4 Mee oneens	278	14
5 Sterk mee oneens	78	4
-3 Weet niet	59	3
-6 Geen opgave	11	1
Totaal	2020	100

En in hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende uitspraken?

<u><INT503\S 16a>Over het algemeen doet de moderne wetenschap meer kwaad dan goed</u>		
1 Sterk mee eens	38	2
2 Mee eens	181	9
3 Noch mee eens, noch mee oneens	500	25
4 Mee oneens	948	47
5 Sterk mee oneens	244	12
-3 Weet niet	94	5
-6 Geen opgave	15	1
Totaal	2020	100

<INT504\S 16b>Wij vertrouwen te veel op de wetenschap en onvoldoende op religieus geloof

1 Sterk mee eens	78	4
2 Mee eens	377	19
3 Noch mee eens, noch mee oneens	430	21
4 Mee oneens	708	35
5 Sterk mee oneens	299	15
-3 Weet niet	109	5
-6 Geen opgave	19	1
Totaal	2020	100

<INT505\S 16c>Over de hele wereld veroorzaken religies meer conflicten dan vrede

1 Sterk mee eens	478	24
2 Mee eens	878	43
3 Noch mee eens, noch mee oneens	304	15
4 Mee oneens	231	11
5 Sterk mee oneens	35	2
-3 Weet niet	68	3
-6 Geen opgave	26	1
Totaal	2020	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><INT506\S 16d>Mensen met zeer sterke religieuze opvattingen zijn vaak te intolerant tegen andersdenkenden</u>		
1 Sterk mee eens	486	24
2 Mee eens	1013	50
3 Noch mee eens, noch mee oneens	224	11
4 Mee oneens	158	8
5 Sterk mee oneens	32	2
-3 Weet niet	89	4
-6 Geen opgave	18	1
Totaal	2020	100

<INT507\S 16e>Nederland zou een beter land zijn als religie er minder invloed zou hebben

1 Sterk mee eens	108	5
2 Mee eens	309	15
3 Noch mee eens, noch mee oneens	641	32
4 Mee oneens	644	32
5 Sterk mee oneens	158	8
-3 Weet niet	142	7
-6 Geen opgave	18	1
Totaal	2020	100

Heeft u in de afgelopen twaalf maanden vrijwilligers activiteiten ondernomen in een van de volgende categorieën? Onder vrijwilligers activiteiten wordt onbetaald werk verstaan, dus niet alleen maar het lid zijn van een bepaalde organisatie of groepering. Het zou ten dienste moeten staan of ten goede moeten komen aan andere mensen of de gemeenschap en niet alleen aan iemands familie of persoonlijke vrienden.

<INT508\S 17a>Politieke activiteiten? (helpen van politieke partijen, politieke bewegingen, bij verkiezingscampagnes e.d.)

1 Nee	1890	94
2 Ja, 1 of 2 keer	43	2
3 Ja, 3-5 keer	12	1
4 Ja, 6 keer of vaker	21	1
-6 Geen opgave	54	3
Totaal	2020	100

<INT509\S 17b>Liefdadigheids activiteiten? (het helpen van zieken, ouderen, armen e.d.)

1 Nee	1365	68
2 Ja, 1 of 2 keer	243	12
3 Ja, 3-5 keer	107	5
4 Ja, 6 keer of vaker	251	12
-6 Geen opgave	54	3
Totaal	2020	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><INT510\S 17c>Religieuze en kerkelijke activiteiten? (helpen van kerken en religieuze groeperingen)</u>		
1 Nee	1666	82
2 Ja, 1 of 2 keer	91	5
3 Ja, 3-5 keer	51	3
4 Ja, 6 keer of vaker	144	7
-6 Geen opgave	68	3
Totaal	2020	100
<u><INT511\S 17d>Elk ander soort van vrijwilligerswerk?</u>		
1 Nee	1280	63
2 Ja, 1 of 2 keer	188	9
3 Ja, 3-5 keer	114	6
4 Ja, 6 keer of vaker	376	19
-6 Geen opgave	62	3
Totaal	2020	100
<u><INT228\S 18>Vindt u dat kerken en religieuze organisaties in ons land te veel of te weinig macht hebben?</u>		
1 Veel te veel macht	51	3
2 Te veel macht	324	16
3 Ongeveer genoeg macht	1057	52
4 Te weinig macht	150	7
5 Veel te weinig macht	26	1
-3 Weet niet	396	20
-6 Geen opgave	16	1
Totaal	2020	100
<u><INT229\S 19>Welke van de hieronder staande uitspraken komt het meest overeen met uw mening over God?</u>		
1 Ik geloof niet in God	345	17
2 Ik weet niet of er een God is en ik geloof niet dat er een manier is om dat te weten te komen	245	12
3 Ik geloof niet in een God die zich met ieder van ons persoonlijk bezighoudt, maar ik geloof wel in een of andere hogere macht	369	18
4 Op sommige momenten geloof ik in God, op andere momenten niet	161	8
5 Ik geloof in God, al heb ik mijn twijfels	358	18
6 Ik geloof zonder twijfel dat God werkelijk bestaat	530	26
-6 Geen opgave	12	1
Totaal	2020	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><INT231\S 20>Wat beschrijft uw geloof in God het beste?</u>		
1 Ik heb nooit in God geloofd	423	21
2 Ik geloof niet in God, maar vroeger wel	270	13
3 Ik geloof in God, maar vroeger niet	67	3
4 Ik heb altijd in God geloofd	909	45
-3 Weet niet	336	17
-6 Geen opgave	15	1
Totaal	2020	100

Bestaan of bestaat volgens u:<INT232\S 21a>leven na de dood?

1 Absoluut wel	534	26
2 Waarschijnlijk wel	497	25
3 Waarschijnlijk niet	271	13
4 Absoluut niet	422	21
-3 Weet niet	278	14
-6 Geen opgave	18	1
Totaal	2020	100

<INT234\S 21b>de hemel?

1 Absoluut wel	386	19
2 Waarschijnlijk wel	412	20
3 Waarschijnlijk niet	348	17
4 Absoluut niet	508	25
-3 Weet niet	290	14
-6 Geen opgave	76	4
Totaal	2020	100

<INT235\S 21c>de hel?

1 Absoluut wel	215	11
2 Waarschijnlijk wel	200	10
3 Waarschijnlijk niet	436	22
4 Absoluut niet	767	38
-3 Weet niet	310	15
-6 Geen opgave	92	5
Totaal	2020	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><INT236\S 21d>religieuze wonderen?</u>		
1 Absoluut wel	245	12
2 Waarschijnlijk wel	419	21
3 Waarschijnlijk niet	379	19
4 Absoluut niet	607	30
-3 Weet niet	290	14
-6 Geen opgave	80	4
Totaal	2020	100

<INT237\S 22>Welk van de onderstaande uitspraken komt het meest overeen met uw mening over de Bijbel?

1 De Bijbel is het ware woord van God en het moet letterlijk genomen worden, woord voor woord	181	9
2 De Bijbel is geïnspireerd op het woord van God, maar niet alles moet letterlijk genomen worden	765	38
3 De Bijbel is een oud boek met fabels, legendes, geschiedenissen en morele voorschriften die door de mensheid zijn opgetekend	598	30
4 Geen mening over de Bijbel	379	19
-3 Weet niet	88	4
-6 Geen opgave	9	0
Totaal	2020	100

In hoeverre bent u het met elk van de volgende uitspraken eens of oneens?

<INT238\S 23a>Er is een God die zich met ieder mens persoonlijk bezighoudt

1 Sterk mee eens	240	12
2 Mee eens	341	17
3 Noch mee eens, noch mee oneens	330	16
4 Mee oneens	449	22
5 Sterk mee oneens	415	21
-3 Weet niet	213	11
-6 Geen opgave	32	2
Totaal	2020	100

<INT239\S 23b>Mensen kunnen weinig veranderen aan hun levensloop

1 Sterk mee eens	95	5
2 Mee eens	348	17
3 Noch mee eens, noch mee oneens	270	13
4 Mee oneens	877	43
5 Sterk mee oneens	335	17
-3 Weet niet	56	3
-6 Geen opgave	39	2
Totaal	2020	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<INT240\S 23c>Alleen het bestaan van God maakt mijn leven zinvol		
1 Sterk mee eens	144	7
2 Mee eens	205	10
3 Noch mee eens, noch mee oneens	267	13
4 Mee oneens	639	32
5 Sterk mee oneens	637	32
-3 Weet niet	84	4
-6 Geen opgave	44	2
Totaal	2020	100
<INT241\S 23d>Volgens mij dient het leven geen enkel doel		
1 Sterk mee eens	23	1
2 Mee eens	72	4
3 Noch mee eens, noch mee oneens	165	8
4 Mee oneens	849	42
5 Sterk mee oneens	765	38
-3 Weet niet	78	4
-6 Geen opgave	68	3
Totaal	2020	100
<INT243\S 23e>Het leven heeft alleen zin als je er zelf een betekenis aan geeft		
1 Sterk mee eens	457	23
2 Mee eens	1008	50
3 Noch mee eens, noch mee oneens	197	10
4 Mee oneens	197	10
5 Sterk mee oneens	70	3
-3 Weet niet	53	3
-6 Geen opgave	38	2
Totaal	2020	100
<INT244\S 23f>Ieder bepaalt zijn eigen lot		
1 Sterk mee eens	176	9
2 Mee eens	567	28
3 Noch mee eens, noch mee oneens	490	24
4 Mee oneens	498	25
5 Sterk mee oneens	168	8
-3 Weet niet	68	3
-6 Geen opgave	53	3
Totaal	2020	100
<INT247\S 24>Is er ooit in uw leven een keerpunt geweest waardoor u een nieuwe en persoonlijke binding met het geloof kreeg?		
1 Ja	437	22
2 Nee	1427	71
-3 Weet niet	138	7
-6 Geen opgave	18	1
Totaal	2020	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<INT248\S 25>Welke geloofsovertuiging had uw moeder toen u een kind was?		
1 Rooms-Katholiek (RK)	821	41
2 Nederlands Hervormd (NH)	498	25
3 Gereformeerd	229	11
4 Islamitisch	16	1
5 Anders	105	5
6 Geen geloof	301	15
-3 Weet niet	37	2
-6 Geen opgave	13	1
Totaal	2020	100

<INT248\S 26>En welke geloofsovertuiging had uw vader toen u een kind was?		
1 Rooms-Katholiek (RK)	807	40
2 Nederlands Hervormd (NH)	437	22
3 Gereformeerd	222	11
4 Islamitisch	17	1
5 Anders	94	5
6 Geen geloof	365	18
-3 Weet niet	64	3
-6 Geen opgave	14	1
Totaal	2020	100

<INT250\S 27>In welk geloof bent u grootgebracht?		
1 Rooms-Katholiek (RK)	762	38
2 Nederlands Hervormd (NH)	408	20
3 Gereformeerd	222	11
4 Islamitisch	16	1
5 Anders	113	6
6 Geen geloof	473	23
-3 Weet niet	12	1
-6 Geen opgave	14	1
Totaal	2020	100

<INT515\S 28>Welke geloofsovertuiging heeft u nu?		
1 Rooms-Katholiek (RK)	476	24
2 Nederlands Hervormd (NH)	252	12
3 Gereformeerd	160	8
4 Islamitisch	14	1
5 Anders	223	11
6 Geen geloof	832	41
-3 Weet niet	53	3
-6 Geen opgave	10	0
Totaal	2020	100

<INT251\S 29>Welke geloofsovertuiging heeft uw partner?		
1 Rooms-Katholiek (RK)	431	21
2 Nederlands Hervormd (NH)	197	10
3 Gereformeerd	141	7
4 Islamitisch	12	1
5 Anders	134	7
6 Geen geloof	634	31
7 Geen partner	353	17
-3 Weet niet	45	2
-6 Geen opgave	73	4
Totaal	2020	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<INT252\S 30>Hoe vaak bezocht uw moeder kerkdiensten toen u een kind was?		
1 Nooit	412	20
2 Minder dan een keer per jaar	63	3
3 Een tot twee keer per jaar	153	8
4 Meerdere keren per jaar	144	7
5 Ongeveer een keer per maand	82	4
6 Twee tot drie keer per maand	64	3
7 Bijna iedere week	276	14
8 Iedere week	563	28
9 Meerdere keren per week	161	8
10 Woonde toen niet samen met moeder	3	0
-3 Weet niet	89	4
-6 Geen opgave	10	0
Totaal	2020	100
<INT253\S 31>En hoe vaak bezocht uw vader kerkdiensten toen u een kind was?		
1 Nooit	516	26
2 Minder dan een keer per jaar	68	3
3 Een tot twee keer per jaar	133	7
4 Meerdere keren per jaar	116	6
5 Ongeveer een keer per maand	63	3
6 Twee tot drie keer per maand	58	3
7 Bijna iedere week	243	12
8 Iedere week	553	27
9 Meerdere keren per week	134	7
10 Woonde toen niet samen met moeder	18	1
-3 Weet niet	108	5
-6 Geen opgave	10	0
Totaal	2020	100
<INT254\S 32>Hoe vaak bezocht u zelf kerkdiensten toen u 11-12 jaar was?		
1 Nooit	428	21
2 Minder dan een keer per jaar	59	3
3 Een tot twee keer per jaar	159	8
4 Meerdere keren per jaar	156	8
5 Ongeveer een keer per maand	71	4
6 Twee tot drie keer per maand	107	5
7 Bijna iedere week	314	16
8 Iedere week	515	25
9 Meerdere keren per week	170	8
-3 Weet niet	31	2
-6 Geen opgave	10	0
Totaal	2020	100
<INT255\S 33>Denkt u nu weer aan het heden. Hoe vaak bidt u?		
1 Nooit	815	40
2 Minder dan een keer per jaar	43	2
3 Een tot twee keer per jaar	92	5
4 Meerdere keren per jaar	183	9
5 Ongeveer een keer per maand	55	3
6 Twee tot drie keer per maand	51	3
7 Bijna iedere week	61	3
8 Iedere week	55	3
9 Meerdere keren per week	103	5
10 Een keer per dag	174	9
11 Meerdere keren per dag	293	15
-3 Weet niet	81	4
-6 Geen opgave	14	1
Totaal	2020	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<INT256\S 34>Hoe vaak neemt u deel aan activiteiten van uw kerk, anders dan het bijwonen van diensten?		
1 Nooit	1365	68
2 Minder dan een keer per jaar	105	5
3 Een tot twee keer per jaar	141	7
4 Meerdere keren per jaar	138	7
5 Ongeveer een keer per maand	76	4
6 Twee tot drie keer per maand	45	2
7 Bijna iedere week	36	2
8 Iedere week	31	2
9 Meerdere keren per week	32	2
-3 Weet niet	33	2
-6 Geen opgave	18	1
Totaal	2020	100
<INT257\S 35>Hoe zou u zichzelf beschrijven?		
1 Buitengewoon gelovig	22	1
2 Erg gelovig	303	15
3 Enigszins gelovig	722	36
4 Noch gelovig, noch ongelovig	360	18
5 Enigszins ongelovig	111	5
6 Erg ongelovig	229	11
7 Buitengewoon ongelovig	181	9
-3 Weet niet	79	4
-6 Geen opgave	13	1
Totaal	2020	100
<INT512\S 36>Welk van de volgende uitspraken komt het meest overeen met uw eigen mening?		
1 Er zit heel weinig waars in welke godsdienst dan ook	272	13
2 In veel godsdiensten zitten fundamentele waarheden	1183	59
3 Slechts een godsdienst heeft de waarheid	164	8
-3 Weet niet	387	19
-6 Geen opgave	14	1
Totaal	2020	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<hr/>		
<INT513\S 37>Stel dat u in een auto mee rijdt die wordt bestuurd door een goede vriend. U weet dat hij te hard rijdt. Hij rijdt een voetganger aan. Hij vraagt u aan de politie te zeggen dat hij zich hield aan de snelheidslimiet. Welke uitspraak komt het dichtst bij uw opvatting over het recht dat uw vriend heeft op wat hij van u mag verwachten?		
<hr/>		
1 Mijn vriend heeft zeer zeker het recht te verwachten dat ik getuig dat hij zich aan de snelheidslimiet hield	33	2
2 Mijn vriend heeft enigszins het recht te verwachten dat ik getuig dat hij zich aan de snelheidslimiet hield	204	10
3 Mijn vriend heeft geen recht te verwachten dat ik getuig dat hij zich aan de snelheidslimiet hield	1610	80
-3 Weet niet	160	8
-6 Geen opgave	13	1
	<hr/>	<hr/>
Totaal	2020	100
<INT514\S 38>Wat zou u doen in deze situatie?		
<hr/>		
1 Zeer zeker aan de politie vertellen dat uw vriend sneller reed dan de toegestane snelheid	393	19
2 Waarschijnlijk aan de politie vertellen dat uw vriend sneller reed dan de toegestane snelheid	963	48
3 Waarschijnlijk aan de politie vertellen dat uw vriend niet sneller reed dan de toegestane snelheid	211	10
4 Zeer zeker aan de politie vertellen dat uw vriend niet sneller reed dan de toegestane snelheid	30	1
-3 Weet niet	408	20
-6 Geen opgave	15	1
	<hr/>	<hr/>
Totaal	2020	100
Wilt u voor elk van de volgende uitspraken aangeven in hoeverre u denkt dat ze waar of niet waar zijn?		
<hr/>		

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><INT516\S 39a>Een mascotte, geluksmunt of religieuze medaille brengt soms echt geluk</u>		
1 Absoluut waar	61	3
2 Waarschijnlijk waar	322	16
3 Waarschijnlijk niet waar	494	24
4 Absoluut niet waar	983	49
-3 Weet niet	142	7
-6 Geen opgave	18	1
Totaal	2020	100
<u><INT517\S 39b>Sommige waarzeggers kunnen echt de waarheid voorspellen</u>		
1 Absoluut waar	74	4
2 Waarschijnlijk waar	441	22
3 Waarschijnlijk niet waar	464	23
4 Absoluut niet waar	850	42
-3 Weet niet	165	8
-6 Geen opgave	26	1
Totaal	2020	100
<u><INT518\S 39c>Sommige gebedsgenezers hebben van God het vermogen gekregen om de mensen echt beter te maken</u>		
1 Absoluut waar	86	4
2 Waarschijnlijk waar	415	21
3 Waarschijnlijk niet waar	452	22
4 Absoluut niet waar	817	40
-3 Weet niet	230	11
-6 Geen opgave	20	1
Totaal	2020	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<INT519\S 39d>Iemands sterrenbeeld kan zijn levensloop bepalen		
1 Absoluut waar	58	3
2 Waarschijnlijk waar	361	18
3 Waarschijnlijk niet waar	512	25
4 Absoluut niet waar	842	42
-3 Weet niet	226	11
-6 Geen opgave	21	1
Totaal	2020	100
<INT520\S 40>Veronderstel eens dat er een wet werd aangenomen die strijdig was met uw religieuze of godsdienstige beginselen. Zou u zich dan:		
1 Beslist aan die wet houden	85	4
2 Waarschijnlijk aan die wet houden	248	12
3 Waarschijnlijk aan uw religieuze beginselen houden	339	17
4 Beslist aan uw religieuze beginselen houden	243	12
5 Mijn beginselen zijn niet religieus	654	32
-3 Weet niet	439	22
-6 Geen opgave	12	1
Totaal	2020	100
<VAR900EIS 41>Tenslotte nog enkele vragen over het eerste deel van dit onderzoek, het vraaggesprek dat u met onze enquêteur/enquêteurice heeft gehad. Hoe lang duurde dat vraaggesprek?		
1 Korter dan 30 minuten	154	8
2 30 tot 45 minuten	620	31
3 45 minuten tot 1 uur	583	29
4 1 uur tot 1 uur 15 minuten	388	19
5 1 uur 15 tot 1 uur 30 minuten	115	6
6 1 uur 30 tot 1 uur 45 minuten	53	3
7 1 uur 45 minuten tot 2 uur	38	2
8 2 uur of langer	19	1
-6 Geen opgave	50	2
Totaal	2020	100
<VAR900FIS 42>Wat vond u van de duur van dat vraaggesprek?		
1 Te lang	307	15
2 Niet te lang	1667	83
-6 Geen opgave	46	2
Totaal	2020	100

Culturele veranderingen 1998

	abs	%
<u><VAR900G\IS 43>Hoe lang vindt u dat zon vraaggesprek zou mogen duren?</u>		
1 Korter dan 30 minuten	265	13
2 30 tot 45 minuten	666	33
3 45 minuten tot 1 uur	568	28
4 1 uur tot 1 uur 15 minuten	258	13
5 1 uur 15 tot 1 uur 30 minuten	126	6
6 1 uur 30 tot 1 uur 45 minuten	35	2
7 1 uur 45 minuten tot 2 uur	34	2
8 2 uur of langer	22	1
-6 Geen opgave	46	2
	—	—
Totaal	2020	100
<u><VAR900H\IS 44>Hoe vond u dat vraaggesprek?</u>		
1 Zeer interessant	423	21
2 Tamelijk interessant	1277	63
3 Niet zo interessant	243	12
4 Helemaal niet interessant	20	1
-6 Geen opgave	57	3
	—	—
Totaal	2020	100